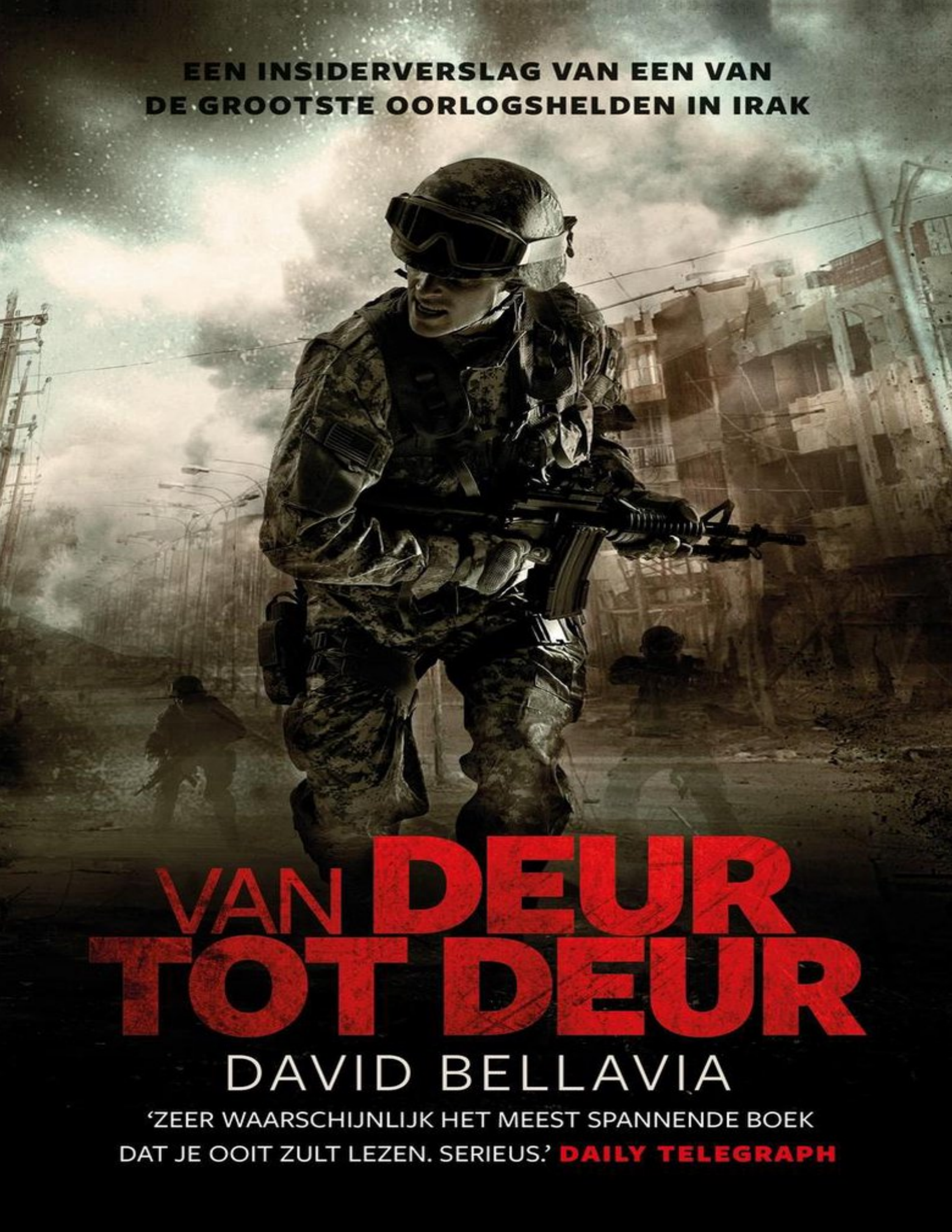
EEN INSIDERVERSLAG VAN EEN VAN
DE GROOTSTE OORLOGSHELDEN IN IRAK
VAN DEUR
TOT DEUR
DAVID BELLAVIA
'ZEER WAARSCHIJNLIJK HET MEEST SPANNENDE BOEK
DAT JE OOIT ZULT LEZEN. SERIEUS.' DAILY TELEGRAPH

VAN DEUR TOT DEUR

David Bellavia

in samenwerking met
John Bruning

VAN DEUR TOT DEUR

EEN INSIDERVERSLAG VAN EEN VAN DE GROOTSTE OORLOGSHELDEN IN IRAK

BOEKERIJ

Voor de Ramrods van het 2de bataljon,
2de infanterieregiment

Noli Me Tangere
‘Raak me niet aan’

INHOUD

Noot van de auteur

Proloog: De kisten van Muqdadiyah
1 Stront aan de knikker
2 Reddeloos verloren
3 Wat maakt een man tot man?
4 Voorwaarts
5 Lankmoedige machines
6 De eerste engel
7 Gevechtsgekte
8 Deuropeningen
9 De toverpoort
10 Schaduwen en spoken
11 Dakgevechten
12 Pik in feestverpakking
13 Voer voor zwerfhonden
14 Eigen huis en tuin
15 ‘De kracht van Christus overwint alles’
16 Proeve van mannelijkheid
17 Gebed van een soldaat
18 Man tegen man
19 Bloedeed
20 De laatste liefkozing
21 Roken in geleende tijd
22 Lepeltje-lepeltje in een lijkzak

Epiloog: Verbroken beloften

Nawoord
Appendix
Begrippenlijst
Woord van dank

NOOT VAN DE AUTEUR

Dit is een non-fictieboek. Gebeurtenissen, acties, ervaringen en de gevolgen ervan zijn enerzijds naar eer en geweten naverteld zoals ik me ze herinner en anderzijds gebaseerd op gesprekken met een aantal deelnemers. Gebeurtenissen die ik niet met eigen ogen heb waargenomen, zijn beschreven op basis van gedocumenteerde weergaven en gesprekken. Alle gebeurtenissen in dit boek hebben daadwerkelijk plaatsgevonden, maar enkele ervan zijn omwille van de duidelijkheid van het verhaal herschikt of samengevoegd. Gesprekken die in dialoogvorm worden gepresenteerd, zijn weergegeven zoals ik me die herinner en pretenderen geen woordelijke weergave ervan te zijn; ze zijn bedoeld om de essentie van het gesprokene weer te geven.

PROLOOG

DE KISTEN VAN MUQDADIYAH

9 april 2004, provincie Diyala, Irak

Stof bedekt onze gezichten, dringt door tot in onze neusgaten en prikt in onze ogen. Meedogenloos zuigt de hitte het vocht uit ons weg. Onze lichaamstemperatuur schommelt rond de 39 graden. Onze oren suizen. De verschroeiende hitte maakt ons draaierig en misselijk.

We zijn aan de schijterij, hebben pijnscheuten in de buik doordat onze darmen dankzij een keur aan lokale bacteriën vloeibaar zijn geworden. In de smerige plees op de basis kruipen zwermen vliegen over ons heen. Die plees hebben geen ventilatie. Het zijn bakovens, waar de bittere lucht van gekookte urine hangt.

En dan worden we ook nog eens beschoten.

Welkom bij de infanterie. Zo ziet onze dag eruit. Dit is ons werk. Het is klote, en we hebben er een bloedhekel aan, maar we verdragen het. Om twee redenen. Ten eerste is ons leven nobel en zinvol. Wij zijn de strijders van Amerika. Wij beschermen; wij nemen wraak. Ten tweede is bij de infanterie elk ogenblik een test. Dat we opgewassen zijn tegen de zwaarste dagen, zoals deze, bewijst dat wij tot een apart soort mensen behoren.

Er zijn geen kantoortjes waar wij werken. Er is geen koffiekamer. Stropdassen bestaan niet. We forenzen in gepantserde gevechtsvoertuigen.

Onze werkplaats is geen steriel kantoor of een zoemende fabriek. Het is een troosteloze weg in een reusachtig, verlaten land. Op de achtergrond staat een bewakingstoren in brand. Op de grond om ons heen wemelt het van de verbrijzelde lichamen. Lege uitpuilende lijkenogen staren ons vol afgrijzen aan. We ruiken de zware stank van verbrand vlees. Dit was ooit een post van het Iraakse leger, waar in- en uitgaand verkeer in Muqdadiyah, een van de belangrijkste steden in de provincie Diyala, werd gecontroleerd. Nu is het als gevolg van een verrassingsaanval eerder deze ochtend niet

veel meer dan een brandstapel. We kwamen te laat om te helpen, en onze oprechte, maar ongetrainde bondgenoten zijn op een afschuwelijke manier omgekomen toen de rebellen ze overrompelden. Een Iraakse soldaat is vol getroffen door een rpg.* Zijn kistjes en wat kleffe hoopjes bloederig vlees rond de bewakingstoren zijn het enige wat er van hem over is.

Dit is onze werkplek. Kort na onze aankomst in dit land begonnen we al te wennen aan dergelijke verschrikkingen. Tijdens onze tweede patrouille in Irak probeerde een bestelwagen met snoepgoed in te voegen in een colonne van onze pantservoertuigen, om vervolgens overreden en verpletterd te worden. De inzittenden werden zo geplet dat ze onherkenbaar waren geworden. Onze eerste kennismaking met de dood betrof zo een opengescheurde en uiteengereten man en zijn vrouw. Hun ingewanden lagen verspreid over platgereden dozen met snoeprepen. De hele patrouille had al vierentwintig uur niets gegeten. We hielden halt en werden steeds hongeriger terwijl we de wacht hielden bij het wrak. Uiteindelijk nam ik stiekem een paar hapjes van een van de schonere repen. Anderen veegden het bloed en de brandstof van de papiertjes en volgden mijn voorbeeld.

Dat was drie weken geleden. We zijn inmiddels veteranen, trots dat we zo’n aanblik verdragen en desondanks ons werk doen. Deze ellende is kenmerkend voor ons, verleent ons onze identiteit. Bovendien onderscheidt ze infanteristen van alle anderen in een uniform. Sommigen noemen het arrogantie. Het zij zo. Wij noemen het trots, want we geloven heilig in ons werk.

‘Controleren,’ roept sergeant Colin Fitts.* Hij wijst naar een Humvee, die op ons slagveld afrijdt.

We houden samen de naderende wagen in de gaten. Fitts komt uit Mississippi. Hij heeft een knarsende stem en een indringende blik. We hebben zo’n hechte band dat ik elk boeiend verhaal uit zijn leven allang gedetailleerder kan vertellen dan hij, en hij omgekeerd ook.

De Humvee komt een klein eindje van ons vandaan piepend tot stilstand. Op de rechterstoel zit een keurig verzorgde majoor. Hij lijkt met zijn kleine bril met metalen montuur wel een accountant in kevlar. Hij is zo schoon dat ik vermoed dat hij nog maar een paar uur geleden heeft gedoucht. Ik kan me niet eens herinneren wanneer ik voor het laatst heb gedoucht. We hebben

ons moeten behelpen met kattenwasjes – alleen de oksels en geslachtsdelen een beetje poetsen – aangezien stromend water een luxe is die de infanterie niet is gegund.

Hier zien we de tweedeling die onze krijgsmacht kenmerkt: we dragen allemaal hetzelfde uniform, maar we zouden net zo goed tot twee verschillende legers kunnen behoren. Wij zijn de kogelkauwers uit de frontlinie. Deze officier belichaamt alles van die andere helft waar wij een hekel aan hebben. Hij is schoon, wij zijn smerig. Zijn huid heeft de zon nauwelijks gezien. Wij zijn verbrand en verweerd. Hij is goed doorvoed en een tikje gezet. De meesten uit ons peloton zijn vijf kilo afgevallen sinds we in Diyala zijn gearriveerd. Dat komt misschien doordat de eetlust al snel voorbij is als we een keer de kans krijgen om te eten. Onze mess is een verlaten Iraaks lijkenhuis.

‘Jongens,’ zegt de majoor, ‘laat jullie sergeant weten dat Quarter Cav er is!’ Deze majoor denkt duidelijk dat hij gevoel voor drama heeft. Hij beseft niet dat hij ons beiden zojuist heeft beledigd. Fitts en ik zijn allebei staff sergeant; de insignes van onze rang zijn niet gemakkelijk over het hoofd te zien. Fitts wordt knalrood.

In onze wereld, de wereld van de infanterie, is deze majoor een nepper. Hij zit veilig op afstand, maar doet alsof hij het gevecht leidt. Meestal moeten we zulke idioten gewoon maar verdragen.

Ik ben daar wel toe bereid. Fitts daarentegen heeft geen inwendige censor. Hij is allergisch voor flauwekul en is voor de duvel niet bang. Daarmee heeft hij al een hoop vijanden gemaakt binnen ons bataljon, maar je moet wel bewondering hebben voor een man die volkomen oprecht op elke situatie reageert en werkelijk nooit nadenkt over de gevolgen voor zijn carrière. En hij heeft er dan ook een prijs voor moeten betalen. Verscheidene keren is hij gedegradeerd, maar hij wint zijn strepen altijd weer terug.

Fitts knikt naar de majoor en roept naar de leider van zijn A Team: ‘Hé, sergeant Misa! De Quarter Cav is er. Wat? Kan het jou ook geen ene reet schelen? Nou, dan zijn we met z’n tweeën, tweehonderdvijftigduizend als je de hele sector meetelt.’

Mijn bek valt open. Fitts heeft zojuist een majoor vernederd zo- als hij een gewoon soldaat zou vernederen. Ik wacht op de fall-out.

De majoor hakkelt. Schuift zijn bril omhoog, wendt zich tot zijn chauffeur en zegt: ‘Doorrijden.’

De Humvee scheurt verder richting de veiligheid van Forward Operating Base Normandy. Het feit dat we bereid zijn ons te onderwerpen aan smerige omstandigheden en zware gevechten, geeft ons enige armslag bij de andere helft van het leger. Dat is de enige kaart die ons behoedt voor een aanklacht wegens insubordinatie.

Sergeant Warren Misa stapt over een Iraaks lijk heen dat eruitziet als een lappenpop en loopt naar Fitts. Misa, een gespierde Filipijn, geboren in Cebu en opgegroeid in Cincinnati, is de enige man die ik ooit heb ontmoet die Tagalog spreekt met een Ohioaccent. We kunnen hem nauwelijks verstaan.

‘Sergeant Fitts?’

‘Ja, Misa?’

‘Ze proberen u via de radio te pakken te krijgen. Er zijn weer problemen in Muqdadiyah.’

We lopen naar onze Bradley Fighting Vehicles en kruipen erin. Deze gepantserde personeelsvoertuigen zijn in de Iraakse hitte net ovens op wielen. Tijdens elke rit verliezen we in onze complete gevechtsuitrusting van 25 kilo – kevlar, body armor, munitie, wapen, water en nachtkijker – heel wat gewicht door het zweten. We gaan haast naar de minder dodelijke hitte van de fob [Forward Operating Base]-plees verlangen.

De verwoeste controlepost in stofwolken achterlatend, rollen de Brads voorwaarts. Na een korte rit zijn we midden in Muqdadiyah. Hier beleefde ons peloton een dag eerder de zwaarste strijd van zijn korte gevechtsloopbaan.

‘Nondeju,’ klinkt de stem van onze pelotonssergeant, James Cantrell, door de interne luidspreker van de Bradley. Ik tuur door het kijkvenster en mijn adem stokt.

We zijn omringd door doodskisten.

Aan weerszijden van de straat staan rijen nieuwe kisten. Hier en daar zijn er twee of drie op elkaar gestapeld. Vlakbij staat een oude man voorovergebogen over twee planken met een hamer te zwaaien. Ik realiseer

me dat hij een deksel voor een kist in elkaar zet. Om hem heen liggen nog meer deksels verspreid, die ons de doortocht belemmeren.

Cantrell geeft bevel uit te stappen. De klep van ons voertuig gaat open en klettert op straat. We rennen de felle ochtendzon in. De gebouwen smeulen nog na. Een tijdens de strijd beschadigd huis is al geplunderd door mannen met mokers. Om ons heen, verspreid tussen de doodskisten, huilen vrouwen en staren kinderen in het niets. Oude mannen, overlevenden van Saddams gewelddadige regime, de oorlog met Iran en de Eerste Golfoorlog, staren ons met holle ogen aan.

We passeren langzaam het huis dat we de dag ervoor gebruikten als verzamelplaats voor gewonden. Voor het huis liggen drie kisten opgestapeld. Ik vraag me af of een daarvan de tiener bevat die ik heb moeten doodschieten.

Tijdens de gevechten van gisteren arriveerde mijn ploeg bij een huis met een hek en een muur eromheen. Sergeant Hugh Hall, de stevige, deuren verpletterende krachtpatser uit ons peloton, brak het hek open en ging ons voor naar een binnenplaats. Op het moment dat we binnenkwamen explodeerde de voorzijde van het huis. Hall werd getroffen door een brokstuk rondtollend beton en de rest van ons zocht dekking. Hierop volgde plotseling een spervuur doordat drie Bradleys het vuur openden met hun 25mm-Bushmaster-kanonnen als reactie op de ontploffing van de vijandige raketgranaat. Door het lawaai van de granaten die de omgeving van het huis aan stukken schoten, verstond ik nauwelijks iets.

Ik meende Cantrell over de radio te horen schreeuwen: ‘Bellavia, geef me verdomme een situatierapport.’ Cantrells stem is het enige wat boven de kakofonie van een vuurgevecht uitkomt. Daar heeft hij echt talent voor.

Verward en enigszins verdoofd gaf ik aanvankelijk geen antwoord. Dat beviel Cantrell niet. ‘Bellavia, zijn jullie verdomme in orde?’

Uiteindelijk had ik de tegenwoordigheid van geest om te antwoorden. Ik had alleen de Bradleys horen schieten en dus schreeuwde ik uiteindelijk terug: ‘Stop met schieten! Jullie raken onze locatie.’

‘Hé, klootzak, dat waren wij niet. Dat was een klere-rpg,’ bulderde Cantrells stem door de radio. ‘En daar komt er nog een.’

Plotseling explodeerde boven ons hoofd de top van een grote palmboom op de binnenplaats. Cantrell en de andere Bradleys schoten direct terug. Stukken hout en verbrand blad regenden op ons neer. Hall, die al onder het betonstof, vuil en bloed zat, schreeuwde: ‘Zouden ze die klootzak al te grazen hebben genomen?’

‘Naar binnen en het dak op,’ brulde ik boven het vuur van onze Bradleys uit. De mannen liepen naar de deur. Terwijl zij de ingang forceerden, stak ik mijn hoofd om de hoek en zag een schutter op het dak van een huis in de buurt. Heel even nam ik hem goed op, want ik wist niet tot welke partij hij behoorde. Hij kon een bevriende lokale inwoner zijn. We hadden al eerder gezien dat ze schoten op de in het zwart gehulde Mahdi-milities die eerder tijdens de gevechten dit deel van de stad infiltreerden. Niet iedereen met een wapen was een vijand.

De schutter op het dak was een tiener, zestien jaar misschien. Ik zag dat hij met zijn rug naar me toe naar doelwitten speurde. Hij had een ak-47 zonder magazijn in zijn handen. Was hij gewoon een onverstandige jongen die zijn familie probeerde te beschermen of was hij een van de sjiitische fanaten van Muqtada al-Sadr? Ik hield hem in de gaten en bad dat hij zijn ak zou laten zakken en gewoon weer zijn huis in ging. Ik wilde hem niet neerschieten.

Hij draaide zich om en zag mij, en ik zag de angst op zijn bezwete gezicht. Ik had hem in mijn vizier op het moment dat hij zijn ak schouderde. Ik was hem te snel af. Mijn eigen geweer rustte stevig tegen mijn schouder, mijn vizier op hem gericht. Het joch had geen schijn van kans. Een tikje tegen de veiligheidspal en een vlinderkusje op de trekker, meer was er niet voor nodig.

Doe het alsjeblieft niet. Je hoeft niet te sterven.

Hij hield zijn ak nu volledig in de aanslag. Richtte hij op mij? Ik kon het niet zeker weten, maar de loop was ter hoogte van mij gericht. Moest ik schieten? Kon ik het risico nemen niet te schieten? Probeerde hij me stilletjes te behoeden voor ongezien gevaar? Ik wist het niet. Ik moest een besluit nemen.

Vergeef me alsjeblieft.

Ik haalde de trekker over. De kin van de jongen zakte op zijn borst en gutturaal gekreun ontsnapte aan zijn lippen. Ik schoot nog eens, miste, waarna ik de trekker nog een keer overhaalde. De kogel scheurde zijn kaak en oor af. Sergeant Hall dook naast me op, zag de ak en de jongen en maakte er met vier schoten in zijn borst een eind aan. Hij zakte tegen het lage muurtje op het dak in elkaar.

'Bedankt, maat. Mijn richtpunt klopt niet meer,' zei ik tegen Hall om hem uit te leggen dat het vizier van mijn geweer niet meer goed stond, al was dat het laatste waar ik aan dacht.

Een dag later op een straat omringd door doodskisten en rouwende gezinnen is hun verdriet te erg voor ons om aan te zien. Deze arme mensen hadden tussen twee vuren gezeten en waren misbruikt door de fanaten die ervoor kozen tegen ons te vechten. De Mahdi-milities van Muqtada al-Sadr zijn de infanteristen van de sjiitische opstand. Zij zijn degenen die voor deze chaos in Muqdadiyah hebben gezorgd. Ze gebruiken huizen en ondernemingen van onschuldige mensen als gevechtsposities en hinderlagen.

De verdrietige taferelen op straat zijn onvergelijkbaar met wat we in deze door de gevechten gehavende huizen aantreffen. Gisteren trapte mijn ploeg een deur in en stuitte op een vrouw die een schort droeg dat doordrenkt was van het bloed. Ze zat huilend van verdriet op de grond. Ze leek halverwege de veertig en had sjiitische tatoeages op haar gezicht. Toen ze ons zag, stond ze op en greep ze specialist Piotr Sucholas bij zijn schouders en kuste hem op zijn wang. Toen draaide ze zich om en legde haar hoofd op sergeant Halls borst, alsof ze zijn hart wilde aanraken.

Ik deed een stap naar voren en zei in gebroken Arabisch: 'La tah khaf madrua? Am ree kee tabeeb. Weina mujahedeen kelb?' *Wees niet bang. Gewond? Amerikaanse dokter. Waar zijn de moedjahedien-honden?*

Ze boog haar hoofd en kuste mijn trouwring. 'Baby madrua. Baby madrua.' De wanhoop in haar stem werd weggespoeld door het geluid van een lachend klein meisje. Toen het giechelende kind uit de keuken tevoorschijn kwam en haar armen om het been van haar moeder sloeg, zagen we onmiddellijk dat ze het syndroom van Down had. Het viel me op

hoe mooi het kind was. Contreras, altijd al degene die het grootste hart had in ons peloton, knielde bij haar neer en gaf haar een butterscotchsnoepje. Contreras was dol op Iraakse kinderen. Hij had een neefje van zes, en als hij hier kleintjes zag, verlangde hij naar het joch.

We zagen de gewonde baby aanvankelijk niet – er was nog werk aan de winkel. Ik ging de trap op, op zoek naar een rebel die op onze Bradleys had geschoten. Halverwege de trap zag ik een bloedveeg op de trap. Toen vond ik wat menselijk haar. Nog een tree en ik zag een piepklein beentje.

Baby madrua.

O, kut. Kut.

Het kind was dood. Ze lag uiteengereten bovenaan de trap. Specialist Michael Gross was een paar treden achter me aan geklommen. Ik draaide me naar hem om en schreeuwde: ‘Ga terug! Ga verdomme terug, zei ik!’ Gross bleef acuut staan en daalde met een gekwetste gezichtsuitdrukking de trap af. Ik was overdreven hardvochtig, maar ik wilde niet dat hij zou zien wat er over was van dit dode kind.

Ik liet de ploeg beneden achter en ging in mijn eentje het dak zuiveren. Er lagen drie bloedende dode geiten boven op het dak naast een in het zwart gehulde dode Mahdi-strijder met een gouden armband. Hij was met een ak in zijn hand omgekomen, en naast hem stond een granaatwerper tegen de muur. Mijn maag kwam in opstand. Was dit de echtgenoot van de vrouw? Had hij werkelijk zijn gezin in gevaar gebracht door op ons te schieten vanaf zijn eigen dak? Wat voor soort mens doet zoiets? Vol walging rende ik de trap af. De rest van de ploeg had granaathulzen gevonden in de slaapkamer van de kinderen. De Mahdi-strijder had daar ook door het raam geschoten.

Ik zal dat huis nooit vergeten. De vrouw kuste ons allemaal ten afscheid. Toen ze mijn wang beroerde met haar lippen tikte ik op mijn trouwring en vroeg haar waar haar man was.

‘Weina zoah jik? Shoof nee, shoof nee.’ *Waar is je man? Laat zien, laat zien.*

Ze spoog op de grond en riep: ‘Kelb.’ *Hond.* Ik gokte erop dat hij de dode op haar dak was. Ik tikte op mijn hart en probeerde mijn gevoelens duidelijk te maken, maar de taalbarrière was te groot.

Haar dochtertje dat het had overleefd, giechelde en zwaaide.

Nu vraag ik me af of de vrouw zich in de menigte rond de doodskisten bevindt. Wat moet ik zeggen als ik haar zie?

Cantrell beveelt ons terug te gaan naar onze Bradleys. Ik klim erin. De klep sluit zich achter me en we vertrekken. Via de radio vernemen we dat onze bataljonscommandant, luitenant-kolonel Peter Newell, en zijn beveiligingsdetachement in een gevecht zijn verwikkeld met rebellen. We scheuren weg om hem ondersteuning te verlenen.

Newells Humvee heeft een .50 m2-machinegeweer in zijn toren. Als we arriveren is zijn schutter, sergeant Sean Grady, druk bezig een bosje onder vuur te nemen waar de strijders zich verbergen. Als antwoord daarop komt een drietal granaten uit een raketwerper voor zijn Humvee neer. Onze bataljonscommandant slaat er geen acht op en coördineert vanaf de rechterstoel het gevecht, een radio op beide oren. Hij is niet van zijn stuk te brengen.

Het geratel uit de radio maakt ons gespannen en we willen dolgraag meedoen aan het gevecht.

Newells uit twee voertuigen bestaande konvooi wordt van beide kanten van de weg onder vuur genomen. Het lawaai zwelt aan doordat er nog meer raketten over de weg schieten. Opeens loopt een jongetje van vijf of zes de straat op. Het ventje staat naast Newells Humvee en houdt eerst twee en daarna vijf vingers omhoog.

Sergeant Grady zwenkt zijn machinegeweer. Het is zonneklaar dat het jongetje naar de Mahdi-milities seint hoeveel Amerikaanse voertuigen en soldaten er zijn.

Als Grady zijn machinegeweer ontgrendelt, realiseert Newell zich wat zijn schutter van plan is. ‘Niet op het kind schieten,’ beveelt hij.

‘Overste, het kind verraadt onze positie,’ zegt Grady, die vrijwel onverstaanbaar is door het aanzwellende volume van de beschietingen.

‘Niet op het kind schieten,’ herhaalt Newell streng. Grady snapt het. Onze luitenant-kolonel hanteert een zeer strikte ethiek. Het kind zal geen doelwit worden, wat hij ook doet. Het frustreert ons zo nu en dan dat onze bataljonscommandant zich zo strikt aan dergelijke subtiliteiten houdt, maar

ik weet dat we hem er uiteindelijk dankbaar voor zullen zijn. Niemand wil het leven van een kind op zijn geweten hebben.

De officier van het Iraakse Defensiekorps die Newell vergezelt, leunt vanaf de achterbank van de Humvee naar voren en zegt: ‘Die mannen daar zijn voor mij, overste.’

Newell, die zich nooit laat intimideren, negeert de Iraakse kolonel en concentreert zich op het gevecht van zijn taskforce. De Iraakse kolonel houdt zijn mond en kijkt uit het raampje. Grady ziet dat hij glimlacht. Is hij ook een sympathisant van de Mahdi-milities?

Tegen de tijd dat mijn Bradley is aangekomen bij het gevecht en de klep heeft neergelaten, is sergeant Colin Fitts al voor me op de grond met zijn complete ploeg en mijn b Team. Ze rukken aan de oostzijde op onder zware beschietingen. We moeten hem inhalen en ondersteunen. We spurten als een gek over open terrein onder zwaar, maar slecht gericht mitrailleurvuur. De professional in mij lacht om hun gebrek aan vakkundigheid.

Die klootzakken kunnen ons allemaal om zeep helpen als ze wat beter zouden kunnen mikken.

De ochtendhitte is al intens. Als we een groepje gebouwen hebben bereikt, ben ik dizzy en een tikje warrig doordat ik bijna uitgeput ben van de hitte.

Automatische geweren knallen. Kogels vliegen ons om de oren. We rennen langs een muur, slaan een steeg in en zigzaggen om huizen en schuurtjes. Elke ingang, elk raam en dak is een potentiële dreiging. We kijken tijdens het rennen constant om ons heen om te zien of er schutters zijn.

We rennen door twee stegen, tot voor ons enorm lichtgeweervuur losbarst. De snelle metalige knallen van Fitts’ m4-geweer volgt vlak na het lichtere geratel van ak-47-vuur. Fitts en een dozijn mannen, zijn ploeg van negen man plus drie uit mijn ploeg, zitten daar zonder ondersteuning. Ik moet naar hen toe. We gaan op de gevechtsgeluiden af.

We kruisen nog meer stegen, passeren nog meer huizen. Een paar straten verderop krijg ik drie van Fitts’ mannen in het vizier die dicht tegen een muur staan te schieten. Waar is Fitts? Ik sla af en leid mijn mannen door een

steeg. Ik wil parallel aan de positie van zijn ploeg optrekken om de vijand met wie Fitts oog in oog is komen te staan zo te omsingelen.

Achter ons knalt een m4-geweer. Ik keer me om en zie dat het luitenant Christopher Walls is, onze pelotonscommandant. Ik weet dat het hem in deze doolhof van steegjes moeite zal kosten om ons te vinden als we verder optrekken. Ik zeg tegen John Ruiz, Raymond Cullins en Alan Pratt dat ze op hem moeten wachten, terwijl ik verder ga om Fitts te zoeken en dan te bedenken hoe we beide ploegen kunnen samenvoegen.

Als ik om een hoek kijk, krijg ik eindelijk Fitts en de rest van de eerste ploeg in het vizier. Ze hebben in een zijstraatje dekking gezocht, ruim honderd meter van me af. Ze bevinden zich op twintig meter van een ommuurde groep gebouwen.

Op het terrein staat een huisje met in een van de ramen een machinegewerennest met zandzakken ervoor. Het nest lijkt verlaten en de loop van het geweer wijst omhoog. Toch lijken veel van de raketten en beschietingen met lichte wapens uit deze omgeving afkomstig te zijn.

Fitts wordt ook nog eens van achteren onder vuur genomen. Strijders met zwarte kappen op hun hoofd schieten door de steegjes om Fitts’ ploeg heen. Raketgranaten fluiten en ontploffen boven terreinen met lage muren eromheen. Machinegeweren ratelen. Ik kan duidelijk zien dat Mahdi-milities de eerste ploeg hebben omsingeld. Fitts kan maar één ding doen: met zijn mannen een huis binnengaan en een dak in bezit nemen dat kan worden gebruikt als defensieve positie. Het dichtstbijzijnde huis is dat op het omheinde terrein. Dat is het huis dat hij in handen zal krijgen. Fitts en ik denken hetzelfde. Hij kan me niet zien, maar ik weet waar hij mee bezig is. Als Fitts die defensieve positie op het ommuurde terrein kan bezetten, heeft hij een solide steunpunt in deze omgeving en een positie die het kruisvuur waar zijn ploeg nu tussen zit kan doorstaan. Ik maak me klaar om mijn ploeg zodanig te manoeuvreren dat ze hem ondersteuning kan geven.

Pratt, Collins en Ruiz komen mijn kant uit, maar worden beschoten vanuit een steeg. Ze houden halt om terug te schieten en zijn in hun eigen gevecht verwikkeld. Ik besef dat mijn team de anderen niet zal kunnen helpen. We zitten verspreid over zo’n vijftig meter van vijanden vergeven stedelijke jungle en proberen zelf het vege lijf te redden.

Verderop in de steeg zie ik dat Fitts zijn mannen in een wigformatie verzamelt om naar het ommuurde terrein te gaan en aan het kruisvuur te ontsnappen. Hij gaat ze voor in een wig in de vorm van een omgekeerd hoefijzer. Fitts doet het volgens het boekje. Als ze vlak bij de muur zijn en naar de poort lopen, ontketenen diverse machinegeweren vanaf de bovenste verdiepingen van een ander versterkt complex, zo’n driehonderd meter verder, een stortvloed aan vuur.

Wanhopig kijk ik om me heen of ik doelwitten zie. Ik moet voor Fitts dat complex onder vuur nemen, maar de gebouwen vlak bij me blokkeren mijn zicht. Ik zie niemand op wie ik kan schieten.

Fitts leidt zijn mannen naar voren terwijl Misa en anderen een salvo 40mm-granaten afvuren richting het versterkte complex. Ze ontploffen in de verte, maar de vijandige beschietingen nemen niet af.

Als Fitts’ ploeg de ingang van het terrein nadert, komen ze in de hel terecht. Vanuit alle hoeken en gaten vliegen de kogels hen om de oren. Vanuit elke denkbare plek openen rebellen het vuur. De ploeg zit gevangen in een drievoudig kruisvuur. Ze maken alleen kans als ze het gebouw binnen weten te komen.

Terwijl een serie kogels rondom Gross en Contreras de grond openrijt, aarzelt Fitts geen moment. Fitts leidt met zijn ratelende m4 zijn ploeg en mijn tweede team in een spurt naar het huis. Lichtspoorkogels fluiten om hen heen als gloeiende kooltjes uit een door de wind aangewakkerd vreugdevuur. Ik ben ziedend. Ik zie niemand om op te richten. Ik kan niet helpen. Instinctief wil ik naar een onbeschutte plek rennen en onze vijand iemand anders aanbieden om op te schieten.

Ik sta net op het punt om te gaan als het gebeurt. Fitts vuurt gehurkt op de andere kant van het ommuurde terrein als zijn rechteronderarm ineens wild naar achter klapt. Het bloed spuit de lucht in. Hij stopt niet. Hij zet nog twee stappen, neemt zijn wapen in zijn linkerhand en klemt het onder zijn oksel. Hij vuurt er met zijn ene goede arm mee alsof het kinderspeelgoed is.

Dan schokt zijn linkerarm en zakt neer doordat ook zijn linker biceps door een kogel wordt getroffen, vlak boven de elleboog. Zijn geweer zakt richting de grond en hij vuurt verscheidene keren in de aarde. Hij struikelt, laat zijn wapen vallen en valt op de grond.

Drie meter achter Fitts tolt Desean Ellis naar achteren en begint te schreeuwen. Zelfs vanaf mijn afgelegen positie, bijna honderd meter ervandaan, hoor ik een vreselijk scheurend geluid, als een spijkerbroek aan flarden wordt gereten. Hij is in zijn rechterdij getroffen door een kogel. Terwijl hij rondtolt zie ik een bloedrode vlek op Ellis' broek. Hij zakt in elkaar.

Fitts spreekt krachtreserves aan, pakt zijn m4 op en komt weer overeind. Hij vuurt snel vier of vijf keer op het huis en strompelt naar voren. Achter hem vuren zijn mannen op volautomatisch. Goedgetrainde infanteristen doen dat alleen onder uiterst barre omstandigheden bij hevige gevechten. Geconfronteerd met het verlies van hun aanvoerder, moeten ze wel een dodelijke douchekop maken van hun wapens.

Er verschijnt een gedaante in de deuropening. Fitts schiet op de rebel, waarbij hij zijn wapen bedient met zijn duim en de ringvinger van de andere hand. Ook sergeant Hall lost een salvo. De vijand zakt in de deuropening in elkaar. Een paar tellen later neemt een ander zijn plaats in. Contreras schiet hem dood met twee goed gemikte schoten.

Het verlaten machinegeweer in het raam op de eerste verdieping zwenkt plotseling naar beneden. Ik zie die beweging en besef wat het betekent. Het wapen wordt nu door iemand bemand en onze mannen zijn onbeschut. Ik heb nog altijd geen vrij schot. Ik kan ze niet te hulp schieten. Ik ben woedend over mijn eigen machteloosheid.

Het machinegeweer knalt. Kogels suizen de ploeg om de oren. De mannen vechten voor hun leven. Fitts heeft geen schijn van kans. Ik zie hoe hij dubbelklapt terwijl het bloed uit zijn rechterknie spuit, de derde keer dat hij getroffen wordt. Hij zakt ter aarde en er verschijnt een plas bloed om hem heen.

Ik geloof mijn ogen niet. Fitts, mijn beste vriend, is drie keer geraakt, en ik kan hem niet te hulp schieten. Verschroeiende hitte golft over mijn rug. Mijn benen worden gevoelloos. Ik kan me niet bewegen. Ik kan niet denken. Ik kan alleen ontzet toekijken. Ik moet aan Fitts' vrouw denken. Die zit thuis, zwanger van hun derde kind. Hoe moet ik deze dag aan haar uitleggen?

Ik wil niet kijken, maar ik moet.

Fitts ligt zo'n tien meter van de voordeur van het huis voorover op de grond. Net als twee mannen de voordeur uit rennen, vuurt Misa nog een 40mm-granaat op het machinegewerennest boven.

Tot mijn verbijstering grijpt Fitts zijn m4 en opent het vuur. Zijn strijdlust is onverminderd.

Michael Gross doodt de eerste die de deur uit komt. De tweede, een magere man met een donkere baard, springt uit de deuropening en loopt zo de vuurlijn in van soldaat Jim Metcalf. Hij en Lance Ohle halen verscheidene keren de trekker over en de magere man sterft op een paar passen van Fitts. Tegelijkertijd komen twee andere strijders plotseling een buurhuis uit. Jesse Flannery maait ze neer terwijl Contreras naar Fitts rent, hem optilt en naar achteren sleept, naar de veiligheid van een ommuurde compound.

'Blijf met je poten van me af en zoek dekking in dat schuurtje daar,' beveelt Fitts. Achter de ploeg bevindt zich een kleine schuur, tegen de binnenzijde van de muur van de compound. Behalve in het huis zelf maken ze daarin de meeste kans. Er lijken geen vijandelijke strijders meer in het huis te zijn. Het gevaar schuilt in beschietingen vanuit de gebouwen ernaast. Midden in de compound zijn Fitts en Contreras gemakkelijke doelwitten.

'Ik laat je hier niet achter,' werpt Contreras tegen.

'Laat me los verdomme. Laat mij maar hier.'

Met tegenzin laat Contreras Fitts los net op het moment dat een volgende uitbarsting van beschietingen de compound vanaf links teistert. Contreras zakt op één knie, draait zich om en vuurt zijn magazijn leeg in de richting waar de beschietingen vandaan komen. Hij is onbeschut maar daar maalt hij niet om. Hij blijft maar knallen op doelen die ik niet kan zien. Lege patroonhulzen vliegen door de ejectieopening van zijn m4 en vallen op Fitts, die naar voren kruipt in de richting van de vijand.

Ergens voor me hoor ik geweervuur. Ik krijg een Irakees met een donker gezicht en een Ray-Ban op in het vizier. Hij staat op een dak en heeft een geweer van Iraanse makelij in zijn hand. Ik weet niet of hij wel of niet aan onze kant vecht, maar hij lijkt de vijand rondom Fitts en de rest van Fitts' ploeg in toom te houden. Niet ver van de compound komt een strijder met

een raketgranaat uit zijn schuilplaats. Mr. Ray-Ban op het dak vloert hem met een reeks goed gemikte schoten.

Het duizelt me nu zo verdomde heftig.

Fitts komt overeind. Hij gebruikt zijn geweer als stok, draait zich om en strompelt verder zonder hulp naar de muur van de compound. Hall loopt op Fitts af, maar ik zie hem ineens schokken en draaien. Uit zijn CamelBak spuit een geiser van water.

‘Hall, ben je geraakt, man?’ roept Misa.

‘Ik weet het. Ik weet het, maat.’ Hall vertraagt nooit, ook al is hij net in zijn rug getroffen door drie kogels. Zijn body armor heeft hem gered.

De ploeg zoekt dekking tegen de binnenzijde van de compoundmuur. Een paar tellen later vliegt een rpg die bedoeld is voor de Bradley van sergeant Cory Brown hoog over en explodeert tegen de buitenzijde van de muur.

Op een dak verschijnt ineens een strijder die op zoek is naar een andere positie om de in de val zittende ploeg onder vuur te nemen. Hij is het eerste echte doelwit dat ik heb en ik schiet op hem. Hij duikt weg en verdwijnt, en ik ben ziedend op mezelf dat ik heb gemist.

Mijn richtpunt is verlopen.

Achter me zijn Pratt en Ruiz bij de steeg nog steeds in een gevecht verwikkeld. Rebellen nemen hen tussen twee gebouwen vandaan onder vuur. Ze kunnen ons onmogelijk bijstand verlenen. Hoog snerpend en gierend vliegen de kogels om hen heen.

Ik kom tot de slotsom dat ik me moet verplaatsen. Ik sta op, schiet een steeg in en sla een hoek om. Ik sta abrupt stil. Ik ben precies achter een rokende man beland. De gouden armband die duidt op lidmaatschap van de Mahdi-militie is langs zijn pols afgezakt.

Hij merkt me niet op. Hij wordt in beslag genomen door Mr. Ray-Ban op het dak, een paar meter van hem vandaan. Hij staat met zijn rug naar me toe. Met zijn ak om zijn rechterschouder blijft hij nonchalant doorroken. Eerst denk ik dat ik hallucineer. Denkt die klootzak soms dat rookpauzes op het slagveld in de cao staan?

Mijn wapen komt automatisch overeind. Ik denk niet eens na. In de seconde die het kost om het geweer te ontgrendelen, maakt mijn verbazing plaats voor blinde woede. De loop drukt tegen zijn achterhoofd.

Schijt aan het vizier. Ik kan onmogelijk missen.

Ik druk tweemaal. Zes kogels schieten door zijn schedel. Hij zakt door beide knieën alsof ik net zijn twee benen heb gebroken. Hij maakt een snuivend, varkensachtig geluid terwijl hij ineenzakt. Ik laat mijn loop zakken en schiet voor de zekerheid nog drie keer in zijn borst. Met een vlezige klap smakt hij op de grond.

Zijn hoofd schommelt op en neer. Hij snuift nog een keer. Ik overtuig mezelf ervan dat dit de man is die Fitts heeft neergeschoten en ik word laaiend van woede. Zijn gezicht ziet eruit als een bloederig halloweenmasker en ik trap er met mijn laars op tot hij eindelijk sterft. Terwijl ik zijn wapen onklaar maak door de loop om te buigen zodat een volgende gebruiker slechts zichzelf zal verwonden, zie ik dat mijn hele laars onder het bloed zit.

Er vliegen raketgranaten over. Onze schutters in de Bradleys hebben nu een doelwit. Shane Gossard, de schutter in de Bradley van sergeant Brown, vuurt op de posities van de rebellen terwijl ze op Fitts' groep af rijden. Cantrells schutter, sergeant Chad Ellis, doodt twee rennende mannen met tassen vol raketgranaten op hun rug. Gedekt door deze chaos rennen mijn mannen schietend naar de compound. Eindelijk ben ik de poort door en spoed ik me naar Fitts.

Hij ligt met een asgrauw gezicht op zijn rug. Ik zie dat hij in shock is.

'Hoe gaat het, makker?'

'Ik heb me weleens beter gevoeld. Het doet verdomde pijn.'

Meer zegt hij niet, al is hij getroffen door drie kogels uit drie verschillende wapens.

Ik roep Cantrell op om Fitts en Ellis te laten evacueren. Als onze pelotonssergeant zich realiseert dat twee van zijn mannen gewond zijn, ontploft hij. Hij scheurt met zijn Bradley naar ons toe om ons te redden. Hij kan ons eerst niet vinden en zijn toorn zwelt aan, zo erg dat ik bang ben dat hij zo dadelijk een aneurysma krijgt. Hij brult keer op keer over de radio.

Ik bevrijd Fitts van zijn wapen, magazijnen, nachtkijker en gereedschap. Hij begrijpt het. Hij kan onmogelijk vechten, en wij hebben alles nodig voor wat ons nog te wachten staat. Ik neem alles van hem af, behalve zijn blikje Copenhagen-snus.

Cantrells Bradley is er. We dragen Fitts en Ellis snel naar binnen. Terwijl de klep omhoog gaat, hoor ik Fitts zelfs nog bevelen geven aan zijn mannen terwijl Ellis schreeuwt dat hij naar huis wil.

Hotsend en botsend rijdt de Bradley met mijn bloedende beste vriend aan boord weg.

Een paar tellen later storten we ons weer in het gevecht. We vechten ons een weg van gebouw naar gebouw. Het doden gaat onverminderd door bij het naderen van de duisternis. Als het donker is zijn wij in het voordeel. Dankzij onze nachtkijkers is de nacht aan ons. De Mahdi-strijders zijn fanatiek, maar slecht getraind. Ze weten alleen maar hoe ze moeten sterven.

Er arriveert een f-16 van de luchtmacht. Boven ons vliegt hij heen en weer met bommen aan de wapenrekken onder beide vleugels. Die blijven ongebruikt: de piloot krijgt geen toestemming om zijn projectielen af te gooien. De divisieleiding wil niet dat we de schade moeten herstellen die zijn bommen zullen veroorzaken. Wij voeren kennelijk een aardiger, vriendelijker oorlog.

Welkom bij de infanterie. Waar hadji-gebouwen meer waard zijn dan onze levens. Prima, we leren er wel mee leven. Het is niet meer dan de volgende test, nog een maatstaf die ons onderscheidt van types als die majoor van Quarter Cav.

Wij zijn in Diyala op 9 april 2004 in volledige gevechtsuitrusting. De intensieve stadsgevechten die we sinds de basistraining hebben geoefend, kunnen nu eindelijk tegen onze vijand in de praktijk worden gebracht. Er is geen viersterrengeneraal met een zwakke maag die ons in toom kan houden. Wij zijn opnieuw de 1ste infanteriedivisie uit Vietnam en de stranden van Normandië. Met het geweer in de aanslag stormen wij door poorten van compounds, en doelwitten storten neer als we de trekker overhalen. Mahdi-strijders rennen van de ene naar de andere hoek, maar wij zijn snel en richten accuraat. We knallen hen zo van de sokken. Onze Brads rollen naar voren en vuren met hun Bushmasters het ene salvo na het andere af op de nabijgelegen gebouwen. Niettemin weigeren de strijders de strijd te staken. Lichtspoorkogels vanuit onzichtbare vijandelijke stellingen schieten kriskras boven ons hoofd. Ze dwingen ons te knokken voor elk huis en elke centimeter.

Zo ziet onze oorlog eruit: we mogen niet op elk doelwit schieten, we weten soms niet eens wie een doelwit is; maar we zorgen voor elkaar en we zitten er niet mee dat we voor ons land het vuile werk moeten opknappen. Luchtmachtpiloten en legermajoors die onderlegd zijn in PowerPoint van Microsoft hebben er perfect zicht op. Wij krijgen geen ondersteuning als dat rotzooi veroorzaakt.

Kom maar op.

Wij zijn de infanterie.

Oorlog is een bitch. Zet een helm op.

* Een RPG (rocket-propelled grenade) is een draagbaar, vanaf de schouder te lanceren en ongeleid antitankwapen voor de korte afstand.

* Het Amerikaanse leger kent binnen de rang ‘sergeant’ zes tussenrangen: sergeant, staff sergeant (de rang van Bellavia), sergeant first class, master sergeant, first sergeant en sergeant-major. Voor de duidelijkheid zijn die alle als ‘sergeant’ vertaald.

1

STRONT AAN DE KNIKKER

2 november 2004, provincie Diyala
Onze laatste missie voor Fallujah

Zeven maanden later waden we bij volle maan tot borsthoogte door rioolwater. We vorderen moeizaam, met onze armen boven ons hoofd om onze wapens uit de drek te houden. Het slijk dat ons omringt, stinkt enorm. Het wemelt van de muggen. Muskieten houden een feestmaal en het krioelt van de vliegen. Als mijn eerste dag in het leger zo was geweest, was ik gedeserteerd.

Ik voel dat mijn mannen achter me er de pest in hebben. We hebben een missie, maar sommigen van hen zetten daar vraagtekens bij. Waar geen twijfel over bestaat, is het feit dat ik ze gedwongen heb om hier midden in de nacht door een greppel met menselijke uitwerpselen te waden. Ik kijk even achterom, net op het moment dat Piotr Sucholas bijna voorover duikelt in de smerigheid. John Ruiz zwaait een arm uit het rioolwater en vangt Sucholas op voor hij kopje onder gaat. Ze spugen drek uit, waarna ze een nanoseconde oogcontact met me maken.

Ergens voel ik me schuldig over hun ellende. De wetenschap dat ze kwaad op me zijn maakt het zelfs nog erger. Noem het mijn menselijke kant. Tegelijkertijd heeft de professionele ik, de onderofficier in mijn hersenen, er schijt aan hoe mijn mannen zich voelen. Dit innerlijke conflict duurt gewoonlijk niet lang. De onderofficier in me vermorzelt het liefdevolle van mijn menselijke kant. Het enige wat ertoe doet, is de missie.

Maar vanavond lijkt het gewoon sterker dan mijzelf.

‘Hé, gaat het jongens?’ vraag ik met een stem die zachter klinkt dan een fluistering.

Ruiz en Sucholas knikken. Evenals Hugh Hall, die naast Ruiz loopt.

‘Niet zeiken, maar doen. Je zou weleens kunnen sneuvelen aan het eind van deze ellende.’

Ze kijken me uitdrukkingsloos aan, terwijl rioolwater over hun gezicht stroomt. Sucholas spuugt nog een keer, maar stilletjes. Ze hebben het door.

Dat mijn mannen niets terugzeggen, is een bewijs van discipline. Ze zijn nijdig en hebben het zwaar, maar dat laten ze niet merken. We spelen het spel allemaal mee, soldaten en onderofficieren. Ik ben trots op hun discipline, maar ik hou ook strikt in de gaten of er eentje de regels overtreedt.

Ik heb mijn ploeg zo zwaar onder druk gezet in de tien maanden dat we in Irak zijn, dat de mannen me wel moeten haten. Op de basis gaat al tijden het gerucht dat het peloton gezamenlijk een sok vol vijfdollarbiljetten heeft ingezameld, een wedje over wie van de drie sergeants die het hoogst in rang zijn het eerste zal worden afgemaakt: Fitts, Cantrell of ik.

We lopen verder door de greppel. We hebben nog bijna twee kilometer te gaan. Het maanlicht geleidt ons; het is zo helder dat we onze nachtkijker niet eens nodig hebben. We sjokken traag in de richting van een grote buis die ter hoogte van ons hoofd de rioleringsgreppel kruist. Die is oud en verroest en ziet er niet stevig uit. Ik draai me om en gebaar naar sergeant Mike Smith. Smitty wurmt zich langs me in de greppel en zwaait één been op de buis.

Metalig gekraak weergalmt door de nacht. Smitty probeert zijn gewicht te verplaatsen, waar de buis piepend tegen protesteert. Hij begint krom te trekken en er breekt een flink stuk af, zodat er aan een kant een gapend gat ontstaat. In de palmbossen om ons heen wemelt het van de aangelijnde waakhonden: de hadji-versie van een beveiligingssysteem. Ze horen het lawaai en beginnen fel te blaffen. Het geblaf wordt uitzinnig. Smitty haalt voorzichtig zijn been van de kapotte buis. We kunnen er niet overheen, en nu lopen we dankzij de honden het risico ontdekt te worden. De hele ploeg verstart. Ik word nerveus. De missie staat op het spel.

We zitten weer achter Ayub Ali aan, de wapenhandelaar die in terreur doet en zoveel ellende heeft veroorzaakt in de provincie Diyala sinds in april de sjiitische opstand begon. Toen we net in dit land waren aangekomen, hadden we geen flauw idee wie hij was. Gedurende de zomer vingen we flarden inlichtingen op die erop wezen dat er een netwerk was

dat wapens en explosieven aan zowel de Mahdi-milities als de soennitische rebellen leverde. Ayub Ali staat aan het hoofd van deze schimmige groep.

We hebben al verscheidene keren geprobeerd om hem te grazen te nemen, maar hij had het geluk aan zijn zijde en wist telkens te ontsnappen. Hoe meer ik over hem aan de weet kom, hoe liever ik hem wil doden. Hij is geen ideoloog of jihadist, hij is niets meer dan een misdadiger die dodelijk gereedschap verkoopt aan de hoogste bieder. Omwille van de winst laat hij vrouwen en kinderen opblazen. De uitschakeling van Ali zal ontelbare onschuldige slachtoffers voorkomen.

Deze nacht voeren we een heimelijke verkenningsmissie uit om zijn jongste schuilplaats te vinden. Volgens inlichtingenrapporten zit Ali in een paardenfokkerij op het platteland buiten Muqdadiyah. We moeten hem zo dicht mogelijk naderen, de boerderij goed bekijken en bevestigen dat hij daar zit. De schijtgreppel bood de beste manier om die te benaderen zonder te worden opgemerkt door die rothonden.

Nu we vastzitten voor de buis die onze greppel doorkruist bestaat de kans dat we onze operatie helemaal moeten afblazen. Op de satellietfoto’s die ik voor de missie kreeg, was de buis niet te zien. Nu moet ik doen alsof ik erop had gerekend. We kunnen niet op onze schreden terugkeren. Als we dat doen, geven we toe dat we een fout hebben begaan, en onderofficieren maken nooit fouten. Als professionals liegen we om dat imago van onfeilbaarheid te beschermen, want dat bindt ons aan onze mannen.

Als ze geloven in jou en het voorbeeld dat je geeft, zullen deze mannen alles doen wat je van ze verlangt. Deze band tussen soldaten is solide. Het is de kern van wat het betekent om infanterist te zijn. In dit wrede hier en nu is dat hetgeen wat mijn leven waarde en zin geeft. Dat wil niet zeggen dat mijn mannen me niet zullen vervloeken. Juist dankzij het soldatenbestaan wordt elke emotie extreem intens, vooral in de strijd. We houden van elkaar, haten elkaar en respecteren elkaar, want het alternatief is de saaie vergetelheid van de dood.

Ik kijk naar de buis en vloek inwendig. De mannen moeten er onderdoor, tot en met hun hoofd door de prut. Dat is de enige manier waarop we de missie kunnen voortzetten.

Ik had de mannen zorgvuldig geselecteerd voor deze missie. Ik heb Lance Ohle gekozen omdat hij zo ontzettend goed is met een saw, een licht machinegeweer. Tijdens een vuurgevecht is Ohle een kunstenaar met een saw. Hij praat als een gangsterrapper, maar draagt een cowboyhoed en luistert naar Metallica. Het leger of een van die andere werelden waar hij zich in bewoog, hebben hem hier niet op voorbereid. Hij kreunt uit protest tegen de duikpartij die ons wacht.

‘Oh. Oohh.’

‘Hou verdomme je kop,’ sist Hugh Hall.

Sergeant Mike Smith staat naast me. Hij is onze goeroe op het gebied van navigatie over land, hoewel hij meestal een Bradleycommandant is die niet uitstapt. Ik geef hem een knikje en wijs naar beneden, en hij trekt een grimas voor hij diep ademhaalt. Een seconde later laat hij zich in het rioolwater zakken en zwemt hij onder de buis door. Ik hoor hem aan de andere kant boven komen en uitademen. Iemand overhandigt hem zijn wapen.

Sergeant Hall is de volgende. Hij aarzelt niet en dat verbaast me niks. In mijn ogen is hij een van de beste soldaten van Alfa-compagnie. Hij zakt onder de vuiligheid en komt aan de andere kant van de buis weer boven. Het maanlicht verraadt Halls misère. Hij is glibberig van het rioolwater; het okerkleurige slijk druipt van zijn kevlar. John Ruiz ziet hoe hij eraan toe is, maar versaagt niet. Hij duikt onder de buis door en komt een tel later naast Hall aan het oppervlak.

Ik ben de volgende. Ik sluit mijn ogen en knijp mijn neus dicht. Ik laat me in de vuiligheid zakken en kruip op de tast onder de buis door. Vervolgens kom ik aan de andere kant boven. Misa, Sucholas en sergeant Charles Knapp volgen me.

We zetten onze weg door de greppel voort, banger voor waakhonden dan voor schoten. Ten slotte bereiken we een groepje palmbomen waar geen hadji-honden lijken te zijn. We kruipen het rioolwater uit en lopen tussen de bomen door. Het is nu drie uur en de kou van de nacht is ingevallen. We zijn tot op onze huid nat en beginnen te rillen. Ik zou bijna willen dat ik weer in het rioolwater zat. Dat was warmer.

We sluipen naar een schuur op zo'n driehonderdvijftig meter van Ali's hoofdcompound. De ploeg doorzoekt hem, in de hoop iemand te vinden om in te rekenen, maar hij is verlaten. We manoeuvreren richting de compound. We moeten het verblijf in het vizier krijgen, de ligging en verdediging ervan bestuderen. Het bataljon wil dat we zo mogelijk mensen uit de compound verjagen. Als ze er in voertuigen vandoor gaan, kunnen we helikopters laten komen om die te achtervolgen. Anderen zullen hen opvangen met Bradleys. Het is eenvoudiger om zulke kerels te grijpen als ze onderweg zijn met voertuigen dan om een versterkte en verdedigde compound te bestormen.

We kruipen op onze buik naar voren, nog steeds huiverend in de koude nacht. We zijn bijna bij een goed uitzichtpunt op honderd meter van de compound, als het gebulder van motoren de stilte van de nacht verbreekt. De kakofonie is oorverdovend. De waakhonden in onze omgeving zetten het op een woedend geblaf. Ik kijk net op tijd over mijn schouder om twee Black Hawk-helikopters met hels kabaal over ons heen te zien komen. Ze vliegen vlak over de grond en zweven vervolgens over de compound.

Ik hoor mannen schreeuwen in het Arabisch. Een lichtbundel doorboort de nacht, gevolgd door een tweede. Ali's bewakers zetten zoeklichten aan. Binnen de kortste keren baadt de hele compound in het licht, en de zoeklichten stralen om ons heen.

De heli's hebben onze missie onbedoeld in gevaar gebracht. Vloekend trekken we ons terug in de schuur, waarna we ons het palmbosje in haasten. Achter ons is de hele compound nu tot het uiterste alert. De honden van de bewakers grommen. De zoeklichten speuren. We kunnen hier niet blijven. De Black Hawks dalen en glijden over ons heen. Hun tollende rotoren bestoken de gebouwen met ministormen van wind en stof. Waar eerst stilte was, heerst nu complete chaos.

We lopen zonder een woord te zeggen de vier kilometer terug naar onze Brads. Dit was een perfecte operatie tot ze werd verpest door een communicatiestoornis met een tweetal helikopterpiloten. Stinkend, gefrustreerd en humeurig klimmen we in onze voertuigen. We weten dat dit onze laatste poging was om Ali te vinden. Deze missie is onze zwanenzang in deze provincie.

Onze eenheid gaat naar Fallujah, een stad met zo'n 350.000 inwoners in de onrustige provincie Anbar, aan de Eufraat. Fallujah is volledig in handen van de rebellen sinds april, toen operatie Vigilant Resolve, een offensief van de mariniers, dat zou worden ingezet na de afschuwelijke en breed uitgemeten ophanging van vier Amerikaanse contractanten, om politieke redenen werd afgeblazen. Daar waren de mariniers echt blij mee. Zij wilden niets liever dan korte metten maken met die rebellen. Mariniers. Ze mogen dan misschien allemaal een grote muil hebben en achterlijk zijn, ze mogen dan de slechtste historisch revisionisten aller tijden zijn, maar diep vanbinnen zijn ze enorm trots en snakken ze naar een oneerlijk gevecht. Moge God hen behoeden.

Over twee dagen zal de ellende van Diyala achter ons liggen – de bermbommen op de plaatselijke hoofdweg, de Mahdi-strijders rond Muqdadiyah en de huis-aan-huisgevechten in de stad. We kunnen nog niet weten hoezeer we ze zullen missen. We laten het goede leven achter ons en gaan op weg naar de moeder aller stedelijke veldslagen.

Ik leun in een nog steeds nat uniform achterover tegen de scheidingswand van de Bradley. Mijn jongens zitten te rillen van de kou. Een paar vegen hun gezicht af met een lap. Piotr Sucholas, mijn nieuwe leider van het Bravo Team, zit naast me met zijn wapen tussen zijn benen. De loop rust op de bodem van de Brad. Ik verwacht al zo'n beetje dat hij weer zal beginnen over de slechte inborst van president Bush. Sucholas is de linkse rakker uit ons peloton. Hij is dol op Michael Moore sinds hij een illegale kopie heeft gezien van *Fahrenheit 9/11*. Gelukkig hebben zijn geschifte vermoedens dat president Bush de wereld wil veroveren geen enkel effect op zijn bereidheid om te vechten. Als de vuurgevechten losbarsten, denkt hij uitsluitend aan het doden van de vijand en het redden van zijn eigen mensen. Daarom hou ik van Piotr Sucholas.

Nu zit hij rustig naast me. We zijn allemaal nadenkend gestemd door het nieuws dat we naar Fallujah gaan. Bij Sucholas stroomt ijswater door zijn aderen. In een gevecht is hij volkomen kalm, maar zelfs hij is niet gerust bij de gedachte aan wat ons straks te wachten staat.

De Brads brengen ons terug naar de basis. We klimmen eruit en gaan naar onze drie verdiepingen tellende barakken. Vanaf ons verblijf is het een klein half uur lopen naar een telefoon. Het operationele centrum van het bataljon bevindt zich ruim een kilometer verderop. Zelfs het voormalige lijkenhuis van het Iraakse leger dat dienstdoet als onze mess ligt een halve kilometer van ons vandaan.

Onze uniformen zijn goor. Het is geen gemakkelijk werkje om ze te wassen. We beschikken over een paar Iraakse wasmachines, maar we hebben momenteel geen elektriciteit in ons gebouw. We zullen ze met de hand moeten wassen. Fitts en ik geven de mannen het bevel zo veel mogelijk flessen Simple Green-schoonmaakmiddel op te snorren. We hebben evenmin stromend water, zodat de doucheruimte op de begane grond van onze barakken voornamelijk dienstdoet als opslagplaats.

We trekken in het donker onze smerige uniformen uit en gaan aan de slag. In een mum van tijd hebben we het allemaal ijskoud en staan we onbeheersbaar te rillen terwijl we onze uniformen boenen en afspoelen met flessenwater. Nadat we ze zo schoon mogelijk hebben gemaakt, nemen we een douche van flessenwater en zepen we ons in met de restjes Simple Green. De smerigheid uit de rioolgreppel druipt met het ijskoude water van ons af. Pas tegen de dageraad ruiken we weer min of meer menselijk.

Zodra mijn ploeg op orde is, plof ik neer op mijn veldbed, hopend op een hazenslaapje. Ondanks de vermoeidheid val ik niet gemakkelijk in slaap. Mijn geest weigert tot rust te komen.

Fallujah.

Toen ik voor het eerst hoorde dat we naar Fallujah zouden worden overgeplaatst, stak ik mijn vuist in de lucht en schreeuwde ik van opwinding. *Eindelijk*. We zaten vast in een onbelangrijk oorlogsgebied, waar we zonder succes tussen de palmbomen en in de valleien op schoften als Ayub Ali joegen. We waren in augustus de slag bij Najaf misgelopen waarbij honderden Mahdi-strijders waren uitgeschakeld en al-Sadrs straatleger ernstig werd verzwakt – althans voorlopig. Misschien krijgen we nu een kans om deel te nemen aan een actie die echt het verschil maakt. Mijn adrenaline stroomt al.

Later die ochtend verlaten we de kazerne om onze eigen uitrusting op te blazen. Volgens inlichtingenrapporten zijn de verdedigers van Fallujah, die mogelijk niet minder dan drieduizend soennitische en buitenlandse strijders tellen, zwaarbewapend – met wapens van ons. Naast de gebruikelijke AK-47's, pkm-machinegeweren en rpg's hebben de soennitische en buitenlandse strijders in de stad Amerikaanse wapens, body armor, uniformen en kevlarhelmen bemachtigd. Ze hebben ook gestolen *Texas barriers* gebruikt om de wegen richting Fallujah te verdedigen. Texas barriers zijn 4,5 ton wegende barricades van gewapend beton die de bewegingsvrijheid van onze voertuigen zullen hinderen.

We weten niet zeker hoe je zo'n betonblok moet vernietigen en we hebben nooit eerder tegenover onze eigen verdedigingsmiddelen en wapens gestaan. John Ruiz, die ter ere van ons verblijf in Fallujah de boodschap 'fuck you' op zijn knokkels heeft geschreven, vroeg zich tijdens een bespreking hardop af of onze saw's door onze eigen body armor kunnen schieten.

Daar zullen we vandaag achter komen. De Brads zetten ons af bij het schietterrein, even buiten het kamp. Gewoonlijk schieten we op pop-updoelwitten, een silhouet van een mens waarop we onze scherpschutterskunst kunnen aanscherpen en het vizier van ons wapen kunnen scherpstellen. Zo niet vandaag. We trekken een aantal platen uit onze body armor en plaatsen die op diverse afstanden op het terrein. De platen doorstaan het goed, ze weren zelfs onze pantserdoorborende kogels. Dat is goed en slecht nieuws. Onze uitrusting is van topklasse, maar ook een deel van onze vijanden zal hem dragen.

Met behulp van onze SAW ontdekken we uiteindelijk een zwakke plek. Als we de platen treffen met meerdere geconcentreerde schoten, penetreren onze kogels de plaat die hart en longen van de soldaat beschermt. Als we klaar zijn, zien de platen eruit als een zeef. En ook deze ontdekking heeft een tweeslachtige uitwerking op het moreel – de vijand heeft ook saw's van ons in handen gekregen. We voeren een wapenwedloop met onszelf: we weten hoe we de vijand moeten doden, maar hij kan ons een koekje van eigen deeg geven.

Vervolgens testen we methoden om de betonblokken op te blazen. Bij deze oefening gaan we te werk met Bradleys en tanks en we ontdekken dat een beschieting met het kanon op een Abramstank de beste optie is. De 120mm-granaat verpulvert zelfs de dikste betonnen barrière. We hebben vooralsnog geen reden om aan te nemen dat de rebellen tanks hebben veroverd.

Na de lunch arriveert de sergeant-majoor van ons bataljon, de 46-jarige Steve Faulkenburg, met een voorraad ongebruikte Oostblokspullen. Hij bewapent zichzelf met RPG's en AK-47's en richt op een paar kapotte Humvees die naar het schietterrein zijn gesleept. Hij bestookt de voertuigen met raketgranaten en lichte wapens, waarbij hij om de paar minuten stopt om de schade te inspecteren. Hij zoekt naar zwakke plekken in het pantser. Met deze klus is hij de hele middag bezig en hij maakt uitvoerige aantekeningen. Als hij eindelijk tevreden is, vertrekt Faulkenburg om extra stukken 'hillbilly pantser' voor onze kwetsbare plekken te ontwerpen.

Wij gaan naar het voertuigenterrein en oefenen met de Bradleys en m1a2-Abrams-tanks onze technieken om versterkte huizen in te komen. We werken nu al weken van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. We zijn dag in dag uit, avond aan avond bezig en deze krankzinnige werkdruk mat ons af. We oefenen met het creëren van een doorbraak, we verfijnen de grondregels voor het zuiveren van vertrekken. Elke missie naar Muqdadiyah is een operationele trainingsoefening. We schaven onze tactiek bij; we oefenen met diverse wapensystemen. Alle manschappen uit het peloton zijn nu volkomen vertrouwd met alles wat er in ons arsenaal zit. Allemaal kunnen ze een Bradley besturen en de radio bedienen. Mijn hele ploeg volgt een cursus eerste hulp tijdens het gevecht. Ik zeg tegen ze dat ze hun eigen hospik moeten zijn.

Tegelijkertijd gaan we door met onze gevechtspatrouilles in Diyala, twaalf tot vijftien uur per dag. We bereiden ons voor op een gevecht terwijl we er nog in een verwikkeld zijn. Het maakt ons prikkelbaar en doodmoe.

Tegen zonsondergang kappen we er eindelijk mee. De tanks rollen over de weg terug naar de basis. Mijn peloton blijft achter om de zandzakken en pop-updoelwitten te bewaken tegen plunderende Iraakse dieven. De lokale bevolking jat alles wat los en vast zit.

Het is een lichte taak, en ik strek me uit op de klep van een van onze Bradleys. Fitts strompelt naar ons toe en gaat naast me zitten. Fitts is onze dienstdoende pelotonssergeant nu sergeant Cantrell met verlof is.

‘Ik wil je niet bang maken, maar ik begin de eerste symptomen van pretraumatisch stresssyndroom te krijgen. Ik wil officieel laten vastleggen dat ik er vrijwel zeker van ben dat we allemaal zullen sneuvelen, vriend,’ zeg ik met zo veel mogelijk sarcasme.

Fitts grijnst. ‘Je bent een lastige ondergeschikte, weet je.’

‘Misschien kun jij me gewoon niet aan als ondergeschikte,’ kaats ik terug. Hij heeft het peloton al gereorganiseerd, wat Cantrell zeker zal irriteren als hij terugkomt.

Terwijl we zitten te roken en te dollen en de Iraakse zon achter de horizon zien verdwijnen, verschijnt kapitein Sean Sims, onze compagniecommandant, en klimt langs ons in onze Bradley. Hij gaat zitten en legt zijn benen languit op het bankje. Sinds we te horen hebben gekregen dat we naar Fallujah gaan, is hij gespannen en chagrijnig. En ik heb hem bijna elke avond naar de telefooncentrale zien lopen om met zijn vrouw te bellen. Vóór oktober deed hij dat zelden.

‘Sergeant Fitts en sergeant Bellavia. Hoe gaat het met jullie, heren?’

Sims’ vriendschappelijke toon verbaast me een beetje. Toen Fitts zich in de zomer weer bij ons meldde, met nog maar half genezen verwondingen, probeerde onze kapitein hem uit de compagnie te werken. Hij was kwaad op Fitts omdat deze een vijandige Muqdadiyah-politieagent een klap in zijn gezicht had verkocht met zijn kevlarhelm. Sergeants irriteren hun meerderen wel vaker, maar Fitts was daar wel héél goed in.

‘Met ons gaat het goed, kapitein. En met u?’ antwoordt Fitts behoedzaam.

Kapitein Sims en ik hebben eveneens een gespannen relatie. Tijdens de huis-aan-huisgevechten in Muqdadiyah in april vochten we in ongelijkwaardige ploegen met weinig algemene coördinatie. Naderhand kreeg ik te horen dat Sims tijdens de strijd zijn Bradley niet uit was geweest. Een commandant die ter plekke leidt, is altijd wenselijker dan eentje die in een pantservoertuig blijft zitten. Achteraf zette ik vraagtekens bij zijn beoordelingsvermogen op het slagveld. Later liep onze relatie bijna op de klippen toen ik mijn ploeg drie Irakezen die bermbommen aan het

plaatsen waren, had laten neerschieten. Het bleken de neven van een plaatselijke bevriende Irakees te zijn, een Iraakse veiligheidsagent. Hij geloofde mijn versie van de gebeurtenissen niet, maar nam van mijn mannen verklaringen onder ede af en overwoog zelfs een officieel onderzoek te beginnen. Op aandringen van de plaatsvervangend compagniecommandant en anderen uit de leiding van onze compagnie liet Sims het rusten, maar het incident zorgde voor een onaangename kloof tussen ons.

Kapitein Sims kijkt zwijgend naar de zonsondergang. Omdat ik niet zeker weet of hij ons heeft verstaan, vraag ik: ‘Hoe gaat het met u, kapitein?’

‘Het is weleens beter geweest.’

Dat is te zien. Hij ziet er afgemat uit, en een stresspuist zo groot als een kwartje ontsiert zijn gezicht. Sims heeft gestaag gewerkt sinds het nieuws is binnengekomen. Hij slaapt zelden. Hij bekijkt binnenstromende inlichtingenrapporten en bestudeert de plannen van de bataljonsstaf keer op keer. ’s Avonds praat hij urenlang met kapitein Doug Walter, onze vorige compagniecommandant. Ze bespreken details en werken nieuwe plannen uit.

Kapitein Sims wilde Muqdadiyah zelfs gebruiken als generale repetitie voor Fallujah. Hij stelde voor de hele taskforce een kordon om de stad te laten trekken en elk vertrek en elk huis schoon te vegen. Ik vond het een geniaal plan en het feit dat Sims het voorstelde, bewees dat hij veel lef had. De bataljonsleiding haalde uiteraard een streep door de rekening uit angst dat zo’n ijzeren hand de lokale bevolking zou ophitsen; als je het ons vraagt zijn ze al opgehitst. Zo veel mogelijk machtsvertoon is precies wat wij willen.

Kapitein Sims wendt zijn blik af van de zonsondergang en kijkt ons aan. ‘Wat vinden jullie van de oefening?’

Fitts en ik aarzelen geen van beiden. We doen enkele voorstellen en hij maakt aantekeningen. Ik weet niet hoe ik het heb. Zo heeft hij nog nooit naar me geluisterd.

We praten over het werk terwijl het donker wordt. Het is duidelijk dat kapitein Sims echt geïnteresseerd is in onze mening. Ten slotte neemt het

gesprek een andere wending.

‘Waar komen jullie vandaan?’ vraagt Sims.

‘Randolph, Mississippi,’ antwoordt Fitts.

‘Buffalo, New York,’ antwoord ik.

‘Waarom zijn jullie bij de infanterie gegaan?’

Ik antwoord als eerste: ‘Stephen Sondheim.’

‘Wat?’

Fitts en Sims gapen me allebei aan.

‘Stephen de klootzak Sondheim.’

‘Bedoel je de componist?’ vroeg Sims.

‘Waar heb je het verdomme over, maat?’ zegt Fitts. Er is dus toch iets wat hij nog niet van me weet.

‘Ik heb theater als hoofdvak gedaan,’ leg ik uit.

‘Ga toch fietsen.’

‘Reken maar. Musicalregie en toneelkunst. Uiteindelijk vormde ik mijn eigen theatergezelschap in Buffalo. Ik was gek op Sondheims werk. Hij was mijn idool, man.’

‘Dat is een heel andere kant van jou, sergeant Bellavia.’

‘Hij schreef een musical met als titel *Assassins*. Amerikanen zonder stemrecht vermoorden presidenten, alleen maakte hij een zootje van de historische feiten. John Wilkes Booth pleegt zelfmoord, Leon Czolgosz vermoordt McKinley vanwege een meisje, Lee Harvey Oswald schiet daadwerkelijk jfk dood – dat soort kul.’

Ik neem een hijs van mijn sigaret. Fitts en Sims staren me allebei aan. Ik vermoed dat een grijzende infanterist die van Sondheim houdt erger is dan eentje die van Michael Moore houdt.

‘Goed. Dus ik herschreef het zodat het historisch klopte en om te laten zien waarom die losers onze presidenten vermoordden. Toen mijn theatergezelschap het op de planken bracht, hield Sondheim mijn show tegen en dreigde me voor de rechter te slepen. Ik daagde hem uit, maar hij blufte niet. En het volgende moment leg ik noodverbanden aan op machinegeweren.’

Sims en Fitts barsten in lachen uit.

Ik vraag kapitein Sims: ‘Waarom bent u bij de infanterie gegaan? Hoe bent u hier terechtgekomen?’

‘Mijn vader was kolonel in Vietnam. Ik ging naar Texas a&m. Ik trouwde met mijn grote liefde en besloot bij het leger te gaan. Mijn vader zei tegen me dat ik kon worden wat ik wilde, maar dat ik alleen gerespecteerd zou worden als ik bij de infanterie ging. Ik vond het geweldig, en zo belandde ik hier.’

Hij zweeg eventjes, waarna hij eraan toevoegde: ‘Ik heb een zoontje. Sergeant Fitts, jij hebt toch twee kinderen?’

‘Drie kinderen inmiddels. Twee jongens en een duveltje van twee jaar die me om haar vingertje windt.’

‘Ben jij ook getrouwd, sergeant Bell?’ vraagt Sims.

‘Jazeker. Wij hebben een zoontje van vier, Evan.’

Sims blikt weer in de verte. Privégegevens uitwisselen lijkt me haast onprofessioneel, tot het tot me doordringt dat kapitein Sims hiermee iets probeert te bewerkstelligen. Het is een zoenoffer. Hij sluit vrede met ons. Legt onze meningsverschillen bij.

‘Hoe gaat het met jullie mannen?’ vraagt Sims.

‘Uitstekend. Het zijn stuk voor stuk geweldige jongens,’ zegt Fitts.

‘We hebben mazzel, kapitein.’

‘Wat vinden ze van de inlichtingenrapporten?’

‘Nou,’ begin ik, ‘ik heb een groene pijl in ons woonvertrek getekend. Die wijst naar het oosten. Volgens mij kunnen ze maar beter wennen aan zes keer per dag bidden.’

Ik weet dat de mannen er klaar voor zijn, maar ze zijn ook gespannen. De laatste dagen wordt er niet meer zoals gewoonlijk onder infanteristen geklaagd en gekibbeld. Degenen die in onmin leefden hebben vrede gesloten. Zelfs Cantrell deed dat voor hij eerder deze maand met verlof ging.

Op een avond wandelde Cantrell terug naar de pelotonsvertrekken toen sergeant-majoor Steve Faulkenburg hem zag en in een Humvee naar hem toe reed. Hij zei tegen Cantrell dat hij moest instappen. De twee mannen leken de pest aan elkaar te hebben. Bij aanvang was dat niet zo geweest, maar conflicten aan het begin van de inzet hadden hun relatie geschaad. Dit

was de kans om de strijdbijl te begraven. Toen Faulkenburg afscheid nam van Cantrell, keek hij hem recht aan en zei hij: ‘Je weet dat ze niet allemaal terug zullen komen.’

Onze pelotonssergeant knikte somber. ‘Ik weet het, maar we gaan ervoor.’

Gestimuleerd door dezelfde verzoeningsgezindheid zit kapitein Sims nu samen met ons naar de zonsondergang te kijken. Mijn kijk op hem is de afgelopen weken toch al veranderd. Sims mag dan tijdens de strijd onzeker zijn, hij is in zijn element bij het plannen en voorbereiden van een veldslag. Zijn ideeën worden niet gehinderd door zijn ego, en hij vraagt oprecht om input om de compagnie nog beter, nog feller te maken.

‘Weet u, kapitein?’ zeg ik ten slotte, ‘Het komt vast goed met ons.’

Fitts kijkt om zich heen, spuugt tabakspruim in het stof in de buurt van de klep. ‘Zoals ik ertegenaan kijk, kan Fallujah niet erger zijn dan sergeant Bell die om de vijf seconden tegen me vloekt omdat ik niet genoeg batterijen of 40mm-granaten heb. Die vent is ongelooflijk. Wat een etter.’

‘Ben je zo veeleisend?’ zei Sims quasi-verbaasd.

‘Ik heb zo mijn wensen, kapitein,’ leg ik uit. ‘Cantrell voldeed aan die wensen. Die nieuwe die u hebt ingebracht – dat is zo’n eikel. Dogmatisch als de neten. Maar sociaal is hij onbekwaam.’

Fitts spot: ‘Sociaal onbekwaam.’

Sims grinnikt, maar is al snel weer bedachtzaam. Hij is nog niet klaar met ons. Na nog een lange stilte vraagt hij: ‘Heb je sergeant Rosales goed gekend?’

Rosales is gesneuveld toen we in het voorjaar op weg waren naar Najaf. Ze hadden zijn voertuig op de korrel genomen en hij was geraakt. Hij vocht ondanks zijn verwondingen door en schoot met zijn wapen tot hij stierf. Hij had niemand verteld dat hij gewond was geraakt.

‘Ja, ik kende hem. We kenden hem allemaal,’ leg ik uit. ‘Hij was een geweldige vent. Zijn vrouw zat bij financiën, zodat ze samen waren ingezet. Ze hadden een zoontje.’

We hadden onze geïmproviseerde schietbaan naar Rosales genoemd, maar Fitts leek daar verbitterd over te zijn. ‘En wat geven we hem? Dat kloteterrein ter nagedachtenis aan hem.’

Ik knik. ‘Ja. Als mensen in het leger omkomen, is dat anders dan in de echte wereld. Ze sneuvelen en het is net alsof ze met verlof zijn of naar een andere standplaats zijn vertrokken. Het is pas echt als het is afgelopen, denk ik.’

Sims knikt. ‘Daar lijkt het in elk geval wel op, hè.’

‘Als u thuiskomt, kapitein, zet uw zoontje dan bij uw vader op schoot. Wilt u ze over ons vertellen? Onze oorlog. Hoe we vochten. Ze kunnen ons niet raken. Ze raken ons nooit. Het komt goed met ons.’

‘De woorden van een man die nog nooit meermaals is getroffen.’

Dat heeft Fitts me de laatste tijd dikwijls voor de voeten geworpen.

‘Moet ik dat verhaal weer aanhoren, maat?’

Sims grijnsde. ‘Het wordt telkens mooier.’

‘9 april 2004. We staan oog in oog met een vijandelijke eenheid ter sterkte van een compagnie.’

‘Gelul. Het was een jongen van twaalf met een .22-geweer.’

Fitts haalt zijn schouders op: ‘Nou, dat klootzakje kon wel schieten.’

Fitts trekt zijn broekspijp en mouwen op en we zien de schade. Hij zal voor altijd door de littekens van die dag in Muqdadiyah getekend zijn, als lelijke tatoeages.

Die aanblik stemt kapitein Sims ernstig. Hij laat zich van de bank in de Bradley glijden en springt naast de klep op de grond. Hij draait zich om en kijkt ons allebei recht aan.

‘Jullie zijn de beste ploegleiders in het bataljon. Dat weet iedereen. En iedereen verwacht van jullie dat je het voorbeeld geeft.’ We zijn allebei overrompeld door het compliment. ‘We gaan mensen verliezen.’

‘Dat weten we.’

‘We zullen op de proef worden gesteld. We worden allemaal op de proef gesteld.’

Stilte. We wachten af.

‘We kunnen dit alleen doorstaan als we bij elkaar blijven.’

We knikken. Sims spreekt recht uit het hart.

‘Ik ben trots op de mannen,’ weet hij uit te brengen. ‘Ik ben er trots op dat ik de Alfa-compagnie in het gevecht mag leiden.’

‘Oké, kapitein.’

‘Dank u wel, kapitein.’

Het was belangrijk voor me dat hij al die dingen zei. Ik kijk kapitein Sims na terwijl hij verdwijnt in de invallende duisternis; in minder dan twintig minuten is mijn kijk op hem volkomen veranderd.

Ik ben bereid mijn leven te geven voor deze man.

Fitts en ik blijven op de klep zitten, en de stilte tussen ons voelt als een cocon. De zon is allang onder en we staren in de duisternis.

2

REDDELOOS VERLOREN

4 november 2004

Het wordt koud, maar we verroeren ons niet. We piekeren over Fallujah. Fitts zegt niets, maar ik weet dat hij hetzelfde denkt als ik. In Fallujah zullen we met de grootste uitdaging van ons leven worden geconfronteerd. Nu Fitts is teruggekeerd in het peloton heb ik het idee dat we ons hier doorheen kunnen slaan. Anders zou ik me meer zorgen maken.

Colin Fitts hoort eigenlijk niet eens in Irak te zijn. Drie kogelwonden is normaal gesproken een vrijbrief voor ontslag op medische gronden en een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Niet voor Fitts. Hij gleed door de medische molen, van Diyala via Bagdad naar Duitsland, voor hij in het Walter Reed Army Medical Center in Washington D.C. terechtkwam. Hij bleef lang genoeg thuis om de geboorte van zijn derde kind mee te maken, waarna hij via intimidatie wist terug te keren naar Duitsland, waar een bevriende sergeant hem liet slagen voor zijn fitnesstest.

Op een zomerdag meldde hij zich weer. Er was geen fanfare, maar ik zal nooit vergeten hoe hij hinkend het compagnieterrein opkwam. Mijn moreel vloog omhoog. Luitenant-kolonel Newell onderscheidde hem zelfs met de Bronze Star wegens moed.

Fitts zou eerlijk gezegd niet bij ons terug horen te zijn. Zijn lichaam is niet volledig hersteld. Hij loopt mank. Zijn armen doen pijn. Zijn been is chronisch stijf, en af en toe zie ik dat hij flink pijn lijdt.

Hoe kun je niet houden van een vent die bereid is zoveel voor je op te offeren?

We praten ongeveer een uur over koetjes en kalfjes voor we toestemming krijgen huiswaarts te keren. We stappen in en onze Brads brengen ons terug naar onze barakken, waar we naast ons compagnieterrein tientallen Het- en Hemmit-trekkers aantreffen. Dat zijn de kolossale trekkers waarmee onze tanks en Bradleys over grote afstanden worden vervoerd. De

transportjongens hebben vrijwel het hele open terrein in bezit genomen. Rond hun gigantische trucks liggen zakken wasgoed, overvolle rugzakken en stapels uitrusting verspreid. Hun komst bevestigt dat er grootse plannen in voorbereiding zijn. Fallujah gaat door.

We bergen onze uitrusting op en gaan eten. Als Fitts en ik de mess naderen, zien we luitenant-kolonel Peter Newell. Hij wordt omringd door verslaggevers en cameramensen. Ze verdringen zich om dichterbij te komen en willen allemaal een vraag stellen. Het is verrassend om hier zo’n drukte aan te treffen, in dit godvergeten gat van de oorlog. Zelfs tijdens de sjiitische opstand afgelopen voorjaar waren er hier in Diyala maar weinig verslaggevers. De journalisten zijn naar fob Normandy gekomen om met ons naar Fallujah te rijden. Het is nu duidelijk. Anders dan in april zullen we ons nu niet terugtrekken.

We worden chagrijnig door de aanblik van zoveel mediamensen. Goede infanteristen hebben er geen behoefte aan om in het heetst van de strijd kinderjuf te spelen voor journalisten.

Fitts opent de deur naar de eetzaal. Als we naar binnen gaan, val ik bijna op mijn achterste. Tot onze verbazing is de mess net op tijd opgedirkt voor de media. In plaats van de vloer van aangestampte aarde en beton liggen er nu tegels van imitatiemarmer in de kantine. Het probleem is dat degene die dit heeft bedacht er geen rekening mee heeft gehouden hoe glad dat is, vooral voor militairen met zanderige kistjes.

Als we naar de dienbladen lopen is het net alsof we een ijsbaan oversteken. Als ik achter de tafels sta, zie ik hoe een jonge soldaat uitglijdt en valt. Hij smakt op zijn rug, en eten, bestek en schotels vliegen door de lucht.

Overal zitten verslaggevers. Ze hebben de kantine overgenomen en nu drommen ze om ons heen en gapen ze ons aan. Deze journalisten zijn smetteloos gekleed in designer-kaki uniformen van Banana Republic. Daar word je toch bijna misselijk van.

Er glijdt nog een soldaat uit en die valt ook op de grond. De journalisten kijken ernaar maar zeggen niks. Rood van schaamte krabbelen de soldaten overeind.

Vlak buiten de kantine biedt een verslaggever een soldaat een sigaret aan en geeft hem een vuurtje. Plotseling komt de rest van de kudde op hetzelfde idee. Handen verdwijnen in broekzakken en houden de vermoeide soldaten een rokertje voor.

‘Dit begint belachelijk te worden,’ zeg ik tegen Hector Diaz, de sergeant Bevoorrading van de Alfa-compagnie.

Sergeant Cory Brown, een kolossale vent uit Montana, pakt na ons een dienblad en gaat naast Fitts in de rij staan. Hij is onze meest ervaren Bradley-commandant, maar hij is bepaald geen Einstein, en ik heb zin om de boel een beetje op te stoken.

‘Moet je opletten, Diaz,’ fluister ik, en ik wend me tot Brown.

‘Hé, Grizzly,’ zeg ik, ‘die klotejournalisten hebben de laatste steak opgegeten, man. Die vent pakte het vlees, nam een hap en gooide het in de vuilnisbak. Geloof je zo’n klootzak nou? Klote-Reuters. Van iemand van ap zou ik het nog pikken, maar dat ellendige Reuters? Dat geloof je toch niet?’

Brown ontsteekt in één klap in drift. ‘Hoe heet-ie? Rory Turds? Royters? HÉ, WIE VAN JULLIE IS REUTERS?’

Fitts grijpt hem bij zijn arm. ‘Brown, hij neemt je in de maling, maat. Reuters is een persbureau.’

‘Het kan me geen reet schelen wie hij is! Hij heeft een goede steak in de vuilnisbak gespuugd, en ik ga hem een klap op z’n stomme kop verkopen.’

Diaz en ik barsten in lachen uit. Sergeant Peter Smith van de Alfa-compagnie komt aangerend. Hij is in Duitsland opgevoed door een Amerikaanse vader en een Duitse moeder en heeft zo’n vet accent dat het granaatscherven kan weerstaan. Hoewel hij zich misschien meer thuis voelt op een oktoberfeest dan bij de parade op de Independence Day, is onze hoogste onderofficier in de Alfacompagnie een briljant militair.

‘Bellavia en Fitts,’ zegt hij, ‘hou Mongo in het gareel. Ik zit er niet op te wachten dat die stomkop voor de ogen van de pers stennis schopt.’

Ik probeer te doen alsof ik verontwaardigd ben. ‘Ben ik soms de mongolenfluisteraar, sergeant? Ik kan die gast niet in toom houden. Dat is Fitts’ werk.’

‘Het interesseert me geen reet wiens werk het is. Doe het, anders heeft Cory straks de rang van korporaal en draagt hij een lacrossehelm.’

Fitts en ik proberen Brown te kalmeren, die nog steeds op zoek schijnt te zijn naar de verslaggever die de steak heeft uitgespuugd.

Als we plaatsnemen om te gaan eten, komt luitenant Ed Iwan naar ons toe met een journalist die hem al de hele tijd volgt als een schaduw. Iwan, onze rossige en potige plaatsvervangend commandant, bekleedt die functie nu vier maanden. Tot zijn grote afschuw wordt hij vanaf de rij bij de keuken tot en met de saladbar en nu voor onze tafel onvoorbereid geïnterviewd door deze journalist. Iwan zet zijn dienblad neer en schenkt wat dressing over zijn salade. Hij tuurt ernaar met een quasi-aandacht waar een topstudent aan de Juilliard School een puntje aan kan zuigen. Bij de belachelijkste vragen over de aanstaande operatie in Fallujah blijft hij beleefd glimlachen.

‘O, van nucleaire wapens of het ruimteprogramma heb ik niet zoveel verstand. Volgens mij gaat dat de salarisschaal van een subaltern officier bij de infanterie ver te boven. Maar sergeant Fitts en sergeant Bellavia weten daar waarschijnlijk meer van dan ik.’ Iwan trekt doelbewust zijn wenkbrauwen naar ons op terwijl hij de journalist hartelijk de hand schudt.

Fitts en ik kijken elkaar aan en de journalist bestookt ons zonder zich behoorlijk voor te stellen met vragen. Iwan verdwijnt vlug in de anonieme menigte in onze nieuwe eetzaal.

‘Hoe zouden jullie de strijd beschrijven voor een doorsnee-Amerikaan thuis?’

‘Strijd? Hebt u weleens aan paintball gedaan, meneer?’ vraag ik hem bloedserieus.

‘Nee, maar ik ken de sport.’

‘Vertel Amerika maar dat de strijd lijkt op paintball. Met dit verschil dat de vijand wordt gedreven door fanate toewijding en echte kogels gebruikt als hij je probeert dood te schieten. Maar in wezen is het hetzelfde.’

‘Zorg ervoor dat “doden met kogels” erin staat,’ voegt Fitts toe.

‘Bestuurt een van jullie een helikopter?’

Iwan komt terug bij onze tafel, dit keer met twee andere verslaggevers. Hij bevrijdt ons van de inmiddels in verwarring verkerende journalist en levert de verslaggevers af die in Fallujah embedded zullen zijn bij ons peloton. Fitts en ik geven Michael Ware en zijn fotograaf, een stuurs

kijkende Rus die Joeri Kozyrev heet, een hand. Deze twee wijken sterk af van hun kontlikkende en permanent perplexe trawanten. Voor hen geen gesteven kleren van Banana Republic. Schouderriemen met camerabatterijen hangen gekruist om hun torso. Ze dragen groene cargobroeken die hoogstwaarschijnlijk nog smeriger zijn dan de kleren die Tristan Maxfield draagt. Maxfield is een van mijn beste soldaten, maar hij weigert pertinent zelfs maar de grondbeginselen van persoonlijke hygiëne in de praktijk te brengen. Zijn stank is al sinds jaar en dag legendarisch en heeft mijn groep de bijnaam 'The Dirty Boys' opgeleverd.

Ware en Joeri eten ook net als wij. Ze geven niet om bestek, servetten of tafelmanieren. Ze tasten gewoon toe met hun handen, deppen met snelle vegen de jus met brood van hun bord op, alsof ze niet weten hoeveel tijd ze hebben om te eten of wanneer ze weer te eten krijgen. Ze verslinden alles. Thuis zou hun in elk restaurant gevraagd worden te vertrekken, maar ik begin hen te mogen. Hun manieren passen op een vreemde manier bij deze ruimte, waar voorheen lijkschouwingen werden gehouden.

Van Michael Ware heb ik weleens gehoord. Hij is een journalist van het weekblad *Time* die een hechte band heeft gekregen met de strijders in Bagdad. Tijdens het offensief in de zomer van 2004 in Najaf was hij embedded bij de Mahdi-militie. Hij kwam verscheidene malen bijna om door Amerikaanse tankbeschietingen. Al Qaida speelde hem video's van onthoofdingen toe, tot hij die in september niet langer aannam. Hij schreef ook een adembenemende reportage over een hevig vuurgevecht in Samarra. Voor de jihadisten is hij het gezicht van de westerse journalistiek. Hij is ook een Australiër, een feit dat hij zo nu en dan beklemtoont door zijn accent te overdrijven.

In de kantine botsen rondom ons twee werelden op elkaar. Infanteristen likken hun vingers schoon terwijl elitaire journalisten als juffertjes bestek hanteren en hun mondhoeken deppen met een servet. Het wordt me te veel. Ik zet mijn dienblad met een klap weg en vlucht de veiligheid van de avond in.

In het donker steek ik een sigaret op en neem een diepe haal. Ik kom langs een binnenplaatsje en zie aalmoezenier Ric Brown, omringd door een halo soldaten. Ze zijn in gebed.

Ik kan niet meteen zien wie er in de groep zit. Maar als mijn ogen wennen aan het donker, kan ik een paar gezichten onderscheiden. Een van de soldaten staat met gebogen hoofd en houdt een exemplaar van het Nieuwe Testament onder zijn arm.

Ik vind een laag muurtje en neem plaats. De nacht verzwelgt het grootste deel van Browns gebed, maar ik vang wel een paar flarden op. Hij is oprecht, een goed mens die boven alle verdorvenheid waarmee we buiten het kamp geconfronteerd worden, lijkt uit te stijgen. We hebben allemaal respect voor hem. Op een keer wilde een stel Georgische soldaten hem aftuigen toen hij hen had bevolen porno van hun computer te verwijderen. Alle Amerikanen in de buurt schoten hem te hulp.

Het gebed is afgelopen, en de mannen verspreiden zich. Ik rook in stilte en denk aan mijn eigen geloof, of wat daar nog van over is. Ik heb drie broers, van wie er twee theologie hebben gestudeerd. Een van hen is predikant geworden. Toen ik vijf jaar was, liep een van mijn twee oudste broers bij het worstelen een nekblessure op. Ik weet nog dat ik hem op de grond zag liggen snakken naar adem en kokhalzen, met het schuim op zijn lippen. Ik zakte op mijn knieën en bad voor hem met alles wat ik in me had. Ik wist niet wat ik anders moest doen.

Een paar minuten later deed hij zijn ogen open. Daarna dacht ik gedurende mijn kindertijd echt dat ik mensen kon redden met de kracht van mijn gebeden. Later nam ik het mezelf kwalijk dat ik niet hard genoeg mijn best had gedaan toen een vriend van de familie overleed voor wie ik had gebeden. Ik had nachtmerries over de mensen die ik niet had gered doordat ik onvoldoende toegewijd had gebeden. Telkens als zoiets gebeurde werd ik maandenlang gekweld door schuldgevoel.

Ik neem nog een trekje van mijn sigaret en wandel verder. Ik maak een omweggetje richting de latrines. Op het moment dat ik daar aankom, grijpt een hand me vanuit de duisternis bij mijn arm.

‘Sergeant Bellavia,’ zegt de vriendelijke stem van aalmoezenier Brown, ‘wil je met me bidden?’

Ik ben een christen, maar de tijd die ik in Irak heb doorgebracht heeft me ervan overtuigd dat God me niet meer wil aanhoren. Ik heb dingen gedaan die zelfs Hij nooit kan vergeven. Ik heb ze bewust gedaan; ik heb besluiten

genomen waar ik nog jaren mee in het reine moet zien te komen. Ik ben geen slachtoffer. Elke keer hoorde ik de stem van mijn geweten die me tot zelfbeheersing maande. Ik zei tegen hem dat ie z'n kop moest houden en me mijn werk moest laten doen.

Alle zonden die ik heb begaan, beging ik met één doel: mijn mannen in leven houden. De jongens in mijn groep, die kinderen van me, zijn alles. Mijn vrouw begrijpt dit werk niet, noch waarom ik het doe. Mijn zoon is nog te jong. Mijn vader zou het niet begrijpen als ik het zou proberen uit te leggen. Mijn moeder zou een hartaanval krijgen. Door de noodzaak mijn mannen in leven te houden, wordt de rest bespreekbaar, en wordt alles en iedereen een potentieel gevaar.

Mijn gedachten gaan opeens weer terug naar 9 april, toen we een huis vol mannen, vrouwen en kinderen binnenvielen. Ik scheidde de mannen van de anderen. De kinderen gilden. De vrouwen huilden hysterisch. Mijn ploeg trof verspreid over het huis in kasten ak's en rpk-machinegeweren aan. Ze waren nog warm, en de mannen roken naar buskruit. Ze lachten om onze situatie terwijl buiten onze Bradleys vuurden en raketten dreunden.

Een van de mannen zwaaide met zijn vinger en las me spottend de les: ‘Geneefse conventie. Je moet goed doen, Amriekie. Jij goede Amriekie.’

Ik kon ze niet met een van mijn soldaten als bewaker in het huis laten zitten, want we kwamen al mensen tekort. Ik kon ze evenmin alleen laten. Ze zouden ons in de rug hebben geschoten zodra we vertrokken. Ik besloot ze met plastic handboeien vast te maken aan het hek aan de voorzijde, en na afloop van het gevecht terug te keren. Maar terwijl we het huis uitgingen en door de straat liepen, vloog een golf mitrailleurvuur over ons heen. Ik keek om. De vier mannen hadden zich weten los te maken van het hek en vluchtten alle kanten op. Een Bradley maaide er een neer, en hij explodeerde toen hij werd getroffen door de 25mm-granaten. Zijn geboeide armen vlogen over straat en belandden met een klap op de stoep.

Een geboeide strijder kroop terug naar zijn compound. Een bebaarde man uit een ander huis kwam naar buiten gerend om zijn plastic handboeien door te knippen met een grote snoeischaar. Ik verplaatste me naar de open gevarenzone en schoot verscheidene keren op de redder. Zijn snoeischaar brak in stukken.

De grond om ons heen werd omgewoeld door mitrailleurvuur. De geboeide strijder sloeg dubbel, geraakt door een verdwaalde vijandelijke kogel. Kronkelend van pijn lag hij op slechts een paar meter van zijn eigen huis te gillen. Zijn gezin hoorde hem, en twee huilende kinderen kwamen kijken wat er met hun vader was gebeurd. Ik gooide een rookgranaat, zodat de kinderen uiteen stoven richting de veiligheid van hun huis. Ik deed dat om te voorkomen dat hun iets zou overkomen, maar ook om hun vader de kans te ontnemen afscheid te nemen. Mijn gesneuvelde broeders kregen ook geen kans om afscheid te nemen van hun dierbaren en ik gunde dat deze man evenmin. Ik wilde dat hij eenzaam zou sterven, gehuld in rook, stikkend in zijn eigen bloed.

Hun vader staarde me wanhopig aan, met een smekende blik, terwijl de witte rook om hem heen walmde. Hij stierf zonder nog een kans te krijgen om zijn kinderen te zien. Ik beroofde hem van zijn laatste aards genoegen. Ik genoot ervan het leven uit hem te zien wegvloeien. Het leek rechtvaardig.

Wat is er van me geworden?

Ik werd als de jongste van vier jongens in ons vrome gezin ooit als de zwakste schakel beschouwd. Elke zoon haalde op z’n minst een master, sommige twee. Ik worstelde me een eind door een studie, maar haalde geen diploma. Ik was de zoon die moest worden beschermd.

Kort na mijn drieëntwintigste verjaardag kwam dat tot een climax toen ik weer thuis ging wonen. Ik was in de achtertuin van mijn ouders toen in het huis commotie uitbrak. Ik ging kijken wat er aan de hand was, en stuitte op twee inbrekers die in een roes van crack de woonkamer aan het plunderen waren. Mijn moeder was net thuisgekomen na een zware operatie en kon haar bed niet uit. Mijn vader bleef in de deuropening van de slaapkamer staan en stond paraat om haar te beschermen.

De criminelen joelden en lachten, want ze beschouwden mij in het geheel niet als een bedreiging. Ik vluchtte naar de kelder en vond mijn vaders geweer. Ik pakte het wapen, maar realiseerde me dat ik niet in staat was om het te gebruiken. Ik wist niet eens hoe het moest. Daar stond ik met het geweer in mijn hand, niet bij machte om uit de kelder te komen terwijl de twee junkies mijn ouders terroriseerden en ons beroofden. Langzaam zette

ik het wapen weg. Ik kon er niet mee omgaan, en ik zou met dat ding waarschijnlijk een gevaar zijn voor mijn eigen familie. In plaats daarvan pakte ik een honkbalknuppel.

Toen ik weer verscheen gierden de junkies het honend uit terwijl ze onze waardevolle spullen naar buiten droegen. Een van de twee had een mes in zijn hand. Hij sneed de snoeren door aan de achterkant van de kast met de muziekinstallatie en de tv, en droeg de apparatuur naar zijn auto. Ik wist ze niet te intimideren en ik kon de kracht niet opbrengen om ze aan te vallen. Terwijl ze nog een rondje door het huis maakten om naar waardevolle spullen te zoeken, negeerden ze mij volledig. Verlamd van angst keek ik toe.

Toen ze in hun auto stapten, kwam mijn vader uit de slaapkamer. Hij keek me aan met een mengsel van walging en medelijden. Ik was nog steeds het timide jongetje dat door hem en mijn moeder beschermd moest worden tegen de boze buitenwereld. Zelfs op mijn drieëntwintigste was ik nog geen man.

Ik probeerde me te vermannen. De verlamming in mijn benen verdween en in de jacht op de inbrekers die net wegreden stond ik ineens in de voortuin. Ik haalde uit met de knuppel en verbrijzelde de voorruit. Maar toen gingen ze ervandoor, en hun benevelde gelach ijlde na.

Ik kon mijn familie nauwelijks onder ogen komen. Ik was die dag een lafbek. Ik had iedereen teleurgesteld en bewezen dat ik niet voor mezelf op kon komen, laat staan dat ik mijn dierbaren kon beschermen.

Ik grapte dat Steven Sondheim de reden was waarom ik bij het leger was gegaan. Op mijn eerlijkste momenten moet ik bekennen dat het de gezichtsuitdrukking van mijn vader die dag was. Door die blik voelde ik me beschaamd en de vernedering bracht me zover dat ik me aansloot bij het leger, zoekend naar de moed en geesteskracht waaraan het mij zo pijnlijk ontbrak. Ik moest begrijpen wat moed was. Ik moest een vent worden.

Zes jaar later bestaat de jongen die zijn familie teleurstelde allang niet meer. De man die zijn plaats innam, voelt zich op zijn gemak met angst. Angst motiveert. Woede, agressie, haat – gevoelens die die timide inslag hebben gesmoord. Over enkele dagen zal ík degene zijn die huizen binnendringt, alleen zullen degenen die ik aantref in de huizen van Fallujah

geen overgevoelige, van angst verlamde jongens zijn. Het zullen ongevoelige moordenaars zijn, opgestookt door religieuze hartstocht, gedrenkt in adrenaline en dope.

Dat is prima.

Ik ben nu ook een moordenaar. Ik wil doden. Ik *snak* ernaar om mijn vijanden te doden.

Ben ik reddeloos verloren?

‘Sergeant Bellavia?’ Brown blijft aandringen.

Ik weet niet wat ik moet zeggen. Hij komt op me af en ik zie de ernst op zijn gezicht. Het brengt me van mijn stuk. Om hem uit zijn concentratie te halen begin ik te lachen, maar hij kijkt me recht in de ogen. Mijn geloof wordt op de proef gesteld, en ik weet dat ik niet opgewassen ben tegen wat Hij van me wil. Het is moeilijk dat onder ogen te zien.

Ik wil Brown vragen hoe God zulke dingen kan vergeven. Maar hij is een te goed mens om hem te belasten met alle verschrikkingen waaraan ik me schuldig heb gemaakt – mijn arrogantie en gebrek aan barmhartigheid. Ik wil tegen hem zeggen dat ik niet zoals die andere angstige jongens ben. Ik ben wel gelovig, maar ik wil niet met God spreken na alles wat ik heb gedaan. Ik zou niet weten hoe.

Er zijn vast anderen die u harder nodig hebben. Praat met jongens die nog te redden zijn.

Ik kan geen van deze gedachten onder woorden brengen. Ik kan slechts mijn hoofd buigen op het moment dat aalmoezenier Brown mijn hand pakt.

‘Heer, geef deze jongeman de kracht en wijsheid om zijn soldaten te beschermen. Geef hem de moed en overtuiging om hen te verlossen van het onbekende. Geef hem het geloof en het richtsnoer om uw weg te kennen, Heer. Geef hem de volharding om op die weg te blijven. In de naam van Jezus bidden wij. Amen.’

Als ik thuiskom, ben ik een buitenstaander in een omgeving die alleen maar vrede kent. Dat weet ik.

Door Browns gebed moet ik aan mijn toekomst denken. De angst slaat me koud om het hart. Ik voel me alleen. Brown staat naast me en houdt mijn hand vast. De stilte is een kloof tussen ons.

Brown knijpt me zachtjes in mijn arm en vertrekt, zich niet bewust van de uitwerking die hij op mij heeft.

Geef hem de moed en overtuiging om hen te verlossen van het onbekende.

Een uur later houden Sims, Iwan, Fitts en ik een laatste briefing. We vertrekken de volgende ochtend en onze missie is nu duidelijk omschreven. Sims zet het aanvalsplan nauwkeurig uiteen en legt met puntsgewijze precisie onze taak uit. Bij de eerste aanval vervult elk peloton een andere rol.

Fallujah leent zich heel goed voor een belegeringsoorlog. Elk gebouw is een fort, van de stallen tot de minaretten. De huizen zijn miniatuurbunkers, met op elk dak borstweringen en schietgaten. De moskeeën zijn moderne Perzische kastelen met betonnen muren van een meter dik. Binnen die muren zijn de binnenplaatsen door de vele ramen een perfecte plek voor een hinderlaag. Zelfs de winkels en de markten zijn versterkt. Fallujah is huizenblok voor huizenblok een grote, complexe hinderlaag.

Nog afgezien van de architectuur hebben de strijders maanden gehad om zich op deze slag voor te bereiden. Ze hebben gevechtsstellingen gegraven, de wegen ondermijnd, boobytraps geplaatst in de huizen, bunkers gebouwd en schootsvelden vrijgemaakt. Alle wegen naar de stad zijn versterkt, ondermijnd en gebarricadeerd met betonblokken die ze van ons hebben gestolen. Fallujah kan wel eens het Verdun worden van de War on Terror. We staan voor een slijtageslag in een doolhof van met elkaar verbonden forten. Slijtageslag is zo’n steriel woord. Het is ons leven tegen dat van hen.

Sims maakt duidelijk dat onze eerste doelwitten zwaar verdedigd zullen worden. De rebellen hebben op de toegangswegen naar de stad buitenlandse strijders ingezet. Die vormen de buitenste laag van hun zoneverdediging, zodat we eerst met hen te maken krijgen. Volgens de inlichtingenrapporten komen we tegenover Syriërs, Iraniërs, Saudiërs, Filipino’s en zelfs Italianen en Tsjetsjenen te staan. Ze zijn goed getraind, ideologisch gedreven en ruimschoots voorzien van munitie en uitrusting. Ze hebben jaren getraind om ons, ongelovigen, te doden. Sommigen hebben ervaring opgedaan in

Tsjetsjenië, Afghanistan en Somalië. Het zijn net als wij veteranen – een islamistisch sterrenteam.

‘We moeten rekening houden met dertig procent verliezen als we de stad in willen komen,’ vertelt Sims ons.

Ik heb alles opgeschreven wat Sims zei. Nu stop ik er even mee en kijk naar de eerste schattingen van het aantal slachtoffers.

Dertig procent alleen al om de stad binnen te komen? Uitgesloten dat we kunnen zorgen dat alle jongens het overleven.

‘Als we eenmaal in de stad zijn, gebruiken we de hoofdwegen natuurlijk niet. Die liggen allemaal vol met bermbommen. Onze voorste Bradleys en tanks moeten hun eigen weg banen met behulp van de genie. Bekijk de plattegronden; we moeten bij de meeste routes improviseren.’

Kapitein Sims opent een laptop die in de buurt staat en laat ons een video-opname zien vanaf een kanon op een Air Force f-16c.

‘In deze omgeving zullen we belanden. De Askari- of Militaire Wijk,’ zegt hij terwijl hij de video aanzet.

De F-16 werpt een satellietgeleide bom van 500 pond af. Deze komt op een van de hoofdwegen naar Fallujah terecht – een weg die we bij onze opmars zullen moeten gebruiken. Een wolk van rook en vlammen waaiert vanaf het inslagpunt in paddenstoelvorm uit. Een fractie van een seconde later schiet er een reeks flitsen over de weg.

De bom heeft alleen al op die weg bijna twintig bermbommen tot ontploffing gebracht. We kijken er in stilte naar. Een paar tellen later staat de hele weg vol rook. Het is een ontnuchterende aanblik. Als een peloton in zoiets verzeild was geraakt, zou er niets herkenbaars meer van over zijn.

‘Ik ga niet oplepelen wat volgens de leiding acceptabele verliezen zijn, heren. Wij zullen Hoofdweg 10 veroveren en het industriedistrict in trekken. Reken op een paar van de zwaarste gevechten in deze omgeving. Buitenlandse jihadisten zullen bliksemaanvallen uitvoeren, maar ze hebben genoeg strijders in de stad die als mobiele reserve kunnen dienen. Mogelijk worden we de eerste dag geconfronteerd met tegenaanvallen. De vijand kan een grote strijdmacht tegen ons in het veld brengen.

Net als in Muqdadiyah kan er geen evacuatiehelikopter worden bijgehaald als jullie eenmaal in de stad zijn. Het is te gevaarlijk voor de

Black Hawks. We evacueren gewonden over de grond naar dit klaverblad ten oosten van de stad.’

Het slechte nieuws gaat verder nadat kapitein Sims de laptop heeft gesloten en zich tot ons wendt. ‘We gaan ervan uit dat de strijders over drugs beschikken. We krijgen weer te maken met strijders die zijn opgefokt door de dope.’

Ik kijk naar Fitts en weet waar hij aan denkt. Als dat waar is, zal het niet eenvoudig zijn om die jongens af te schieten. In Muqdadiyah keek mijn ploeg toe hoe een zwaar gedrogeerde Mahdistrijder de Bradley van Cory Brown aanviel. Hij klauterde tegen de voorkant op en schreeuwde als een krankzinnige. De schutter vuurde op hem met de coax-mitrailleur en schoot zijn benen aan flarden. Hij donderde van de Bradley af en kwam op zijn rug op straat terecht. Toen we op hem af liepen begon hij te lachen. Het gelach veranderde in hysterisch gegiechel en eindigde met een ijselijk gekrijs. De rillingen liepen ons over de rug. Hij keek ons met een woeste blik aan, haalde een potje met pillen uit een bloederige zak en stopte de inhoud in zijn mond. Toen stak hij zijn hand onder zijn jas. Omdat we dachten dat hij een bomvest tot ontploffing wilde brengen, openden drie van ons het vuur en doorzeefden hem met kogels. We schoten net zolang tot hij eindelijk niet meer bewoog.

Ik liet mijn mannen achter en ging het dode lichaam onderzoeken. Zijn rechterarm was afgescheurd. Zijn benen waren nog slechts doorzeefd vlees. Het grootste deel van zijn gezicht was weg, er was alleen nog een bloederig stompje van zijn neus over. Beide ogen waren eruit geschoten. Ik zette een schoen op zijn borst. De strijder bewoog niet. Ik gaf hem een schop. Geen beweging. Ik verwachtte niet anders na alle schoten die we op hem hadden gelost, maar voor de zekerheid schoot ik hem twee keer in zijn maag. Daarna markeerde ik hem met een glowstick, zodat het bergingsteam hem later die avond kon vinden.

Een paar minuten later landde een Black Hawk en begonnen we gewonde strijders in te laden. Twee mannen droegen het aan flarden geschoten omhulsel van die ene Mahdi-man naar de helikopter. Tot onze verbijstering leefde hij nog. Bloedbellen borrelden op door zijn verminkte mond en neus. Blind, creperend van de pijn wist hij toch nog door zijn gebroken tanden en

doorzeefde longen te schreeuwen. We laadden hem in de helikopter en zagen hem nooit meer terug.

Later ontdekten we dat de Mahdi-militie Amerikaanse epinefrine had weten te bemachtigen – pure adrenaline die maakt dat een hart blijft pompen, ook al is de persoon in kwestie aan zenuwgas of chemische wapens blootgesteld. Een vent met dat spul in zijn lijf is bijna bovenmenselijk. Tenzij hij met onze zwaarste wapens aan flarden wordt geschoten, vecht hij door tot zijn ledematen eraf zijn of hij doodbloedt.

Na afloop van de briefing haalt kapitein Sims er een paar gasten bij: verslaggevers die met ons Fallujah in zullen trekken. Het bataljon heeft besloten wie met welke eenheid meegaat. Luitenant-kolonel Newell en de bataljonsstaf hebben de jongens van de netwerktelevisie verschalkt en laten de schijnbaar minder aantrekkelijke journalisten van de pers en kabeltelevisie aan ons. Een verslaggever van *The New York Times* is ingedeeld bij het eerste peloton, Alfa. Het derde peloton krijgt Michael Ware en zijn Russische fotograaf.

We moeten beslissen welke ploeg deze twee moet babysitten. Ik wil ze niet. Fitts evenmin. We moeten ons al ontfermen over een stel buitenstaanders: twee waarnemers van de luchtmacht, Michael Smyre en Greg Overbay, hebben zich bij ons aangesloten voor deze operatie. Zij hebben totaal geen verstand van infanteriegevechten en ik verwacht dat ze een blok aan het been zullen zijn zodra er wordt geschoten.

Eerder in de week vroeg een van de luchtmachtjongens me hem een paar lessen te geven in het zuiveren van vertrekken. Daar was het veel te laat voor, dus zei ik tegen hem: ‘Maak je daar maar niet druk om. Maak jij je maar druk om verzoeken om luchtsteun. Ik zweer dat je niets zal overkomen. Het enige wat bij jou gaat bloeden, zijn je aambeien doordat je te lang op de bank van een Bradley hebt gezeten.’

Fitts kiest Ware en Joeri. Ik krijg de luchtmachtjongens. Mijn ploeg komt er het beste van af, maar Fitts schijnt te denken dat hij heeft gewonnen. Ik vermoed dat we snel genoeg zullen weten wie gelijk heeft.

Als de briefing ten einde loopt, neemt Iwan het woord. Grinnikend zegt hij: ‘Mocht het ergste gebeuren, er staan een paar filmpjes van meiden uit Tijuana op mijn laptop. Als iemand die even wil wissen…’

Ik lach als een boer die kiespijn heeft. Meer kan ik niet opbrengen. Iwan had dit al eerder gezegd en toen zijn we allemaal in de lach geschoten. Dit keer is het niet grappig meer.

Fitts en ik vertrekken om het peloton te briefen. Ze hebben al flarden gehoord van wat onze opdracht is, geruchten over met wie we te maken krijgen, maar het is nu tijd om hun het hele verhaal te vertellen.

Op de terugweg naar het peloton is Fitts in een rotstemming. ‘Ik laat Lawson de zware wapenploeg leiden,’ zegt hij zonder reden.

‘Die is steengoed. Goeie zet,’ zeg ik.

‘Cantrell wordt laaiend.’

‘Ja, maar Lawson is een goeie vent. En we hebben die klotemachinegeweren nou eindelijk eens nodig bij het gevecht.’

‘Die jongens moeten weten wat er aan de hand is.’

‘Met Iwans laptop?’

We lachen. Dan wordt Fitts ernstig.

‘Dit kan weleens heel gruwelijk worden.’

Ik knik. De rest van de wandeling zwijgen we.

Als we bij het compagnieterrein zijn aangekomen, zie ik dat de leider van mijn Alfa Team, sergeant Charles Knapp, heel hard heeft gewerkt. Hij en de rest van mijn ploeg worden omringd door magazijnen en losse 5.56mm-patronen. Knapp heeft besloten om alle munitie die we meenemen naar Fallujah handmatig te poetsen. Ze hebben vierhonderd magazijnen, wat betekent dat ze vanavond twaalfduizend kogels schoonmaken. Maar het is de moeite waard. Als alle patronen schoon zijn, is de kans op blokkeren in het heetst van de strijd gering.

De aanblik bezorgt me een golf van trots. Het is een ellendige, saaie klus, maar zij doen het toch maar.

Ik roep mijn ploeg weg bij hun schoonmaakwerk en vraag hen bij me te komen. Ik begin voor te lezen vanaf mijn aantekeningen. De kans op slachtoffers bij het binnengaan van de stad. De buitenlandse strijders. Alleen al de hoeveelheid vijandige strijders. De bermbommen. De drugs. De wapens. Ik voel dat de spanning stijgt. Hoewel niemand het zegt, begrijpen ze dat het uitgesloten is dat we het er allemaal levend afbrengen. Terwijl ik de briefing voortzet, kijk ik heimelijk naar mijn mannen.

Piotr Sucholas zit er verslagen bij. Zijn moeder is een Poolse immigrant en zij heeft kapitein Sims geschreven om hem te vragen Piotr niets gevaarlijks te laten doen. Om zijn moeder te beschermen, heeft Sucholas een compleet verzonnen baan verzonnen. Hij heeft haar lange brieven geschreven over het makkelijke leventje in de achterhoede, en dat hij op de basis een leven leidt als een god in Frankrijk. In werkelijkheid is hij zich aan het ontpoppen tot een eersteklas teamleider, die nooit terugdeinst voor een gevecht, en hij zal deze veldslag met een nieuwe verantwoordelijkheid ingaan. Hij is nog maar sinds enkele weken de leider van mijn Bravo Team. Hij gaat behoorlijk gebukt onder de last van zijn nieuwe leidinggevende functie.

Mijn intuïtie zegt me dat het goed met hem komt, in weerwil van hoe hij op dit moment kijkt. Hij is buiten de vuurgevechten om soms ontzettend excentriek. Toen ik hem benoemde tot leider van mijn Bravo Team, sloeg Cantrell praktisch op tilt. ‘Die enorme stommeling wordt geen teamleider in mijn peloton, punt uit. Dat joch is verdomme een marsmannetje.’ Cantrell moest waarschijnlijk denken aan alle onhandige dingen die Sucholas voor onze ogen had gedaan. De ochtend nadat we vanuit Duitsland naar Koeweit waren gevlogen, kwam Sucholas in de woestijn strompelend naar me toe en vroeg me om hulp. Hij was de avond ervoor dronken geworden en had zichzelf per ongeluk gestoken met een mes, waardoor hij in één been een jaap van tien centimeter had. Hij probeerde het op te lossen met superlijm. Hij was vooral doodsbang dat Cantrell erachter zou komen.

Sucholas kon inderdaad een stommeling zijn. Maar Cantrell had hem nooit meegemaakt tijdens een gevecht. Ik wel. Op 8 april zag ik hoe hij een strijder in de hals schoot. De man stortte ter aarde en begon leeg te bloeden. Sucholas maakte hem niet af maar wachtte rustig tot de maten van de gewonde hem te hulp schoten. En jawel, drie mannen verlieten hun dekking om bij hun kameraad te komen, en Sucholas schoot hen allemaal heel beheerst af. Hij raakt nooit in paniek, deinst nooit voor iets terug. Hij mag er nu dan doodsbang uitzien, maar als we eenmaal in de shit zitten, weet ik dat hij de rust zelve blijft.

Over Knapp hoef ik me ook al geen zorgen te maken. Die heeft zoveel zelfvertrouwen dat het grenst aan arrogantie. Toen we in Duitsland in

garnizoen lagen, ergerde die arrogantie me mateloos. Hier in Irak is het geruststellend. In het gevecht is hij niet van zijn stuk te brengen, en ik weet inmiddels al een tijd dat ik hem kan vertrouwen.

Terwijl hij deze avond naar mijn briefing luistert, laat hij zich niet kennen. Hij ziet er vastberaden uit. Geen angst in zijn ogen. Nee, hij heeft alles in de hand en hij straalt professionaliteit uit. Hij is eerlijk gezegd een briljant onderofficier – agressief, zelfverzekerd en bereid elk bevel uit te voeren. Ik zal de komende dagen sterk op hem leunen.

Ruiz wrijft tijdens mijn briefing zo nu en dan over de letters die hij op zijn knokkels heeft geschreven. Hij is net zo kalm als altijd. Hij is er klaar voor. Ruiz kan alles aan. Ook over hem hoef ik me geen zorgen te maken.

Brett Pulley, een lid van Sucholas' team en de jongste van de ploeg, kijkt me met een verbijsterde blik aan. Hij is een groentje. De anderen hebben extra hun best moeten doen om te voorkomen dat Pulley zich om zeep liet brengen. Zijn onervarenheid is een last die we gezamenlijk moeten dragen.

Pulley, die als kind thuis onderwijs kreeg en zeer beschermd is opgevoed, was niet klaar voor de grotemensenwereld. Op de een of andere manier kreeg hij een baantje als roadie bij een rockband. Pulleys verhalen over die tijd stonden bol van zwaar werk doen, in combinatie met een continu dieet van alcohol en drugs. Ploegleiders horen van hun mannen zoveel sterke verhalen over drugs en ontberingen dat ze die zelden serieus nemen. Maar Pulleys rampspoedverhalen kwamen eruit in zinnen met lange vertragingen ertussen. Ik vroeg me dikwijls af of het een toneelstukje was of dat zijn hersenen echt zo lang hadden liggen stoven in een farmacologische soep dat er geen hoop meer voor hem was.

Ik zoek op Pulleys gezicht naar een teken dat hij er iets van begrijpt. Begrijpt hij het volle gewicht van wat ons te wachten staat? Waar is de angst? Een beetje angst is goed; dat houdt ons scherp.

'Waar kijk je verdomme naar, eikel?' probeer ik hem op stang te jagen.

'Niks.'

'Niks… hufter? Niks… klootzak? Niks… mietje?'

'Niks, *sergeant*.'

Knapp springt op en komt met zijn gezicht tot vijf centimeter van Pulleys gezicht.

‘Je kunt verdomme maar beter opletten, Pulley, anders kom je niet meer thuis. Hoor je me, mietje?’

‘Begrepen, sergeant.’

Ik zie geen angst op Pulleys gezicht, maar het kost me moeite om welk teken van leven dan ook te zien. Hem zal ik in de gaten moeten houden.

Ik rond de briefing af. ‘We vertrekken als het nog donker is, mongool. Santos, hoe staat het met de voorraad c-4?’

‘We hebben zoveel bommen dat ik de tel kwijt ben.’

Eerder in de week gaf ik Victor Santos, de grenadier van mijn Alfa Team, een pallet met minstens honderd pond kneedbommen. De genie heeft hem net genoeg geleerd om ons allemaal om zeep te helpen. Hij heeft de hele week Gatorade-flessen gevuld met scherven, slagsnoer en c-4. Santos en ik zijn allebei dol op dit soort troep. Knapp heeft de jonge Santos alles geleerd wat hij weet, en ik zie dat zijn brein op volle toeren werkt om zich alle bommen die hij heeft gemaakt voor de geest te halen. Er zitten nog altijd littekens in Santos’ schedel van een vijandige raketgranaat die afgelopen juni insloeg in zijn wachttoren. Hij lag twee weken in het legerhospitaal in Landstuhl in Duitsland voor hij naar ons terugkeerde. Onlangs heeft Santos afgezien van zijn verlof om Fallujah niet te missen. Het enige wat hij wil doen is tuig om zeep helpen.

‘Bel met je familie,’ zeg ik. ‘Ze leggen de telefoonverbindingen plat voor de operationele veiligheid, dus doe het vanavond.’

Nadat ik mijn ploeg heb weggestuurd, komt Sucholas naar me toe.

‘Sergeant Bell, ik kan niet geloven dat ik het loodje leg vanwege deze samenzwering voor de herverkiezing van die klootzak George Bush.’

Ik probeer welwillend te luisteren terwijl hij doorpraat. ‘Ik zal sterven, weet je. En het zal jouw schuld zijn. En daardoor kom jij óók nog eens in de hel.’

Dat heeft hij de afgelopen dagen al tientallen keren gezegd, en meestal lachte ik erom. Vanavond is het niet grappig, niet na mijn gesprek met aalmoezenier Brown. Hij kan namelijk best gelijk hebben. De hel zou mijn laatste bestemming kunnen zijn. Verbaasd dat ik niet eens doe alsof ik het leuk vind loopt Sucholas bij me weg. Hij voelt dat ik andere dingen aan mijn hoofd heb.

Ik voer de rest van de avond mijn taken uit en verzamel meer uitrusting, munitie en kleding die mijn ploeg kan gebruiken. Ik zorg voor extra verbanden, tourniquets en batterijen. Ik gris vijf extra lijkzakken mee van sergeant Diaz. En dan moet ik slapen, want anders heeft niemand wat aan me. Het werktempo is de afgelopen weken beestachtig geweest. Trainen, patrouilleren, trainen, patrouilleren, we hebben ons allemaal kapotgewerkt. Dit zou voorlopig weleens de laatste kans kunnen zijn voor een fatsoenlijke nachtrust.

Ik ga op bed liggen, maar mijn geest weigert tot rust te komen. Ik lig te denken aan de schermutselingen en vuurgevechten van de afgelopen zomer. De gevechten van 8 en 9 april gaan opnieuw door mijn hoofd en ik neem al mijn besluiten onder de loep en onderzoek elke stap om meer lessen te leren, meer ideeën waar we in Fallujah iets aan zouden kunnen hebben.

We zullen opnieuw huis-aan-huisgevechten moeten voeren. We zullen kamers moeten zuiveren en in gangen moeten vechten, op heel korte afstand. Dit wordt mijn ultieme test. Sinds ik bij het leger ben gegaan, snak ik al naar zo'n gevecht.

Stel het vertrek veilig.

Werk in teams van twee man.

Langzaam is soepel, soepel is snel.

Haast je niet.

Herlaad zodra je kan.

Het is de bruutste en kostbaarste vorm van moderne oorlogsvoering. Het aantal doden zal ontstellend zijn.

Ik ben er klaar voor.

Ik sluit mijn ogen om te bidden. Aan de hand van aalmoezenier Browns voorbeeld besluit ik verder te gaan op het thema van leiderschap en onoverwinnelijkheid tegenover het kwaad. Cory Brown zit twee bedden van me vandaan naar een luidruchtige film te kijken.

The Exorcist.

Ik kan me met al die herrie op de voorgrond niet concentreren, al zou een intiem gesprek met Hem sowieso niet gemakkelijk worden.

Ik ben er klaar voor. Lieve Heer, ik wilde u vertellen…

Ik moet weer aan mijn soldaten denken. Ik zie hun gezichten voor me en bedenk hoe ik zelf was op die leeftijd. Zij zijn tien keer meer waard dan ik was. Op die leeftijd.

Ik was ooit een gedwee en laf kind.

Hier niet. Nu niet meer.

Nu ben ik een verloren ziel die de hel wacht.

En ik kom eraan.

3

WAT MAAKT EEN MAN TOT MAN?

8 november 2004, kamp Fallujah
Uur nul minus 20 minuten

Kom op. Geef ze ervan langs. Dat is het enige wat we te horen hebben gekregen sinds we drie dagen geleden zijn aangekomen in kamp Fallujah. Iedereen met een rang boven die van majoor heeft twintig minuten gekregen voor een toespraak voor een aandachtig publiek – wij. Kapitein Sims is zelfs zijn eigen toespraken gaan opnemen met een videorecorder. Elke ochtend verzamelt hij de compagnie voor nog een peptalk. Aanvankelijk waren die wel inspirerend. Nu wil ik gewoon aan het gevecht beginnen zodat me verdere lessen in retoriek van die kloterige grote roerganger bespaard blijven.

Vandaag staan we in taskforceformatie voor luitenant-kolonel Newell, die nog een laatste toespraak voor ons afsteekt, terwijl de eerste vage strepen van de dageraad zich over de horizon verspreiden. Hij moet zijn stem verheffen om zich verstaanbaar te maken boven de explosies van de artilleriebeschietingen in de verte, een paar kilometer ten zuiden van ons.

Voertuigen zijn rondom ons aan het warmdraaien en de bemanning maakt zich klaar om ons naar de eerste vertrekzone te brengen. Als we eenmaal brandstof hebben getankt en klaar zijn om te vertrekken, gaan we naar de tweede vertrekzone, en daarna naar de aanvalsposities. Vandaar gaan we de stad in. Dat is de choreografie waarmee het Amerikaanse leger bij een aanval duizenden mannen en voertuigen inzet en toch iets van orde behoudt. Dat hebben we geleerd in Normandië, Okinawa, Iwo Jima, Inchon en Hué. Voor ons is het net een hopper. We worden ingeladen en in de rondte geschud tot de grote machine ons zo de stad in spuwt.

Luitenant-kolonel Newell vervolgt zijn toespraak. cnn filmt hem. In Duitsland ben ik hem gaan respecteren, want ik zag dat hij elke dag het goede voorbeeld geeft. Hij zorgt er altijd voor dat hij eerder opstaat, harder

loopt en zich meer inspant dan al zijn officieren en infanteristen. Voor mij heeft hij bij de strijd in Irak een grootsheid laten zien die hoogst ongebruikelijk is.

De toon van zijn toespraak is aanvankelijk echter vrijwel gelijk aan die van de andere. Hij kan me niet raken. Maar zijn laatste woorden hebben impact.

‘Een zuiverder strijd van goed tegen kwaad maken wij in ons leven waarschijnlijk niet meer mee.’ Nu ben ik een en al oor.

‘Niemand ter wereld is beter dan jullie in wat er komen gaat. We gaan erop af en maken korte metten met ze. Zij hebben onze mensen gedood. Zevenentwintig van onze broeders zijn dood, en daar zitten de klootzakken die daar verantwoordelijk voor zijn. Voor mij is dit iets persoonlijks. En dat moet het ook voor jullie zijn.’

Hij heeft gelijk. Zevenentwintig man van de brigade zijn gesneuveld sinds we acht maanden geleden in Irak zijn aangekomen. Dat motiveert me. Ik twijfel er niet aan of we zullen met deze aanval de opstand een zware slag toebrengen.

Na afloop van Newells toespraak klinkt er gejuich. Even later mogen we vertrekken. We lopen samen met een groep ondersteunend personeel naar onze wachtende Bradleys. We zijn nauwelijks op weg of sergeant-majoor Faulkenburg verschijnt. Gewoonlijk kijkt hij ons allemaal aan alsof we net in zijn tacosalade hebben gekakt, maar deze ochtend is zijn gezicht een masker. Ik kan er niets aan aflezen. We vrezen allen zijn toorn, maar we hopen ook op zijn goedkeuring. Hij heeft in zijn zesentwintig jaar bij het leger de smerigste plekken in elk probleemgebied gezien, van Korea tot Kosovo. Wij vrezen zijn vernederende tirades, maar hebben tegelijkertijd groot ontzag voor hem.

Hij heeft bijna alles gedaan wat je in het leger kunt doen, maar dit nog niet. Fallujah zal het zwaarste gevecht zijn sinds Vietnam, en aan zijn gezicht zie ik dat hij zich geen illusies maakt.

‘Ramrods, op één knie,’ roept hij tegen ons met zijn gruizige stem. Soms denk ik dat hij een vreemde taal spreekt, zo onverstaanbaar is zijn zuidelijk accent. Het is een kruising tussen John Wayne en Ross Perot. Onze compagnie heet de Ramrods. De Alfacompagnie heet de Terminators.

Alfa-compagnie vormt een hoefijzer rond sergeant-majoor Faulkenburg. We zakken door een knie en wachten af. Eerst zwijgt hij. Hij spuwt een prop Red Man-pruimtabak in het zand en kijkt ons vorsend aan. Hij neemt de tijd om ons een voor een recht in de ogen te kijken.

Ik kijk hem ook recht aan. In mijn ogen is hij altijd zo groot als een grizzlybeer geweest en twee keer zo eng. Maar nu ik hem zo bestudeer, realiseer ik me dat hij pezig en klein is. Dat hij zo groot lijkt, komt door het gewicht van zijn karakter.

‘Mannen, als jullie mijn eigen kinderen waren, zou ik niet trotser op jullie zijn.’

We wachten op het vervolg. Hij aarzelt. Hij worstelt met zijn emoties en we zien dat zijn ogen vochtig worden. Die aanblik bezorgt me een golf van emotie: deels liefde, deels wanhoop, deels blinde loyaliteit.

‘Als ik zie hoe ver jullie zijn gekomen en wat jullie zo dadelijk gaan doen, vervult me dat met enorme trots.’

Hij aarzelt opnieuw en laat zijn hoofd zakken, zijn ijzeren zelfdiscipline in een verloren strijd verwikkeld met zijn hart.

‘Dat is alles. Neem ze te grazen.’

De mecaniciens en de jongens van het ondersteunend personeel beginnen te juichen. Iemand schreeuwt: ‘Geef ze op hun lazer!’ Anderen schreeuwen ook.

Heel even kan ik me niet bewegen. Sergeant-majoor Faulkenburg is onze vaderfiguur. Hij is de man op wie ik het liefst indruk wil maken. Ik wilde geloven, ik móést geloven, dat hij trots was op mij en op wat ik met mijn ploeg heb gepresteerd. Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik iets had gepresteerd dat de trots van mijn eigen vader verdiende. Mijn vader was de eerste in de geschiedenis van de staat New York die tandheelkunde ging studeren. Hij had zoveel op eigen kracht bereikt, en dat terwijl hij met niets was begonnen. Ik streefde naar zijn erkenning, maar schijnbaar altijd tevergeefs. Ik had altijd het gevoel gehad dat ik in zijn ogen tekortschoot. Ik zag het als een karakterfout dat ik zoveel kansen had verspild.

Nu wil ik hier niets liever dan samen met sergeant-majoor Faulkenburg vechten en eindelijk een prestatie neerzetten. Dit keer ben ik vastbesloten niet te falen. Die paar woorden van hem hebben een sterkere uitwerking op

mij dan alle peppraatjes van de afgelopen week. Een goede toespraak gaat maar voor een deel om wat er wordt gezegd. Vaak is het belangrijker wie het zegt en hoe het wordt gebracht. De kwetsbaarheid en liefde die onze sergeantmajoor liet zien sprak boekdelen.

Terwijl alle anderen opstaan en naar de Bradleys gaan, blijf ik nog heel even zitten.

Faulkenburg richt zijn staalblauwe ogen op me. Er wordt niets gezegd, maar ik zie iets in zijn ogen, een gevoel dat naar me verzonden wordt. Respect.

Een paar maanden eerder, tijdens een vuurgevecht in Muqdadiyah, stond ik tegen een muur gedrukt aan de overkant van sergeant-majoor Faulkenburg, die met een m16 met een ijzeren vizier erop los knalde. Hij had een moderner wapen kunnen nemen en een van zijn mannen het mindere wapen kunnen geven. Hij zou nog eerder een geweer uit het museum gebruiken dan een van zijn mannen te kort doen. Dat is een van de redenen waarom iedereen zo op hem gesteld is: hij vraagt nooit om meer dan waarmee de slechtst uitgeruste man in het bataljon het moet doen.

Ik herinner me nog dat ik die dag met de sergeant-majoor samenwerkte. Ik had een m4 met allerlei hightechtroep aan de rail. Iets op honderdvijftig meter voor ons wekte de belangstelling van de sergeant-majoor. Faulkenburg vertrok, sjokte een eindje verder, stopte en vuurde één keer. Ik voelde me zo geïntimideerd door hem, dat ik niet durfde te vragen of hij iets had geraakt. Hij keek me aan en verkreukelde zijn lip tot een semi-glimlach. ‘Weer een dag in het paradijs, jongen.’

Sergeant-majoor Faulkenburg keek me na dat gevecht net zo aan als nu. Ik had hem gesteund terwijl de kogels ons om de oren vlogen en daar had hij respect voor. Nu, twintig minuten voor we aan het gevecht van ons leven beginnen, zie ik dat hij mij zijn soldaten toevertrouwt.

Er wordt niets gezegd. Ik doe alles voor deze man, en dat weet hij. Ik ben bereid om voor hem te doden, en dat weet hij ook. Ik zou overal met hem mee naartoe gaan, want ik vertrouw erop dat hij altijd het juiste doet. Slechts een enkeling is een leider. Nog minder mensen zijn een voorbeeld. Faulkenburg is beide. We zullen vandaag als bezetenen voor hem vechten.

Dan is het moment vervlogen, weggedragen door de stroom mannen die om ons heen draven. Ik kom overeind en sluit me aan bij Fitts. We gaan met onze ploegen naar de wachtende Bradleys.

Onze pelotonssergeant, James Cantrell, heeft zich eerder die ochtend weer bij ons aangesloten. Hij was met verlof geweest, en toen hij ontdekte dat Fitts het peloton had gereorganiseerd, eiste hij een verklaring.

Fitts heeft juist gehandeld. De leider van onze zware wapenploeg had ons op 9 april in Muqdadiyah in de steek gelaten. Onder vernietigend vijandelijk vuur stak hij met zijn mannen de weg over en sloot zich aan bij het eerste peloton in plaats van zich vechtend een weg naar ons te banen. Juist toen we zijn machinegeweren heel hard nodig hadden, waren die nergens te vinden. Ik vertrouwde hem daarna niet echt meer. Als we Fallujah in gaan, kunnen we niet hebben dat de machinegeweren ver van ons vandaan zitten en iemand anders ondersteuning geven. Ze moeten bij ons blijven. Toen Cantrell met verlof ging, bracht Fitts hem onder bij de Bradleys en haalde hij sergeant Scott Lawson uit de staf en stafverzorgingscompagnie, waar hij foerier was.

Lawson is een wijsneus. Hij heeft Elvis-achtige bakkebaarden die totaal niet voldoen aan de reglementen en weigert ze af te scheren. Hij heeft de naam een rebel te zijn in het bataljon omdat zijn uiterlijk hem geen ruk kan schelen en omdat hij sarcastisch is. Voor hij bij de staf en stafverzorgingscompagnie kwam zat hij in het tweede peloton, de Alfa-compagnie. Toen werden we naar Kosovo gestuurd. Hij was Fitts en mij toen opgevallen en we waren onder de indruk. Fitts nam de gok en besloot hem een tweede kans te geven bij een gevechtseenheid. Cantrell had er de schurft over in, maar we wisten dat Lawson een vechter zou zijn.

Bij de verzamelplaats net buiten FOB Fallujah komen we bij onze Bradleys en brengen we onze uitrusting op orde. Onze voertuigen staan op een rij en worden volgegooid met brandstof, klaar om in konvooi naar de volgende halte te rijden.

We gebruiken deze tijd om onze belangrijkste voorraden te distribueren: pruim, snus en sigaretten. Er is ons verteld dat we minstens twintig dagen in de stad zullen zitten. Om erdoorheen te komen hebben we tabak nodig. Ik

zorg ervoor dat iedereen een tabakszakje heeft met waterbestendige lucifers en een aansteker.

Ik had de dag ervoor een koffiezetapparaat gekocht, maar Cantrell gaf die aan onze hoofdmecanicien, Jason Ward, want er zat geen convertor voor wisselstroom in onze Bradleys. Ik baalde dat ik mijn ochtendkoffie moest missen. Toen ik Ward erover aansprak, had hij al een pot gezet. Alleen de geur al maakt me gek. Ik ben verslaafd aan koffie en ik zorg er altijd voor dat ik een tas met gemalen Starbuckskoffie bij me heb. Ward biedt me tenminste een kopje aan.

Als ik met de koffie bij mijn eigen Bradley terugkom, zie ik aalmoezenier Brown in de buurt staan. Een voor een gaat hij de voertuigen langs en praat met de soldaten. Ik ga hem uit de weg. Dit is geen dag voor nog een diep spiritueel moment. Het is een dag voor actie.

Ik zie dat mijn mannen druk bezig zijn de laatste stukken uitrusting in onze voertuigen te laden. De Bradleys van het derde peloton zitten barstensvol munitie, raketwerpers, tientallen Claymoremijnen, granaten, kant-en-klaarmaaltijden, Javelin-raketten en water. We moeten dicht tegen mekaar aan zitten om iedereen erin te krijgen voor de rit naar de stad.

Cantrell komt ons controleren. Hij ziet een van mijn saw-schutters, soldaat Alex Stuckert, zijn hand uitstrekken naar een slof peuken. Cantrell buldert: ‘Blijf met je rukkerspoten van mijn sigaretten af, idioot.’

Geïntimideerd stottert Stuckert: ‘Ik dacht dat ze van mij waren, sergeant.’

Cantrell is een buitenmens uit Missouri die sinds hij kan praten heeft geleerd alles wat buitenshuis schijt te achtervolgen en te doden. Waar andere pelotonssergeants vragen hoe je kinderen reageren op je uitzending, wil Cantrell weten hoelang je zijn tijd nog van plan bent te verprutsen met je ‘gelul over je stomme familie’. Hij doet niet alsof je vrouw en kinderen hem ook maar iets kunnen schelen. Het enige waar het hem om gaat, zijn resultaten en zijn jongens in leven houden terwijl ze de vijand in de vernieling helpen.

Cantrells karakter is als geen ander geschikt voor zijn positie. Als hoofd van een basisschool zou hij het nog geen week uithouden, maar als pelotonssergeant is hij hard en gemeen en geeft hij onophoudelijk het goede voorbeeld. Als hij opdracht gaf een boterham met schijt te eten, zou ik het

zonder nadenken, of mosterd, doen. Natuurlijk maakt hij fouten, maar nooit twee keer dezelfde. In de strijd zijn zijn door het gevecht aangewakkerde driftbuien zijn enige zwakte. Tijdens elk gevecht raast en schreeuwt hij tegen ons. Noem het maar een strenge aanpak. Hij is de beste van de Derde Brigade en dat weet hij.

‘Sergeant Bell, heb je extra sigaretten ingeslagen, of neem je genoegen met die goedkope die je van thuis krijgt?’ Cantrell zit me zoals gewoonlijk te stangen.

‘Ik heb goed spul, sergeant. Als het lastig wordt neem ik mijn toevlucht tot de Miami-blend waar de Irakezen zo dol op zijn.’

‘Miami’s? Je kunt net zo goed je reet met je handen afvegen, sergeant Bell. Dat zijn schijtsigaretten.’

Niet ver van ons vandaan staan een paar soldaten van een eenheid van het Iraakse leger. Ze kijken somber. Ze zitten in hun vijftonners naar het zuiden te turen, naar Fallujah, met een gezichtsuitdrukking die zegt: *Ik ben op weg naar mijn eigen begrafenis*. Ze contrasteren sterk met ons. Wij roken en dollen en houden het licht. Wij zijn monter, gereed en zelfs gretig. Misschien verdringen we het ook wel, maar we gaan de twijfel niet opzoeken. We weten wel beter.

Cantrell kijkt een tijdje naar de Irakezen. Hij haalt een Zippoaansteker tevoorschijn, tikt hem aan en steekt een sigaret op boven de oranje-gele vlam. Hij rookt zwijgend en neemt hen op. Er verstrijkt een minuut. Cantrell neemt nog een trekje, blaast een rookwolk uit en schudt bedroefd zijn hoofd.

‘Kijk nou naar die treurige kerels. Die hebben een opkikker nodig, sergeant Bell. Ga een sigaret met ze roken.’

Ik weet niet waarom nou juist ik het moreel van de Iraakse jongens moet opkrikken, maar het is nou eenmaal een bevel. Ik neem Stuckert, Santos en Ruiz mee en gebaar onze tolk ook mee te gaan. Ik noem onze tolk ‘het raadsel’. Niemand weet van welk geslacht hij/zij is. Hier wordt al maanden over gediscussieerd. Sommigen hebben plechtig verklaard dat ze hem/haar staand hebben zien plassen in de latrine. Anderen zweren dat hij/zij een vrouw is. Er is geld op ingezet en die weddenschap staat nog steeds open. Ik wou dat iemand gewoon vroeg: ‘En, ben jij een kerel?’

Ik noem onze androgyne tolk ‘Pat’. Hij/zij loopt achter ons aan naar de Iraakse trucks. De eerste Irakees die ik tref, kijkt me aan alsof iemand net zijn hond heeft doodgeschoten. Ik geef hem met een grote grijns op mijn gezicht een klap op zijn schouder. Santos en Ruiz doen hetzelfde.

Een van de Irakezen stelt een vraag. Pat vertaalt. ‘Hij wil weten waarom je zo blij bent.’

‘Wij zijn blij,’ begin ik, ‘omdat we vandaag een paar gore klootzakken gaan afmaken.’

Pat vertaalt. Ik voeg eraan toe: ‘Dit is het, mannen. Iedereen in die kutstad’ – ik wijs naar Fallujah – ‘is slecht. Slechte kerels, man, en die gaan we afschieten.’

Ging de manier waarop ik het zeg verloren in de vertaling? Ik weet het niet, maar ineens drommen de Irakezen om ons heen. Een van hen lacht zelfs. Er springen kerels van de vrachtauto af om zich bij ons te voegen. Ze bemachtigen nog meer sigaretten van Santos en Stuckert. Ruiz is druk bezig in gebarentaal een gesprek te voeren met zijn eigen groepje Irakezen.

Een andere Iraakse soldaat stelt me een vraag. Pat vertaalt: ‘Hij vraagt of zijn eenheid als eerste de stad in trekt.’

Ik weet dat wij geacht worden de leiding te nemen. Mijn peloton zal het eerste infanterie-element zijn dat de stad in gaat. Maar in de geest van de samenwerking tussen de bondgenoten vertel ik dat niet aan deze Irakezen.

Ik wend me tot Pat en zeg: ‘Nee. We gaan samen.’

Zodra dat is vertaald, beginnen de Irakezen te juichen over dit nieuws. Ze dachten zeker dat ze voorop moesten, als kanonnenvoer. Nu omhelzen ze elkaar en barsten ze uit in gezang. Sommigen beginnen te dansen. In een mum van tijd staat de hele groep te springen en te tollen.

‘O, klote,’ zegt Santos. ‘Daar heb je die Iraakse homodans weer.’

Het is geen erg krijgshaftige dans. De bewegingen zijn ronduit verwijfd. Om de zoveel tijd geven ze een Shakira-achtige heupbeweging ten beste. Soms kijken ze passief een andere kant uit terwijl ze tegen elkaar aan kronkelen. Als ik ernaar kijk zie ik voor me hoe mijn buldog een paar jaar geleden werd gedekt. Ik voel me er een tikje ongemakkelijk bij.

‘Wat mankeert die kerels, sergeant?’ vraagt Stuckert verbijsterd.

‘Het is net een poolparty van Rock Hudson. Laten we ’m smeren voor ze plat gaan.’

‘Die vent daar flirt met me.’

‘Welke?’ vraagt Santos.

‘Pat.’ Onze tolk danst midden in het Iraakse gezelschap tussen drie mannen die met hun heupen tegen haar/hem aan botsen, als een soort homo-erotische tetherball.

Het is geen fraai gezicht.

We nemen afscheid en gaan terug naar onze Bradley, terwijl de Irakezen doorgaan zichzelf voor schut te zetten. Pat maakt zich met tegenzin los en komt achter ons aan. De Irakezen zijn nu opgewekter. Het is waarschijnlijk niet zo leuk om langs bermbommen zoals die we op die film zagen te rijden als je in een niet-gepantserde vrachtwagen zit. Wij zullen de weg voor ze vrijmaken.

Als ik weer bij onze Bradley ben aangekomen, ontdek ik dat de mannen hun grootste geheimen met elkaar bespreken. Ze zitten nog steeds te roken en te dollen, maar de stemming is ernstiger. Soldaten die gewoonlijk niet met elkaar omgaan, zitten vlak bijeen druk met elkaar te praten. Ik vang flarden op van een tiental bespottelijke gesprekken tegelijkertijd.

‘Toen ik keek zag ik dat mijn knokkels rood waren. Ik lik eraan. Is het verdomme lippenstift. Heb ik een wijf tegen de vlakte geslagen, joh. Ik dacht dat ze een vent was, maar het was lippenstift, verdomme…’

‘De plastisch chirurg is vijftien uur met me bezig geweest na dat auto-ongeluk. Mijn schedelhuid is er helemaal afgestroopt, man. Eerlijk waar. Mijn moeder kreeg bijna een hartaanval. En we waren ook nog eens onverzekerd. Die shit was ernstig.’

‘Hé, je moet weten dat ik je vanaf het allereerste moment een toffe peer vond, man…’

‘Jij ook, man, laten we een foto nemen.’

Overal in de Alfa-compagnie komen de digitale camera’s tevoorschijn, en even later poseren de mannen voor elkaar. Onze embedded verslaggevers nemen dit van een afstandje waar. Ze zitten bij elkaar, als de nieuwe kinderen in groep twee, en bekijken het tafereel als opgelaten buitenstaanders.

Die foto's zijn heel belangrijk, een vorm van verzekering tegen onze sterfelijkheid. Een paar maanden geleden verloren we een van ons en ontdekten we tot onze eeuwige ontzetting dat niemand van ons een foto van hem had om bij de herdenkingsplechtigheid te laten zien. Het was een schande. Dat zit nu ongetwijfeld achterin ieders gedachten. Dit keer hebben we een aandenken van iedereen die de stad in trekt.

Michael Ware maakt zich los van het groepje journalisten, met Joeri op sleeptouw. Ze lopen naar het derde peloton en bieden aan om een foto van ons te maken. Het peloton gaat in een rij staan en ze gaan aan de slag. De andere embedded journalisten zien dit en spoeden zich meteen met hun camera's naar de eenheid waar ze bij zijn ondergebracht, en nemen foto's van de mannen. Nu ze de ene na de andere foto schieten, zijn ze geen opgelaten buitenstaanders meer. Nu ze een manier hebben ontdekt om ons te helpen, mengen ze zich tussen de soldaten en beginnen ze erbij te horen. Ze hebben laten zien dat ze menselijk zijn, en dat waardeert de compagnie.

Als Michael en Joeri klaar zijn steek ik een sigaret op en ga ik languit op de grond liggen naast de Bradley. Het is bijna 0900. De ochtend is tintelend, koud, en af en toe zijn in de verte artilleriebarrages te horen. Om de zoveel minuten dreunt een Apache-helikopter boven ons hoofd. Erboven schieten snelle gevechtsvliegtuigen kriskras door de lucht.

Ik wend me tot Ware, die aan een camera zit te frutselen. 'Als deze man sneuvelt,' zeg ik theatraal, 'wie draagt dan zijn microfoon?' Het is een parodie op dat geweldige moment van Matthew Broderick in de film *Glory*, vlak voor zijn zwarte regiment in de Amerikaanse Burgeroorlog een tot mislukken gedoemde, maar heldhaftige aanval opent op Fort Wagner. Ware moet lachen, maar volgens mij snapt hij het niet. Joeri heeft zoals gewoonlijk een uitgestreken gezicht. Ik kom tot de conclusie dat hij een keiharde hufter is.

Ik kijk naar de jongens van het Iraakse leger. Ze zijn opgehouden met dansen en zijn nu net als wij aan het roken en dollen. Een paar van hen hebben digitale camera's tevoorschijn gehaald en ze nemen in kleine groepjes foto's. Het is een opbeurende aanblik.

Hier voel ik me thuis. Voor het eerst in mijn leven heb ik mijn plek gevonden. Het is een geruststellende gedachte, die de vlinders in mijn buik

enigszins tot bedaren brengt.

Ik vraag me af of het zo ook was voor de soldaten van de Union Army tijdens de Amerikaanse Burgeroorlog. ‘Tenting Tonight on the Old Camp Ground’ en ‘All Quiet on the Potomac’ hebben plaatsgemaakt voor moderne metal-riffs met zware drumpartijen van Mudvayne en Dope, maar in wezen zijn we nog steeds hetzelfde. De details verschillen per oorlog, maar de kameraadschap blijft, ongeacht het tijdsgewricht. Het is een hechte band die burgers nooit echt zullen begrijpen.

Een Bradley verlaat de colonne en rijdt op ons af. Luitenantkolonel Newell, die naast de chauffeur in de toren zit, schreeuwt in het voorbijgaan de troepen toe. Hij ziet eruit zoals Patton eruit moet hebben gezien toen hij in een jeep langs een van zijn vliegende colonnes scheurde, gekleed alsof hij op weg was naar een parade. Patton stond soms op de bijrijdersstoel om naar de soldaten te schreeuwen. Dat kan Newell niet doen in een moderne Bradley, maar de overeenkomsten zijn niettemin opvallend.

Onze taskforce bestaat uit honderd voertuigen. Newells Bradley rijdt langs onze hele colonne als een stalen schaapshond die ons voorwaarts loodst. Terwijl hij ons passeert hoor ik hem bulderen: ‘Let’s go! Go! Go! Go!’

4

VOORWAARTS

Luitenant-kolonel Newell draait rond de punt van de colonne en scheurt langs de andere kant terug. De soldaten van Task Force 2-2 komen overeind. Sigaretten worden uitgedrukt. Laatste woorden worden gewisseld. We trekken onze complete gevechtsuitrusting aan: veiligheidsbrillen, rookgranaten om ons aan het zicht te onttrekken, verstevigde kniestukken waar elke skateboarder jaloers op zou zijn, een 5-liter-CamelBak-waterreservoir met mondstuk, Interceptor Ballistic Armor van ruim vijftien kilo, een kevlarhelm van een kilo, nachtkijker, granaten, wapen en munitie. Het is een kleine dertig kilo aan uitrusting, maar we zijn zo opgewonden dat we het gewicht nauwelijks voelen. We stijgen in voor de rit naar de aanvalspositie.

Op het moment dat ik aankom bij de klep van mijn Bradley, duikt luitenant Iwan op. Hij gaat nog één keer langs bij de hele compagnie om zich ervan te vergewissen dat iedereen er klaar voor is. Hij zit in een gepantserde Humvee. Dat vind ik gek, en dus glimlach ik naar hem en dol hem een beetje.

‘Hé, luitenant!’ roep ik vanaf de klep, ‘waar is de Brad?’

‘Die is kapot. Waardeloos ding. Een stom reliek uit 1988.’

Ik roep vanaf de klep: ‘Wat er ook gebeurt, we’ll always have Paris.’

Hij lacht. ‘Inderdaad, sergeant Bell, we’ll always have Paris.’

Ik zie dat Joey Seyford zijn schutter is. Joey is een goede vriend van me. En hij is bovendien de grootste pechvogel die ik ken. Bij de basistraining kwam hij bijna om het leven doordat het voertuig waar hij in zat over de kop ging. Later schoot een van zijn eigen saw-schutters op het schietterrein hem per ongeluk van dichtbij in zijn achterwerk. Daar herstelde hij van, om vervolgens uit te glijden toen hij in het donker stond te plassen. Bij dat ongeluk scheurde hij twee pezen in zijn pols. Je hebt pech en je hebt Joey Seyford.

‘Joey? Luitenant, waarom maak je hem in godsnaam tot schutter? Er rust een vloek op hem.’

Onze commandant haalt zijn schouders op en glimlacht. Joey lijkt gekwetst. ‘Ik ben super, man. Die ellende is achter de rug. Ga maar na: ik kan mijn hand bijna helemaal dichtknijpen.’ Hij balt zijn vuist en steekt hem in de lucht. ‘Ik ben súper, Bell! Súper, verdomme!’ Hij lacht en zwaait terwijl de Humvee wegscheurt en mij op de klep van mijn Brad achterlaat.

Het volgende moment zit ik in de buik van ons stalen beest. De klep gaat dicht en ik pers me naast Lawson. In een Brad gaan normaal gesproken vijf à zes man. Vandaag rijden we de stad in met acht man. Ik heb mijn Bravo Team onder leiding van Sucholas, plus Lawson en Pratt van de ploeg zware wapens. Pratt was een van mijn mensen, maar Lawson had een teamleider nodig en dus gaf ik hem Pratt uit mijn ploeg. De rit zal in de met uitrusting en mensen volgestouwde Bradley verschrikkelijk onaangenaam zijn.

We vertrekken. De rupsbanden ratelen, we stuiteren alle kanten op in de Brad. Door het kijkvenster zie ik de ene na de andere colonne voertuigen – van de mariniers en van het leger – op weg gaan. De aarde rommelt van binnenuit, alsof er net een gigantische onderaardse machine op gang is gekomen.

Een half uur later komen we bij de aanvalspositie aan, die niets meer is dan een uitgestrekt stuk woestijn op iets meer dan anderhalve kilometer ten noordoosten van Fallujah. De klep gaat open en we stromen weer naar buiten, de ochtendlucht in. Overal om ons heen staan voertuigen. Van de ene tot de andere einder bedekken ze de woestijn, als lange rijen mieren. Er is zelfrijdend geschut en er zijn vijftonners, gepantserde personeelsvoertuigen, Humvees, Bradleys en Abrams-tanks. In het westen bespeur ik de lichte pantservoertuigen (lav) van de mariniers en hun bootvormige amfibievoertuigen. Daarachter, op de westflank, staan de pantserwagens van een nieuwe Stryker-eenheid. Longbow Apache-helikopters zoemen er ter bescherming overheen.

En dan laten de Paladins – zelfrijdend 155mm-geschut, in wezen gigantische kanonnen op rupsbanden – hun vuurkracht zien. Reusachtige granaten vliegen over ons heen en komen in de stad tot ontploffing. De aarde schudt. Luchtmacht, marine en mariniers sturen golven f-16- en f-18-

gevechtsvliegtuigen. Ze gieren over de stad om lasergestuurde bommen en satellietgestuurde Joint Direct Attack Munitions (jdam's) af te werpen. Het *whomp-whomp* van de explosies is zelfs op deze afstand te horen én te voelen.

Ik neem het allemaal in me op en kijk vol ontzag naar de golven Apaches en Cobra-helikopters die onze flanken bescherming bieden. Zoveel macht. Zoveel kracht. Hoe kan iemand het daartegen opnemen? Ik probeer alles waar te nemen, elk detail, elke explosie. Ik wil niets missen. Dit is het moment waarvoor we getraind hebben sinds we als groentjes bij het leger kwamen. De Grootste Generatie had Normandië. Voor Generatie x zal het Fallujah zijn.

Sergeant Charles Knapp komt naast me zitten in het poederige zand en maakt een kant-en-klaarmaaltijd open. We praten wat. Hij wil heel graag eten. Ik wil heel graag kijken.

Als dit het is, dan moet ik het ooit aan mijn kleinkinderen kunnen vertellen. Ik wil me het gevoel van het zand herinneren, als heet cacaopoeder. Ik wil me het gesis en gesuis van de raketten herinneren. Ik wil me herinneren hoe die 155mm-granaten klinken. Ik moet ze kunnen vertellen wat deze dag voor ons allemaal betekende.

Knapp werkt haastig zijn maaltijd naar binnen en gaat een tweede te lijf. Ik kan niet eten. Ik ben te opgewonden, te nerveus, te alles. Joeri en Michael Ware doemen op. Ze gaan in het zand naast me zitten en bekijken de show. Knapp werkt nog een zak eten weg en ik begin me af te vragen hoeveel magen hij in hemelsnaam heeft. Wat een vraatzucht.

Alle wapens uit ons arsenaal behalve atoomwapens worden tegen Fallujah ingezet. De beschietingen voor de aanval zijn meedogenloos. Het ene na het andere vliegtuig gooit zijn bommen en raketten af. Warthogs, A-10 Thunderbolt II-vliegtuigen voor luchtsteun van dichtbij; grote krachtpatsers, die alles kapot kunnen schieten, nemen met hun 30mm-antitankkanon de hoofdwegen naar de stad onder vuur. Fallujah wordt bedolven onder bommen, verborgen onder rook. Gebouwen storten in. Mijnen exploderen. Artillerie buldert.

Knapp zet intussen zijn eetmarathon voort. Ik heb nog nooit iemand zoveel zien eten. Het is op het obscene af.

Wij zitten vooraan in de colonne van onze taskforce. De rupsvoertuigen van de genie, relieken uit de Vietnamoorlog, bevinden zich vlak achter ons. Vlak voor we bij het doorbraakpunt zijn, zullen ze langs ons heen rijden naar de anderhalve meter hoge spoorbaan die langs de noordelijke buitenwijken van Fallujah loopt. We moeten gaten in die lage spoordijk maken om in de stad te komen. Onze genie wil een Mine Clearing Line Charge (miclic) gebruiken om de klus te klaren. Een MICLIC is in wezen een honderd meter lang touw met pakketjes c-4-explosieven eraan. Ze zijn ontwikkeld tijdens de aanloop naar de Golfoorlog om banen door mijnenvelden vrij te maken. Een hydraulische werper gooit de MICLIC een paar honderd meter ver. Als hij tot ontploffing wordt gebracht, verdampt alles in de onmiddellijke nabijheid. Wat de explosies niet vernietigen, maken de schokgolven af. Als er mijnen of bermbommen liggen bij het doorbraakpunt, zal de verwoestende kracht van de MICLIC die onschadelijk maken. Als de genie de doorbraak heeft geforceerd, rijden wij er met onze Bradleys doorheen, ondersteund door twee Abrams-tanks. Wij Terminators, mijn Alfa-compagnie, zullen als eerste Amerikaanse infanteristen de stad ingaan.

Sergeant Bryan Lockwald, een van de genisten, ploft naast me neer in het zand. Hij begroet me en glimlacht vervolgens kwaadaardig. Ik ken Lockwald nu ruim een jaar. Ik heb in Duitsland geholpen zijn geniepeloton technieken bij te brengen om vertrekken te zuiveren, en we raakten meteen bevriend. Ik zie dat hij opgewonden is.

Hij kijkt naar de rook boven de horizon en zegt: ‘Moet je je voorstellen wat onze miclic’s kunnen aanrichten in die stad.’

‘Wat dan?’

‘Breng zo’n ding in een straat tot ontploffing, en ik garandeer je dat alles tot drie verdiepingen hoog dood is door de schokgolf van dat ding. Als je een buurt snel wil zuiveren, is dat de boze beer die je moet inzetten.’

Als genist is Lockwald dol op de MICLIC omdat het de krachtigste pijl is die hij op zijn boog heeft. Toch probeert hij al zolang als hij hier zit te vermijden dat hij iemand doodt. Hij en zijn genievrienden hebben op onze basis heel vaak explosieven tot ontploffing gebracht, maar Lockwald was anders dan de anderen. Hij is in Irak gestopt met roken. Hij is literatuur

gaan lezen, en heeft het over God en de natuur. Hij draagt een metalen brilletje, en zijn voorliefde voor het opblazen van dingen staat in schril contrast met het opblazen van mensen. Dat onderscheid maakt hij altijd. Ik hield hem altijd voor een gefrustreerde beatnik. Hij houdt van bomen en speelt folkmuziek op zijn akoestische gitaar. Hij is met zijn reusachtige krulsnor en nostalgie naar de natuur al tijden de spiritueel leider van ons geniepeloton.

Genisten worden gewoonlijk uitgescholden door de infanterie, maar in werkelijkheid zijn ze de intellectuelen onder de gevechtseenheden. Voor problemen waarbij wij onnozele infanterietypes met de handen in het haar zouden zitten, bedenken zij talloze slimme oplossingen.

Ik hoop dat hij zijn gitaar niet tevoorschijn haalt. Zijn geïmproviseerde folksessies zijn niet te verteren. Gelukkig komt hij alleen maar naast me zitten en bekijkt hij het zich ontvouwende bombardement met hetzelfde ontzag als ik.

‘Hoe kom je aan die koffie?’ vraagt hij me.

‘Hou je op?’

Achter ons roept luitenant Joquin Meno het peloton bijeen. Hij spreidt een kaart uit op het zand en steekt van wal. Ik sta op en loop naar de groep. Fitts arriveert tegelijk met mij. We merken allebei op dat Michael Ware en Joeri druk bezig zijn deze spontane bespreking te fotograferen en filmen. Dat stuit me ontzettend tegen de borst. Wordt Meno’s tactiekbespreking een poseersessie voor de camera’s? Ik hou me op de achtergrond en onttrek me aan de discussie.

Meno wil doornemen wat we doen als we eenmaal zijn doorgebroken. Anders dan wat er in het verleden gebeurde wil hij ervoor zorgen dat we als een integraal peloton vechten, niet als afzonderlijke ploegen. Dat spreekt ons allemaal wel aan.

Fitts zegt: ‘Oké, Bell, wij nemen het eerste gebouw in. Jij brengt jouw mannen naar ons steunpunt en we trekken sprongsgewijs op. Ga niet te ver. Daarna halen we Lawsons zware spul erbij en brengen die in het gevecht in. We blijven bij elkaar.’

‘Oké.’

‘We kiezen een paar geschikte daken uit en installeren die machinegeweren om vuursteun te hebben,’ voeg ik eraan toe.

Mijn ploeg moet de eerste sprong maken nadat Fitts’ jongens een eerste positie veilig hebben gesteld, en de eerste sprong trekt meestal het eerste contact aan.

Op het moment dat we onze tactische bespreking afronden, wordt luitenant Meno gebeld door kapitein Sims, die hem bevel geeft met een Humvee naar voren te gaan en het doorbraakpunt te verkennen. Meno trekt sergeant Knapp mee en stapt in een Humvee waarin aalmoezenier Brown, kapitein Fred Dente en onze voorwaartse waarnemer, sergeant Shaun Juhasz, zitten. De Humvee scheurt langs ons heen en laat een wolk poederzand achter.

Ze bereiken een kleine bergkam en stoppen vlak voor de top. Daarvandaan hebben ze een prima uitzicht op de stad. Terwijl ze het doorbraakpunt bestuderen, ziet Dente een flits zonlicht weerkaatsen op glas. Het is een strijder met een verrekijker. Hij heeft hen zitten bekijken vanuit de noordoosthoek van de stad. Dente en Juhasz vragen vuursteun om hem uit te schakelen. Verrekijkerman heeft hetzelfde idee. Hij roept zijn medestrijders op, en plotseling verdwijnt Meno’s Humvee achter een wolk van zand en rook.

‘Wat gebeurt er verdomme?’ roept iemand.

De rook trekt op. De Humvee is nog heel. Dente en Brown laten weten dat ze in orde zijn. Het is een wonder – een 82mm-mortiergranaat heeft hun voertuig op een haar na gemist.

Juhasz rondt zijn verzoek om beschietingen af. Een paar tellen later komen onze eigen granaten neer op een gebouw. Ze zijn precies raak, dus nu vuren ze om het echie. Het is in een paar seconden gebeurd. Het enige wat resteert van verrekijkerman is een roze spatje en een nevel van bloed in de lucht.

Meno’s voertuig snelt als zegevierder van dit ongebruikelijke artillerieduel terug naar onze formatie. Ik vraag me af wat aalmoezenier Brown wel niet denkt van dat vluchtige contact met het hiernamaals.

De radio in onze Bradley kraakt. De mariniers uit het bataljon dat tegelijk met ons naar het westen zal oprukken, willen weten of we klaar zijn om te

gaan. Dat zijn we. Ze zeggen dat we ons gereed moeten houden en moeten wachten op het vertreksein.

Lockwald geeft me een hand ten afscheid en gaat terug naar zijn voertuig. Ik zie hoe Ware en Joeri in Fitts' overvolle Bradley klauteren. De klep gaat dicht en sluit hen op als sardientjes in een gepantserd blik. Dan ben ik aan de beurt. Ik ga naast Lawson zitten.

We zijn klaar. Onze synapsen vuren, adrenaline stroomt door ons lichaam, we houden ons wapen stevig vast en wachten tot de rit naar het gevecht begint. Als we van de mariniers vroeg moeten vertrekken, doen we dat.

Maar we wachten. De Brads draaien stationair en komen niet in beweging. De lucht wordt bedompt. Het wordt warm in onze metalen kisten. We zweten en beginnen te stinken. Lawson mompelt iets in zichzelf. Ik word nerveus en zou willen dat we gewoon begonnen.

De Brad schokt een paar centimeter vooruit, en ik denk dat we zijn vertrokken. Dan stoppen we weer. Er verstrijken een paar minuten, en dan bewegen we weer. Is het zover? Rijden we nu?

Nee. *Kut*.

We gaan weer met een schok naar voren en stoppen. Iemand gromt: 'Ze blijven je maar opgeilen, verdomme.'

De zon begin te zakken in het westen. De hemel wordt oranje, dan rood. We zitten nog steeds aan de rand van de aanvalspositie. We wachten kennelijk toch tot de nacht invalt.

Fijn dat jullie ons hebben ingelicht.

Als de schemering de woestijn rond ons verduistert, wordt het toerental van onze motor opgevoerd en zet onze chauffeur onze Bradley in de versnelling. We zijn vertrokken.

Deze positie is onze laatste halte voor het doorbraakpunt. Ook dat is niet meer dan een uitgestrekt stuk vlakke woestijn, ideaal voor het organiseren van een grootschalige aanval met pantservoertuigen. Elke eenheid vormt een linie en komt langs de oostwestvertreklijn die op onze kaart is aangegeven tot stilstand.

Het is een spectaculair moment, en ik zie dat we reusachtige golven van voertuigen hebben geformeerd die zo dadelijk voorwaarts zullen trekken en

de doorbraken in zullen stromen die de genie voor ons creëert. Intussen staan al onze gevechtsvoertuigen op een rij. We kunnen niet uitstappen, dus we zitten vast. We moeten opnieuw geduld betrachten. Er komt geen eind aan.

In de verte explodeert een mortiergranaat. Kort erop volgt er nog een. We zitten binnen indirect vuurbereik, en de strijders bestoken ons met alles wat ze hebben. Ik tuur door een van de kijkvensters en zie dat op zo'n tweehonderd meter van onze Bradley een mortiergranaat ontploft. Dat is niet zo heel dichtbij, maar we weten van de vijand dat hij inschiet. Dan komen ze steeds dichter bij een doelwit, tot het bij de derde of vierde poging raak is.

Er ontploffen nog meer granaten om ons heen. Iemand zegt laconiek door de radio: 'Ik geloof dat we vuur aantrekken.'

'Dondert niks!' luidt de reactie.

Niet ver van ons vandaan komen Lockwald en de genisten uit hun voertuig, en gaan aan de slag met de miclic. Het wapen zit in een u-vormige aanhanger, met een trekker ervoor.

Thommft! Een 60mm-mortiergranaat ontploft vlak naast hun gepantserde voertuig. Lockwald en zijn mannen raken om de een of andere reden niet gewond. Verbaasd kijk ik toe hoe Michael Sievers apparatuur aan de MICLIC bijstelt alsof er om hem heen niets gebeurt.

Er ontploffen nog meer granaten om ons heen. Het begint spannend te worden. Via de radio horen we dat er twee mariniers zijn omgekomen doordat hun bulldozer op weg naar het doorbraakpunt omver is geslagen. Het nieuws maakt ons boos. We willen goddomme gewoon beginnen.

Maar we wachten nog altijd. Met draaiende motoren staan we klaar voor de start. Zo moet een NASCAR-race zijn, een paar seconden voor er met de groene vlag wordt gezwaaid, maar wij hoeven geen seconden te wachten, maar uren.

We beginnen pijn in onze reet te krijgen. Als we proberen te verzitten, pletten we onze ballen. Ik kijk automatisch op mijn horloge. De minuutwijzer kruipt vooruit.

Bommen ontploffen. Er vallen nog meer granaten op de stad. Het bombardement voorafgaand aan de aanval zwelt aan tot een climax. Om de

drie à vier seconden komt er een 155mm-granaat neer. De Brad schudt heen en weer door zwaardere, hardere dreunen. Dat zijn de 500-pond-precisiegeleide jdam’s. En wij maar zitten.

De lucht is afschuwelijk. Elke ademhaling is onaangenaam. Ik zit ingeklemd tussen de klep en Lawson en ik heb hoogstens een paar centimeter bewegingsruimte. In Fitts’ Bradley begint Michael Ware in paniek te raken. Hij gilt: ‘Laat die klep neer! Laat die klep neer!’ De bemanning staat op het punt het te doen, tot Fitts hem overschreeuwt. Als dat niet werkt, bonst Ware op de klep en gilt hij nog een tijdje door. Hij is zeker geen lafaard, maar hij lijdt wel aan claustrofobie.

We voelen ons allemaal hetzelfde. Hiermee vergeleken is kogels om je oren krijgen niets. Er verstrijkt nog een uur, en sommige jongens moeten pissen. De spieren in onze benen beginnen te verstijven. De mijne verkrampen volledig. We komen nog steeds niet in beweging.

Het volgende 155mm-artilleriesalvo komt veel dichterbij dan gewoonlijk tot ontploffing. De Brad trilt door de schokgolf. Ik hoor dat er een groep vliegtuigen ten tonele verschijnt en stel me hun bombardementen op de noordrand van de stad voor. Een ac-130 Spectre-gunship buldert op drie kilometer hoogte boven ons hoofd voorbij en spuwt met zijn veelloops Gatling-machinegeweren en 105mm-houwitser begroetingen naar de strijders. Er bestaat niets beangstigenders dan de aanblik en het geluid van een Spectre. Zijwaarts vurend laat hij een ongelooflijk spervuur aan kogels en granaten los op zijn doelwitten. ‘*Grrrrrr* – Boem – Boem – *Grrrrrr*…’ De ac-130 is de dichtste benadering van de vuist van God die de mens heeft geschapen.

De chauffeur schakelt in. We rijden naar voren. Het is zover. Ik doe een schietgebedje.

Drie meter verder komen we weer tot stilstand.

Tering.

Het wachten duurt voort. We doorstaan het, maar ternauwernood. Ware is in Fitts’ Bradley compleet buiten zinnen en bonst weer op de klep. Iedereen is uiterst gespannen.

En dan begint het. Enkele tanks steken de vertreklijn over en rijden naar de berm. Ze vuren met hun 120mm-kanon een salvo af op de gebouwen die

het dichtst bij het doorbraakpunt staan. Dat is het sein voor de genie om op te trekken. Onder leiding van luitenant Shawn Gniazdowski passeren ze onze gelederen en spurten ze voorwaarts.

We rollen weer naar voren. Is het zover? Adrenaline stroomt door ons heen. We stoppen. Wij moeten de genisten dekking geven. Sommige Bradleys van de compagnie kiezen een doelwit. Hun kanonnen knallen.

We zitten nog steeds vast in onze metalen kist en zien slechts een flard ter grootte van een sleutelgat van de veldslag die rondom ons wordt gevoerd. Ons lichaam is volstrekt in de war. Moet het relaxt zijn of stijf van de spanning staan? We worden allemaal gek van het wachten.

Eindelijk vertrekken we. Onze chauffeur geeft plankgas en de Brad schiet vooruit. Overal om ons heen vertrekken alle voertuigen, tanks en Brads in een drukke jacht richting het doorbraakpunt. We hebben vertrouwen in onze genie. Het is een complete chaos, een moderne versie van de *land rush* uit de verhalen over het Wilde Westen. Onze Brad trekt op tot hij zijn topsnelheid heeft bereikt en we worden als bowlingkegels heen en weer gegooid. Mijn hoofd klapt tegen de afscheiding, en daarna word ik tegen de klep gesmeten. Net als ik daarvan ben hersteld, krijg ik een klap van Lawsons helm tegen mijn kin. De uitrusting begint ons om de oren te vliegen. De patroonband van een machinegeweer valt op ons en rolt zich uit als een slang. Er vallen nog meer patroonbanden en in een mum van tijd zitten we verstrikt in onze eigen munitie.

Het volume en de intensiteit van de explosies buiten nemen toe. Ik kijk door de periscoop achter in de Bradley naar buiten. Ik zie wazige, trillende beelden voor me. Ik zie lichtspoorkogels, en brand, en nog meer lichten aan de horizon. Ik draai mijn blik naar links en zie dat de Bradleys aan weerzijden van ons gelijke tred met ons houden.

De voertuigen van de genie komen in beeld. Ondanks alle dekkingsvuur dat de taskforce levert, krijgen ze er op de berm van langs. Lichtspoorkogels vormen vurige netwerken boven hen. Kogels ketsen van de gepantserde zijkanten van hun vrachtwagens af. Een bermbom ontploft. De genisten slaan er allemaal geen acht op. Sievers en Lockwald vuren hun MICLIC-raket met het lange touw met explosieven af. Er volgt een enorme

reeks ontploffingen. De schokgolven knallen op onze Bradley en brengen onze ingewanden in beroering. In de spoorbaan is een gapend gat ontstaan.

De radio knettert: ‘Vooruit! Eropaf!’

Gehaast vormen we een colonne. We rijden op de spoordijk af.

Bam! Onze Brad schommelt op zijn rupsbanden. Vlakbij is een bermbom ontploft. Er ontploft er nog een. En nog een. Even later worden we verzwolgen door een reeks haast onophoudelijke explosies. Granaatscherven kaatsen gierend van onze dikke metalen huid af. Er kletteren er nog meer boven op ons of ze treffen onze toren.

Blijf in de rij. Blijf in de rij.

Langs de horizon zijn overal vlammen en flitsen. In het westen zie ik een reeks bermbommen tot ontploffing komen. De mariniers worden net zo hard getroffen als wij.

We rijden nu in colonne, met mijn Brad voorop. Voor ons zien we het doorbraakpunt. We sturen er voorzichtig doorheen om tussen de chemische lichten en tape te blijven waarmee de genisten hun doorgang hebben gemarkeerd. Een paar seconden later komen we er aan de andere kant uit en spurten we richting de stad. Voor ons rijdt een Abrams-tank, die zich al schietend een weg naar voren baant. Een tweede staat iets terzijde en spuwt vlammen uit de loop van zijn 120mm-kanon.

De Humvee van luitenant Edward Iwan, met de eeuwig ongelukkige Joey Seyford, komt vlak bij de bres abrupt tot stilstand. Het kostte de zware pantservoertuigen geen moeite om over het opgeblazen spoor te komen, maar de Humvees en vrachtwagens op wielen komen er niet langs.

‘Zorg dat dat kutding over dat spoor komt,’ zegt Iwan tegen zijn chauffeur.

Terwijl sergeant Lockwald en de genisten nog een lading in elkaar zetten om het gat groter te maken, landt er fluitend een mortiersalvo naast de Humvee van Seyford en Iwan.

SJJJ-FROMMM!

Granaatscherven schroeien elke centimeter van de voorruit en zijraampjes.

‘Hoe groot is de kans dat hij ons raakt?’ schreeuwt Seyford verbijsterd vanuit de toren op de Humvee naar beneden.

‘Vrij groot als jij in de buurt bent, Seyford. Als de rust is hersteld, wil ik dat je je zo ver mogelijk van me verwijdert. Er rust een vloek op jou.’

‘Een vloek? We hebben verdomme geluk. Mijn kop had eraf moeten zijn,’ antwoordt Seyford lachend.

Boem! Een rpg. *Boem! Boem!* Nog twee inslagen vlakbij. Er ontploffen nog meer bermbommen. Overal om ons heen ontploffen mijnen, nog meer explosies, aarde, rook en vlammen spatten op. We worden omringd door ontploffingen en onze Brads ploegen door uitbarstingen van granaatscherven, die klinken als hagel op een metalen dak.

Een Humvee met de waarnemers van de luchtmacht stopt tussen twee Bradleys van het eerste peloton en de geleende wagen van luitenant Iwan. De vijand krijgt hoop als hij de Humvees ziet die niet door de bres heen komen. Ze richten hun beschietingen op deze kwetsbare voertuigen. Twee rpg’s verlichten de nacht. Een ervan treft doel: de Humvee van de luchtmacht, waardoor Michael Smyre ernstig gewond raakt aan zijn voet.

Joey Seyford, die in Iwans toren staat, wordt getroffen door een granaatscherf en hij slaat zijn handen voor zijn gezicht.

‘Kut! Mijn oog!’ gilt hij. Seyford houdt beide handen tegen de open wond. Het bloed stroomt van zijn gezicht.

‘Je hebt gelijk, kerel, je hebt mazzel. Je kunt naar huis, Joey. Geluksvogel,’ schreeuwt Iwan boven de herrie uit.

‘Ik ga nergens heen, luitenant. De pot op met die shit.’ Seyford veegt het bloed van zijn gezicht, ontgrendelt zijn 50-kaliber m2 en geeft de vijand ermee van langs.

De Bradley van sergeant McDaniel rechts van ons wordt ook getroffen door een sissende raketgranaat. Hij explodeert onder de toren. Achter ons krijgt de Brad van Cantrell een voltreffer en vliegt in brand. Het vuur schroeit de flanken en het voertuig rijdt slingerend naar voren. Een paar tellen later rijdt hij over een bermbom, die met zo’n kracht ontploft dat de hele achterkant van de Bradley zich opheft van de woestijngrond. Hij stort weer neer, waardoor het voertuig naar achter schommelt en de neus de lucht in gaat.

Shit.

Onze eigen Brad komt plotseling tot stilstand. We donderen tegen elkaar aan en vloeken. Onze chauffeur, Luis Gonzales, heeft iets geraakt. Hij rijdt achteruit en geeft plankgas. We schieten vooruit, springen weg van het obstakel en denderen weer neer aan de verkeerde kant van het lint van de genie.

Stemmen bulderen over de radio. ‘Verdomme! Je bent van de weg af! Ga naar rechts! Naar rechts!’

We draaien terug naar de weg. Een vernietigende klap verzwelgt ons. De achterkant van onze Bradley wordt de lucht in gegooid. Stof en rook cirkelen om ons heen. Ik stik haast en kokhals en probeer naar mijn mannen te schreeuwen. Er komt alleen een schor raspgeluid uit. Ik hoor geen reactie. Lawson, die een paar centimeter van me vandaan zit, antwoordt evenmin. Ik vraag me af of ik doof ben geworden door de dreun. Misschien is iedereen wel dood behalve ik.

5

LANKMOEDIGE MACHINES

Rook. Brandende ogen. Ik zuig lucht naar binnen die mijn keel schroeit. Ik wrijf in mijn ogen en smeer troep over mijn wangen. Ik knipper. De binnenkant van de Brad komt in beeld. Door de rook zie ik de rode lichtjes op het paneel van onze schutter. Gossard vuurt met het 25mm-kanon, maar ik hoor het niet. Ik hoor alleen een aanhoudend hoog gezoem.

Met mijn longen vol rook probeer ik nog een keer te schreeuwen. Er komt alleen een schor ‘Sla op mijn knieën. Sla op mijn knieën als je in orde bent!’ uit.

Lawson draait zich om en komt met zijn mond vlak bij mijn oren. Hij zal dus wel ongedeerd zijn. Hij leeft in elk geval. Hij schreeuwt iets, maar ik kan er niets van verstaan.

Vage gestalten nemen vorm aan om me heen. Ik zie mijn mannen, troebele silhouetten in onze titanium kist. Ik kan niet zeggen of de anderen nog leven of niet.

De Bradley beweegt omhoog en dondert weer neer. Mijn hoofd klapt tegen de afscheiding achter me. In elk geval bewegen we nog.

Het gezoem wordt steeds luider. Dan vervormt het tot iets anders. Ik besef dat ik de 600-pk-motor hoor die loeiend en jankend ons monster van dertig ton voortstuwt. Onze chauffeur heeft de gashendel helemaal opengezet en overschrijdt alle verstandige grenzen om ons uit deze moordzone te krijgen.

Geleidelijk aan, alsof het vanuit een lange gang komt, begin ik Lawsons stem te horen, nog altijd gedempt en moeilijk te verstaan. Voorlopig negeer ik dat. Ik schreeuw opnieuw: ‘Geef een klap op mijn knie als je in orde bent!’

Uit het donker komt ongemerkt een hand tevoorschijn die me op mijn knie mept. Er volgt er nog een. Dan nog drie.

Lawson haalt diep adem en brult recht in mijn oor. Nu kan ik hem verstaan. ‘Wij zijn in orde, sergeant Bell! Je zit te schreeuwen alsof je in brand staat!’

Hoe hebben we in godsnaam die klap overleefd?

Er zwelt nog een geluid aan in mijn oor. Explosies. Ze dreunen door de romp van de Bradley heen, *boem-boem-boem*. Onze schutter vuurt in een gestaag tempo, en ik voel de trillingen van het 25mm-kanon door het zitvlak van mijn broek heen.

Ik buig me naar voren en probeer de Bradleys achter ons te zien. Ik krijg het voertuig van Cantrell in het vizier. Daar zitten ook Fitts en Ware in. De laatste keer dat ik die zag, beschoten de rebellen hem met alles wat ze hadden. Hij heeft de storm op de een of andere manier doorstaan. Met geschroeide flanken als gevolg van talloze treffers ploegt hij door het zand van Fallujah, terwijl zijn toren heen en weer draait, op zoek naar doelwitten. Aan de radiostilte te horen is Ware gekalmeerd. Dan verschroeit een raketgranaat de duisternis en klapt tegen de zijkant van de Bradley.

‘Dat was een bermbom,’ laat Ware weten.

‘Nee, dat was een raketgranaat,’ zegt Fitts kort.

Een paar tellen later worden ze weer door een explosie verzwolgen. Hun Bradley verdwijnt in rook en opvliegend zand, om een seconde later ogenschijnlijk ongedeerd weer tevoorschijn te komen.

‘Dát was een bermbom,’ zegt Fitts.

Over de radio klinken heel veel verschillende stemmen. Ik kan er niet veel van verstaan door de herrie van de gevechten. Dan breekt Cantrells stem erdoor. ‘Hou godverdomme je kop!’ schreeuwt hij via de radio.

Sergeant Brown valt hem bij: ‘Hou godverdomme je kop, klootzakken!’

Nog meer stemmen. Ze buitelen over elkaar heen. Luitenant Iwans stem komt tussenbeide: ‘Maak het net vrij! Alle elementen van Terminator, maak het net vrij!’

Het dringt tot me door dat de berichten van iemand anders doorlekken naar de netwerken van onze compagnie en ons peloton. Dat is niet best, vooral niet nu we over een paar minuten de klep openen en de stad te voet zullen aanvallen.

Luitenant Meno en kapitein Sims proberen zich verstaanbaar te maken tussen het geklets om nog een paar instructies te geven. Hun stemmen zijn vervormd, hun bevelen gaan verloren. Ik luister naar andere stemmen die op onze frequentie inbreken, en hoor dat het om een stelletje mariniers gaat.

Wat hebben die mariniers op ons net te zoeken?

‘Ga verdomme van ons net af!’ gilt Cantrell. Sims probeert iets te zeggen, maar wordt overschreeuwd.

‘Fire base Thunder, hier Alfa 2 Bravo…’

Juist: de mariniers op ons net zijn een relayeerteam, dat instructies van hun voorwaartse waarnemers doorgeeft aan de artillerie achter ons. Ze zeggen dat we naar de maan kunnen lopen en praten gewoon door. ‘Fire base Thunder, Fire base Thunder…!’

Plotseling komt onze Bradley met een klap tot stilstand. De klep valt neer. Mijn hart klopt in mijn keel. Adrenaline spuit door mijn aderen. Het is zover. Dit is ons Normandische bruggenhoofd.

Ik draai me om en wil me met een sprong in het gevecht storten, maar dan zie ik dat Ruiz me aanstaart.

What the fuck?

Hij kijkt schaapachtig, wat met die chaos om ons heen bizar is.

‘Waar ben je verdomme mee bezig?’ wil ik weten, inmiddels half in en half uit de Brad. De rest van de mannen is achter me halverwege het uitstijgen doodstil blijven staan.

‘Ik moet… eh, je radio laden, sergeant. We moeten onze combinaties veranderen.’

‘Wát moet je doen?’

‘Ik moet je radio opnieuw laden, sergeant. Er zit iemand op ons net.’

‘Sta je me hier te belazeren, Ruiz?’

‘Nee, sergeant Bell. Ik geloof dat het bataljon net een nieuw compagniesnetwerk voor ons heeft aangemaakt.’

Ik stap van de klep in het poederige zand. Ruiz volgt me en trekt mijn radio uit een hoes aan de achterzijde van mijn kogelwerende vest. Ik zak met één knie op de grond en hij begint eraan te frutselen.

Het peloton is tot een colonne uitgestrekt, op misschien honderd meter van de stad. Door de beschietingen van de artillerie ten zuiden van ons zie

ik de skyline van Fallujah. We zijn vlak bij onze toegang tot de stad, maar onze aanval is in een klap tot stilstand gekomen.

‘Op honderd meter van de stad voeren we een verandering in de COMSEC [communicatiebeveiliging] door,’ schreeuw ik tegen niemand in het bijzonder. ‘Na alles wat er net is gebeurd? Je neemt me in de maling. Je neemt me toch zeker in de maling?’

Ruiz knoeit aan de radio. Ik ben ziedend. De Brads zwenken hun torens van links naar rechts, op zoek naar doelwitten.

‘Kap er godverdomme maar mee. Jij bent mijn nieuwe rto’. Mijn nieuwe radiotelefoon-operator.

‘Geweldig, dat is de degradatie waar ik op zat te wachten.’

‘Je roepnaam is Cannabis 2. Begrepen?’

‘Ja, sergeant. Cannabis 2.’ Ruiz pakt de radio en begint deze te laden met andere frequenties. Het is natuurlijk een grap – ik heb die radio nodig en hij heeft werk te doen.

‘Je zult nog altijd meer mensen doden dan de pokken, Ruiz. Maar nu kun je het navertellen.’

‘Bedankt.’ Hij zwijgt even en zegt dan met een uitgestreken gezicht: ‘Nu ben ik compleet.’

In ons voertuig kraakt de radio. Het is een jonge luitenant, de commandant van het tankpeloton dat aan het onze is toegevoegd. Hij vertelt sergeant Biden Jim dat hij geen van de straten bij ons toegangspunt kan gebruiken. ‘Jullie moeten je eigen weg door de stad banen,’ zegt hij.

Jim, een onderofficier die wars is van flauwekul, is afkomstig van het eiland Saipan. Met zijn tank door gebouwen heen rijden of een pad over landmijnen banen – het lijkt me volkomen roekeloos.

‘Hoe moet ik weten waar ik ben? Ik heb geen plattegrond. Jij bent die van jou kwijtgeraakt en hebt toen de mijne gepakt, weet je nog?’

‘Je hebt geen plattegrond nodig. Ik zal je zeggen waar je heen moet.’

Dat is het laatste waar Jim zin in heeft, deze jonge luitenant vertrouwen,

‘Onzin, luitenant. Jij komt achter mij aan. Ik ben verdomme de voorste.’

‘Rustig maar, sergeant.’

‘M’n reet, lt.’

Sergeant Brown steekt zijn hoofd door het luik. Hij kijkt me aan en wijst met een grote grijns op zijn gezicht op zijn helm/radioheadset.

‘Hoor je die vent tegen zijn onervaren luitenant praten?’

‘Sergeant Jim en sergeant Phelps zijn mijn helden. Die luitenant kan de klere krijgen, sergeant. De klootzak.’

Ruiz rondt het af. ‘Oké, sergeant Bell, we kunnen gaan.’ Hij holt naar Meno’s Bradley.

Ik klauter weer in die van ons. De klep gaat dicht en ik zit weer als een sardine in een blik naast Lawson.

Ik verdraag deze klotezooi niet veel langer meer, dat zweer ik je. Laten we die stad in gaan.

We rijden voorwaarts met wolken zand in ons kielzog. De rest van het peloton komt achter ons aan. De stad doemt voor ons op. Eindelijk komen we op asfalt, de weg van oost naar west langs de noordrand van Fallujah. We zijn er bijna. De rupsbanden malen over het kapotte wegdek, verpulveren brokstukken en schudden ons achterin heen en weer.

We zwaaien naar links, draaien naar rechts en zwaaien opnieuw, en ineens valt de klep open. Ik kijk naar links in het aardedonker.

‘Links uitstijgen,’ schreeuwt Brown door de intercom.

‘Vooruit, vooruit! Het is zover,’ roep ik.

We klimmen uit het voertuig. De andere Brads staan om ons heen, zodat we allemaal kunnen uitstappen en die kunnen gebruiken als dekking. We verspreiden ons en nemen onze positie in naast onze Bradleys.

Overal om ons heen wordt de duisternis weggevaagd door vuur in alle vormen en maten. Gebouwen staan in brand. Puin smeult na. Op de straten brandt het afval. Roodachtige kooltjes van vuren die nog niet helemaal zijn uitgebrand bespikkelen het verder zwarte stadsgezicht. Naar doelwitten speurend zie ik overal om ons heen witte fosfor. We worden omringd door dat spul. Het is een geschenk uit de hel. Het doet me denken aan het brandende vloeibare metaal uit *Terminator 2*. Hele brandende rivieren doorsnijden de nacht en dansen met pieken van scherpe rood-witte vlammen. Dat spul is dodelijk voor alles wat het aanraakt. Het kan niet worden geblust met water. Water zorgt er alleen maar voor dat het heter en feller brandt. Brandblusapparaten deren het spul evenmin. Je kunt het alleen

maar doven door er zand overheen te gooien. Onze 155mm-artilleriekanonnen hebben het ruim voor de aanval in de stad gevuurd, waarbij ze witte fosfor afwisselden met hoogexplosieve granaten. De artillerieschutter gebruikt fosfor om de vijand uit zijn positie te verjagen, waarna hij een hoog-explosief op hem gooit als hij zijn dekking heeft verlaten. Die tactiek wordt ‘schudden en bakken’ genoemd, en is dodelijk.

We gebruiken onze Brads als dekking en kijken hoe onze schutters het eerste doel prepareren. Lichtspoormunitie flitst uit hun loop en verdwijnt in de gebouwen voor ons. Ik houd mijn nachtkijkbril voor mijn linkeroog en bekijk de gebouwen. Er is niets wat me bekend voorkomt. Sterker nog: het hele gebied vertoont geen gelijkenis met het afstijgpunt dat we de afgelopen dagen hebben bestudeerd. We hebben de luchtverkenningsfoto’s, satellietbeelden en wegenkaarten praktisch uit ons hoofd geleerd. We kennen elk gebouw dat we moeten aanvallen, elke hoek waar we dekking moeten zoeken en elke straat die we moeten checken in ons gebied.

Toch komt niets me bekend voor. Het voorafgaande bombardement heeft dit deel van de stad omgetoverd tot een woestenij van verwrongen puin, verminkte gebouwen en kapotte voertuigen. Huizen zijn in tweeën gehakt, alsof een of andere sadistische reus architecturale vivisectie heeft uitgevoerd op de hele buurt. Verdiepingen en kamers zijn ontdaan van muren, blootgesteld aan de vernietiging door de nachtelijke beschietingen. Meubilair is willekeurig in het rond gesmeten. Stukgeslagen bureaus, uitgebrande banken, tv’s zonder scherm liggen in deze afgebroken huizen in bergen op elkaar.

De Brads staken het vuren. De Abrams-tank van sergeant Jim vuurt nog één keer met zijn zware 120mm-kanon en knalt daarmee een grote hap van een gebouw verderop weg. Dan zwijgt ook zijn Abrams.

Er wordt niet één keer op ons geschoten. Het is een griezelig tafereel, ineens doodstil. De rillingen lopen me over de rug.

Waar blijft het contravuur? Waar blijven de golven buitenlandse moedjahedien die in de tegenaanval gaan?

We wachten af en weten nog niet goed wat we ervan moeten vinden.

Luitenant Meno besluit het peloton links van de Brads te consolideren. We lopen naar een in puin geschoten gebouw en nemen onze posities in. Nu

ontdekt Meno dat we zo’n vijftig meter van ons aangewezen punt zijn uitgestegen. We zijn een stratenblok verwijderd van de plaats waar we hadden moeten zijn. Niet dat het er iets toe doet; ons oorspronkelijke plan is irrelevant geworden. De gebouwen die we hadden willen innemen, zijn niet veel meer dan hopen stenen en verpulverd beton.

Meno schetst een nieuw plan, dat neerkomt op: ‘Neem een gebouw in dat nog overeind staat.’ Fitts kiest met behulp van zijn nachtkijker een huis van twee verdiepingen uit dat betrekkelijk gaaf lijkt te zijn. Het heeft in elk geval nog muren. Fitts kondigt aan dat dat ons eerste doelwit wordt.

Achter ons groeit het geluid van motoren in het noorden uit tot een aanhoudend gerommel. Ik kijk om en zie aan de horizon een gloed van lichten. Ik hoor Bradley-motoren en vijftonners. Maar er zitten ook andere motoren bij en die herken ik niet. Ik neem aan dat het mariniers zijn.

Twee vijftonners komen in zicht. Ze houden halt aan de rand van de stad. Tientallen Iraakse soldaten springen eruit. In plaats van beschutting te zoeken, gaan ze in groepjes bij elkaar staan, gooien hun uitrusting op de grond en laten zich ernaast neervallen. Het volgende moment zitten ze weer te roken en te grollen, net als eerst.

Het is godverdomme niet te geloven.

‘Luitenant,’ zeg ik tegen Meno over de radio, ‘wat is er in godsnaam aan de hand?’

Meno loopt richting mijn ploeg. Onderweg stapt hij met zijn laars in een plasje witte fosfor en deze vat vlam. Ik kijk ernaar, maar reageer niet.

‘Moet je horen,’ zegt hij. ‘Er is iets gebeurd bij het doorbraakpunt. Kapitein Sims wordt gebrieft door Ramrod Zes.’ Luitenantkolonel Newell. ‘Zodra hij weet wat er aan de hand is, laat hij het ons weten. Intussen doen wij het volgende…’

Zijn broekspijp vliegt in brand. Een vlammengordijn vliegt langs zijn kuit omhoog.

‘Luitenant, je staat in brand,’ zegt iemand.

Meno kijkt omlaag en ziet de vlammen. Hij stampt met zijn laars op de grond, maar daar gaat het alleen maar harder van branden.

Iemand zou een waarschuwing moeten neerzetten: NIKS DOEN MET WITTE FOSFOR.

Het vuur vreet aan zijn broekspijp. Hij loopt het gevaar gebraden te worden. Een paar mannen grijpen hem beet en gooien hem op de grond, waarna ze hem heen en weer rollen tot de brand eindelijk is gedoofd.

Meno is godzijdank ongedeerd. Hij komt uit Guam en is opgegroeid in Inarajan, een plaatsje zo groot als een kiosk. Hij is oorspronkelijk geen infanterist; hij is overgeplaatst vanuit de administratieve afdeling. Toch is hij uitgegroeid tot een steengoede infanteriepelotonscommandant. Zijn onderofficieren pakken hem stevig aan, en als hij een fout maakt wrijven we hem die onder zijn neus. Maar we respecteren elkaar. Hij is een goeie vent, en ik weet zeker dat hij bij ons zou blijven, ook al was zijn halve kuit weggebrand. Op een moment als dit zou hij zijn mannen nooit in de steek laten. Gelukkig gebeurde het niet.

Terwijl we nagaan of hij in orde is, klinkt Jims stem door de radio: ‘Ik heb een inkomende witte bestelwagen!’

We hebben bevel gekregen elk voertuig dat we tegenkomen te vernietigen. Zelfs als het in een garage staat, moeten we het behandelen als een vbied – Vehicle-Borne ied. Een bestelwagen die door het bloedbad en de verwoestingen op ons afkomt, is duidelijk een bedreiging.

Jims schutter, sergeant Denny Taijeron, is Meno’s neef uit Guam. Ze zaten bij elkaar op de middelbare school en gingen later naar Guam Community College, waar ze beiden kennelijk afstudeerden in moedwillige stadsvernietiging. Ze gingen op hetzelfde moment bij het leger en ze kwamen samen naar Duitsland. Taijeron aarzelt geen moment. Het 120mm-kanon vuurt en baadt de straat in een hels licht. De granaat schiet de bestelwagen in tweeën. De stukken verdwijnen tollend in de duisternis. Als de rook is opgetrokken, is er zelfs geen band meer van over.

Even later ratelt een AK-47 en verschijnt een strijder in beeld.

We horen Jim over de radio zeggen: ‘Moet je nou kijken.’

De eenzame schutter prikt de tank met zijn kogels. Hij had net zo goed een mier kunnen zijn die graszaadjes naar een maaimachine gooit.

‘Meen je dat nou? Moet je die idioot nou zien.’

De stem van een ander tankbemanningslid antwoordt: ‘Ach, jongen, wat een schatje.’

Jims toren maakte een zwenking, de elevatie van het kanon verandert. Plotseling licht de hele straat weer op. De strijder wordt verpulverd.

De ster van Jim en Taijeron rijst met de seconde. Ze gebruiken nu het zware kanon om afzonderlijke strijders te doden.

Een RPG giert vanuit een steeg naar het zuiden en explodeert tegen de dikke, hellende huid van de tank. De toren maakt opnieuw een zwenking, de 120mm-buis vlamt.

‘RPG-team uitgeschakeld.’

Terwijl we ernaar luisteren zegt iemand: ‘Die lui in de tanks zijn steengoed.’

Dankzij het geklets over de radio komen we onze tijd wel door. We moeten eindeloos wachten, en we komen er niet achter waarom we niet mogen optrekken. Na een uur horen we dat er achter ons een grote chaos is ontstaan. Marinierseenheden gebruiken om de een of andere reden onze bres, en er is daar een verkeersopstopping ontstaan. Als de strijders zouden weten wat er aan de hand was en vol in de tegenaanval gaan, zitten we flink in de penarie.

Met het geweer in de aanslag, SAW’S op het zuiden gericht, wachten we op die tegenaanval. We hebben zoveel briefings gehad over worstcasescenario’s dat de rust eerder een valstrik dan een geruststelling lijkt. Maar de vijandelijke tegenaanval komt niet.

Ik zit me geweldig druk te maken en word ongerust. Zo had ik me ons eerste uur in Fallujah niet voorgesteld. Ik had erop gerekend dat ik zou aanvallen en de zwermen vijanden te lijf zou gaan met elk wapen dat we tot onze beschikking hebben. Maar de opmars is volledig tot stilstand gekomen, nog voor we de vijand hebben gezien, en we zijn zelfs al uitgestegen. Ik ben gefrustreerd door deze bespottelijke schemeroorlog. Tegelijkertijd ben ik echter hyperalert en elk denkbaar scenario gaat door mijn hoofd.

Dat raam daar… dat zou een ideale positie voor een sluipschutter zijn… hou het in de gaten… daar is een steeg – een uitstekende plek om een RPG-team neer te zetten…

De taak van een gevechtsinfanterist is vergelijkbaar met binnenvelder spelen bij honkbal. Je denkt constant: *wat doe ik als de bal mijn kant op*

wordt geslagen? Je moet de hele tijd dreigingen inschatten.

Laat mij dat eerste salvo afvuren. Zorgen dat die jongens zich op hun taak concentreren.

Ik kijk naar mijn mannen. Ze speuren alles voor zich af. Tristan Maxfield, mijn saw-schutter uit Denver, zweet als een otter. Hij is ook supergeconcentreerd.

Ik buig me voorover en fluister in zijn oor: ‘Op je eerste dag op missie met deze ploeg heb je een gozer in tweeën geschoten die probeerde de luitenant te overrijden, weet je nog?’

‘Ja, sergeant.’

‘Niet iedereen heeft het lef om voor een aanstormende auto te gaan staan en een salvo van honderdvijftig schoten af te vuren. Op dit moment scheert zo’n klotemoedja zijn hoofd. Hij reinigt zichzelf. Bidt. En ik ben niet bang, want ik heb jou. En kerel, jij buigt de ribben van die klootzak van binnen naar buiten, nietwaar?’

Maxfield begint te knikken, maar zorgt er wel voor dat hij zijn blik niet afwendt van die verlaten ramen en deuren.

‘Misschien hadden wij ons hoofd ook moeten scheren. De hele ploeg,’ fluistert hij terug.

‘Als ik met een zwik kale kutjes had willen rondrennen, kerel, had ik het voetbalteam van mijn dochter wel gecoacht. Hou die klotesector van je in de gaten en stel me niet teleur, eikel.’

Uiteindelijk verdraag ik het wachten niet langer. ‘Hé,’ roep ik naar Meno, ‘we zijn hier net schietschijven. Laten we een van die klotegebouwen pakken.’

Voor hij kan antwoorden, explodeert in het westen een lichtflits van *star clusters*. Ons hele gebied wordt vanachter belicht. Er volgt er nog een. Die komt tot ontploffing precies waar de mariniers vaste voet aan de grond zouden moeten proberen te krijgen, dus zij moeten degenen zijn die de lichtgranaten afvuren. Door het licht van de star clusters zien we niets door onze nachtkijker.

‘Jezus,’ mompelt iemand, ‘ik hoop dat ze daarmee ophouden.’

‘Ja, hoe moeten we in hemelsnaam onze nod’s – nachtzichtapparatuur – gebruiken als die troep de lucht in blijft gaan?’

Meno komt door over de radio. Een paar seconden later schreeuwt hij: ‘Oké, eerste ploeg: eropaf! Rennen!’

Fitts en zijn ploeg springen voorwaarts de nacht in. Het is duidelijk zichtbaar dat Fitts hinkt als hij rent, maar hij is toch een stuk behendiger dan ik op mijn best. Ik zie een paar mannen struikelen over puin en wrakstukken, maar niemand valt languit op de grond. Ze komen bij de deur van het beoogde huis en gaan naar binnen. Ze hebben allemaal een SureFire-lamp op hun wapen, en Fitts geeft zijn mannen opdracht die aan te doen zodra ze binnen zijn. We zien door de ramen de witte lichtstralen over de binnenwanden dansen terwijl ze de kamers een voor een zuiveren. De ploeg bevindt zich nu in de meest kwetsbare situatie.

O mijn god. Er gaat iets verschrikkelijks gebeuren. Het gebouw wordt zo direct opgeblazen. Het is een hinderlaag. We worden in de val gelokt.

Mijn gedachten brengen me helemaal in de war. Er lijkt geen eind te komen aan het wachten. En dan zijn wij aan de beurt. ‘Tweede ploeg! We gaan!’

We spurten vooruit met Lawson en de machinegeweren op sleeptouw. Ons pad is bezaaid met bergen brokstukken. Een deel van het puin komt tot borsthoogte, onder andere afgebroken brokken beton waar metalen staven uitsteken. Als we erlangs rennen, grijpen die staven als miniatuur Freddy Krueger-klauwen naar onze broekspijpen. Ik glij uit, weet op de been te blijven en ren door.

We komen aan bij Fitts’ huis. Er is geen voordeur meer, slechts een reusachtig uitnodigend gat als gevolg van een geëxplodeerde tankgranaat. We gaan naar binnen. Fitts schreeuwt me toe: ‘Hoe kom ik op het dak?’

We zoeken met behulp van onze SureFire-zaklantaarns naar de trap. Ik ga een hoek om, mijn laarzen kraken over een laag gebroken glas en ik vind een deur. Mijn SureFire onderzoekt die, en ik zie dat de ingang is dichtgemetseld. In de volgende kamer vinden de mannen nog een dichtgemetselde deuropening.

De vijand heeft het huis voorbereid op onze komst. Ze kennen onze tactiek in een stedelijke omgeving. Ze weten dat we een wacht op het dak zetten nadat we een huis hebben gezuiverd. Dat is de plek vanwaar we graag vechten. Een hoog plat dak heeft het beste schootsveld.

De specie tussen de bakstenen ziet er vers uit, alsof de muren de afgelopen paar dagen zijn gebouwd. Uit nader onderzoek blijkt zelfs dat het huis dat we hebben ingenomen maar één buitendeur heeft die niet is dichtgemetseld. Alle toegangen naar boven zijn geblokkeerd. Elke uitgang is verzegeld, behalve onze ingang en deze achterdeur. De strijders proberen ons in een hinderlaag te lokken.

Ik gluur door de achterdeur. Erachter ligt een reusachtig open terrein bedekt met brokstukken en puin. Het veld is omzoomd door duistere, skeletachtige gebouwen. Tientallen donkere ramen vormen gunstige posities aan de overzijde. Dit noemen infanteristen risicogebied. Open plekken zoals deze kunnen in het gevecht dodelijk zijn. Met een risicogebied kun je maar op drie manieren omgaan: helemaal vermijden; overal verzamelpunten met dekking organiseren voor je verder loopt; of een zogenaamde *box tactic* toepassen door langs de buitenranden te bewegen en de open ruimte te vermijden.

Dit is de plaats waar Fitts en ik hadden besloten sprongsgewijs de stad in te gaan. Het lijkt nu een perfecte plek voor de rebellen om ons aan te vallen. De strijders wíllen dat we door die deur naar buiten gaan, en als we verder naar het zuiden willen, zullen we moeten doen wat zij willen.

‘Knapp! Knapp, kom hierheen.’

‘Ja, sergeant Bell?’ Knapp duikt naast me op. Hij is bezweet en nu al vuil, maar klaar om te gaan. Ik schijn met mijn infraroodlamp op een gebouw op zo’n dertig meter achter het onze.

‘Iedereen geeft je dekking. Jij pakt dat gebouw aan de andere kant van het gevarengebied. Ga erop af.’ Ik wil dat hij langs de rand van het terrein gaat om het gebouw tegenover ons in te nemen.

‘Ik kan met een ruime boog gaan en dan een hoek naar de deur maken,’ zegt Knapp nadat hij het gebied heeft opgenomen.

‘Oké, dat klinkt goed. Ik organiseer de beveiliging. Jij gaat naar de overkant en seint naar team b en Sucholas.’ Als hij en zijn mannen eenmaal in dat gebouw zijn, kunnen ze ons een signaal geven met een flitslicht zodat het volgende team hen kan volgen.

‘Oké.’

Als de dekking is geregeld rent Knapp met Ruiz, Santos en Doc Abernathy achter hem aan door de deur. Ze sprinten langs de rand van de gevarenzone, vlak tegen de gebouwen aan en worden niet beschoten. Als ze bij de buitenrand zijn, slaan ze af en lopen ze verder langs de flank. Ze komen aan bij de verste hoek tegenover ons, gaan met een scherpe hoek naar links en komen bij de deuropening van ons volgende doelwit. Knapp gaat als eerste naar binnen, net als alle gevechtsleiders in ons bataljon. Hij blijft lang genoeg zichtbaar om met stroboscooplicht een signaal te geven.

‘Sucholas, jouw beurt! Hup!’

Mijn Bravo Team sprint de duisternis in. Dit keer gebruiken ze de box tactic niet, maar rennen ze recht door de gevarenzone, terwijl Knapp en Fitts hen van weerszijden dekking geven. Als ze halverwege zijn zie ik dat Stuckert struikelt en valt. Hij rolt als een ondersteboven gegooide schildpad over de grond. Sucholas kijkt niet om. Hij rent verder en de rest van zijn team verwijdert zich van waar Stuckert is neergegaan.

‘Stuckert! Sta op! En zorg dat je daar komt!’ schreeuw ik naar hem.

Ik gil: ‘Sucholas! Kijk achter je!’ Hij hoort mijn schorre, krassende stem niet. Hij houdt niet in, en hij kijkt niet achterom. Stuckert zit in de nesten.

Knapp ziet het en schreeuwt naar Santos. Hij spurt naar de deuropening, ziet Stuckert en rent de gevarenzone in, en passeert rennend de rest van mijn Bravo Team. Sucholas bereikt de deur en leidt zijn mannen naar binnen. Ze gaan dieper het huis in om bijstand te leveren bij het zuiveren op het moment dat Santos Stuckert bereikt.

Stuckert is in elektriciteitskabels voor zwaar gebruik verstrikt geraakt. De kabels hebben hem omsloten als de bladeren van een venusvliegenvanger. Hoe harder hij ermee worstelt, hoe strakker de kabels om hem heen komen te zitten. Gelukkig heeft Santos een kniptang, en hij gaat aan de slag. Maar al snel raken zijn benen erin verstrikt en zit ook hij klem.

Het is zover. Mijn worstcasescenario. Hulpeloos. Onbeschut. Nu gaat het gebeuren.

Mijn hart bonkt in mijn keel. Ik voel mijn benen niet meer. Twee van mijn mannen zitten volkomen onbeschut in een risicogebied. Ze proberen zich uit alle macht te bevrijden, maar ik zie weinig progressie.

Een blok westelijk van ons, net aan de andere kant van ons terrein, hoor ik dat een ak zich meldt. En nog een. Een m4 antwoordt. Een machinegeweer ratelt.

Stuckert en Santos gaan eraan.

Zo kan ik geen mannen verliezen. Dat kan niet.

Ik verlaat Fitts’ deuropening, ren erheen om ze te helpen en haal mijn Gerber-mes uit mijn broekzak. Als ik bij ze ben, zie ik dat beiden omhuld worden door trossen kabels. Ze zitten hopeloos in de knoop. Santos is als een bezetene aan het knippen, maar het lijkt niets te helpen.

Ik zet het mes op een tros en geef een ruk. Het lemmet snijdt door het met rubber beklede omhulsel, maar gaat niet door de koperen kabel. Ik begin te zagen. Het is een woest makend traag klusje.

Een 7.2mm-kogel pingt tegen de brokstukken op nog geen tien meter links van ons.

O kut. Niet zo. Niet op deze manier. Alstublieft, Heer…

Er volgt nog een kogel. Dit keer fluit de kogel over ons hoofd en klapt hij nauwelijks een steenworp van ons vandaan tegen de grond. In het westen nog een uitbarsting van geweervuur.

Als we moeten sterven, laat ons dan in een staand gevecht sterven. Niet zo in een val verstrikt.

Ik ga tekeer tegen de kabels en hak erin met mijn Gerber. Santos gromt, knipt en vloekt. Stuckert ligt te duwen en te trekken. We baden inmiddels in het zweet, en terwijl we zo ploeteren, plakt het betonstof vanaf de grond aan elk onbedekt deel van ons lichaam. Onze gezichten zitten helemaal onder. We zien eruit als spoken.

Een blok van ons vandaan weerkaatsen machinegeweren door de nacht. AK-47’s bulderen. M4’s reageren ratelend. Het vuurgevecht zwelt aan.

6

DE EERSTE ENGEL

In het westen heerst intussen totale chaos. De soldaten van het Iraakse Interventieleger zijn bij de toegang tot de stad op een bottleneck gestuit. Hun vijftonners komen in een grote kluwen vast te zitten terwijl eenheden mariniers hen proberen te omzeilen en nog verder naar het westen klem raken.

Het begint met enkele schoten. AK-47's knetteren. Kogels ketsen af tegen de vijftonners. De Irakezen hebben geen goede officieren. Sommigen klimmen eruit en lopen vertwijfeld over straat. Anderen blijven in hun vrachtauto zitten. Het verkeer staat stil. De voertuigen zijn kwetsbaar. De mannen zijn kwetsbaar. Er dreigt een ramp te gebeuren.

Een eenheid jihadisten valt vanuit het westen aan. Ze posteren zich in stegen en op daken en richten hun wapens. Ze hebben gemakkelijke doelwitten. De verkeersopstopping van de coalitietroepen biedt nauwelijks dekking. De Irakezen, die nog niet helemaal in de stad zijn, maar zich niet kunnen terugtrekken, zitten in de val.

Sergeant-majoor Steven Faulkenburg stapt uit een gepantserde Humvee. Hij had zich vlak voor de aanval vrijwillig bij de Iraakse eenheid aangesloten als hun Amerikaanse liaison met de rest van onze taskforce. Hij besefte dat de Irakezen een betrouwbare, ervaren leider nodig hadden en verkoos die rol zelf te spelen.

Dankzij zijn onvermurwbare karakter sloegen de Irakezen zich door de bres in de spoorlijn heen, naar de ingang van de stad. Toen ze stopten en naast hun voertuigen in het zand ploften terwijl wij Fallujah in trokken, was het Faulkenburg die hen weer in beweging kreeg.

Nu vliegen de kogels in het rond. De strijders bestoken het konvooi met lange salvo's uit hun ak's. Een tweede strijdgroep kiest positie aan de oostzijde van de straat. De jihadisten zetten de Irakezen klem met een kruisvuur. Mannen sneuvelen. Het is een nachtmerrie.

Faulkenburg realiseert zich dat hij snel moet handelen. Hij schreeuwt naar zijn schutter, sergeant Raymond Wray, en geeft hem bevel te schieten. Wray draait zijn machinegeweer, terwijl Faulkenburg nog blaffend bevelen geeft aan de Iraakse soldaten in de straat om hem heen. Zijn gerimpelde en onbuigzame gezicht straalt kracht en zelfvertrouwen uit. Alleen al met zijn aanwezigheid maakt hij de verwarde en onstandvastige Irakezen geestdriftig. Enkele gebaren, enkele woorden, en de Irakezen formeren zich achter hem. Ondanks de cultuur- en taalbarrière tussen hen zien de Iraakse militairen niet een Amerikaan, maar een man die weet wat hij in een gevecht moet doen. Ze zijn bereid om samen met hem te vechten. Dat voelt Faulkenburg intuïtief aan; het beslissende moment is aangebroken.

Faulkenburg houdt zijn wapen in de aanslag. Hij weet dat zijn strijdkracht alleen aan deze benarde situatie kan ontkomen door een krachtige aanval dwars door de straat. De vijand moet worden verdreven uit zijn gunstige positie en worden teruggedrongen van de verkeersopstopping voor hij mortieren of raketten kan inzetten.

Faulkenburg roept iets tegen zijn strijdmacht, waarna hij half hinkend naar voren rent. De Irakezen achter hem volgen hem zonder aarzelen. Met vlammende geweren stromen ze de straat op.

De rebellen verrassen hen. Aan beide kanten van de strijd barsten vanaf de gebouwen de vuurflitsen los. De strijd is begonnen. Het is het eerste zware vuurgevecht van de slag.

Een kogel treft Faulkenburg iets boven zijn rechterwenkbrauw, een millimeter onder de rand van zijn helm. Hij gaat tegen de vlakte. Het gevecht woedt. Bezield door zijn voorbeeld stormen de Irakezen verder en dringen de vijand terug. Anderen wagen hun leven om Faulkenburg te hulp te schieten. Onze sergeant-majoor ligt roerloos op straat. De Irakezen tillen hem op en dragen hem naar achteren. Hij wordt op een brancard gelegd, waar een van onze hospikken, William Smith, hem onderzoekt. Faulkenburg lijkt klein en kwetsbaar, heel anders dan zijn ontembare karakter. Het valt Smith op dat zijn voeten niet eens tot de rand van de brancard komen.

De gevechten gaan door. De Irakezen lijden nog meer verliezen, maar de strijders worden teruggedreven. De bres is aan ons.

7

GEVECHTSGEKTE

Met mijn mes hak ik in op de kabels waarin Stuckert en Santos verstrikt zitten, terwijl het staccato geratel van AK-beschietingen zich verspreidt door de nacht. Santos veegt met zijn mouw zijn gezicht en ogen af en knipt verder met zijn tang. Ik ga nog steeds als een uitzinnige tekeer, maar iets in me vertelt me dat het vuur niet op ons is gericht. Wie deze hinderlaag in de gaten moest houden, is dood of heeft urgentere zaken aan zijn hoofd.

Stuckert weet zich eindelijk uit de kabels te bevrijden. Ook Santos sjort en rukt zijn voeten los. We kunnen verder. Hijgend spurten we door de rest van het risicogebied en stormen het huis in. In het westen zwelt een wilde uitbarsting van machinegeweervuur aan. Als we door een raam kijken, zien we in de duisternis lichtspoormunitie alle kanten op vliegen.

Nu is het Fitts' beurt om op te trekken. Wij dekken het risicogebied en ik geef door dat hij kan komen. Hij breekt met zijn ploeg door een muur, zodat hij een veel korter stuk hoeft te overbruggen om bij ons te komen. Het is een creatieve oplossing voor ons tactische dilemma. Een paar seconden gaan voorbij, dan rent hij naar ons nieuwe steunpunt en sluit zich bij me aan. Knapp en Sucholas hebben inmiddels – voor zover mogelijk – het huis al gezuiverd. Ze ontdekken dat de trappenhuizen gebarricadeerd zijn met net gemetselde muren.

Fitts en ik doen de achterdeur open. Deze is op het zuiden gericht en erachter ligt een binnenplaatsje. Flannery, een van Fitts' saw-schutters, staat daar al naast drie of vier vaten van 200 liter.

'Er is bijna geen lumen' – licht – 'voor de nod's,' zeg ik tegen Fitts, terwijl we de binnenplaats monsteren. Afgezien van de lichtkogels die een blok verderop rechts van ons de duisternis doorbreken, is dit een van de donkerste plekken die ik ooit heb meegemaakt. Onze nachtzichtkijker heeft om te functioneren een klein beetje licht nodig, ongeveer zoals de ogen van een kat. In het pikkedonker heb je er niets aan.

Flannery leunt tegen een van de vaten. Die helt over en er stroomt een golf vloeistof uit. ‘O, shit!’ roept hij uit. ‘Het spijt me, sergeant.’

De geur van benzine prikt in mijn neus. Ik loop naar de vaten. ‘Hé, Fitts, moet je kijken.’

We hadden van tevoren bij een van de briefings te horen gekregen dat de vijand zou proberen onze infrarood doelzoekers en nachtzichtkijkers onbruikbaar te maken door brand te stichten. Met benzine zou dat bijvoorbeeld prima gaan. De vier vaten op de binnenplaats zijn bijna helemaal gevuld – samen bijna 800 liter benzine. Binnen vinden de anderen nog meer vaten. Ze zitten met een touw met een waslaagje aan elkaar vast. Er zijn ook ontstekers. Het hele huis is één grote brandbom.

Naast ons huis staat nog een huis met drie verdiepingen en een ommuurd dak. Dat ziet er veelbelovender uit. Het peloton klimt over een muur van b2-blokken op de binnenplaats om er naar binnen te kunnen gaan. Via een buitentrap klimmen we naar het dak. Het lijkt speciaal gebouwd voor de strijd. De muur langs de rand van het dak is dik en hoog. Die zal zeker een ak-salvo tegenhouden. Verspreid in de muur zitten decoratieve openingen die dienst kunnen doen als schietgaten. Het allermooiste is nog wel dat het uitzicht spectaculair is. We kunnen van hieruit de hele omgeving zien. We hebben onze eerste positie gevonden.

Ik bekijk vanaf het dak het vuurgevecht ten westen van ons. Ik kan tussen de gebouwen in die richting niet veel zien, alleen lichtflitsen en zo nu en dan een lichtspoorkogel. Het gevecht lijkt af te nemen.

Ik kijk naar de plek waar we de stad binnen zijn gegaan. Er staan een paar vijftonners en op de grond zijn Iraakse bondgenoten in beweging. Ik zie een lichaam op straat liggen. En nog een, en nog een. De Irakezen zorgen voor hen en leggen over twee van hen een deken. Andere soldaten stoppen de derde in een lijkzak.

Bij ons is het rustig, ondanks de heftige strijd vlakbij. Een stadsoorlog is heel anders dan vechten in landelijk gebied, waar pelotons of compagnieën elkaar kunnen ondersteunen. De beperkte ruimte binnen een stad fragmenteert het slagveld. Elk peloton moet afzonderlijk vechten, slechts gesteund door de middelen die het heeft toegewezen gekregen.

We moeten de zaak in beweging brengen. Al die tijd dat ik op het dak zit, heb ik kippenvel op mijn nek door het gevoel dat ik word bespied. De vijand zit hier ergens. Ik voel het gewoon. En ik weet dat ze ons in de gaten houden en op het juiste moment wachten om aan te vallen. We hebben in het risicogebied geluk gehad. Misschien gebeurt dat geen tweede keer.

Ik klauter van het dak af naar de binnenplaats met de vaten brandstof. Op het moment dat ik er aankom, wordt het vuurgevecht in het noordwesten plotseling heviger. Woest geknal van automatische wapens weerkaatst door de lege straten. Een paar tellen later klinkt er niet één schot. De stilte is onaards. Een paar seconden geleden schreeuwden we tegen elkaar om ons verstaanbaar te maken; nu fluisteren we ineens, want we willen de plotselinge stilte niet verbreken.

Luitenant Meno duikt op. ‘Kapitein Sims komt eraan.’

Dat bevalt Fitts helemaal niet. Hij sist: ‘Het is godverdomme geen toneelvoorstelling!’

Meno schudt zijn hoofd: ‘Nee,’ fluistert hij. ‘Jullie hebben een goed huis ingenomen. We gaan hiervandaan de buurt in de gaten houden.’

Fitts kijkt kwaad, maar ik vind het prima. Sims heeft iets geleerd van Muqdadiyah. Hij blijft niet in zijn Brad. Toch blijven Fitts en Meno bekvechten over de meerwaarde van kapiteins aan het front, terwijl ik naar de poort achter aan de binnenplaats loop. Als ik die open maak, ontdek ik onze toegang tot het eigenlijke Fallujah. De straat achter ons loopt in zuidelijke richting, door een woonwijk. De huizen staan zo dicht op elkaar dat we de rest van ons blok waarschijnlijk van dak naar dak kunnen springen. Ongeveer honderd meter verderop staat een openbaar gebouw, een school misschien. Dat gebouw is aan de linkerkant verbonden met een propaantank ter grootte van een vrachtwagen.

Dat brengt me op een idee. Ik haal Ruiz, onze raketman, erbij. Hij heeft meer AT4’s afgevuurd dan alle anderen dan ook in ons peloton. Die 84mm-raketten zijn niet erg nauwkeurig, maar ze kunnen wel veel schade aanrichten. Sinds Muqdadiyah zorgen we er altijd voor dat we die bij ons hebben en gebruiken. Ruiz is onze expert.

We prepareren samen een AT4-raket. Meno rondt het gedempte gesprek met Fitts af en klimt naar het dak. Fitts, die niet langer wordt afgeleid, ziet

wat we aan het doen zijn en komt naar ons toe.

‘Wat zijn jullie in hemelsnaam van plan?’

‘Ik ga een raket op die propaantank vuren,’ antwoord ik.

‘Waarom?’

‘Zodat die ontploft.’

‘Oké. Waarom?’

‘Nou, we moeten de boel opporren. Je weet dat daar tuig naar ons zitten te loeren.’ Ik zwaai met mijn handen richting het zuiden. ‘We hebben geen Brads of tanks – die staan nog steeds bij het toegangspunt. Ik geef je op een briefje dat die klootzakken op ons gaan schieten als we dat ding opblazen. Dan kunnen we hen omleggen.’

‘Dat is een verdomd grote tank, maat. Wat zal het bereik van de schokgolf van die bitch zijn, denk je?’

Ik doe m’n best met een serieuze taxatie te reageren. ‘Fittsy, ik denk iets van vijf… tien… misschien negenenvijftig meter. Ik heb geen idee, man. Maar het geeft een enorme knal.’

Fitts knikt. ‘Het is het proberen waard. Als Ruiz hem maar raakt.’

Terwijl we de preparatie van de raket voltooien, arriveren kapitein Sims en zijn commandogroep, die op het dak van het naastgelegen huis klimmen. Het merendeel van het peloton blijft boven, maar Knapps team komt naar mij toe.

‘Oké, luister Knapp,’ begin ik als hij bij me is. ‘Jij gaat als eerste naar buiten. We gaan door die poort aan het eind van de binnenplaats. Je rent de straat over – hoogstens vijf meter – en neemt dat grote huis daar in.’ Ik wijs naar een huis dat er betrekkelijk onbeschadigd uitziet.

‘Ruiz, ben je klaar met die AT4?’

‘Ja, sergeant.’

Ik loop naar de deuropening. Fitts komt achter me aan. Ik steek mijn hoofd om de hoek en straal met mijn laser de propaantank aan. Vijfentachtig meter. Ik draai me om en fluister tegen Ruiz: ‘Hoog mikken. Als je de tank niet raakt, raak je in elk geval een gebouw en gaat er iemand op ons schieten. Waar het om gaat, is dat iemand een gevecht op gang brengt. We moeten die klootzakken uitroeien, begrepen?’

Ruiz knikt.

Op dat moment hoor ik glas knerpen. *Swoesj-swoesj-swoesj.* Het klinkt alsof er iemand op slippers door het puin loopt. Ik tik mijn nachtzichtkijker omlaag en speur de straat af. Er verschijnt één man om de hoek vlak bij de propaantank. Er hangt een ak over zijn schouder, en die maakt een metalig geluidje doordat die om de stap tegen zijn been tikt. Hij heeft zijn handen vol. Hij draagt iets. Zodra hij de hoek om is geslagen en recht op ons af loopt, zie ik dat het een autoaccu is. De strijders gebruiken accu's om zware bermbommen tot ontploffing te brengen.

Bij de aanblik van onze vijand schiet er een flits van woede door mijn hele lijf. Ik heb al eens Mahdi-strijders van dichtbij gezien. Ik heb het gezicht van onze vijand gezien. Maar hier, in Fallujah, is het anders. Deze strijders gelden als de meest toegewijde jihadisten ter wereld. Zij vormen het topteam van de vijand.

En een van hen loopt recht op ons af, met zijn wapen om zijn schouder.

Hij ziet me niet. Dat besef verdrijft de opwelling van woede. Ik heb mezelf weer in de hand. Ik ben niet de prooi. De vijand is hier, voor mijn neus. En ik ben in het voordeel.

Mijn hart klopte daarnet sneller dan dat van een kolibrie. Nu ben ik volkomen kalm en zakt mijn hartslag naar normaal. Ik trek mijn hoofd voorzichtig terug naar de binnenplaats en fluister tegen Fitts: 'O, mijn god. O, mijn god. Moet je kijken!'

Fitts komt naar me toe met zijn Mossberg 500 pomp-actie hagelgeweer in de aanslag. 'Wat is er? Wat is er?'

Fitts en ik kijken opnieuw voorzichtig om de hoek, en ik wijs op de strijder. Hij is tien stappen dichterbij gekomen en is nu waarschijnlijk zo'n vijftig meter van ons vandaan. Hij heeft een grote, woeste baard en zit onder het vuil. Zijn kleren zitten onder de smurrie. Zijn gezicht is besmeurd met vuil. Hij ziet eruit als een zwerver.

Fitts en ik nemen hem op. Ik schouder mijn M4. Ik zal als eerste schieten, want Fitts' Mossberg is niet voorzien van een nachtzichtkijker.

Swisj…swisj…swisj… geluiden van voetstappen in een helse nacht. Deze man zal spoedig sterven.

Het is ongebruikelijk voor mij om de jager te zijn. Gewoonlijk reageren we op hinderlagen die anderen hebben gelegd. Gewoonlijk gebruiken we

onze vaardigheid en vuurkracht om te vermijden dat we de prooi zijn.

Sergeant Cantrell is dol op jagen. Zijn moeder in Missouri heeft hem een hele serie films en tijdschriften over dat onderwerp gestuurd. Een paar maanden geleden heb ik uit verveling samen met hem een paar dvd’s bekeken. Ik heb nog nooit gejaagd, maar die films bevatten heel nuttige informatie, waarvan een deel bruikbaar bleek te zijn bij onze missies tegen bermbommen. Nu herinner ik me een video waarop te zien was dat de beste jagers een heel klein beetje geluid maken vlak voor ze een hertenbok schieten. Dat doen ze omdat het hert zich dan omdraait en zo een beter doelwit vormt.

Zou dat nu ook werken?

De strijder zet nog eens zes stappen.

‘Hé,’ zeg ik haast terloops.

Hij houdt halt en kijkt op, net als het hert op de jachtvideo. Het geeft me een fantastisch gevoel.

Ik haal de trekker over.

Een lichtspoorkogel flitst uit mijn loop en verdwijnt in zijn borst. Een rookwolkje, als de rook van een sigaret, pluimt op vanaf de inslag.

Heb ik zijn long getroffen?

Ik schiet nog een keer. Deze kogel raakt hem in zijn schouder.

Zijn ogen puilen uit. Het is nu zijn beurt om door angst te worden overmand.

Een derde kogel.

Hij gilt het uit van de pijn.

Nog een. Hij jankt, een gerekte, jengelende, gepijnigde schreeuw.

Toch staat hij nog steeds overeind. Hij heeft de accu nog steeds in zijn handen. Hij is zo verrast dat hij hem niet laat vallen om zijn wapen te pakken.

Fitts draait om de poort en laat zijn Mossberg boven op mijn helm rusten. Hij zet zijn onderarmen op mijn schouders. Hij gebruikt mij verdomme als driepoot.

Het hagelgeweer buldert. Een uitbarsting van vuur schiet tot ruim een halve meter uit de loop en baadt de straat in een roodoranje gloed. De vin-gestabiliseerde *slug* rukt de arm van de rebel deels af.

Hij pompt nog een slug in de kamer, legt de Mossberg opnieuw op mijn hoofd en vuurt. De slug boort een gat door de heup van de strijder. Hij schiet nog een keer en raakt hem in de andere heup.

Totale stilte. De jihadist laat de accu vallen en zakt op straat in elkaar. Hij blijft een paar seconden roerloos liggen. Plotseling laat een SAW op ons dak een kort salvo op hem los. Het is overkill. De kogels slaan talloze gaten in het wegdek en ranselen door het lichaam, dat niet meer beweegt. Fitts en ik hebben genoeg schade aangericht.

Mijn oma heeft me altijd geleerd eerlijk te vechten en nooit iemand te slaan als hij niet oplet.

Nee, oma. Dat is het beste moment om hem te slaan. Als je hem op de korrel hebt, geef hem dan de volle laag.

‘Zag je dat?’ vraagt Fitts, met een grote grijns op zijn gezicht. Hij denkt er net zo over als ik. Ik lach terug en hij tikt zijn nachtzichtkijker omhoog.

‘Ik hoor verdomme niks meer. Moest je mij nou echt als je driepoot gebruiken?’ vraag ik.

Fitts geeft me nog altijd breed grijnzend een mep op mijn schouder. ‘Dat was inderdaad niet nodig, hè?’

Ruiz duikt op en kijkt de straat in. ‘Wauw, geweldig,’ meldt hij.

Van het dak roept Sims: ‘Goed schot.’

‘Zag u hem?’

‘Ja, ik zag hem.’

‘Waarom schoot u hem niet neer?’

‘Ik wilde kijken waar hij heen ging. Hij was bovendien geen gevaar voor ons. Dat was hij pas als hij die accu aansloot.’

Ik kijk nog een keer de straat door.

Deel nooit een klap uit als je tegenstander op de grond ligt? Gelul. Weet jij een beter moment?

Tot zijn zuiverste menselijke vorm teruggebracht is oorlog een maatstaf voor mannelijkheid. Wie is de betere soldaat? Wie is de betere man? Welke strijder zal triomferen en welke ligt er straks ineengezakt op straat? Bij moderne oorlogsvoering gaat die mantegen-man-uitdaging vaak schuil achter moderne technologie – het succes van artilleriebeschietingen kan willekeurig zijn, een raket, bom of bermbom kan anoniem zijn. Die dingen

maken van oorlog een worp met de dobbelsteen. Je sterft of je sterft niet; daar heeft je eigen bekwaamheid niet veel invloed op. Maar in deze straat en in deze huizen is het soms man tegen man. Mijn vaardigheden tegen de zijne. Ik betrapte hem terwijl hij niet oplette en hij ging eraan. Zo wordt het spel gespeeld. Morgen kan ik het lijk zijn dat ineengezakt op straat ligt. Maar vanavond leef ik nog en daar ben ik blij om.

Ik schreeuw het uit. Het is een zegekreet. Ik ben euforisch. Ik heb de vijand gedood en het overleefd. Infanteristen leven altijd in spanning. We zijn extreem op onze hoede, we zijn ons heel erg bewust van onze eigen sterfelijkheid. Daardoor hebben we het gevoel dat we bezielder, sterker zijn. De dood is alomtegenwoordig, onze eeuwige metgezel. Dat kunnen we gebruiken of we kunnen ons erdoor laten beheersen. We geven ons helemaal over aan het geweld of we laten ons er gek door maken. Hier is geen plaats voor aalmoezenier Brown.

Ons hele bestaan als infanterist is een reeks tests: ben je mans genoeg? Ben je taai genoeg? Heb je er de ballen voor? Kun je de trekker overhalen? Ben je in staat om te doden? Kun je het overleven?

Ja.

Ik voel me vrij vanbinnen, alsof mijn vitale organen zijn omgeschud door de euforie waar ik in opga. Ik schreeuw nog een keer. Ik ben in de greep van gevechtsgekte. Het gevecht is een afdaling in de donkerste krochten van de menselijke ziel. Een plaats waar de meest verheven edelmoedigheid en de meest verdorven laagheid als vanzelfsprekend naast elkaar leven. Wat een man daar aantreft, definieert hoe hij zichzelf de rest van zijn leven beoordeelt. Laten we onze greep op onze fundamentele menselijkheid los om betere soldaten te zijn? Geven we ons over aan de krankzinnigheid om ons heen en laten we ons erop meevoeren, waar deze ons ook zal brengen?

Ja.

Ik omarm de veldslag. Ik verwelkom hem in mijn ziel. De gevolgen komen later wel, ik ga ervoor en er is geen weg terug. Ik zet mijn handen tegen mijn mond en haal diep adem. ‘Jullie kunnen me niet doden!’ tier ik in de duisternis, ‘Hoor je me, klootzakken? Jullie kunnen me niet doden! Jullie zullen me nooit doden!’

‘Bell, relax, verdomme.’ Fitts hurkt naast me neer en propt pruimtabak tegen zijn wang.

Te laat.

Ik ben de gekte.

8

DEUROPENINGEN

‘Man, je lijkt wel een mongool. Nou kappen met schreeuwen.’

Fitts haalt me terug naar de werkelijkheid. Ik stop met brullen. Dit is niet het moment om de filosoof uit te hangen. Als ik ben gekalmeerd, is het stil op straat.

Fitts en ik beraadslagen. We zien af van het plan om de raket in de propaantank te vuren. De vijand weet dat we er zijn; we hoeven niets meer op gang te brengen.

Voetstappen in de straat geven aan dat de vijand in beweging is. We kijken naar het openbare gebouw maar kunnen niets zien. Nog meer voetstappen. Knerpend glas. Het lijken verscheidene mensen te zijn.

‘Komen ze op ons af of rennen ze weg?’

‘Sst.’

We spitsen onze oren. De voetstappen verdwijnen in de verte.

‘Je hebt ze weggejaagd met dat geschreeuw van je, man,’ zegt Fitts.

‘Inderdaad. En wat dacht je van de slugs die je met je Mossberg in Johnny Taliban hebt geknald? Hadden die ze hierheen moeten lokken?’

Fitts kijkt me woest aan en ik besef dat hij kwaad is over mijn vertoning. ‘Ik bedoel… ach, shit. Ga je gang, schreeuw maar als een idioot.’

Ruiz komt naar ons toe. Fitts’ pompgeweer heeft zijn trommelvliezen net zo erg gezandstraald als de mijne. ‘WAT? HEB JE ME NODIG, SERGEANT BELL?’

We schudden van nee en Fitts spuugt een fluim pruimtabak tegen de muur.

‘Fitts, je bent een en al negativiteit. We moeten ingrijpen. Deze shit motiveert me. Ik geniet hiervan. Denk aan vroeger. Jij genoot er ook van. Waar is die man gebleven? Kan die zich melden en samen met zijn kameraad terroristen komen omleggen?’

‘Sorry dat ik niet overloop van optimisme. De lol is er voor mij wel een beetje af sinds ik drie keer ben geraakt.’

We dollen niet meer met elkaar, en ik realiseer me wat een slag 9 april voor mijn vriend is geweest. Daarnet lachten we allebei over ons succes. Ik ben te ver gegaan, en nu voelen we ons allebei niet op ons gemak. Het accentueert de verschillende richtingen die we sinds die dag in Muqdadiyah zijn ingeslagen. Ik hou van dit werk. Fitts niet meer, maar hij doet het omdat hij erin gelooft.

'Fitts, je bent veranderd,' stotter ik.

Hij kijkt naar Ruiz, die nog steeds de straat afspeurt.

'Laten we dit gesprek niet in het bijzijn van Ruiz voeren.'

'Hij is compleet doof, man. Echt. Kijk maar. RUIZ.

RUIZ.' Ruiz reageert niet.

Luitenant Meno roept vanaf het dak: 'Waarom lopen jullie zo te schreeuwen?'

'Niks, luitenant. We zijn eruit.'

We vervallen in stilzwijgen. Er bestaat nu een kloof tussen Fitts en mij die er vroeger niet was. Die is nu blootgelegd en we hebben hem allebei erkend. Ik ben verbijsterd en terneergeslagen.

Het is stil. We besluiten door onze straat naar het zuiden te lopen en een huis met een beter uitzicht op het openbare gebouw in te nemen. Onze tanks en Brads bevinden zich nog steeds ten noorden van ons, want ze kunnen kennelijk niet via een van de hoofdwegen vooruitkomen. We moeten onze opmars zonder hen voortzetten. Daar worden Fitts en ik heel nerveus van.

Een gemechaniseerde infanteriecompagnie is met enkel militairen te voet maar half compleet. We vechten samen met onze Bradleys als een geïntegreerd team. We complementeren elkaar. Zij zijn onze zware ondersteuning. Wij zijn hun ogen en oren. Het is een volmaakt evenwicht, maar we moeten samenwerken om zo effectief mogelijk te zijn.

Toch moeten we doordrukken. We mogen de strijders geen kans geven om zich terug te trekken en te hergroeperen. We hebben een steunpunt in de stad bemachtigd. Dat moeten we nu uitbuiten en we moeten zo ver mogelijk doorgaan.

Ik roep de leider van mijn Alfa Team op. Knapp rent naar me toe. Hij is 1.85 m lang, weegt ruim 90 kg, is taai en slank en heeft een arm als een kanon, het resultaat van zijn jaren als spelverdeler bij het football op zijn

highschool. Hij kwam in 2005 bij het leger en was binnen twee jaar gewoon sergeant, een fenomenaal snelle promotie. Voor we uit Duitsland naar Irak vertrokken, werd hij uitgeroepen tot brigadesoldaat van het kwartaal.

‘Knappy, jij moet dat huis aan de overkant innemen. Dat grote kreng.’

‘Oké, sergeant.’

Knapp wendt zich tot zijn mannen, geeft enkele korte bevelen en gaat naar de poort aan de achterkant. Sergeant Hugh Hall, de leider van Fitts’ b Team, gooit een granaat naar het openbare gebouw. Na de explosie dwarrelt er rook en vuil door de straat. Om het af te maken vuren we een paar 40mm-salvo’s af met een M203. Ze ontploffen en maken het geïmproviseerde rookgordijn nog wat dikker. Misa gaat door de poort en werpt nog een fragmentatiegranaat door de straat. Als daar nog mensen zitten, kunnen ze niks meer of zijn verblind.

Knapp glipt door onze poort de straat op, zwaait zijn arm naar achteren en gooit een granaat over de muur aan de voorzijde van het beoogde huis. Er volgt een gedempte dreun. Pratt en Lawson geven ons vanaf de hoogte met hun zware wapens dekking.

Knapp spurt nu naar het midden van de straat. Die man is een en al staal en lef. Tijdens een vuurgevecht in Muqdadiyah in augustus stond hij boven op een gebouw en schoot hij gloeiende kogels in een groep van zo’n twintig strijders. De kogels en rpg’s vlogen in het rond, maar hij gaf geen krimp. Hij bleef staan en incasseerde, en deelde zelf veel harder uit.

Hij bereikt de overkant van de straat. Zodra hij daar is, spoor ik de volgende groep aan om op te trekken. Ik geef ze een tik op hun helm en sis: ‘Kom op! Eropaf!’

Fitts’ ploeg verlaat de binnenplaats na ons. We spurten de straat over naar de compound van het beoogde huis. Als ik dichterbij kom, zie ik dat Knapp als versteend in de deuropening blijft staan.

Wat is er verdomme aan de hand, Knapp? Ga dat fucking huis in!

De rest van de ploeg stopt achter hem, en hoewel ik vaart probeer te minderen bots ik tegen ze aan. Nu vormen we één grote kluwen voor het huis en zijn we verschrikkelijk kwetsbaar.

‘Ga verdomme dat huis in,’ beveel ik.

Knapp reageert onmiddellijk met: ‘Nee! Nee! Maak dat je wegkomt! Rennen!’

‘Wat is er aan de hand?’ zeg ik, terwijl ik me nog aan het loswurmen ben van de rest van de ploeg, die nu achteruit loopt, weg bij de ingang.

Hij draait zich om en grijpt mijn body armor vast. Terwijl de anderen besluiteloos achteruit stappen, trekt hij me naar de ingang.

‘Knapp, waar ben je verdomme mee…’

‘KIJK DAN!’ brult hij.

Het eerste wat me opvalt, zijn de kabels. Kabels zijn in alle ruïnes waar we tot nu toe langs zijn gekomen heel gewoon, maar die waren altijd vuil, gehavend en mat van kleur. De kabels die ik in dit huis zie zijn gloednieuw en schoon en keurig met tiewraps gebundeld.

Dat is niet best.

‘Maak dat je wegkomt! Weg!’ schreeuw ik tegen mijn ploeg.

Een bundel kabels gaat door een muur en waaiert vlak achter de deur uit als groene en oranje stengels van een klimop. Ik kijk waar enkele ervan heen gaan en stel vast dat ze eindigen in ondermaatse bakstenen. Heel even verbaast me dat, maar dan realiseer ik me dat de bakstenen brokken c-4-springstof zijn.

Een andere groep kabels loopt naar twee propaantanks ter grootte van een wandelwagentje tegen de dichtstbijzijnde wand. Er liggen nog meer explosieven omheen.

Maar het pièce de résistance, de geniale zet van de strijders, is de grote droptank midden in het vertrek. Deze brandstoftank die bedoeld is om MiG-vliegtuigen een groter bereik te geven, ziet eruit als een misvormde traan. De strijders hebben vuilniszakken over de stabilisatoren geschoven. De neus is eraf gehaald. Daar verdwijnen de kabels naar binnen. Het gebruik van vliegtuigbrandstof als bom veroorzaakte op 11 september 2001 de vuurbollen in het World Trade Center. Deze tank is een verschrikkelijk wapen.

We zouden hier op dit moment de hele ploeg – het grootste deel van het peloton – kunnen verliezen.

Ik wend me tot Knapp. ‘Terug naar het andere huis, nu!’

Hij haalt de rest bij elkaar en ze stormen allemaal terug de straat over. Ik blijf alleen achter in de deuropening en staar naar deze gigantische boobytrap. Ik sidder bij de gedachte aan wat mijn peloton bijna was overkomen.

Fitts holt naar me toe. ‘Wat is eraan de hand?’

Ik ben zo verbijsterd dat ik slechts kan wijzen.

Hij werpt een blik in het huis en gaat door het lint. ‘Kut, wat is dat? Holy shit!’

‘Dat is een BCIED, man.’ *Building-contained* IED, een gebouw met geïmproviseerde explosieven. ‘Kloterige… gebouwbom.’ Ik kan niet eens meer complete zinnen formuleren.

‘Het hele blok zou de lucht in gaan,’ voegt Fitts eraan toe.

We mogen ons niet laten overweldigen door de schok. Ik probeer me uit alle macht te herpakken.

‘Wat is dit in godsnaam, Bell? Wie sleept nou zo’n klotedroptank een huis in?’

Ik heb Fitts nog nooit zo over de rooie zien gaan. Het is niets voor hem. Sterker nog: gewoonlijk is Fitts degene die in een noodsituatie rustig blijft terwijl ik door het lint ga. In oktober was het peloton vlak voor we hoorden dat we naar Fallujah zouden gaan op patrouille. Michael Gross struikelde over een tak en viel met zijn gezicht op de grond. Toen hij zijn hoofd ophief, zag hij op slechts enkele centimeters van zijn ogen een struikeldraad. Die was verbonden met een landmijn. Gross schreeuwde zo hard als hij kon. De ploeg hield halt toen ik brulde: ‘Blijf staan! Iedereen blijven staan en schakel je apparatuur uit.’ We ontdekten nog een paar mijnen om ons heen. Onmiddellijk probeerde ik me te herinneren wat je moet doen als je in een mijnenveld belandt.

Fitts en zijn ploeg liepen pal achter onze wigformatie. Fitts begreep dat hij ons allemaal, en vooral mij, tot kalmte moest manen. ‘Luister, Bell,’ zei hij op beheerste, geruststellende toon. ‘Ik snap waar je mee bezig bent. Heel goed. Maar je hoeft niet al die apparatuur uit te zetten. Wat is er precies aan de hand?’

‘We zitten in een mijnenveld,’ zei ik, terwijl ik nog nerveuzer werd.

Fitts blafte: ‘Luisteren. Twee saw-schutters geven dekking op 9 uur en 3 uur. Een 203 op 12 uur. Schiet op alles wat je ziet bewegen. Iedereen voorzichtig terug naar het pad. Kijk om je heen. Gross, nog niet bewegen. Ik kijk achter je.’

Ik kon weer een beetje helder denken. Fitts had me zoals gewoonlijk gekalmeerd in een stresssituatie.

‘Fitts, we worden in de gaten gehouden. Je brengt geen hindernis aan zonder dat je die in de gaten houdt.’

‘Dat weet ik. Daarom heb ik ook voor dekking gezorgd.’

Ik kroop tot vlak achter Gross. Hij kon opstaan en zich terugtrekken. Een tijdje later begon ik met mijn mes vlak bij de voet van de mijn een gaatje te graven.

‘Bell, wij zijn klaar om terug te gaan. Waar ben je in hemelsnaam mee bezig?’

‘Ik ga dit kreng opblazen.’ Ik haalde een blok C-4 uit mijn rugzak en stopte dat in het greppeltje.

‘Laat me eerst deze jongens hier weg halen voor je ons allemaal van kant maakt.’

‘Ik weet wat ik doe, man. Vertrouw me nou maar.’

‘Je weet helemaal niet waar je mee bezig bent, Bell. Hou op met in dat kutding te prikken met dat kutmes van je.’

‘Misschien worden we allemaal wel opgeblazen, oké? Dat kan zomaar. Maar ik moet me concentreren en je helpt me daar godverdomme niet bij,’ snauwde ik gefrustreerd.

‘Kut. Waar baseer je dit op? Boekjes lezen met Lockwald en de genisten?’

‘Nee, dit komt uit hun powerpointpresentatie. Weet je nog? Die waarvan jij zei dat het tijdverspilling was. Dit is toevallig wel een Italiaanse antipersoneelmijn.’

‘Laat me nou eerst de jongens hier wegkrijgen,’ wierp Fitts weer tegen.

Onze soldaten kropen een voor een uit het mijnenveld. Ik keek om me heen en besefte dat ik alleen was achtergebleven. Ik maakte nog een greppeltje naast de tweede mijn en stopte er nog een blok C-4 in. Het

volgende moment ligt Fitts op zijn buik naast me met zijn Mossberg in de aanslag.

Hij keek me recht in de ogen en vroeg achteloos: ‘Heb je wat pruimtabak voor me?’

Het was kenmerkend voor de verschillende rollen die Fitts en ik speelden. Als ik over de rooie ga, blijft hij rustig en kalmeert hij me. Hij zorgt ervoor dat ik me beheers als ik het bijna niet meer heb. En als ik de grenzen opzoek en risico’s neem, staat hij altijd klaar om te voorkomen dat ik te ver ga. Hoe mijn geestesgesteldheid ook is, in welke nesten ik ons ook werk, Fitts staat altijd voor me klaar. Maar hij heeft nooit pruimtabak. De ploert.

Fitts is heel onrustig. Ik besef dat ik dit keer de koele kikker moet zijn, al was het maar om goed te maken wat hij in dat mijnenveld voor ons heeft gedaan. Deze omkering van rollen is niet eenvoudig voor me.

Ik haal diep adem en probeer rustig te blijven. Ik moet dit goed overdenken.

Wat hebben we geleerd van het mijnenveld?

Een mijnenveld is een hindernis. De vijand plaatst hindernissen om infanterie op te houden en naar dodelijke zones te leiden. Als er een dodelijke zone is, betekent dat dat ze de hindernis in de gaten houden.

Iemand moet deze plek in het vizier hebben.

Ik onderzoek in de hoek van het huis het gat in de muur, waar de kabels door gaan, de kamer in die we bijna hadden betreden. Dat brengt me op de vraag waar die heen gaan en waarmee ze verbonden zijn, áls ze ergens mee verbonden zijn.

Fitts en ik lopen naar de binnenplaats om op onderzoek uit te gaan. De kabels gaan een tunnel in die onder de zuidelijke buitenmuur van de compound is gegraven.

‘Hebben ze onder dat kreng gegraven?’ zeg ik ongelovig. Dat lijkt me een helse klus. Waarom hebben ze de kabels niet gewoon over de muur geleid?

Omdat ze buiten in het oog zouden lopen en omdat ze kwetsbaar zouden zijn voor granaatscherven van artillerie of bommen.

Voor mij is dat een mate van raffinement die me de rillingen bezorgt. De maker van deze valstrik is goed.

We stappen de straat op en lopen langs de muur naar het volgende huis. De strijders hebben ook onder deze binnenplaats gegraven, maar geen boobytrap aangebracht. Hun tunnel gaat onder nóg een muur door. Dit moet uren graafwerk zijn geweest en er is nergens losse aarde te zien. Ze hebben hun werk zorgvuldig aan het zicht onttrokken.

We volgen de tunnel naar het volgende huis, waar hij uitmondt in een goed gecamoufleerd gat. Vlak naast het gat liggen de aan stukken gereten resten van de Accuman.

Dat is het antwoord op de vraag van kapitein Sims. Nu weten we waarheen hij op weg was.

Het is nu eenvoudig vast te stellen wat hij aan het doen was toen we hem neerschoten. Zijn taak was in dat gat wachten tot we het ondermijnde huis betraden. Op dat moment zou hij de kabels met de accu verbinden en ons allemaal opblazen. Als we vijf minuten later waren geweest, zouden we nu allemaal op de woestijnwinden voortdrijvende nevel zijn geweest. Het gros van een infanteriepeloton aan stukken gereten.

Afgelopen voorjaar viel een eenheid van de Special Forces na een tip een opslagplaats in Bagdad binnen. Toen ze het hadden bestormd, brachten de strijders een BCIED tot ontploffing. Het grootste deel van dat enorm ervaren team werd aan stukken geblazen. Zulke valstrikken zijn bijna niet te ontdekken voor het te laat is.

Ik zeg tegen Fitts: ‘Besef je wel dat je ons hele peloton hebt gered door mijn prooi van me af te pakken en deze klootzak af te maken?’

Fitts glimlacht zelfverzekerd: ‘Ik heb jóúw prooi afgepakt?’

‘Fittsy, als jij officier was, zou dit volgens mij een onderscheiding wegens moed opleveren. Die fucker zou ons allemaal hebben opgeblazen. Maar nu zuigt hij Hitler af in de hel.’

Daar moet hij om lachen en heel even vang ik een glimp van de oude Fitts op.

We melden ons. Ik geef Cantrell door wat we hebben ontdekt. Hij geeft het door aan Meno, die het meldt bij kapitein Sims. Onze bevelhebber

vraagt om verduidelijking. Hij stelt zijn radio af op het netwerk van ons peloton en spreekt rechtstreeks met ons.

‘Wat hebben jullie daar?’

‘Het is een BCIED,’ antwoord ik. ‘Een grote, kapitein.’

‘Weet je het zeker?’

Die vraag irriteert me. Wie is Sims om aan mijn oordeel te twijfelen? Dan dringt het tot me door dat ik bij Knapp hetzelfde deed. Knapp was vast net zo geïrriteerd door mij.

‘Ja, ik weet het zeker, kapitein.’

Fitts mengt zich ertussen. ‘Luister, kapitein, het is een fucking BCIED.’

‘Oké, kom terug.’

We gaan terug naar de binnenplaats. Sims heeft nagedacht over deze nieuwe dreiging. Als we hem de coördinaten van de locatie van de BCIED hebben gegeven, geeft hij ze door. Daarna beveelt hij ons de locatie te markeren. We gooien een infrarode stroboscoop op het dak. Zo zullen de tanks of luchtmacht het als een gevaar herkennen.

‘Goed, we veranderen van plan,’ zegt Sims tegen ons. ‘We lopen niet meer los van de voertuigen. We gaat als één geheel met de Brads verder.’

Fitts en ik zijn heel opgelucht dat te horen. Het betekent dat we geen deuren meer hoeven in te trappen zonder steun van de Brads en tanks.

Sims klinkt over de radio. Ik hoor hem tegen de Bradleys zeggen: ‘Het kan me geen reet schelen wat er gebeurt als we over *phase line Abe* of over *phase line Cain* moeten.’ Dat zijn de twee wegen met de meeste barricades en bermbommen in onze sector. ‘We laten de infanteriejongens het niet meer alleen opknappen.’

Sims stuurt ons op pad. Zijn plan is dat we naar een zuidelijk gelegen kruispunt gaan en ons aansluiten bij onze Brads.

Het peloton gaat de straat op. Iedereen zit in over de BCIED. Welke deur brengt ons naar de volgende? Hebben we nog een keer zoveel geluk, of treffen we één eenzame strijder met een accu, die verstopt in een kuil zijn grote kans afwacht?

Als we daar nog een keer mee worden geconfronteerd, moeten we het anders aanpakken.

Om te beginnen had ik Knapp moeten vertrouwen. Ik ondermijn hem in het bijzijn van zijn mannen. Dat mag ik niet nog eens doen. Ik moet hun leider zijn en niet micromanagen, geen betweter zijn.

Een paar weken eerder stelde Fitts op een avond mijn fouten keihard aan de kaak. ‘Bell,’ zei hij, ‘je moet ophouden de soldaat uit te hangen en een ploegleider zijn.’ Op dat moment deed die opmerking pijn. Nu begrijp ik wat hij bedoelde. De leider zijn houdt onder meer in dat je erop vertrouwt dat je ondergeschikten hun taak zullen uitvoeren, en daarvoor moet je vertrouwen op hun oordeelsvermogen.

Ik mag geen hanige klootzak zijn. Knapp moet weten dat ik vertrouwen in hem heb. Als hij zegt dat ik moet omkeren, doe ik dat. Zijn oordeel is zuiver. Die jongen is op zijn hoede.

We komen aan bij het grote kruispunt waar we de Brads zullen treffen. Het is inmiddels vroeg in de ochtend en de nachtelijke kou dringt door onze uniformen heen, zodat we beginnen te rillen. Er verstrijken enkele minuten. Sergeant Jims tank komt grommend de hoek om en sluit zich bij ons aan. Cantrell in zijn Bradley komt niet lang daarna. Al snel is het hele peloton herenigd.

Onze Bradleys hebben een zwaar gevecht moeten leveren om bij ons te komen. Ze hebben zich schietend een weg door de stad gebaand richting het zuiden en elke strijder die op hun pad kwam gedood. De tank van sergeant Jim is druk in de weer geweest verstopte bermbommen en betonblokken op te blazen met zijn zware 120mm-kanon. Nu klimmen we in de voertuigen en zetten we de opmars voort.

We komen aan bij een nieuw huizenblok. We zitten in het centrum van de Militaire Wijk, de chique buurt van Saddam-loyalisten, Ba’athisten en afgezwaaide militairen. De Brads houden halt. De klep gaat open. We gaan de straat op en dringen een huis binnen. Vlak voor we de deur intrappen, slaan mijn gedachten op hol. Wat treffen we aan in dit huis? Zullen we sterven zonder te weten wat ons overkwam doordat we worden verpulverd door een BCIED? Worden we opgewacht door tuig? Wat voor soort boobytraps hebben ze nog meer voor ons in petto?

Het eerste huis wordt zonder probleem gezuiverd. De trap is eruit gesloopt, zodat er geen toegang tot het dak is. In de keuken ligt verrot

voedsel en op de tafels ligt een laag stof van een centimeter. Dit huis is allang verlaten. We gaan het volgende gebouw in, waar de vloer is bezaaid met kinderspeelgoed. Overal liggen kledingstukken; het ziet eruit alsof het gezin halsoverkop is gevlucht, of iemand heeft het geplunderd. Het stinkt in het huis. Menselijke geuren. Iemand heeft hier gewoond. We zijn extra op onze hoede, maar we vinden niks.

In het volgende huis is een dichtgemetselde trap naar het dak voor de verandering een welkome aanblik. De strijder die de muur heeft gebouwd, was duidelijk een beginnende metselaar. De muur oogt zwak. We duwen er een paar keer stevig tegen en hij verandert in een hoop bakstenen en mortel. De weg naar het dak is vrij.

Het peloton verzamelt zich boven op het gebouw, en Lawson stelt onze zware wapens op. Nu kunnen we de buurt zuiveren door van huis naar huis te springen. We kunnen er van bovenaf inspringen in plaats van door de voordeur naar binnen te gaan. Als we zo binnenkomen, verrassen we degenen die binnen zitten zeker. Er zitten wel haken en ogen aan, want op weg naar beneden stuiten we op dichtgemetselde trappen of andere hindernissen. In sommige huizen zijn de ramen gebarricadeerd en hebben de strijders van hindernissen en bakstenen verraderlijke paden gemaakt. Die zijn bedoeld om ons naar een valstrik te leiden, maar ze monden telkens uit bij verlaten gevechtsposities. De slechteriken zijn verdwenen. We begrijpen er niets van.

Vlak bij het eind van het blok komen we bij een huis dat losstaat van de andere huizen in de buurt. Het lijkt me een sprong van ruim een meter over het muurtje op het dak. Ik ga als eerste en ik spring.

In plaats van een centimeter of zestig donder ik zo’n drie meter naar beneden. Ik beland met een klap op de eerste verdieping van het huis. Heel even meen ik mijn rug te hebben gebroken. Ik kan me niet bewegen. Alles doet pijn. Ineens kletteren Ruiz en Santos naast me op de grond.

Ik kijk omhoog. Het dak is verdwenen. We zijn in het huis zelf gesprongen. Het is ronduit een wonder dat we niets hebben gebroken.

‘Moet je kijken! Dat komt door ons geschut,’ zegt iemand.

‘Gelul,’ antwoord ik, ‘het is met mokers gedaan.’ Ik wijs op de holtes en breukplekken op de muur waar eerst het dak zat. Er zitten geen sporen van

granaatscherven in de muren. De moedjahedien hebben dit dak zelf gesloopt, wat maar één ding kan betekenen: ze rekenden erop dat we ons over de daken zouden verplaatsen. Dit was ook een boobytrap. En wij dachten dat we hen te slim af waren.

Ze lijken ons telkens één stap voor te zijn. Maar waar zitten ze, verdomme?

We komen overeind en verzamelen de rest van het peloton beneden in het huis. Als we het hebben gezuiverd, klimmen we omhoog naar het volgende dak. We steken over naar een ander huis. Midden op het dak staat een blokkendoosvormige kamer met dikke muren. Die is onze toegang tot het gebouw eronder.

Knapp gaat met zijn ploeg naar de deur van de blokkendoos. Sucholas en mijn b Team staan paraat achter hem. Fitts' mannen staan in de buurt te wachten. Ze willen net naar binnen gaan als iets me ertoe brengt naar het raam links van de deur te spurten. De mannen kijken me roerloos aan. Ik weet niet waarom ik dit doe, maar iets spoort me ertoe aan. Ik spring door het raam.

Op het moment dat ik spring, ziet Knapp een deels verstopte draad onder de deur.

Als ik binnen ben loop ik naar de deur. Nog voor ik een stap kan zetten, zie ik een struikeldraad. Die loopt dwars langs de deur en omhoog langs de deurstijl. Aan de draad bungelt een oranjerode handgranaat zo groot als een voetbal. De pin ontbreekt en de veiligheidsbeugel wordt door de draad vastgehouden. Als we de deur openen, zal de beugel eraf schieten en ontploft de granaat in ons gezicht.

'Knapp!' schreeuw ik.

Hij steekt zijn hoofd door het raam.

'Kijk eens naar deze shit,' zeg ik tegen hem.

Hij betast de struikeldraad en zucht. 'Ik heb mijn jongens gezegd niet op boobytraps te letten. We zijn bezig met een intensief OVG.' Optreden in Verstedelijkt Gebied. 'We zoeken tuig. We hebben geen tijd voor precisie-OVG.'

'Nee, dat hebben we zeker niet. Er kunnen kerels in huis zitten die ons te grazen willen nemen. Daar moeten we op bedacht zijn. Ik wil niet naar

struikeldraad hoeven te zoeken.’

Knapp knikt. We hebben te maken met een ernstig tactisch dilemma. Als we een huis aanpakken alsof er boobytraps in zijn aangebracht, gaan we voorzichtig naar binnen. Bij het zuiveren van huizen zijn zelfvertrouwen en snelheid essentieel. Als we maar even aarzelen, als we systematisch naar boobytraps gaan zoeken, gunnen we het initiatief aan eventuele strijders in het huis. Dan doorzeven ze ons. Alleen door snel en zelfverzekerd van vertrek naar vertrek te gaan, kunnen we de vijand verrassen en onze blootstelling aan hun vuur zo klein mogelijk maken.

Tot nu toe hebben we nog niemand in de huizen aangetroffen. Maar als we doorgaan ons zo snel te verplaatsen, zullen we waarschijnlijk op een boobytrap stappen. Ik weet op dit moment niet hoe we dit voor elkaar moeten krijgen zonder dat er iemand gewond raakt. Of we gaan snel en stappen op een struikeldraad of we gaan langzaam en worden beschoten.

‘Oké, Knapp, dit blijft tussen ons.’

‘Ja, goed. We willen de jongens niet nog banger maken dan ze al zijn. Ik wil niet dat ze met deze ellende in hun achterhoofd huizen moeten binnengaan.’

Knapp haalt een draadschaar tevoorschijn en knipt de granaat los. De beugel schiet los en het ding begint te sissen. Ik grijp hem vast en roep: ‘Fragmentatiegranaat!’

Iedereen op het dak duikt in elkaar. Ik gooi de granaat over de dichtstbijzijnde muur. Een tel later ontploft die met een gedempt *foempt!*

Fitts komt naar me toe. ‘Hé, Bell, je had wel even mogen waarschuwen dat je dat ging doen.’

‘Hou me ten goede. Het was niet gepland.’

We zuiveren het huis en gaan de straat op. We zijn klaar met dit blok. We klimmen aan boord van de Brads en rijden naar het zuiden. Sergeant Jims tank gaat als eerste. Hij ratelt door de straat, draait naar het westen en dekt onze flank.

Terwijl Jim ongeveer een blok van onze route is verwijderd, glipt een eenzame schutter de straat op en begint te schieten met zijn ak. Jim vuurt zijn zware kanon af. Een paar seconden later kraakt de speaker achterin onze Bradley: ‘O, mijn god. Wat een gruwelijk gezicht.’

Jim antwoordt: ‘Hé! Die vent had een ak. Hij schoot op me. Dat moet hij niet doen.’

Plotseling onderbreekt Cory Brown, de commandant van onze Bradley, het geklets. ‘Bestelwagen! Een bestelwagen!’

De vijand heeft inderdaad een bestelwagen vol explosieven op ons af gestuurd. Shane Gossard, Browns schutter, laat zijn toren draaien en richt op de naderende bestelwagen. Gossard geldt algemeen als de beste Bradley-schutter van de brigade. Buiten de toren is hij een zachtaardig mens die gitaar speelt en zingt. In de toren is hij een bloeddorstige moordenaar.

Hij mikt zorgvuldig en jaagt een stroom granaten in het voertuig. Het ontploft in een bal van vuur. Weer een gevaar geëlimineerd.

Een paar minuten later stuiten we op Hesco-zandzakken met bermbommen. Gossard brengt er drie tot ontploffing. Onze voertuigen schudden door de explosies.

‘Hé, ik zie iemand door de nachtkijker,’ fluistert Gossard door de intercom. We kunnen hem nauwelijks verstaan door de speaker, maar hij is duidelijk opgewonden.

‘En hij heeft een maatje.’

De 25mm knalt twee keer. De Bradley trilt van de terugslag.

‘Goed schot!’ roept iemand.

Weer twee schoften uitgeschakeld.

We banen ons vechtend een weg door het volgende blok naar het zuiden. Aan de andere kant sluiten we ons aan bij Jims tank. We gaan in konvooi naar de volgende wijk.

Iemand gilt: ‘rpg!’ Een raketgranaat doorsnijdt de duisternis en treft Jims tank. Een vlam flitst over zijn flank.

Jims kanonnier, sergeant Denny Taijeron, zwenkt de toren van de grote Abrams naar links. Een fractie van een seconde later buldert de 120mm. De complete voorzijde van een gebouw vlakbij stort in. Vlak na die treffer verlaten enkele strijders hun schuilplaats. Taijeron gaat nu over op zijn .50-machinegeweer. We horen het geratel zelfs boven de herrie van onze motor uit. Een tel later zwijgt het. De moedja’s ontsnappen niet. We rijden door.

‘Ik zie t-hindernissen,’ roept Taijeron. Jim geeft hem opdracht te vuren.

BOEM!

‘Hindernissen weg.’

De Alfa-compagnie ploetert verder naar het zuiden, naar ons volgende belangrijke doelwit, de Imam al Shafi-moskee. Dat is het commando- en controlecentrum en de bevoorradingsbasis van het grootste deel van de strijders in de Militaire Wijk. Het is het hart van hun verdediging hier, en wij gaan het eruit rukken.

9

DE TOVERPOORT

De nacht is surrealistisch en verwarrend. ac-130-gunships cirkelen als gieren door de lucht, kiezen doelwitten uit en ranselen hen af met hun geduchte bewapening. De surround sound-echo’s van lichte wapens, mortieren en artillerie nemen onze oren in de maling. In de lege stad wordt elk geluid versterkt. Lawaai weerkaatst tussen de gebouwen, zodat je niet weet waar het vandaan komt. Het is een gevecht in een vacuüm, een reusachtige kakofonie van geluiden, die het ons onmogelijk maakt om vast te stellen wie er schiet en waar vandaan.

Het uitzicht zou heel geschikt zijn voor een *Godzilla*-film. De straten worden versperd door bergen bakstenen. Over het puin heen liggen neergehaalde elektriciteitskabels. Huizen zijn opengereten en verpletterd. Etalages zijn verbrijzeld en vernield. In de winkels is niet veel meer over dan kapotgeschoten schappen en meubilair. De duisternis wordt slechts afgewisseld door tientallen brandjes die smeulen in de ruïnes. De horizon gloeit rozig-oranje. Fallujah verkeert in doodsnood.

Door de nachtelijke inspanningen baden we in het zweet, dat door de bries die de dageraad aankondigt snel afkoelt. Onze uniformen zijn glad van het vocht. Overal pijntjes. We lopen te rillen. Bij het zuiveren van huizen stuiten we op een voorraad Starlighttelescopen uit de Vietnamtijd, nachtzichtkijkers, Amerikaanse uniformen en medische benodigdheden. We hebben inmiddels allemaal snijwonden aan onze handen, armen en gezicht. Onze broekspijpen zijn gescheurd of verbrand. De stedelijke omgeving vormt een continue fysieke uitdaging. Bij elke stap loop je het risico tussen het puin te vallen. Gebroken glas bedekt elke ruïne als ijskruimels op verse sneeuw. We verpulveren het met onze laarzen, maar als we uitglijden, breken we met onze handen onze val en daardoor komen die onder de glasscherven te zitten. We verwijderen de scherven zo goed als we kunnen en gaan verder.

We komen in een cadans. We hoeven niet alle huizen te zuiveren en ook niet alle wapens of voorraden die we tegenkomen mee te nemen. Dat zou ons dagen kosten. Wij zijn op jacht. We zoeken tuig en gaan door. Sergeant Jim en zijn Abrams-tank blijken essentieel voor onze snelle opmars. Hij gebruikt zijn zware kanon om gaten in gebouwen te schieten, en die gaten gebruiken wij vervolgens als ingang. Dat is veel veiliger dan steeds een gok te nemen als je een deur intrapt. Het 120mm-kanon is zo krachtig dat het soms in één keer een gat in drie of vier huizen schiet. Door de vuurkracht van dit ranke monster van 68 ton kunnen we een nieuwe route door elk blok kiezen en zo de valstrikken en dodelijke zones vermijden die de strijders zorgvuldig voor ons hebben uitgezet.

Twee uur voor zonsopkomst komen we aan bij de moskee. Hij staat precies in het midden van een blok met woonhuizen. Dit is de kern van de Askari- of Militaire Wijk. Het is een imposante buurt. Om elk huis staat een hoge, dikke buitenmuur met een metalen poort erin. Balkons die zijn gebouwd als vierkante kasteeltorens hangen boven de binnenplaats en bieden een uitstekende plaats om de buitenmuur onder schot te houden. De hele buurt lijkt wel te zijn ontworpen door vestingbouwers.

Toch stuiten we niet op vijandelijke strijders. De aankomst bij ons eerste belangrijke doelwit mondt uit in een anticlimax.

Het peloton loopt naar de poort aan de voorzijde van de moskee. De omringende muren zijn minstens drie meter hoog. Op de muur zijn glasscherven aangebracht – een zeer doeltreffend alternatief voor prikkeldraad. De poort zelf is gemaakt van dik massief staal en is drie meter hoog. Om de moskee te zuiveren moeten we erdoorheen.

Een a-10 vliegt bulderend over ons heen. Zijn 30mm-kanon maakt een uniek ‘*brrrrpprrrrrppp*’-geluid. Hij beschiet een doelwit in het zuiden en trekt op.

Hall is onze expert op het gebied van deuren intrappen. Hall, die deel uitmaakt van Fitts’ ploeg, is niet heel lang maar hij is gebouwd als een menselijke stormram, met brede, gespierde schouders en een laag zwaartepunt. Ik roep hem erbij. Hij werpt één blik op de poort en zegt: ‘Die breek ik van z’n levensdagen niet open, sergeant. Uitgesloten.’

Ik wend me tot Fitts: ‘Ik ga die bitch opblazen met c-4.’

Fitts knikt en gaat met het peloton buiten het bereik van de schokgolf staan. Ik pak een blok C-4 en steek het in de poort. Een paar tellen later heb ik de ontstekingsdraad bevestigd. Hij explodeert, maar als de rook is opgetrokken, is de poort zo goed als onbeschadigd.

Wat nu?

'Laten we een Bangalore-torpedo gebruiken,' oppert Santos. Dat zijn instrumenten van de genie uit de Tweede Wereldoorlog om barricades en hindernissen op te blazen. De Bangalore is in wezen een explosieve lading aan een pijp, of in dit geval een paal van een hek. We klemmen er een aan de poort vast, schakelen de ontsteker in en trekken ons terug.

Boem! De poort weerstaat ook deze aanval.

'Het is verdomme niet te geloven,' mompel ik.

Fitts geeft Knapp en Misa opdracht een paar granaten over de muur te gooien, voor het geval er iemand op ons staat te wachten aan de andere kant. De twee gaan aan het werk en gooien fragmentatiegranaten op de binnenplaats van de moskee.

Ik bedenk een beter plan. Ik zeg tegen Ruiz: 'Maak een AT4 gereed.' Ik wend me tot Fitts: 'Zorg dat iedereen afstand houdt.'

'Hoezo? Wat doe je, Bell?' vraagt hij.

'We beschieten de poort met een AT4.'

Iedereen stapt achteruit. 'Ruiz,' zeg ik, 'kun je het slot raken?'

'Ik kan het proberen, sergeant.'

'Toe maar.'

Ruiz richt het antitankwapen van dichtbij. Hij vuurt de AT4 af. De raket schiet met een gigantische vlam en geraas op de poort af.

De rook trekt op. De poort staat nog steeds overeind.

'Ruiz, stomme klootzak, hoe kun je die klotedeur nou missen? Hij staat op anderhalve meter van je vandaan, man!'

'Ik dacht echt dat ik raak schoot, sergeant Bell.'

Ik draai me om en loop naar de poort. Jawel hoor, Ruiz heeft het slot vol geraakt. Zijn 84mm-raket is zelfs recht door het sleutelgat gegaan. Er is een geschroeid, volmaakt symmetrisch gat in ontstaan. Toch weigert de poort open te gaan.

Gedwarsboomd door een kloterige hadji-poort. Dit kan toch niet waar zijn?

Santos bevestigt een Claymore-mijn op het hengsel. Deze ontploft, maar de poort weerstaat de knal opnieuw.

‘Santos: haal de Javelin.’

‘Vergeet het, man,’ zegt Fitts. Hij wil niks met de zware FGM-148-antitankraket. Die krengen hebben een diameter van ruim dertien centimeter.

Jims stem komt door over de radio. Hij heeft naar de nieuwste versies van ons raadsel geluisterd. ‘Sergeant Bell, je moet die muur omver duwen.’

‘Dat zou wel de beste oplossing zijn.’

We gebruiken onze Brads gewoonlijk niet als stormram. Daarmee kun je ze gemakkelijk beschadigen, en als ze worden uitgeschakeld, verliezen we een belangrijke slachtofferproducent. Maar dit keer hebben we een Brad nodig.

De dichtstbijzijnde is die van luitenant Meno. Meno is uitgestegen om zich bij mij aan te sluiten en heeft het voertuig aan sergeant Chad Ellis overgelaten, een kleine schutter met de bouw van een buldog. Ellis zit al sinds 2001 bij het derde peloton en verpersoonlijkt het gezicht en de instelling van onze familie, die liefderijk bekendstaat als de Derde Kudde.

Hij is een betrouwbare onderofficier en een uitstekende Bradley-schutter, maar hij is niet gewend het commando te voeren. Zijn chauffeur, Gregory Marcoot, is eveneens betrekkelijk nieuw. Geen ideale situatie, maar we roepen hem er toch bij.

Jims tank dendert onze kant op en gaat aan de kant van de straat staan om Ellis langs te laten. Het is moeilijk om in een Bradley Marcoots ogen te zijn en tegelijkertijd dekking te geven. Terwijl de Brad vooruit gaat, draait Ellis zijn toren weg van Jims tank. De loop van zijn kanon botst met een doffe dreun tegen de zijkant van de moskee. Ellis reageert op de klap en Marcoot knalt de Brad tegen de achterkant van Jims tank.

‘Wat gebeurt er?’ schreeuwt iemand.

De Brad staat stil, maar Ellis blijft de toren draaien. De loop hakt als een reusachtige houthakkersbijl in een telefoonpaal in de buurt. *Knak!* De paal breekt in tweeën, en de kabels verspreiden zich als slangen over straat.

‘Wat ben je in godsnaam aan het doen, man?’ schreeuwt Fitts.

Ten slotte slaagt Ellis erin de toren parallel te krijgen aan de rijrichting. Het voertuig rijdt rukkerig naar de poort. Ellis richt en opent het vuur met zijn kanon. De 25mm vuurt enkele salvo’s af, die slechts een paar gaten slaan in de poort. Dan blokkeert zijn wapen. Met het oog op wat daar net mee is gebeurd, is dat niet zo vreemd. Ellis stapt over op de coax-mitrailleur en knalt een kort salvo in het slot voor ook dit wapen blokkeert.

De Brad heeft nu nog maar één wapen over, zijn tow-antitankraket. Ellis probeert de lanceerinrichting in positie te brengen maar die weigert omhoog te gaan. Zijn voertuig is feitelijk uitgeschakeld. Er functioneert geen enkel wapen meer.

Hij kan nog wel als een reusachtige stormram dienen. Marcoot rijdt heel voorzichtig naar voren en drukt met zijn linker bumper tegen de poort. Hij geeft gas, maar de Brad staat in een onhandige hoek en heeft geen grip. De poort weerstaat zelfs deze aanslag.

Jim bekijkt dit alles en zegt tot slot: ‘Kom achter me staan, dan probeer ik het.’ De Abrams rolt naar voren en Jim duwt zijn stootrand linksvoor in de hoek van de betonnen muur om de moskee. Daarna zwenkt hij naar links. De kracht van de 1500pk-turbines van de tank is ronduit verbijsterend. Onder de druk van deze manoeuvre bezwijkt de muur. Hij wankelt van de poort tot de hoek en stort vervolgens in. Zoiets heb ik nog nooit gezien.

‘Wauw,’ zeg ik over de radio. ‘Bedankt, kerel.’

Het peloton betreedt de compound en treft een voorraad wapens, uitrusting en munitie aan. We lopen over de binnenplaats. Bergen mortiergranaten en rpg’s, kisten met munitie en andere explosieven. Als we nu in een vuurgevecht terechtkomen, is dit onze enige dekking.

We stellen de binnenplaats veilig en vinden nog meer spullen, waaronder radioapparatuur en nog meer Amerikaanse voorraden. Op grond van de *rules of engagement* mogen we de moskee zelf niet betreden. Aangezien wij ongewassen ongelovige christenen zijn, zou dat Iraakse gevoelens kwetsen. We willen wel die kutstad van ze in puin gooien, maar gevoelens kwetsen, nee, dat is zeker niet de bedoeling.

Intussen gebruikt onze vijand zijn heilige plaatsen als voorraadbases.

Het bataljon van het Iraakse leger dat ons bij de doorbraak is gevolgd, komt nu aanrijden en stijgt uit. Deze keer doen de soldaten wel hun best. Ze ogen competent als ze voor de ingang postvatten. Ze trappen de voordeur open en rennen schietend met hun wapens naar binnen. Wij blijven buiten staan luisteren naar de schoten en vragen ons af of we een vuurgevecht mislopen.

Een paar minuten later duikt hun leider weer naar buiten. Hij kijkt Meno aan, lacht en steekt zijn duim in de lucht. ‘Oké!’ verkondigt hij in gebroken Engels. ‘Alles veilig!’

Hoofddoel veiliggesteld. Reusachtige munitievoorraad ontdekt. Geen tuig te zien. Het is een vreemde start van de Götterdämmerung van Irak.

Met nog zo’n half uur duisternis te gaan, geeft Meno ons opdracht een huis te zuiveren, vuurposities in te richten en wat rust te nemen. Fitts gaat met zijn ploeg naar de overkant van de straat en neemt zijn intrek in een onbeschadigd huis ten noorden van de moskee. De tweede ploeg en ik gaan naar het eind van het blok en zuiveren een huis van twee woonlagen aan de overkant van de straat, even ten noordoosten van de moskee.

Ik organiseer de bezetting op het dak. De rest van de ploeg ploft neer voor een hazenslaapje op de eerste verdieping van het huis, vlak voor de toegang tot het reusachtige dak. Ik blijf nog even achter om mijn soldaten instructies te geven. Lawson belooft de komende pakweg twintig minuten de boel in de gaten te houden. Als dat voor elkaar is, ga ik de trap af om de voordeur te bewaken.

In de kamer boven me liggen Michael Ware en Joeri Kozyrev languit op de grond. Doc Abernathy ligt naast hen. Een paar andere jongens zitten te roken of hun wapen schoon te maken. We zullen hen een uur laten slapen, waarna we een paar man de mannen op het dak laten aflossen, zodat ook die kunnen rusten.

Ik ga zitten, steek een sigaret op en inhaleer diep. Mijn zenuwen zijn gespannen, maar ik heb het gevoel dat ik een week zou kunnen slapen. Toch weet ik dat dit nog maar het begin is.

De ploeg heeft tot zover heel goed gepresteerd en ik ben trots op mijn mannen. We werken goed samen en het is duidelijk dat ze elkaar

vertrouwen.

Zo was het niet altijd. Aan het begin van onze aflossing, maanden geleden, betrapte ik een van mijn soldaten op het snuiven van samengeperste lucht, in een poging high te worden van de lachgas-achtige chemicaliën die daar in zitten. Ik was woedend. Ik liet iedereen aantreden en vroeg wie er nog meer bij betrokken was.

Fitts, sergeant Omar Hardaway, Brown en ik voelden alle leden van mijn ploeg aan de tand. Ik zette de klok terug naar 1965, toen onderofficieren nog ‘allesomvattende’ begeleiding mochten geven. Gevoelens werden gekwetst, ribben werden gekneusd, ze kregen klappen op hun hoofd, maar er werden geen tranen geplengd. Belangrijker nog, geen van de soldaten verlinkte zijn kameraden. Nee, twee jongens die niets met het incident te maken hadden, namen de hele schuld op zich.

Dat was de dag waarop mijn ploeg een eenheid werd. Ze waren loyaal aan elkaar gebleven, en daar had ik respect voor. Ze ontdekten dat ze elkaar konden vertrouwen. Het was tegelijkertijd de dag dat ik ontdekte hoezeer ik werkelijk gaf om deze mannen.

Nu neem ik nog een trekje van mijn sigaret en doe ik mijn uitrusting af. Terwijl ik mijn patroontassen aan het herordenen ben, verschijnt Lawson boven aan de trap.

‘Psst, sergeant Bell,’ roept hij met fluisterende, zachte stem.

‘Wat is er?’ Lawson ziet zo wit als een doek.

‘Stuckert denkt dat hij iets heeft gezien.’

Ik grijp mijn uitrusting en ga naar het dak.

10

SCHADUWEN EN SPOKEN

‘Wat is er loos?’ vraag ik aangekomen op het dak aan Stuckert.

‘Daar,’ fluistert hij, terwijl hij met zijn SAW wijst naar een raam met tralies ervoor, nog geen anderhalve meter verder op het dak van het buurhuis. Ons dak deelt een muur met het huis ernaast. De twee zijn van oost naar west met elkaar verbonden.

‘Wat doe je?’ vraag ik hardop. Ik weet het niet zeker, maar ik vermoed dat Fitts en zijn mannen in dat gebouw zitten.

‘Er zit daar een vent,’ fluistert Stuckert. ‘Ik zag een hand het gordijn verschuiven.’

Stuckerts ogen zijn zo groot als schoteltjes, en zijn nekharen staan in de houding. Iets heeft hem een *Nightmare on Elm Street*angst aangejaagd.

Ik loop voorzichtig naar de muur en bekijk het raam. Ik zie geen hand. Ik zie vuile en gescheurde gordijnen, die lichtjes wapperen in de wind.

‘Stuckert.’ Door hem begin ik nu ook te fluisteren. ‘Kom nou Stuckert, die gordijnen wapperen door de wind. Je hebt het koud. Ik heb het ook koud. Je bent uitgeput. Ik ben ook uitgeput.’

Ik aarzel. Hij kijkt gepijnigd.

‘Stuckert, weet je zeker dat je het hebt gezien?’

‘Ik weet het zeker.’

Vertrouw die jongens nou eens.

Stuckert komt uit Californië en is bij het leger gekomen als een lastige jongen uit een rijk gezin. Zijn oom is de burgemeester van zijn woonplaats, en zijn vader is uiterst succesvol. Al zolang hij bij de tweede ploeg zit, is hij altijd bij de les geweest. Hij is een goede militair, een goeie knul, die grote stappen heeft gezet om een man te worden. Hij is niet geneigd tot aanstellerij en aan zijn moed valt niet te twijfelen.

Wees een leider. Vertrouw je mensen.

Ik moet het zeker weten. ‘Hé, Maxfield, sergeant Lawson, hebben jullie iets gezien?’

‘Nee, sergeant Bell.’

Ik weet niet waar Fitts op dit moment zit. Hij is ergens ten westen van mij aan dezelfde kant van de straat. Is het mogelijk dat hij zonder dat wij het weten het buurhuis heeft betrokken? Ik moet me ervan vergewissen dat we niet onze eigen mensen doden voor we het raam onder vuur nemen.

Stuckert zit nog steeds achter zijn SAW. Ook al zit Fitts niet in het huis naast ons, dan nog lopen we het risico dat we hem per ongeluk raken als we met een machinegeweer in zijn richting gaan schieten.

‘Oké, Lawson, pak je negen. Stuckert, jij ook.’ Lawson haalt zonder zijn blik van het raam af te wenden zijn pistool uit zijn holster en houdt het stevig in zijn hand. Stuckert pakt er een van de machinegeweerschutters van het Bravo Team. Hij schiet terug naar zijn plek bij de muur en richt de korte loop op het raam.

‘Oké, houd de wacht met de 9mm’s. Als je iets ziet, aarzel dan niet. Gebruik je gezond verstand, Stuck. Ik vertrouw je.’

‘Oké, sergeant,’ zegt Stuckert.

Ik pak mijn radio en activeer de microfoon: ‘Hé, Fittsy, waar zit je? Mijn jongens zien een vent in een gebouw en ik wil er zeker van zijn dat ik niet op jou ga schieten.’

‘Ik zit twee huizen verderop. Ik zie hier geen reet.’

Doc Abernathy duikt op in de ingang van de blokkendooskamer. Hij komt ineengedoken naar ons toe om niet boven de rand van de muur uit te steken.

Hij gaat naast Lawson staan en richt zijn blik op het raam.

Is het echt mogelijk dat er tuig pal naast ons zit? Waarom hebben ze niet op ons geschoten toen we op straat de poort naar de moskee probeerden open te breken?

Lawson springt ineens naar achteren. Ik schrik van die abrupte beweging en kijk naar mijn mannen. Doc Abernathy duikt ineen en wendt zich tot mij: ‘Sergeant Bell, Lawson ziet iets.’

Lawsons ogen zijn op het raam gefixeerd.

‘Wat is er aan de hand?’

‘Hé, man, er zat net een fucking hand aan dat kutgordijn.’ Lawson kijkt me even aan met dezelfde spookhuisblik als Stuckert net had.

‘Stuckert, richt je pistool op de rand van dat gat. Jij schiet naar links, begrepen?’ ‘Roger, sergeant Bell.’

‘Lawson, jij schiet naar rechts. Als je munitie tekortkomt, steek ik er een Mossberg in.’

‘Begrepen,’ zeggen ze in koor.

Lawson richt. Stuckert doet hetzelfde. Ze drukken op de trekker, de 9mm’s knallen.

‘*BAAAAAAAAAGGGH!*’

Achter het gordijn begint iemand te gillen. Het geluid klinkt zo plotseling en is zo hard dat ik me de pleuris schrik. Heel even sta ik aan de grond genageld. Automatisch bestoken de jongens het raam met nog meer kogels.

‘*Aaaaaagh!*’

Lawson schiet zijn magazijn leeg en ramt er een nieuw in. Hij duikt ineen en bestookt het raam opnieuw. Bloed spat tegen het gordijn. Tussen de schoten door horen we een bons, alsof iemand van een stoel of tafel op de grond is gevallen.

‘*Jaaaaaaiiiie*,’ de stem achter het raam vergaat van de pijn en klinkt doodsbang. We hebben hem overrompeld, en hij is zwaargewond.

We proberen hem met een granaat door het raam uit te schakelen, maar de tralies zitten zo dicht op elkaar dat we er geen fragmentatiegranaat tussen kunnen gooien. Dus blijven Stuckert en Lawson maar vuren.

Het gegil komt boven de herrie uit. De man gilt en brult en wauwelt in het Arabisch. We kunnen hem niet zien, wat het griezelig maakt. Een paar anderen voegen hun wapens toe aan het geheel. We vullen het vertrek achter het raam met een horzelnest aan kogels.

Hoe is het mogelijk dat die vent nog leeft?

‘Stop met schieten! Ophouden!’ roep ik. De mannen laten de trekkers los. Ik buig me over de muur en druk mijn hoofd tegen de tralies. Het is te donker om iets te zien in het vertrek, maar ik hoor hem bewegen. Hij loopt langzaam en schuifelt, en het klinkt alsof hij de trap af strompelt.

‘Oooooohhh.’

Dat leek wel van buiten te komen.

‘*Aaaaagh.*’

‘Hij is op de binnenplaats!’

Ik zwenk naar de andere kant en kijk in noordelijke richting naar beneden. De twee huizen hebben een gemeenschappelijke binnenplaats, inclusief sierlijke zuilen. Het valt me op dat het grootste deel van de noordelijke compoundmuur totaal vernietigd is door artilleriebeschietingen, zodat ons huis een veel minder goed verdedigbare positie is dan ik aanvankelijk dacht.

‘Daar! Daar heb je hem!’

De Giller beweegt zich half rennend, half strompelend naar een van de decoratieve zuilen. Hij glipt erachter en verdwijnt voor we onze wapens op hem kunnen richten.

Fitts klinkt door de radio: ‘Wat is dat, verdomme?’

‘We hebben er net een geraakt. Volgens mij zit hij nu op jouw niveau.’

‘Hij zit vlak bij me, maar ik stuur mijn jongens pas naar buiten als ik precies weet waar hij zit.’

‘Oké. We gaan hem met 40mm-granaten in beweging brengen. We jagen hem daar weg. Als hij zich beweegt, kunnen jullie hem neerschieten. Zo niet, dan pakken wij hem.’

‘Klinkt goed.’

Ik draai me om en schreeuw: ‘Santos! Geef me een 40mm, godverdomme. Schiet met de 203 op die zuil!’

Santos glipt langs de muur tot hij de binnenplaats duidelijk in het vizier heeft. Hij schiet twee keer. Granaatscherven rijten de strijder open, die piept als een kat die is aangereden door een auto.

‘Knapp!’

Knapp loopt naar ons toe en bestookt de zuil. We schieten nog een paar 40mm’s af. Lawson prepareert een granaat en schiet die op de binnenplaats. Tot onze verbazing ontploft die niet. Santos mikt met zijn 203-granaatwerper en vuurt. De 40mm-granaat explodeert en tikt Lawsons fragmentatiegranaat de straat op. Het volgende schot zorgt dat die ontploft.

Al die tijd loeit de Giller. Het lijkt wel alsof alle pijn en ellende van deze plaats in één stervende stem is gehuld.

‘Stop met schieten! Stoppen!’ roep ik. We hebben genoeg schade aangericht. Nu wachten we af of hij zich vertoont, zodat we definitief met hem kunnen afrekenen.

Geen geluk. Hij blijft zitten waar hij zit en blijft ons op de zenuwen werken met zijn doodsstrijd.

De zon is inmiddels net begonnen in het oosten de horizon te bedwingen. De hemel is van zwart veranderd in goudkleurig oranje, en lange schaduwen doorsnijden de straat om ons heen. Mist en rook hangen laag boven de stad, beperken ons zicht en versterken het huiveringwekkende gevoel.

De Giller zwijgt. In het westen horen we in de verte geweerschoten. Het eerste peloton zal rond zijn eerste doelwit, een school, in een gevecht verwikkeld zijn.

We kijken elkaar aan en vragen ons af of de Giller is doodgebloed. We schieten nog niet, maar wachten met onze vinger gespannen aan de trekker.

De Giller brult zo hard als hij kan iets in het Arabisch. Ik versta niet wat hij zegt, maar anderen wel. Iemand geeft hem vanuit het noorden antwoord. Een paar tellen later geeft een ander gillend een reactie. Er schreeuwen er nog drie of vier iets. Vanuit het zuiden klinkt een vijfde kreet uit de verwoeste stad.

Overal om ons heen spoken stemmen rond in de mist en rook. Een verschrikkelijke angst maakt zich van mij meester.

Wat hebben we ontketend?

Fitts roept me op via de radio: ‘Bell? Man? Hoor je die shit?’

‘Wat denk je, maat? Vijftien à twintig?’

‘Volgens mij veertig à vijftig.’

‘Zware shit, jochie.’

‘Zware shit.’

Door een fluitsignaal staan we allemaal stokstijf stil. Het klinkt scherp, maar vol en krachtig. Ik kan niet bepalen waar het vandaan komt.

Er klinkt nog een fluitje. Weer een ander reageert daarop. Er antwoorden er nog twee.

O mijn god. Ze zitten overal om ons heen. Onze Brads zitten in het westen tussen ons en het tweede peloton. Ellis zit op de kruising in het

zuiden en oosten, maar hij heeft geen wapens die het nog doen. Wij bezetten een smal stukje van Fallujah. Het is een stevige positie, maar we hebben geen diepte.

Ik draai me om, luister naar het koor, en moet denken aan de legendarische bugels die de Chinezen gebruikten voor ze in Korea hun menselijke aanvalsgolven op ons af stuurden.

'Maak je klaar om je te verdedigen!' Het is een citaat uit *We Were Soldiers*, waarin Sam Elliott sergeant-majoor Basil Plumley speelt. Het is minder grappig dan ik dacht. De mannen zien er aangeslagen, maar vastberaden uit. Michael Ware en Joeri hebben zich inmiddels bij ons op het dak gevoegd.

'Heb je het gehoord?' zeg ik tegen Ware. 'Hier is je verhaal, verdomme. Hier en nu.'

Ware staart me aan. Ik wend me tot mijn ploeg. 'Dit is het verhaal dat je later aan je kinderen vertelt. We hebben perfecte dekking. Die klootzakken vallen ons straks aan, en wij gaan ze allemaal afknallen. Begrepen?'

Iedereen knikt. Ik ga verder: 'We halen er geen Brads bij. We laten hen in de waan dat ze onbeschutte soldaten zonder ondersteuning in de val hebben gelokt. Ze zullen ons bestormen, en wij knallen ze neer. Akkoord?'

'Akkoord!'

'Oké, haal je munitie tevoorschijn. SAW-munitie naast je knieën. Leg je magazijnen zo neer dat je er snel bij kunt. Wij komen niet van dit dak af. Wij gaan er niet vandoor. We houden stand en vechten hier.'

De mannen graaien in hun zakken en leggen hun magazijnen klaar langs de muur. Knapp, Sucholas en ik verdelen de ploeg in groepjes en wijzen vuursectoren aan. We zijn met weinig, maar we hebben vuurkracht. Lawsons M240 Bravo's vormen de kern van onze kracht. We stellen de twee middelzware 7,62mm-machinegeweren richting het noorden op, waar de schutters, Joe Swanson en Jamison McDaniel, een open ruimte van de stad kunnen afspeuren op doelwitten. Alan Pratt zit tussen hen in, klaar om bij een van de twee bij te springen. Ik zet twee man met M4's bij de zuidmuur. Als we vanuit die richting worden bestormd, zitten we in de penarie, maar ik kan mannen weghalen bij de noord- en westzijde als dat noodzakelijk is.

We hebben uitstekende beschutting. We beschikken over een centrale gevechtspositie. Mijn jongens vertrouwen elkaar. Ik vertrouw hen. Wij gaan winnen.

Fok jezelf op. Gebruik de angst. Laat je er niet door verslaan. Versla de angst. Dit is het gevecht waar je altijd naar hebt verlangd. Je bent geboren om dit gevecht te winnen.

Ik zou samen met de mannen met het wapen in de aanslag tegen de muur willen staan, maar dat is mijn taak niet. Ik moet een leider zijn, geen soldaat. Ik ga mijn vuurlinie af en controleer mijn mannen. Ze zijn er klaar voor, en ik kan niet trotser op ze zijn.

De fluitjes zwijgen. Nu volgt het geluid van voetstappen, als galopperende paarden, die weergalmen door de ons omringende straten en stegen.

Ze komen eraan. Ze hebben het op óns gemunt.

De Giller weeklaagt en jammert. Zijn redding is nabij.

11

DAKGEVECHTEN

De eerste aanval komt vanuit het noordwesten, in de richting van de ploeg van Fitts. We horen voeten roffelen over het puin en zetten ons schrap. Santos draait zich om, wijst in de richting van de Giller en zegt iets, maar zijn woorden gaan verloren in een explosie van vuurkracht. SAW'S roffelen, M4's knallen. Een handgranaat ontploft. Het zwelt aan tot een koor van wapens, van alles door elkaar. Vijftien seconden lang is de straat ten westen van ons een oord des doods, dankzij Fitts en zijn jongens.

De laatste kogel schampt van het asfalt. Daarna barst gejuich los.

'Wie-haw!' schreeuwt Fitts over de radio. 'Einde oefening. We hebben ze allemaal uitgeschakeld. Liepen recht in onze armen.'

De eerste golf stormde op Fitts af zonder te weten dat zijn mannen daar zaten. Die hadden zich geposteerd in de ramen en deuropeningen van de huizen die ze hadden gezuiverd. Ze renden frontaal op hen af, en zeven of acht stierven zonder dat ze wisten waar ons vuur vandaan kwam. Een geweldige manier om een gevecht te beginnen.

'Mooi werk, man,' roep ik terug.

'Hé, Bell. Hier zit verder niks. Ik ben weg. We komen naar jou toe.'

'Oké.'

Ik draai me om naar mijn mannen. 'Niet schieten. Er komen Terminators aan.'

Tegen Fitts zeg ik: 'Weet je waar ik zit?'

'Ja. We komen eraan. We moeten consolideren.'

Daar heeft hij gelijk in. We zullen elke M4 en elke SAW nodig hebben tegen wat er komen gaat.

Onder me hoor ik Fitts schreeuwen: 'Terminators komen.' De eerste groep stormt ons huis in. De mannen rennen de trap op en bereiken het dak. Het derde peloton is weer een geheel. Fitts en ik reorganiseren de zaak en delen iedereen in vuursectoren in. Stuckert moet naar de uiterste rand van

het dak, waar hij een steeg kan bestrijken. De kans dat ze die zullen gebruiken is niet groot, en Stuckert is dan ook niet blij. Per slot heeft hij ervoor gezorgd dat we het hier gaan uitvechten.

De zon is nog onder de horizon, maar we voelen nu al de gloed van alweer een gouden ochtend. Ik begeef me naar de noordmuur. Op de een of andere manier heeft de vijand ons de afgelopen nacht weten te ontwijken en onze achterhoede en flanken weten te infiltreren. Nu staat hij klaar om toe te slaan.

Ik kijk langs de daken. Eerst zie ik alleen de grote watertanks die de Irakezen hebben gebouwd voor hun riolering. Naast een ervan zie ik zandzakken. Daar zitten ze. En er zijn er nog veel meer. De daken zijn bezaaid met gevechtsposities. Soms zijn ze voorzien van een dak, soms zijn ze zelfs versterkt met constructies van hout en baksteen. We zitten midden in een heel netwerk.

Om ons heen daalt een stilte neer. Op straat geen snelle voeten meer, geen gekletter van wapens of het *swisj-swisj-swisj* van langs elkaar glijdende broekspijpen terwijl onze vijanden naar voren stormen.

Opeens trekt een geluid onze aandacht. Het komt van een dak ten noordwesten van ons. We kijken, maar zien niets. De spanning op ons dak loopt nog iets op. Dan een beweging in het noordoosten. Ik draai me snel om, net op tijd om een baksteen uit zo'n bunkertje te zien vallen. Die klettert neer op een dak. Nog steeds niemand te zien.

Kalm blijven. Waarschijnlijk weten ze niet eens waar we zitten.

Ik schuif naar Joe Swanson toe, een van onze 240-schutters. 'Denk eraan, Swanny, laag richten en dan omhoog gaan. Begrepen?'

'Begrepen, sergeant.'

'Allah! Allah!'

Wat was…

'*Argggghh…*'

Ik loop over het dak, tot ik naar het noordwesten kan kijken. Op straat staat één enkele man. Hij is in schaduwen gehuld, maar ik kan zijn lichaam zien, lang en mager.

Hij begint te zingen.

Een vlaag angst jaagt langs mijn ruggengraat. Uit zijn stem spreekt vastberadenheid en hartstocht. Deze man gelooft.

Zou hij klaar zijn om te sterven?

Hij stapt de schaduwen uit en het licht van de oranje dageraad in. Zijn manier van lopen is vastberaden en trots. Hij herhaalt zijn zingende kreet. In zijn rechterhand heeft hij een machinegeweer. De patroonband hangt à la Rambo over zijn linkerarm. Hij kromt zijn vinger en gebaart ons om te schieten.

Verbijsterd kijken we naar hem. Hij zoekt geen dekking. Hij loopt gewoon midden op straat, zijn machinegeweer schietklaar. Hij doet alsof het niets weegt.

Wat is de man aan het doen? Hij vraagt om een dodelijke kogel. Wat voor man vergooit nu zo zijn leven? Tot nu toe heb ik weinig meer dan minachting gevoeld voor onze vijand. Maar nu ik deze man zo zie, krijg ik respect voor hem. Hij is een krijger, een man die gelooft dat zijn zaak waarde heeft en zijn leven ervoor over heeft. Dat hebben we in elk geval met elkaar gemeen.

Maar toch moet hij sterven.

Inmiddels staat hij nog geen honderd meter van ons vandaan. Zijn stem wordt zachter, maar nog steeds is er niets van angst in te horen.

Wanneer je niet weet waar de vijand is, schiet je in de richting van waar je hem vermoedt en kijk je wat er gebeurt. Dat heet vuurverkenning. De enige verklaring die ik dus heb voor dit suïcidale gedrag is dat de moedjahedien ons aftasten. Deze strijder is een offer dat ze brengen. Ze wachten tot we het vuur openen en zo onze positie verraden. Een sinistere manier om een kameraad te gebruiken.

We hebben niet met amateurs te maken.

De man gromt en herhaalt zijn kreten. Ik wou dat ik wist wat hij zegt. Ik versta heel wat Arabisch, maar dit versta ik niet.

Oké, zo kan hij wel weer.

‘Swanson, geef die vent wat hij wil. Maak er een eind aan.’

Ratelend komt de 240 tot leven, een geluid alsof een enorme rits wordt opengerukt. Swanson richt te laag. Zijn eerste salvo slaat gaten in het asfalt voor de strijder. De man draait zich om en schreeuwt het uit van woede.

Door de rauwe haat in zijn stem gaat er weer een rilling langs mijn ruggengraat.

De strijder opent het vuur met zijn machinegeweer. Hij staat midden op straat en gaat een duel aan met Swanson, machinegeweer tegen machinegeweer. Swanson richt wat hoger en nu zwermen zijn kogels om de voeten van de strijder. Weer een kleine correctie. Zijn volgende salvo zaagt de benen van de man door. Je ziet wit bot en de man stort neer, zijn vinger nog steeds op de trekker. Hij schreeuwt het uit van pijn, maar weigert het gevecht te staken. Om hem heen ontstaat een poel bloed. Weer haalt hij de trekker over. Kogels spatten tegen ons huis en zoeven over ons heen.

Weer vuurt Swanson. Kogels slaan in de borst van de strijder, maar hij weigert te sterven. Nu opent Jamison McDaniel het vuur met zijn eigen 240. Op straat was het eerst alleen maar gruwelijk. Nu wordt het een bloedbad. Steven Mathieu voegt er zijn SAW aan toe. De pkc van de strijder klettert op het asfalt, en zijn lichaam wordt uiteengereten. Stukken vlees vliegen over het asfalt. Toch blijven onze mannen schieten.

‘Ophouden. Niet meer schieten!’

Iedereen is gespannen, maar toch zwijgen onze wapens.

Nauwelijks hebben we ons laatste schot gelost of de wereld om ons heen ontploft. Kogels raken de rand van ons dak. Een RPG suist langs het dak. Overal waar ik kijk zie ik flitsen van vuurwapens uit deuropeningen, ramen en van hoeken van gebouwen.

De vijand weet nu waar we zijn en wat we hebben. De strijd is begonnen.

Als ik me omdraai, zie ik Stuckert. Hij heeft zijn positie verlaten om samen met de anderen op de strijder te kunnen schieten.

‘Stuckert!’ schreeuw ik. ‘Je zit niet in je sector. Blijf goddomme in je eigen sector.’

Hij knikt en gaat terug naar zijn positie. Er is veel moed voor nodig om je maten te vertrouwen en in je eigen sector te blijven, vooral wanneer het zwaarste vuur van achter je komt.

De vijand raakt ons met alles wat hij heeft. AK-47’s blaffen. Machinegeweren lossen lange salvo’s. Aan de west- en noordkant raakt onze muur bezaaid met kogelgaten. Figuren schieten tussen gebouwen door en rennen over de straat onder ons. De M240’s vuren aan één stuk door en

hun ongelooflijke vuurkracht maakt al het verschil. Dit is een gevecht op afstand, typisch iets voor machinegeweerschutters. De vijand probeert ons vast te pinnen, zodat ze weer een stormloop kunnen wagen. We moeten het met vuurkracht zien te redden, anders worden we onder de voet gelopen.

Swanson is door zijn patroonband heen. Hij laat zich achter de muur zakken en begint te herladen. Het is een professional en heel methodisch, maar af en toe lijkt het wel of hij in slow motion bezig is.

'Swanny, tempo met dat ding. We hebben je hard nodig.'

Swanson kijkt me aan en dan klikt er iets. Geweldige jongen, heel betrouwbaar, maar af en toe heeft hij een schop onder zijn hol nodig. Zijn handen vliegen over zijn wapen. Hij klikt het dicht en wil net opstaan als iemand schreeuwt: 'Raket!'

Iedereen duikt weg.

Fsssssssttt – BOEM! De RPG raakt de muur die ons beschermt en ontploft. Scherpe stukken beton, pleisterwerk en stalen scherven regenen op ons neer. We schenken er geen aandacht aan, komen overeind en heropenen het vuur.

Plotseling maakt Misa een pirouette en valt neer op het dak, zijn handen tegen zijn gezicht. Ik ren op hem af.

'Ik ben in mijn gezicht geraakt,' mompelt hij.

Een stuk witte fosfor van een lichtspoorkogel zit in zijn wang. Het sist. Zijn huid kookt, en zwart bloed welt op uit de wond. Ik steek mijn hand uit en pulk de scherf er met mijn gehandschoende handen uit. Een seconde later is het net of mijn hand begint te smelten.

'Alles goed, makker. Je hebt alleen maar een brandwond. Ik zag je vallen. Schrikken.'

Misa, nog half verdoofd, knikt. Zijn wang ziet er vreselijk uit. In het open riool dat Fallujah is, loop je met zo'n open wond een groot risico op een infectie. Dat kan Misa niet schelen. Hij komt overeind en gaat terug naar de rest.

Meer naar het westen breekt een fel gevecht uit rond het eerste peloton, dat klem zit op een dak, zonder veel dekking. Onze twee Bradleys gaan erheen om steun te verlenen en hun Bushmasters hebben het algauw heel druk. Vrijwel onze hele strijdmacht heeft het zwaar door deze tegenaanval.

Michael Ware en Joeri lopen tussen ons door en fotograferen en filmen het gevecht. Ze nemen welbewust grote risico's en mijn respect voor het tweetal groeit. Twee keer ketsen kogels van de muur naast Joeri. Ware wordt bijna geraakt door een rpg. En toch blijven ze achter onze jongens staan en filmen het vuur van de tegenstanders.

We houden stand, maar hun vuurkracht wordt steeds groter. Overal om ons heen lopen strijders te schreeuwen en te gillen. Heel beklemmend, maar we schreeuwen en vloeken terug. Een van hun verkenners verschijnt op een dak, pal boven de suïcidale machinegeweerschutter. Ik zie dat hij zijn maten aanwijst waar we zitten.

Godverdegodver.

Ik ga op een stoel staan, wijs naar hem en brul: 'Ik ben de dood, de verwoester van werelden. Klootzakken!' Daar moet Ware hard om lachen. Hij weet dat ik Robert Oppenheimer citeer die Vishnu citeert. Maar de verkenner snapt dat niet.

Steven Mathieu, een van Fitts' SAW-schutters, is door een hele doos munitie heen. Hij knielt neer, pakt een tweede doos en springt overeind. Zijn machinegeweer ratelt. Hij lost korte, weloverwogen salvo's. Met zijn zevenendertig jaar is hij een van de oudsten in het peloton. Maar hij kan nog prima met de jongeren meekomen.

Ik betrap Stuckert erop dat hij weer uit zijn vuursector kruipt, omdat hij dolgraag mee wil doen. Weer stuur ik hem terug. Hij moet de steeg blijven dekken. Hij vloekt van frustratie.

Ik schuif naar Fitts toe, maar die wil liever niet dat we dicht bij elkaar zijn. Daar zit wat in. Terwijl we praten, slaat naast zijn hals een kogel tegen de muur. Hij schrikt, duikt weg en werpt me een blik toe. Ik weet dat hij denkt aan de drie kogels waardoor hij op 9 april is geraakt, en probeer hem af te leiden.

'Fitts, wat is het bereik van zo'n pompgeweer?'

'Weet ik niet.'

Hij staat op en lost zes schoten met zijn Mossberg 500. Honderdvijftig meter verder slaan ze stukken uit een muur.

'Zag je dat?' vraagt hij trots. Hij gaat achter zijn mannen in een stoel zitten en geeft leiding aan het gevecht. Even later staat hij weer op en loopt

rond, vurend met zijn Mossberg.

‘Hé, er zit een vent achter die muur daar!’ schreeuwt Hugh Hall en wijst naar een binnenplaats.

Ohle en Metcalf nemen de muur onder vuur met hun SAW’s. Als ze even ophouden, stormt een strijder door een poort en lost een lang salvo op ons.

Sergeant Hall is bezig met een antitankraketwerper.

‘Opgelet!’

Iedereen zorgt dat hij buiten bereik is van de steekvlam.

Foessssj! De raket verwoest de poort. Ohle en Metcalf komen schietend overeind. De strijder is zijn dekking kwijt en sterft terwijl hij verwensingen schreeuwt.

Luitenant Meno is via de radio aan het coördineren met kapitein Sims op de commandopost, en informatie aan het doorgeven. Maar het wordt te benauwd. We lopen een reëel risico het op vuurkracht af te leggen. Dan kunnen de strijders ons onder de voet lopen of het vuurcontact verbreken en de strijd op een andere dag voortzetten. En dan hebben we verloren.

Meno wil een Brad. De enige de beschikbaar is, is die van sergeant Brown. Die staat nu nog op een kruispunt om dekking te geven aan sergeant Ellis, want de wapens van diens Brad doen het niet meer.

Brown rijdt grommend onze kant op. Gossard, zijn schutter, opent het vuur met zijn Bushmaster. De 25mm-granaten slaan aan beide kanten van de straat stukken uit gebouwen. Gossard draait zijn toren naar links en rechts. Elke rebel die zo dwaas is zich bloot te geven gaat eraan.

Ondertussen trekt een groep strijders vanuit het zuiden in hoog tempo naar de Brad van Ellis. Die staat op een kruispunt, achter de plek waar het eigenlijke gevecht plaatsvindt, en is niet in staat om zich te verdedigen. Ellis probeert zijn coax-machinegeweer aan de praat te krijgen, maar wordt overvallen door hevige darmkrampen. Hij probeert een plastic zak te pakken waarin eten heeft gezeten, en trekt zijn broek omlaag, terwijl RPG’S overal om hem heen inslaan. Een explodeert er tegen de reactieve bepantsering van de Brad, net terwijl hij begint te persen. De stront spat over Meno’s console. Ook een tweede golf belandt in de Brad. Die stinkt nu even erg als een rioolbuis in Bagdad, en Ellis zit onder zijn eigen drek.

Hij vecht door. Drie rebellen verschijnen op een dak. Hij klapt zijn luik open, pakt zijn M16 en begint te schieten. Dat geweer is nu de hoofdbewapening van de Brad.

Nauwkeurig machinegeweervuur ratelt tegen onze muur. Even zitten we klem. Iedereen zoekt dekking. Dan schiet Ruiz overeind en schreeuwt ‘Opgelet!’ We duiken opzij en hij vuurt een AT4 af. Flannery doet hetzelfde. We gebruiken alles wat we aan wapens hebben, maar de vijand krijgt toch langzaam de overhand.

Fitts knalt erop los met zijn pompgeweer. Lawson raakt het ene na het andere doel met zijn M14, een van een telescoop voorzien geweer dat nog uit de Vietnamoorlog stamt. Nu worden we ook steeds meer vanuit het oosten bestookt, en als ik die kant op kijk, zie ik een paar gebouwen die hoger zijn dan het onze. Dat is niet best. Als de vijand daar weet te komen, kan hij ons van bovenaf onder vuur nemen.

‘Knapp!’

‘Ja, sergeant Bell?’

Ik wijs naar het dichtstbijzijnde gebouw dat hoger is dan het onze. ‘Kun je met handgranaten zo ver komen?’

‘Tuurlijk.’

Ik verzamel alle fragmentatiegranaten die ik kan vinden en zeg tegen Knapp dat hij aan het werk kan gaan. Ook Meno ziet het gevaar en zegt tegen Brown in zijn Brad dat hij het gebouw moet bestoken waar Knapp zijn granaten in gooit. Samen zorgen ze ervoor dat niemand hoger komt dan waar wij zitten.

Hall ziet een auto. ‘Een witte bestel in een garage.’

Misa roept: ‘Kun je ’m raken met een AT4?’

‘Ja,’ zegt Ruiz, ‘opgelet!’

‘Neem ’m te grazen!’ schreeuwt Misa. ‘Schieten,’ roep ik.

Hij schoudert een AT4. Weer duiken we weg. De raket sist omlaag en raakt zijn doel, maar ontploft niet. Brown rijdt iets verder, zodat Gossard hem met zijn Bushmaster onder vuur kan nemen.

Een RPG ontploft tegen onze muur. Het hele dak siddert. Nog meer vijandelijke machinegeweren en AK-47’s gaan aan de strijd meedoen. Ik

voel dat we op het punt staan om het qua vuurkracht af te leggen. We moeten iets doen, en snel ook.

‘Fitts?

‘Ja?’

‘Denk je dat Brown vuur wil trekken?’

‘Hoe bedoel je?’

‘Doorrijden tot midden in dat risicogebied in het westen, alles overhoop schieten wat hij ziet en dan heel langzaam terugkomen. Misschien denken ze daardoor dat hij beschadigd is en komen ze naar buiten. Als hij bij ons is, knallen we ze overhoop. Zouden ze daarin trappen?’

‘Geen idee. Maar je moet wel lef in je donder hebben om zo veel vuur te trekken.’

We pakken de radio en overleggen met sergeant Cory Brown, de ijzervreter van het derde peloton, die vecht met het doorzettingsvermogen van een grizzly. Hij luistert, en vindt het een prima plan. ‘Grizzly’ heeft geen aansporing nodig om zich midden in een gevecht te storten. De Bradley rolt verder de straat in en valt de strijders frontaal aan. Eerst zijn ze verbaasd dat de Brad in zijn eentje in de tegenaanval gaat, maar al snel wordt hij met lichtspoormunitie bestookt. Om hen heen slaan RPG’S in. Gossard beantwoordt het vuur met zijn Bushmaster, dodelijk nauwkeurig. Het 25mmkanon draait van links naar rechts en braakt vuur uit. Af en toe zijn doelwitten zo dichtbij dat hij de loop niet ver genoeg omlaag kan richten om hen onder vuur te nemen.

Brown bereikt de rand van het gevaarlijke gebied, een groot open veld ten noordwesten van ons. Opeens verdwijnt de Brad in een kolkende bruingrijze wolk van stof en rook. Er is net iets zwaars ontploft.

Gonzales, Browns chauffeur, zet hem in zijn achteruit. Langzaam komt de Brad uit het stof en de rook tevoorschijn. Terwijl hij weer onze kant op komt, geeft Meno Brown over de radio opdracht om Ellis te gaan helpen, die groot gevaar loopt op het kruispunt achter ons. Als hij wordt uitgeschakeld, kan de hele zuidelijke flank bezwijken.

De Brad kruipt achteruit. Hij trekt nog steeds vuur. Uit het stof aan de rand van de gevaarzone zien Fitts en ik strijders tevoorschijn komen. Ze

denken dat de Brad zwaar beschadigd is en proberen het karwei nu af te maken.

Fitts zegt tegen iedereen: ‘Niet schieten. Niet schieten, verdomme. Eerst de veertig millimeter, en dan de rest, begrepen?’

Santos knikt. Hij is het nauwkeurigst met een granaatwerper.

Als Browns Bradley nog wat dichterbij is gekropen, schreeuwt Fitts: ‘Nu!’

Santos schiet een granaat af. Die zeilt gevaarlijk dicht langs de Bradley en komt naast een groep van zeven strijders neer, zonder dat er slachtoffers vallen. Ze snellen verder en verspreiden zich om de Brad in te sluiten. Als het stof zakt, begint de rest van het peloton te schieten met alles wat we hebben. De strijders sterven op straat of vluchten.

Terwijl Brown achteruit rijdt, krijgen we wat verderop een groep rebellen op een dak te zien. Ze hebben een granaatwerper opgesteld naast een enorm metalen vat en vuren. De raket suist omlaag en ontploft vlak bij de Brad. Maar ze hebben een verschrikkelijke fout gemaakt. Niet alleen hebben ze gemist, maar Gossard en Brown hebben hen gezien.

Brown laat zijn tow-werper omhoog komen. Als er één wapen is waar rebellen niet mee te maken willen krijgen is het dit antitankwapen wel. Een tow, nauwkeurig, krachtig en dodelijk, is het zwaarste wapen waarover het peloton beschikt. Er zijn mensen die zeggen dat de zware, draadgeleide raketten achterhaald zijn, omdat we toch nooit meer te maken krijgen met een vijand die over zware tanks beschikt. Maar van mij zal je iets anders horen: bij straatgevechten is een TOW een geschenk van de Pentagongoden.

De raket schiet als een vlammende komeet uit de lanceerbuis. De strijders krijgen een paar seconden om te zien wat voor monster er op hen af komt. Een paar proberen nog weg te komen, maar het is te laat. De raket ontploft en rijt het metalen vat aan stukken.

Enkele seconden later proberen de overlevenden te vluchten. We leggen er zeven neer. Ik zie hoe Ruiz er een neerschiet met zijn M4. Eerst verliest de man zijn sandalen, dan raakt Ruiz hem in zijn buik. Onze mannen beginnen wild te juichen en uitdagende kreten te slaken.

Maar tijdens dat feestje komt er een nieuw gevaar opzetten.

Uit het industriegebied ten noorden van Hoofdweg 10 stromen meer strijders naar het noorden. Ze vermoeden dat de Bradley van Ellis weerloos is en zetten de aanval in. Op een afstand van vierhonderd meter zoeken ze dekking achter blokken gewapend beton en beginnen Ellis met RPG'S te bestoken. De granaten zijn aan het eind van hun bereik en spatten overal rondom de Brad uiteen. Anderen sluipen in kleine groepjes naar voren, onder dekking van de RPG'S van hun makkers.

We moeten Ellis helpen. Aan de noordkant luwt de strijd. We hebben net twee groepen uitgeschakeld, en de meeste aanvallers lijken te zijn gevlucht. Daar kunnen we dus mensen weghalen. Maar aan de andere kant van het dak hebben we geen goed schootsveld om de aanvallers vanuit het zuiden onder vuur te kunnen nemen. Het dak van het hogere huis naast het onze is daar wel geschikt voor. Daar moeten we zien te komen, maar het staat los van ons huis. En we zitten vijf meter hoog.

We moeten Ellis helpen.

Ik roep naar Fitts: 'Als jij een wapen met een vizier hebt, moet jij naar dat andere dak. Geef me een 240 en een SAW. We moeten die klootzakken pakken die Ellis onder vuur nemen.'

Fitts lacht. 'Wauw, Bell. Dat is me de sprong wel. Meer dan anderhalve meter, man. We hebben spullen nodig om daar te komen.'

Maar die hebben we niet. Dan herinner ik me opeens de ladder die de Bradley van Brown bij zich heeft. Voor we naar Fallujah vertrokken, wilde ik per se dat we hem meenamen. Het kreng is gemaakt van een titaniumlegering en weegt dertig kilo. De rest van het peloton verklaarde me voor gek, maar nu kunnen we hem goed gebruiken.

'Sucholas en Ruiz, naar beneden. Ga die ladder halen.'

Het tweetal draaft de trap af. Een seconde later staan ze op straat, achter de Brad van Brown. Dan openen plotsklaps rebellen in het gebouwencomplex waar ook de witte bestelbus staat het vuur. Kogels ketsen af van de Bradley. Lichtspoormunitie schiet langs hen heen. Brown vergeet Ellis en reageert op het vuren door de schutters aan te vallen. De Brad schiet weg, en Gossards Bushmaster braakt vlammen uit.

Ruiz en Sucholas staan opeens midden op straat. Hun dekking is weggereden.

We geven dekkingsvuur. Gossards kanon raakt opnieuw de bestelbus. Hij bestookt het complex en de gebouwen ernaast. Ruiz en Sucholas rennen achter de Brad aan. Op een morbide manier doet het me aan de filmpjes met de Keystone Cops denken. Uiteindelijk ontploft de witte bestelbus en komt er een vettige walm rook uit de garage. Gonzales mindert vaart en de Bradley stopt.

Sucholas en Ruiz bereiken de Brad. Daar gaat Ruiz op een knie zitten en geeft dekkingsvuur, terwijl Sucholas achterop de Brad springt. Snel maakt hij de ladder los en met het ding tussen hen in draven ze naar ons terug, terwijl kogels uit AK-47's om hen heen fluiten en in het asfalt slaan. Ze weten ons huis te bereiken en storten zich naar binnen. Een ogenblik later zijn ze met de ladder boven.

'Dit is de verkeerde, klojo's. Een houten ladder, zei ik toch?' Stilte. Ik begin te lachen om mijn absurde grap. Hijgend kijken ze me aan. Om de stemming erin te houden gooi ik hun een paar sigaretten toe. Dat hebben ze wel verdiend na wat ze net hebben gedaan.

We leggen de ladder over de ruimte tussen de twee gebouwen. Dat is de brug naar een nieuwe gevechtspositie. McDaniel, Santos, Ruiz, Lawson en Knapp gaan naar het tweede dak, terwijl iemand een RPG afschiet uit een raam, een paar huizen van de moskee. Hij fluit voorbij en ontploft aan de andere kant van het huis. Een paar anderen nemen positie in aan de zuidkant van ons eerste dak. Hall, Pulley, Pratt, Meno en ik kunnen dekkingsvuur geven vanaf dat dak, Michael Ware kijkt toe en filmt wat er gebeurt.

De strijders blijven Ellis met RPG'S bestoken. Ze zitten minstens vierhonderd meter bij ons vandaan, net iets te ver voor onze M4's met hun laserscope. Een geweer met een telescoopvizier is daar beter geschikt voor. De SAW'S gaan aan het werk. Ruiz kiest positie naast Knapp. Hij drukt zijn oog tegen het vizier van de M68 en kijkt snel de weg voor de Brad van Ellis langs. Een opstandeling komt uit zijn dekking, naast een blok beton. Hij draaft schuin de straat over en vuurt een RPG af. Ruiz lost een paar schoten. De man duikt weer achter het betonblok, herlaadt en vuurt nog een keer. Het is een moeilijk schot, maar het lukt Ruiz bijna. Hij schiet rakelings

links en rechts langs de man. Die struikelt, maar gaat door. Weer lanceert hij een rpg, en duikt opnieuw achter zijn betonblok.

Met zijn lanceerbuis op zijn schouder komt de strijder weer tevoorschijn. Moed heeft hij, dat kan ik niet ontkennen. De M4 knalt, en kogels fluiten een paar centimeter van de man langs. Zo te zien heeft Ruiz hem vrijwel te pakken.

Klenk. Hij is door zijn munitie heen.

‘Godsamme. Ik had de klootzak bijna.’

Om te kijken of het lukt, probeert Santos of hij er met een 40mm-granaat komt. Maar die haalt het niet. Lawson en de M240’s zijn het enige waarmee we de strijders kunnen raken.

Ondertussen stapt aan de oostkant een strijder de weg op. Hij richt zijn wapen op Brett Pulley, die op het eerste dak staat en zo te zien geen oog heeft voor wat er om hem heen gebeurt. De ak van de scherpschutter knalt. De kogel jankt langs Pulley, die niet reageert. Weer schiet hij. Hij mist net. Pulley blijft als een standbeeld staan.

Toevallig is luitenant Meno in de buurt. Hij hoort de kogels langs fluiten, kijkt naar Pulley, ziet dat die nog steeds niet reageert, steekt zijn hand uit en trekt hem omlaag, net als kogels afketsen van de muur, op de plek waar Pulley net nog stond.

Hugh Hall ziet de scherpschutter. ‘Daar staat-ie!’

Voor iemand anders kan schieten jaagt de grote sergeant een kogel door zijn borst. De scherpschutter sterft, maar uit ramen en deuropeningen openen zijn maten het vuur. Nog meer kogels fluiten over ons heen.

Meno draait zich om en neemt de oostkant onder vuur. Hij geeft alle ramen, deuren en hoeken die hij ziet de volle laag. Meer kogels slaan om hem heen in. Ze komen allemaal uit deze nieuwe kant. Onze luitenant blijft vuren. Hij verwisselt een leeg magazijn voor een vol en gaat weer aan het werk.

‘Pulley! Schiet eens een granaat die kant op.’

Pulley komt weer overeind, zoekt met zijn linkerelleboog steun tegen de muur en schiet twee 40mm-granaten af. Ze exploderen snel achter elkaar. Vanuit het oosten wordt niet meer geschoten. Pulley mag van geluk spreken dat hij nog leeft, maar dit is van grote klasse.

Ellis zit nog steeds in de problemen. We kunnen de raketwerpers van de rebellen achter de betonblokken niet goed bereiken. We vuren wel, maar toch spatten er rond zijn Brad voortdurend RPG'S uit elkaar. Brown en zijn bemanning zijn nog steeds aan de andere kant bezig en kunnen niet helpen.

Uiteindelijk arriveert sergeant Cantrell in zijn Bradley. Hij is elders bezig geweest en heeft daar zijn volle gewicht én zijn strijdlust ingezet om het eerste peloton bij te staan. We zijn blij dat hij terug is. Hij komt de hoek om, rijdt langs Ellis heen en lanceert een tow. Een klein hoekraam in een gebouw halverwege de straat spat in een rookwolk uit elkaar. Eerst horen we de klap waarmee onze raket ontploft. Daarna siddert de straat van een tweede, zwaardere explosie. Cantrell en zijn schutter, sergeant Brad Unterseher, hebben een rebel gedood die blijkbaar een voorraad RPG'S naast zich had liggen. Vlak achter Cantrell komt sergeant Jim met zijn fantastische Abrams. Het eerste peloton heeft veel gehad aan hun steun. Nu komen ze ons te hulp.

Jims schutter schiet de betonblokken aan stukken met heatgranaten. Cantrells 25mm-kanon neemt een straat onder vuur waar twee groepjes strijders zich opmaken voor een aanval. Maar die komt niet van de grond. Ze trekken zich terug en verdwijnen in het industriegebied aan de overkant van de weg.

De hele ochtend zit Stuckert al zijn steeg te bewaken, terwijl de anderen munitie van hem gappen. Hij heeft nog niet één schot gelost. Gefrustreerd blijft hij op zijn post, terwijl overal om hem heen wordt geschoten.

Opeens rent een man de steeg in. Hij heeft een Amerikaanse kevlarhelm op en draagt body armor. Stuckert aarzelt niet. Hij richt zijn SAW en lost een lang salvo, blijft de trekker ingedrukt houden, laat de loop heen en weer zwaaien en jaagt series kogels in zijn doel. Of je nu body armor draagt of niet, tegen zo absurd veel lood is niemand opgewassen. De man verdwijnt onder Stuckerts fusillade.

Eindelijk mag Stuckert dan meedoen. Met een brede grijns kijkt hij de anderen aan en knikt. Dan herlaadt hij. Hij kijkt Flannery aan en lacht.

'Hé, Flantastisch. Vond je dat mooi? Dat vond je mooi, hè?'

Stuckert is tevreden over wat hij heeft gedaan. Ik niet. De man die hij heeft gedood, had spullen van ons aan. Ons is wel verteld dat dat kon

gebeuren, maar toch ben ik bang dat we een van onze eigen mensen hebben neergeschoten. Ik tel snel mijn mensen. Fitts merkt het en zegt: ‘Hé, sergeant, hij heeft het goed gedaan. Stuckert heeft het goed gedaan. We zijn er allemaal.’

Ik knik. Fitts richt zich tot de rest. ‘Die klojo’s hebben spullen van ons aan, jongens.’

Nou ja, we weten nou in elk geval dat een kevlarhelm en body armor niet bestand zijn tegen tweehonderd kogels uit een SAW.

We hebben de vijand tot staan gebracht. Zijn tegenaanval is mislukt, dankzij tijdig ingrijpen van de Brads. Als die en de tank van sergeant Jim er niet waren geweest, waren we zwaar in de problemen komen te zitten.

Toch maak ik me zorgen, want de eerste aanval kwam van achteren, uit het noorden. Hoe zijn ze achter ons gekomen? We hadden die hele buurt gezuiverd en zagen niemand. En toch is het behoorlijk veel strijders gelukt om achter ons te komen.

We weten dat we tegenover een sluwe, bedreven vijand staan. Ze opereren in teams van twee man. Als ze oprukken, worden ze gesteund door dekkingsvuur. Deze jongens zijn niet de ongeoefende Mahdi-militie waarmee we in Muqdadiyah weinig moeite hadden. Dit is een regulier leger.

Toch hebben we vanochtend een belangrijke overwinning behaald. We hebben slechts één lichtgewonde en hebben heel, heel veel tuig gedood. En, nog belangrijker: we hebben ons drieënhalf uur staande weten te houden tegen een aanval die van allerlei kanten tegelijk kwam. Ik ben trots op mijn mannen, en mijn vertrouwen in hen is nog sterker geworden door wat ze vandaag hebben gepresteerd.

Ook mijn eigen zelfvertrouwen groeit. Deze ochtend heb ik me als een echte leider gedragen. Ik heb vooraan gestaan en de mannen moed ingesproken en leiding gegeven. Toen het nodig was om onze mogelijkheden te vergroten waren we flexibel en hebben we een manier bedacht om op dat andere dak te komen. Ik heb niet één schot gelost: ik was veel te druk bezig met het aansturen van mijn jongens. Door Fallujah word ik een echte ploegleider. Dat vervult me van trots.

De laatste schoten van AK-47's sterven weg. Ook onze wapens zwijgen. De lopen roken in de koude ochtendlucht. Bergen 5.56mmhulzen rollen metalig tinkelend weg als we erdoorheen lopen.

Het is tijd om de opmars voort te zetten. Her en der zitten nog groepen strijders die we moeten aanpakken. Maar eerst moeten we Hoofdweg 10 in handen krijgen, want dan doorsnijden we het gebied dat de rebellen in handen hebben.

12

PIK IN FEESTVERPAKKING

Ze volgen ons.

Nog geen vijf minuten nadat we het huis hebben verlaten en in de Brads zijn gestapt, stromen de moedjahedien de stegen en zijstraten in. Op veilige afstand houden ze ons konvooi in het oog. Op parallel lopende wegen volgen ze ons, en happen naar onze hielen, net buiten ons bereik. De tank van sergeant Jim gaat voorop. Daarachter komen de Brads. De mijne, die van sergeant Brown, is behoorlijk gehavend. Toen hij de confrontatie aanging met de strijders is hij zwaar onder vuur genomen. Twee kijkvensters zijn kapot en in alles wat hij buitenop vervoert, zitten gaten. Maar hij heeft nog genoeg brandstof en munitie voor de Bushmaster. Brown en zijn bemanning staan klaar voor een tweede gevecht.

In kolonne rijden we over de weg, langs de betonblokken die Jim met zijn kanon kapot heeft geschoten. We zijn nu vierhonderd meter van het dak waar we ons hebben verschanst. Om ons heen schieten strijders van de ene hoek naar de andere, steeds net buiten bereik van onze ogen en wapens. Het zijn beelden die ons aan *Escape from New York* doen denken, en we zijn gespannen en vol adrenaline.

We komen op een driesprong. Een van de wegen loopt parallel aan Hoofdweg 10, die is aangemerkt als ‘Phase Line Fran’ en ons voornaamste doel is in Fallujah. We hebben dat doel nu in zicht, nog geen twaalf uur nadat de aanval is begonnen.

Gossard en de andere Bradley-schutters nemen de gebouwen om ons heen onder vuur. Ze jagen granaten door ramen en deuren.

We stappen uit in een verlaten straat en gaan een mooi huis in, dat aan de rand van de hoofdweg staat. Het heeft twee verdiepingen, met op het dak van de eerste verdieping een terras van honderd vierkante meter. Een trap loopt naar het dak van de kleinere tweede verdieping, vanwaar we goed zicht hebben op onze omgeving.

We horen dat ook het eerste peloton de hoofdweg heeft bereikt. Ze zitten vijfhonderd meter ten westen van ons in een gebouw. Kapitein Sims heeft tussen de twee pelotons een commandopost ingericht. Weer hebben we een sterke positie, alleen zit er weinig diepte in. En dit keer weten we dat de vijand achter ons zit, en ook op onze flanken. Daar kunnen we niks aan doen. Waar het bataljon mariniers aan onze westflank zit, weten we niet. Gelukkig blijven de strijders een eindje bij ons vandaan en geven ze zich niet bloot. Voorlopig stellen ze zich tevreden met de rol van schim.

Luitenant Meno richt een positie in op het dak van de eerste verdieping. Pratt gaat met McDaniel en een 240-machinegeweer naar het dak van de tweede. Een deel van mijn ploeg gaat mee. Fitts en ik zorgen dat we aan alle kanten vuurbereik hebben, terwijl Michael Ware zijn satelliettelefoon installeert en cnn probeert te bereiken om live verslag te kunnen doen. Daar hebben Fitts en ik geen belangstelling voor, en dus gaan we het huis in en laten ons in een paar plastic stoelen vallen. Als het rustig is, kunnen we daar maar beter ons voordeel mee doen. Ik haal een kostbare sigaret tevoorschijn, en Fitts een Black & Mild-sigaar die hij van sergeant Hall heeft gekregen. Even genieten we al rokend van de relatieve rust.

De muren van het huis zijn gehavend door granaatscherven. Afgezien van de twee stoelen is alle meubilair vernield. In alle kasten zitten gaten. De vloer is bezaaid met glas en van alle borden zijn alleen scherven over.

Dat is het werk van Gossard en zijn Bushmaster. Voor we uitstapten, heeft hij het huis veiliggesteld door in elke kamer een granaat te jagen. Door de hoeken te raken heeft hij het effect van zijn werk nog vergroot. Daardoor telt elk schot, en heeft hij geen munitie verspild.

Op het dak van de eerste verdieping is het Michael Ware gelukt om contact te maken met cnn. Hij begint aan zijn eerste reportage. Joeri zit naast hem. Door de stilte om ons heen is Ware duidelijk te verstaan.

Maar dat is verleden tijd als er één strijder op de weg verschijnt. Hij loopt de weg op, zijn wapen schietklaar. De rebellen offeren weer iemand op om te weten te komen waar we zitten. Het peloton aarzelt niet. Vanaf beide daken klinkt het geratel van machinegeweren en de scherpe knallen van onze geweren. De strijder vlucht, achtervolgd door kogels. Honderdvijftig patronen later ligt hij tegen het asfalt, zijn lichaam opengereten.

Lichtspoormunitie komt ons tegemoet vanuit een positie ten noordoosten van ons. Onze mannen op de tweede schieten terug. Meer vuur komt uit het noordwesten, vlakbij de moskee die we net gezuiverd hebben. Toen we daar vertrokken, zijn de strijders teruggekomen. Dat is geen goed teken. We hadden niet genoeg tijd om alle voorraden en apparatuur die we daar aantroffen op te blazen.

Een man rent een steeg uit, in de richting van de moskee. Over zijn schouder heeft hij een M16. Op zijn hoofd heeft hij een Amerikaanse helm, en hij draagt ook nog body armor, compleet met hals- en kruisbeschermers.

De mannen aarzelen. Ze kunnen niet goed zien of het een Iraakse militair is of een strijder. We hebben nog nooit een strijder met een M16 gezien. Hij rent naar een gebouw aan de andere kant van de straat. We zien dat hij Amerikaanse legerschoenen aanheeft. Onder zijn body armor draagt hij een Amerikaans woestijncamouflagehemd.

Hij heeft ook een accu bij zich.

Het peloton opent het vuur, maar het is te laat. Hij duikt het gebouw in en verdwijnt.

Voor Michael Ware is het een prachtige kans. Hij brengt live verslag uit op cnn, en dit vuurgevecht verhoogt de spanning en de dramatiek. Hij zit in zijn satelliettelefoon te praten, tussen het geratel van de wapens door.

Een oorverdovende klap treft het huis. Dan nog een. En nog een. Mijn stoel bezwijkt en ik tuimel op de grond. Fitts valt naast me neer terwijl een enorme schokgolf door de kamer raast. De vloer trilt. Scherven boren zich in de muren en het plafond. Rook kolkt door de ramen. Ik probeer overeind te komen, maar dan schokt het gebouw door weer een explosie en vliegen metaalscherven naar binnen.

Ik blijf plat liggen en doe alleen maar mijn best om in leven te blijven. Nog een gigantische ontploffing. Het huis siddert hevig. Ik vraag me af of het zal instorten. Vaag ben ik me ervan bewust dat er door de mannen buiten hevig wordt geschoten. Daar moet ik heen.

De rook begint op te lossen. De muren zijn bezaaid met nieuwe gaten van treffers. De ramen zijn heel even een plek des doods geweest. Als Fitts of ik daarachter hadden gestaan, was het einde oefening geweest. We mogen van

geluk spreken dat we nog leven. Waarschijnlijk ben ik ongedeerd gebleven doordat mijn stoel bezweek.

We lopen de trap op naar de eerste verdieping. Daar lost Ohle achter zijn SAW een lang, nijdig salvo. Tot mijn opluchting zit iedereen veilig achter de stevige muur die rondom het platte dak loopt. Ik kan niet zien wat er een verdieping hoger gebeurt, maar uit het geblaf van de wapens maak ik op dat niemand gewond is geraakt.

'Waar schieten we op?' vraag ik aan Ohle.

'Op een klojo die net dat huis daar binnen is gegaan.' Ohle wijst, en positioneert zich dan weer achter zijn SAW.

De hele straat is in rook gehuld. Telefoonpalen zijn als lucifers doormidden gebroken. De weg waarover we zijn komen aanrijden zit vol gaten. Overal liggen brokken asfalt. Aan onze westkant is van een heel gebouw niet veel meer over dan een brandende berg puin. Patronen die binnenin liggen, ontploffen af en toe van de hitte. Daardoor schieten stukken lood alle kanten op.

Het komt allemaal door de strijder met de M16. Hij heeft zijn accu verbonden aan meer dan tien bermbommen en die tegelijk af laten gaan. De helft hing aan telefoonpalen, op ooghoogte van de commandanten van onze Bradleys. Andere waren verstopt in de weg, of ernaast. Door de reeks ontploffingen heeft er een storm van staal door de straat gejaagd. We zien niet één gebouw dat onbeschadigd is gebleven. In alle muren zitten gaten en vaak zijn er hele stukken uitgeslagen.

Maar de climax was nog wel de laatste ontploffing. Het huis dat nu in brand staat, was één grote bom. Als we dat hadden gekozen, zouden we nu allemaal dood zijn. Opnieuw had één strijder een heel peloton om zeep kunnen helpen.

Een zwaar machinegeweer opent het vuur op ons. De kogels treffen de straat naast ons huis. Dat kunnen we er nog wel bij hebben. We proberen de schutter te vinden, maar hij is niet te zien. We weten niet eens in welk gebouw hij zit. Onze wapens ratelen. Weer een vuurgevecht.

Gelukkig hebben we een Bradley bij de hand. Brown draait de gehavende straat in. De toren draait. De Bushmaster knalt. De strijders proberen met een RPG terug te slaan. Een raket scheert over Brown heen en ontploft in een

huis aan de overkant. Brown laat zich niet bang maken. Hij blijft waar hij is, terwijl Gossard de posities van de vijand met granaten bestookt.

Tegelijkertijd ziet onze vooruitgeschoven observator, sergeant Shaun Juhasz, dat er aan de overkant van Hoofdweg 10 iets gebeurt. Rebellen sluipen naar posities vanwaar ze ons onder schot kunnen nemen. Juhasz vraagt om artilleriesteun. Enkele seconden later horen we het *whoesssj… BOEM!* van 155 mm-granaten. Het is voor het eerst sinds we de stad binnen zijn getrokken dat we om vuursteun vragen, en kapitein James Cobb, de commandant van de batterij, neemt geen halve maatregelen. Kort daarop zijn de gebouwen in het gebied omhuld door rook en vlammen.

Op het dak beschieten we de vijand met granaten. Knapp doet er een paar fragmentatiegranaten bij om de zaak wat te verlevendigen. Dit vuur, en de aanwezigheid van de Brad van Brown, brengen de strijders er uiteindelijk toe om het vuurcontact te verbreken. Nog terwijl er 155 mm-granaten achter ons neerkomen, zwijgen aan de andere kant de wapens.

Ook de batterij houdt op met vuren. Het gevecht is voorbij.

‘Was dat een vijandelijke strijder of iemand van cnn die jou een accu moest komen brengen?’ vraag ik lachend aan Michael Ware.

‘Dat was heftig, man. Wat een explosies.’

Ik hoor een schuifelend geluid en zie dat sergeant Alan Pratt op me af komt.

Hij loopt overdreven wijdbeens. Dat ziet er heel raar uit. Ik begin te lachen, blij dat hij tussen de kogels door toch nog gevoel voor humor heeft.

‘Sergeant Bell,’ zegt hij met zwakke stem, ‘ik ben geraakt. Door een kogel.’

‘Wat?’

Hij hinkt verder mijn kant op. Achter hem zie ik dat zijn laarzen bloederige afdrukken maken. De vrolijkheid is meteen weg. Pratt is echt getroffen.

We snellen allemaal op hem af. Hij heeft enorm veel pijn. Zijn handen en zijn kruis zitten onder het bloed.

‘Wat is er gebeurd?’ schreeuw ik naar de tweede verdieping.

‘Pratt is geraakt,’ roep Sucholas terug.

Alsof wij dat niet weten.

Lucas ‘Doc’ Abernathy, onze hospik, helpt Pratt het huis in. We leggen hem op de grond en Lucas gaat aan het werk. Ik hou mijn handen om Pratts hoofd. Het ergste dat een gewonde militair kan overkomen is dat hij zijn eigen verwondingen ziet. Ik hou zijn hoofd zó vast dat hij niet omlaag kan kijken.

Doc knipt Pratts broek weg.

Pratt kronkelt van de pijn. ‘Het is mijn pik.’

Hij probeert omlaag te kijken. Ik hou zijn hoofd tegen.

Maar zelf kijk ik wel omlaag.

‘Jemig, Pratt, wat heb jij een paardenlul.’

Hij lacht een beetje door de pijn heen. ‘Ja, hè?’

Doc is geconcentreerd bezig, en Pratt is niet echt in de stemming om te lachen.

Daar gaat mijn poging tot humor.

Dan zie ik wat Doc aan het doen is. In de zijkant van Pratts penis zit een scherf van de grendel van een hek. Toen het gebouw werd opgeblazen, stond Pratt op het dak van de tweede verdieping. Stukken van het huis en het hek vlogen alle kanten op, ook de onze. Pratt stond in de weg.

Doc Abernathy verwijdert het stuk ijzer. Pratt pakt mijn hand en knijpt erin. De zijne is glibberig van het bloed en glipt weg.

‘Sergeant Bell, ik weet dat het mijn pik is.’

‘Niks aan de hand, Pratt. Je bent in je been geraakt.’

‘Lieg niet. Mijn pik doet pijn.’

Weer grijpt hij mijn hand beet, maar we zijn nu allebei glibberig van het bloed, en weer kan ik hem niet vasthouden. Ik veeg mijn hand af, pak de zijne beet en probeer hem kalm te houden terwijl Doc Abernathy met zijn werk doorgaat.

Ik ben onder de indruk van wat hij doet. Hij werkt methodisch, maar snel en professioneel. Hij ziet een tweede wond. Pratt is door een scherf geraakt in zijn scrotum. Dat is gescheurd en bloedt nu hevig. Doc probeert het te stelpen.

Pratt doet zijn ogen dicht en grimast van de pijn. Hij is doodsbang dat hij geen penis meer heeft, maar zet het niet op een kermen. Hij houdt vol. Hij is een kerel.

Ware en Joeri komen binnen en beginnen te fotograferen. Pratt doet zijn ogen open en ik zie zijn wanhoop.

‘Gottegot, het doet zo vreselijk pijn.’

Ik kijk Ware aan. ‘Hé, lazer even op. Daar ga jij geen foto’s van nemen.’

‘Dit komt niet in het artikel,’ belooft Ware. ‘Of ik laat zijn gezicht niet zien.’

‘Kappen.’

‘We willen laten zien wat voor offers jullie brengen.’

‘Straks ga je die foto’s plaatsen.’

Ware schudt zijn hoofd. ‘Dat zou ik nooit doen. Dit gaat om de offers die jullie brengen.’

Hij neemt een paar foto’s. Pratt probeert met enorm veel zelfdiscipline zijn waardigheid te behouden en niet toe te geven aan de pijn. Hij klaagt niet. Hij kermt niet. Hij incasseert.

Het is een kanjer, die knul.

Doc Abernathy giet betadine over de twee wonden. Ik kan me geen voorstelling maken van de pijn die dat zal doen.

Doc pakt verbandgaas en begint de wond aan Pratts scrotum te verbinden. Meno roept over de radio Cantrell in zijn Bradley op. Meno staat buiten, maar ik hoor hem zeggen: ‘Pratt is geraakt.’

Cantrells harde stem. ‘Wie is er geraakt? Wie is er geraakt, godverdomme?’

Ik sta op, loop naar het dak en activeer mijn microfoon. ‘Sergeant Cantrell, Blue Three Alpha is geraakt.’

‘Rot op met je nummer. Rot op met je formulier. Ik wil godverdomme weten wie het is,’ brult Cantrell. Hij is razend.

‘Het is Pratt,’ zeg ik.

‘Pratt?’

‘Ja.’

Cantrells grote zwakte is zijn temperament. Dat komt door zijn heftige gevoelens voor zijn peloton. Hij houdt van ons. Als hij hoort dat een van ons gewond is geraakt, is dat een enorme klap voor hem.

Hij begint een helikopter op te roepen om Pratt weg te halen.

‘Blue Seven, hier Blue Two. Hij heeft verwondingen bij het kruis. De geslachtsdelen. Door scherven. Niet door kogels. Door scherven. Verwondingen aan zijn pik.’

Pratt kijkt op. ‘Wat zei je, sergeant Bell?’

Fitts kijkt op hem neer. ‘Alles kits, Pratt.’

Cantrell wil meer weten. ‘Waar precies is hij gewond? Hoe ernstig?’

‘Mogelijk urgent geval,’ zeg ik. En dan: ‘Hangt ervan af of je het een ledemaat kan noemen.’

Ik probeer serieus te blijven. We mogen een helikopter laten komen als er een dode is gevallen of iemand in een arm of been of oog is geraakt. Ik weet niet zeker in welke categorie Pratts verwonding valt, maar ik weet wel dat we hem snel naar de hulppost van het bataljon moeten zien te krijgen.

Cantrell begrijpt het niet meer en wordt steeds bozer. ‘Wat sta je godverdomme nou te wauwelen, Bellavia?’

Ik loop bij Pratt vandaan en kijk van het dak naar sergeant Cantrell, die in de toren van zijn Bradley staat. Zijn geschreeuw bereikt me een nanoseconde nadat zijn lippen zijn gaan bewegen. Ik fluister: ‘Zijn pik. Hij is aan zijn pik gewond geraakt, sergeant.’

‘Wat sta je nou te fluisteren? Wat heb je toch, man? We gaan Pratt over de weg afvoeren. Breng hem maar hierheen.’

Ik loop weer naar binnen. Doc Abernathy is druk bezig de penis van Pratt in gaas te wikkelen.

‘Sergeant Cantrell wil hem met zijn Brad naar het klaverblad brengen. Leg hem op een brancard en draag hem erheen,’ zeg ik.

Als ik dat zeg, houdt Pratt het niet meer. ‘Nee! nee! Met mij is alles kits. Ik kan doorgaan.’

Jammer genoeg hoort Cantrell via de radio van luitenant Meno wat Pratt zegt. Hij ontploft. ‘WAT BEDOELT HIJ GODSAMME DAT HIJ NOG DOOR KAN GAAN?’

Ik probeer hem te kalmeren. ‘Hij probeert de held uit te hangen. Hij kan niet verder. We moeten hem weghalen. We moeten hem hier weghalen, oké?’

Pratt wil daar niet aan. ‘Ik kan nog best vechten. ik kan nog best vechten!’

‘Pratt, je hebt goddomme geen broek meer aan je kont,’ zegt Fitts. ‘Hoe stel je je dat voor? Heb je een reservebroek bij je?’

‘Ja, in de Bradley. Ik kan door.’

Sucholas komt binnen. Hij heeft steeds op het dak van de tweede verdieping gezeten. ‘Hé, sergeant Fitts, Pratt is gewond geraakt bij die explosies. Er ligt overal bloed boven. Ik heb er grond overheen gegooid.’

Pratt oogt bleek en slapjes.

‘Pratt, je hebt een hoop bloed verloren. We gaan je hier weghalen, dus hou nou maar op met dat gekloot.’

Lawson komt binnen, kijkt naar Pratt en is het met me eens. ‘Hij moet hier weg.’

Pratt berust in zijn lot. Doc Abernathy is klaar met het verbinden van zijn penis. Het lijkt wel of hij er gips omheen heeft gedaan. Het geheel is al met al zo zwaar dat wanneer we hem overeind helpen de hele zaak naar beneden zakt en weer gaat bloeden. We leggen hem weer op de vloer. Doc moet de wond immobiliseren.

Hij plakt Pratts penis vast aan zijn maag. Iedereen vindt het een prachtig gezicht. Net of hij een derde arm heeft, in het gips.

‘Jij moet de porno-industrie in.’

Pratt lacht zwakjes.

Fitts zegt: ‘Neem z’n spullen mee. We kunnen zijn munitie goed gebruiken.’

We pakken zijn munitie, nachtkijker en een paar stukken body armor. Hij heeft ook een M4 met een telescoopvizier. Ik heb geen telescoop op mijn wapen, dus die neem ik mee.

Cantrell buldert: ‘Hé, klojo’s, hoe lang moet ik nog wachten? Tempo, stelletje sukkels.’

Ik loop naar het dak en kijk omlaag. De Bradley van de pelotonssergeant staat pal voor de voordeur. Hij wacht, vol ongeduld en woede. Hij maakt oogcontact en activeert zijn microfoon. Een halve seconde later knalt zijn stem door mijn radio. ‘Beleven we het nog, sergeant Bell? Hoe staat het ermee?’

‘Hij komt eraan.’

Even later loopt Pratt naar de Bradley toe. Cantrell kijkt hoe hij aan boord van de Bradley wordt geholpen. Zijn blik kruist de mijne. Hij maakt een grimas, gooit zijn sigaret op straat en kijkt alsof hij zal gaan ontploffen van woede.

Maar dan begint hij te schateren van het lachen. Zelfs onze pelotonssergeant ziet het absurde in van een aan de buik vastgeplakte penis. Ik ontspan me een beetje. Fitts komt naast me staan.

‘Een pik in feestverpakking,’ zeg ik lachend.

In je kruis geraakt worden is voor een militair de ergste nachtmerrie die er is. Daar kun je over malen tot je er gestoord van wordt of je kunt er een geintje over maken. Lachen is het enige verweer dat we hebben.

Onze bataljonschirurg is een majoor en heet Lisa DeWitt. We zien haar allemaal als een moederlijke figuur. Als Fitts en ik bedenken hoe ze zal reageren op Pratts verwondingen proesten we het uit. Ik zeg: ‘Wanneer majoor DeWitt hem op de operatietafel ziet liggen… Ik geloof niet dat je ergens kan vinden hoe je een pik moet verbinden.’

De Brad zet zich grommend in beweging, op weg naar de hulppost bij het klaverblad ten oosten van Fallujah. Daar zitten ook de meeste journalisten. Ik weet zeker dat Pratt aandacht gaat trekken als hij daar aankomt. Veel aandacht.

Arme donder.

Fitts en ik lopen naar het dak van de tweede verdieping. Daar lachen we niet meer. Sucholas overdreef niet. Overal op het dak en langs het muurtje langs het balkon is bloed te zien. Pratt is bij het begin van het treffen gewond geraakt. Maar hij is schouder aan schouder met zijn broeders blijven staan, zonder aandacht te schenken aan zijn verwondingen. Hij is blijven strijden. Hij is met zijn M4 blijven schieten tot de vijand week. Een kwartier lang stond Pratt daar, hevig bloedend, zonder aan de gevolgen voor hemzelf te denken.

In het verleden heb ik met Pratt het nodige te stellen gehad. Hij zat al aan het begin van de gevechten in mijn ploeg. Ik vond hem iets te gemakzuchtig worden. Toen werd hij teamleider zware wapens en dat deed hij goed. Maar nu ik de bewijzen van zijn onzelfzuchtigheid zie, besef ik dat Pratt meer in huis had dan moed alleen. Hij hield van zijn peloton. Zijn laatste daad op

dit dak was die liefde tonen, in optima forma. Hij weigerde zijn broeders in de steek te laten. Hij had hier op dit dak kunnen doodbloeden. En toch zei hij niets, tot het gevecht voorbij was.

Die dag werd sergeant Alan Pratt uit Philadelphia mijn held.

13

VOER VOOR ZWERFHONDEN

Als het duister neerdaalt en onze eerste dag in de stad uitdooft, besluit Michael Ware wat meer op de voorgrond te treden. Ik weet niet waarom. Misschien kwam het doordat hij Pratt heeft zien bloeden. Misschien voelt hij een band met de mannen in wier gezelschap hij al heel lang verkeert. Maar misschien probeert hij er alleen voor te zorgen dat hij en Joeri de strijd overleven.

Het begint terwijl hij nog steeds in zijn satelliettelefoon praat. Luitenant Meno haalt de leiders van het peloton bij elkaar voor overleg. Teamleiders en officieren staan om hem heen. Meno vertelt dat we opdracht hebben gekregen om laat in de avond naar een nieuwe sector te gaan. We kijken op onze kaarten. We kennen het gebied al: we moeten terug naar het noorden en daar delen van de stad zuiveren waar we al eens doorheen zijn gekomen. We moeten van de dreiging in onze achterhoede af.

Als ik opkijk van mijn kaart zie ik dat Ware zijn telefoon inklapt. ‘Weet jij iets? Komen de mariniers onze kant al op?’ vraag ik.

‘Ach man, die zitten einden hiervandaan. Er zijn eenheden die vrijwel geen meter verder zijn gekomen. Die zitten nog helemaal aan de rand van de stad.’

‘Mariniers. Over twintig jaar heeft het leger geen ruk gedaan in Fallujah. Let maar op. Net als op Guadalcanal, Saipan en Okinawa. Daar heeft het leger ook nooit gevochten. De hele campagne in de Stille Oceaan hadden de mariniers de leiding en is er alleen door de mariniers gevochten. Generaal MacArthur? Zat ook niet in het leger. Wat een gelul.’

Fitts vertelt net zo graag over de samenzwering om de mariniers alle eer te gunnen als over zijn afkeer voor het officierskorps. Deze kans om mijn voorzetje in te koppen laat hij niet lopen.

‘Mijn opa is op Okinawa in zijn buik geschoten. Zat bij de infanterie. Heeft twee dagen op het strand gelegen voor ze hem vonden. Is daarna

nooit meer de oude geworden. Vertel mij niet dat het leger niet op Okinawa heeft gevochten.’

‘Hij was er niet bij. Dat verzin jij maar. Het leger heeft in de Stille Oceaan geen kogel verschoten. En wat we hier in Fallujah doen, is ook niet echt. Dit is een simulator die in Fort Benning staat en jullie doen allemaal mee aan een klinisch experiment.’ Ik zet mijn handen voor mijn mond en schreeuw: ‘Dokter Bigsby, speel dat vuurgevecht nog eens af en laat Pulley nu eens iets doen waarmee hij zijn land echt een dienst bewijst.’ Het hele peloton, Pulley incluis, staat nu openlijk te lachen om deze absurditeiten. Eens te meer hebben Fitts en ik bij onze jonge soldaten voor afleiding gezorgd en is de stress verminderd.

‘Waar zitten de mariniers nou?’ vraagt Hall aan Ware, als de rust is teruggekeerd.

‘Helemaal in het noorden,’ zegt Ware.

Meno hoort hem en staakt zijn bezigheden. ‘Zei u net dat de mariniers nog maar aan de rand van de stad zijn?’

‘Zeg maar je, hoor. Ik heet Mick. En ja, ik heb net staan bellen met verslaggevers die bij die mariniers zitten, en die zeggen dat ze nog nauwelijks de stad in wisten te komen. Ook andere eenheden zitten klem aan de rand van de bebouwing.’

Meno loopt de trap af en pakt de radio. Als het waar is wat Mick zegt, heeft hij ons net betere info bezorgd dan kapitein Sims van het bataljon krijgt.

Op dat ogenblik beseft iedereen hoe belangrijk Michael Ware is. Hij mag dan een typische journalist zijn, maar hij beschikt over essentiële informatie en zit er niet mee om die aan ons door te spelen.

Mijn belangstelling voor Ware groeit. Ik bied hem en Joeri een sigaret aan. ‘Dus jullie zijn overal bij geweest. Gaat het gevecht van vandaag jullie top 10 halen?’

Joeri is heel zwijgzaam. Ik denk niet dat ik hem ooit iets heb horen zeggen. Een ander lid van de mediapool heeft een keer verteld dat Joeri in Afghanistan is gevangengenomen door de moedjahedien toen de Sovjet-Unie dat land binnenviel. Bij wijze van reactie op mijn vraag knikte hij. ‘Goed gevecht.’

‘In Samarra werd het redelijk heftig,’ vertelt Ware. ‘Een keer kropen we tussen de lichaamsdelen door. Dat was wel heel erg.’

‘Dat is goed kut, ja,’ zegt Misa. De wond in zijn wang oogt beroerd. Er druipt zwarte prut uit. Witte fosfor is vreselijke troep. Ik vermoed dat de wond al geïnfecteerd is.

Ware vervolgt zijn verhaal. ‘Er is vandaag wel heel veel op jullie geschoten. Maar of het nou allemaal zo gevaarlijk was… Jullie leken er goed mee om te kunnen gaan. Samarra was volgens mij gevaarlijker.’

Joeri knikt.

Ik denk na over wat hij net heeft gezegd als hij zegt: ‘Maar dit kan ik je wel vertellen: deze vijand is nog niet verslagen. Bij lange na niet. Die lui staan klaar om jullie af te maken, ook al wordt het hun eigen dood.’

‘Jij was in april ook hier,’ zegt Fitts. ‘Wat is het verschil?’

Ware denkt na voor hij antwoord geeft. Joeri kijkt naar niets.

We hebben overal uitkijken geposteerd en het is heel even rustig. Ik ga zitten en steek nog een sigaret op. Verslaggevers en journalisten – voor mij zijn het altijd weinig meer dan hoeren geweest. Om ons geven ze geen ruk. Ze zijn alleen maar uit op een goed verhaal. Voor de rest kan niks hun iets schelen. Maar misschien is Ware anders.

Uiteindelijk begint hij te praten. ‘Ze hebben lef, ze gaan berekenend te werk en ze zijn goed georganiseerd. Dit zijn niet de jongens die hier in april zaten. Dit zijn buitenlanders of in de strijd geharde soennieten die uit het hele land hierheen zijn getrokken. Zeker niet jongens zoals in Diyala.’

‘Heb ik ook gehoord,’ zegt Knapp. Ware heeft gelijk. Onze tegenstanders gaan te werk met een professionaliteit die we tot nu toe niet hebben gezien.

Ware kijkt me in de ogen en zegt: ‘Ze zijn hier maar om één reden: sterven in de jihad. Meer niet.’

We zwijgen. Hij vervolgt: ‘Ze weten dat ze het niet kunnen winnen. Kijk maar naar de vuurkracht waar ze tegenover staan. Maar ze willen zo veel mogelijk mensen van ons meenemen voor ze zelf de dood vinden. Dat is hun hele reden van bestaan.’

Hoe meer Ware vertelt, hoe meer verbazing ik begin te koesteren over het zelfvertrouwen waarmee hij de situatie analyseert. Hij geeft college. En hoe meer hij zegt, hoe meer we beseffen dat hij weet waarover hij het heeft.

Hij begint aan een verhaal over de rebellen met wie hij contact heeft gehad. In 2003, toen het allemaal begon, dronk hij nog een biertje met hen, of rookte een sigaret. Het gesprek ging over geld, meisjes, voetbal en panarabisme. Maar een jaar na de inval is dat allemaal veranderd. Wie het heeft overleefd, is geradicaliseerd. Ze hebben nu een baard tot op hun borst en citeren de Koran. Ze drinken niet meer met hem. Ze hebben het alleen nog maar over God en hun lotsbestemming. Ze zijn jihadisten geworden.

We vechten dus niet tegen nationalisten, maar tegen extremisten, die besmet zijn met een virulente vorm van de islam. Ze willen ons vernietigen, en niet alleen in Irak. Ze willen overal de Amerikaanse macht en invloed vernietigen. Ze beschimpen onze cultuur en willen die wegvagen en vervangen door de sharia. De wreedheden van de taliban in Afghanistan maken duidelijk wat dat inhoudt.

Ware merkt dat hij ieders onverdeelde aandacht heeft. Hij neemt de gelegenheid te baat om er een verhaal aan vast te knopen over de verschillende groepen waarmee we in Fallujah te maken hebben. Hij praat over Hezbollah en de training die de Iraanse Revolutionaire Garde aan strijders geeft. Het draait uit op een tactische discussie. Hij vergelijkt de strijders in Samarra met die in Najaf. Hij heeft het over de Iraanse invloed op de soennitische wahabieten. Hij vertelt dat door Hezbollah getrainde groepen soms alleen RPG'S bij zich hebben. Wanneer ze aanvallen, vuren ze die in een salvo af, en dan verspreiden ze zich en trekken zich terug. Het zijn allemaal dingen waar Fitts en ik al maanden over praten, dingen die we via de militaire tamtam te horen krijgen. Maar het maakt wel indruk als we dezelfde dingen horen van een journalist.

En dan de technieken waarmee de strijders hinderlagen leggen. Ware heeft ze allemaal gezien of er anders van gehoord. Hij vertelt dat ze een Amerikaanse eenheid aftasten, tot er een reactie komt. Dan verbreken ze het contact en trekken zich terug in de hoop dat de Amerikanen de achtervolging inzetten. Als die dat doen, stuiten ze op een hoefijzer- of l-vormige hinderlaag en worden neergemaaid.

In Fallujah staan we tegenover het beste team dat de tegenstander in het veld kan brengen. Er zitten Tsjetsjeense sluipschutters bij, Pakistanen die

goed zijn met mortieren, Filipijnse machinegeweerschutters, en Saoedi's met bomvesten om. Verderop staan ze ons op te wachten.

Ware is een autoriteit met heel veel kennis over de vijand. Hij weet meer van hen af dan onze eigen inlichtingenmensen. Ik luister goed en probeer alles te onthouden wat hij vertelt. Het is het beste, volledigste verhaal over de vijand dat ik sinds mijn aankomst in Irak heb gehoord.

En het komt godsamme van een journalist.

Het gesprek gaat door tot het nagenoeg donker is. Onze luitenant maakt er een eind aan door mij te vragen om met een patrouille naar het huis te gaan waar de strijder met zijn M16 en zijn accu heen rende. Het bataljonshoofdkwartier heeft ons opgedragen om Battle Damage Assessment (BDA) te doen, dus na te gaan hoe effectief onze zware wapens zijn geweest, een klusje waaraan ik in april, toen we strijd leverden in Muqdadiyah, goed de pest heb gekregen.

Ik haal mijn troep bij elkaar en we gaan de straat op. Ons plan is om naar een ander huis te gaan, dat beter uitzicht biedt op de laatst bekende positie van de rebellen. Boven ons staan Fitts, Lawson en de schutters klaar om dekkingsvuur te geven. Vlak achter ons staat een Brad. We lopen snel over het gehavende asfalt, om kraters en bergen puin heen.

Vlak voor we bij het huis zijn, worden we beschoten en houden stil.

'Die klojo leeft nog!'

BDA? Ze kunnen mijn rug op met hun BDA. Ik roep per radio sergeant Brown op en zijn Brad rijdt knarsend onze kant op. We gaan achteruit en hij neemt het huis onder vuur. Gossard mikt nauwkeurig en schiet alle pilaren kapot die het huis dragen. Het dak bezwijkt en het hele huis stort in. Op zijn minst één opstandeling minder.

Verderop zien we een tweede strijder over het gehavende wegdek sprinten. We schieten, maar missen. De klootzak is vastberaden. Weer komt hij tevoorschijn en glipt een gebouw in. Daar neemt hij ons vanuit een raam onder vuur.

We trekken ons terug naar het huis met de twee dakterrassen. Daar is Fitts verwikkeld in een duel met een andere strijder, ten noordoosten van ons.

'Santos!'

‘Ja, sergeant?’

‘Maak een Javelin vuurklaar.’

De Javelin is de zwaarste antitankraket waarover we beschikken. Als we het goed aanpakken, lukt het ons misschien om het hele gebouw op die eikel te laten vallen. Je kunt de Javelin op twee manieren afschieten: recht naar voren of steil omhoog, waarna hij zich van boven op het doel stort. We besluiten het laatste te doen. Het is voor ons de eerste keer dat we het zo aanpakken.

Santos activeert de Javelin. Hij schuift naar de muur om het dakterras heen en mikt.

‘We kunnen.’

De Javelin doorboort de invallende duisternis met een staart van oranje-witte vlammen. Hij schiet de straat in, draait dan opeens recht omhoog, draait weer en boort zich dan door het dak van het huis dat het doelwit is. Hij dringt diep in het gebouw door voor hij ontploft. Zwarte rook walmt boven de plek waar hij is ingeslagen, terwijl allerlei dingen die in het huis lagen door de ramen naar buiten worden geslingerd.

Een natte lap landt kletsend op de straat. Er volgen er nog meer. Overal regent het puin. Hebben we hem te pakken?

Hij schiet niet meer, maar dat hoeft niets te betekenen.

We moeten gaan kijken of we hem hebben uitgeschakeld. Maar moet ik daar mijn mannen voor riskeren?

Een hond komt op de natte lappen af die uit het huis zijn geblazen. Zijn lippen zijn over zijn tanden getrokken, zijn oren wijzen naar achteren. Een van de honderden wilde honden die in de stad rondzwerven. We zien ze voortdurend, maar meestal blijven ze uit onze buurt. Voorzichtig doet hij nog een paar stappen naar voren en snuift de lucht op. Zijn voorbeeld doet andere honden volgen. Kort daarop zijn het er al drie of vier. Ik kijk, benieuwd wat ze gaan doen.

Ze beginnen te eten.

De natte lappen zijn de uiteengereten resten van de strijder. De honden scheuren er stukken af. Als een zich opricht, zie ik dat zijn snuit met bloed is bedekt. Ze zijn uitgehongerd. Mijn maag draait zich om.

‘De honden staan die vent op te vreten,’ zegt iemand.

De honden eten door.

Ik weet mijn maag in bedwang te houden. ‘In elk geval hoeven we geen BDA meer te doen.’

Vol afschuw kijken we toe. Opeens worden we vanuit het zuiden beschoten. McDaniels machinegeweer ratelt een antwoord. We liggen weer onder vuur vanuit het industriegebied.

We laten de honden voor wat ze zijn en lopen naar de zuidkant van het dak. Aan de overkant van Hoofdweg 10 zien we lichtflitsen uit een vervallen pakhuis komen. Daar hebben zich zeker tien opstandelingen verschanst.

Maar ze pakken het stom aan. Ze gaan een duel aan met een gemechaniseerd infanteriepeloton, terwijl ze zelf alleen maar over lichte wapens beschikken. Twee pelotons zelfs: het eerste peloton ziet hen ook en opent het vuur.

Ik loop naar McDaniel. ‘Zie je dat pakhuis? Schiet dat maar helemaal overhoop.’

McDaniels 240 ratelt en bokt. Swanson komt met zijn eigen 240 aanlopen en gaat meedoen. Het pakhuis is vierhonderdvijftig meter bij ons vandaan, eigenlijk te ver voor een SAW of een M4. Dit keer zullen de machinegeweren het werk doen.

Ik ga tussen hen in staan en neem de rol van spotter op me. ‘Z!’ schreeuw ik.

De schutters laten hun loop heen en weer draaien en maken in elkaar overlopende Z-patronen. Ze houden hun trekker ingedrukt. De machinegeweren spuwen massa’s kogels uit. Ik help ze richten door een tik op hun schouder te geven. Een tik op de linkerschouder betekent meer naar links. Een tik op de helm betekent hoger richten. Het is de enige manier om te communiceren als er geschoten wordt, want boven de herrie uit komen, is vrijwel onmogelijk.

We zien steeds minder vuurflitsen vanuit het pakhuis komen. Elke keer dat McDaniel en Swanson de ramen onder vuur nemen, wordt het tegenvuur zwakker. Net een reusachtig videospelletje. Maar dan in het echt.

De Brads komen er aan en de Bushmasters gaan aan het werk. De strijders in het pakhuis gaan een lesje krijgen in Amerikaanse vuurkracht.

Het is een indrukwekkend schouwspel. De 240’s slaan stukken uit het pakhuis. De 25mm-granaten gaan overal doorheen en jagen een hagel van scherven door het inwendige. We laten de avondlijke hemel oplichten met lichtspoormunitie, reeksen lichtjes langs en door elkaar, als een complexe lasershow.

Ook sergeant Juhasz gaat meedoen. Hij pakt zijn radio en vraagt vuursteun. Kort daarna vallen er 81mm-mortiergranaten op de rebellen. Juhasz stelt de afstand bij en vraagt dan een tweede salvo. De granaten vallen in de gebouwen rondom het pakhuis. Een paar tellen later staat de halve straat in brand. Juhasz wijzigt de coördinaten voor de tweede keer. Een vervallen gebouw stort in onder de barrage.

Dan, net als de laatste resten daglicht over de horizon verdwijnen, komen tanks over Hoofdweg 10 aanrollen. Arrogant komen de Abrams aanrijden. Zij zijn de gemeenste klootzakken hier, en ze zijn nergens bang voor. Ze zijn op weg naar een andere opdracht en komen toevallig langs onze positie, maar vinden het geen punt om even te assisteren. Hun torens draaien naar het zuiden. Uit hun 120mm-loop komt een lange streep vuur. Het pakhuis wordt verstikt door rook en vuur. Een voor een jagen de vier tanks er een paar granaten in voor ze verder rijden.

Als de laatste weg is, zwijgt de vijand – als er tenminste nog iemand in leven is. Juhasz zet de mortierbeschieting stop. Ook het eerste peloton houdt op met vuren. Weer heerst om ons heen de schoonheid van een zwijgend slagveld. Onze oren suizen, maar de stilte is meer dan welkom. Iedereen hoort slecht als gevolg van het lawaai van alle zware wapens die de afgelopen vierentwintig uur om ons heen in actie zijn geweest.

Ik kijk naar Ware. Hij heeft tussen onze machinegeweerschutters en de muur gestaan en van daar een groot deel van het vuurgevecht gefilmd. Hij heeft zich aan vijandelijk vuur blootgesteld. Joeri is net als hij. Ze zijn tot vrijwel alles bereid om acties op film vast te leggen.

We blijven opletten, aan alle vier de kanten van onze daken. Maar ook na het vallen van de avond blijft de vijand bij ons uit de buurt. Net voor middernacht horen we dat overste Newell warm eten klaar heeft staan bij het klaverblad. Cantrell stuurt er twee man van elke ploeg en twee Bradleys heen om het op te halen.

Terwijl we wachten, neem ik de kans te baat om me iets op te frissen. We hebben heel weinig water, dus vannacht wordt het een kattenwasje.

Later ga ik terug naar het dak van de tweede verdieping, waar Michael Ware weer verhalen zit te vertellen over opstandelingen die hij heeft ontmoet. De Brads komen terug en iedereen gaat eten. Luitenant Meno, Fitts, Lawson en ik wachten. Een goede aanvoerder eet nooit eerder dan zijn mannen, ongeacht de situatie.

Ook Ware en Joeri zitten te eten. Stuckert komt langs. Hij overhandigt me een maaltijd en loopt dan door.

‘Hé, heb je gehoord dat de sergeant-majoor is gesneuveld?’

Ik verstar. Mijn eten is vergeten. Als ik me omdraai, zie ik dat Stuckert met een paar man staat te praten.

‘Door een sluipschutter.’

Wat?

Ik ontplof van woede. ‘STUCKERT!’ schreeuw ik. Hij krimpt in elkaar, maar draait zich toch om.

‘Ja, sergeant Bell?’

‘Luister, godvergeten klootzak. Wat sta je nou te wauwelen? Jij weet geen ruk van wat er voorbij dit dak gebeurt. Je weet helemaal niet of hij dood is.’

‘Ik hoorde een paar jongens van Bevoorrading zeggen dat sergeant-majoor Faulkenburg was gesneuveld. Toen ik net bij het klaverblad was,’ zegt hij zwakjes.

Ik ga door het lint. Ik raak al mijn zelfbeheersing kwijt en begin te razen en te tieren. Ik besproei hem met druppels speeksel. Joeri en Ware staren me gechoqueerd aan. Als ze niet zo’n trek hadden gehad, zouden ze van het dak af zijn gegaan.

‘Als ik jou die naam nog een keer hoor noemen, Stuckert, ga je voor de bijl. Dat zweer ik. Begrepen? Jij strooit met verhalen en geruchten, terwijl je helemaal niks weet.’

Nog nooit ben ik zo razend geweest. Ik kan hem wel wurgen. Helemaal in puin slaan. Ik wil hem de pijn laten voelen die ik nu voel. En dat komt omdat ik weet dat het waar is. En dat kan ik nu even niet hebben.

‘Sorry, sergeant Bell. Dat heb ik gewoon gehoord.’ Het gezicht van Stuckert is vuurrood. Hij lijkt zwaar onder de indruk. Maar ik ben nog lang niet klaar met hem.

‘Jij krijgt niet betaald om iedereen te informeren. Jij krijgt betaald om met een SAW te schieten, begrepen? Jij doet gewoon je werk en bemoeit je niet met het mijne, snap je dat, stomme klojo? Jij weet helemaal niks van de sergeant-majoor. En je gaat al helemaal niks doorvertellen over gesneuvelde Ramrods, stomme hufter.’

Ik weet dat ik te ver ga, maar ik heb mezelf niet meer in bedwang. Het is hard aangekomen. Ik bid en hoop tegen beter weten in dat het niet waar is. Als ik klaar ben, heb ik Stuckert zo te grazen genomen dat hij er kapot van is. Ik weet dat ik daar later spijt van ga krijgen. Maar nu kan het me even niks schelen.

Beneden heeft Cantrell me vanuit zijn Bradley horen tieren. Hij activeert zijn radio en vraagt of ik naar hem toe kom. Ik laat Stuckert voor wat hij is en draaf de trap af. Als ik de straat op loop, laat Cantrell de klep zakken. Binnen zie ik Fitts zitten.

Kut, nee, hè? Kut, nee.

Cantrell schuift ook naar binnen en gaat naast Fitts zitten. Hij gebaart dat ik erbij moet komen en sluit de klep. Als de pelotonsleiding zo’n bespreking heeft, is het altijd net of ik tot een geheime club behoor, en wordt het binnenste van een Brad een soort verplaatsbare Bat Cave.

Cantrell wijst naar mijn uniform en zegt: ‘Ik zou maar een schoon uniform aantrekken, sergeant Bell. Volgens mij is dit behoorlijk smerig.’

Ik kijk naar mezelf. Mijn woestijnuniform zit onder het bloed van Pratt, en vuil en smeer. ‘Ik denk dat het nog wel een paar dagen meekan.’

Cantrell kijkt me recht in de ogen. ‘Van eerste sergeant Smith hoor ik dat Ramrod Zeven is gesneuveld.’

Zo. Dat is eruit. Mijn sergeant-majoor is dood.

Fitts kijkt naar mijn uniform en zegt: ‘Sergeant, ik kan mijn maat maar niet zover krijgen dat hij onder de douche gaat. Daar loopt-ie met een grote boog omheen.’

Fitts probeert me af te leiden. Ik hou mijn gezichtsuitdrukking neutraal.

Ik vond het een fantastische vent.

‘Probeer een beetje schoner te blijven,’ zegt Cantrell. Ik knik.

Hij was onkwetsbaar. Hoe kan het dat hij is gesneuveld?

Cantrell zegt dat we kunnen gaan. De klep gaat omlaag en Fitts en ik springen de Brad uit.

‘Bell, probeer even te gaan slapen. We hebben nog drie uur,’ zegt Fitts.

Ik knik. Ik durf niets te zeggen. Zwijgend lopen we het huis in, en ik zoek een plek om te gaan liggen.

De moedjahedien beginnen ons met mortieren te bestoken. In het donker lig ik naar de explosies om ons heen te luisteren. Ik probeer te slapen, maar ik kan mijn hersens niet uitzetten. Ik ben lichamelijk uitgeput en heb heel hard rust nodig, maar mijn geest wil niet.

Ergens in het donker grauwen en grommen de verwilderde honden, tussen twee mortiersalvo’s door. Ze vechten om eten. Mensenvlees.

Faulkenburg is dood.

Met hulp van Irakezen is hij meteen nadat hij was geraakt in een medische M113 geladen. Die heeft hem snel naar de hulppost bij het klaverblad gebracht, maar het was te laat. Hij was al dood voor hij op straat viel. Door het hoofd geschoten. Geen schijn van kans.

Onze meer dan levensgrote vaderfiguur is dood.

Kort nadat Faulkenburg bij de hulppost was afgeleverd, komt een stroom gewonde Irakezen op gang. Zeventien redden het, maar drie niet. Als Steve Faulkenburg niet tot het laatst zo moedig was geweest, zouden het er veel meer geweest zijn.

Faulkenburg is onze eerste engel geworden, de eerste Amerikaan die in de Tweede Slag om Fallujah door vijandelijk vuur sneuvelt.

Heb ik de afgelopen nacht soms zijn lichaam op straat zien liggen? Was hij een van de doden die ik de Irakezen zag toedekken en afvoeren? Ben ik getuige geweest van zijn laatste ogenblikken, zonder dat te beseffen?

Bij die gedachte raak ik overweldigd van verdriet. Ik weet dat dit niet het goede ogenblik is om te rouwen. We moeten deze slag winnen en ik moet mijn pijn wegdrukken, anders kan ik mijn werk niet doen. Mijn geest kwelt me met beelden van Faulkenburg, daar op die straat. Bij dit soort dingen is een levendige verbeelding je ergste vijand.

Als ze sergeant Faulkenburg hebben doodgeschoten, hoe kan het dan dat ik nog leef? Hij was veel beter dan ik. Hij had veel meer ervaring dan vrijwel al onze mensen hier. Draait het allemaal meer om geluk dan om kundigheid? Als dat zo is, zijn we allemaal maar één kogel verwijderd van het onterechte lot dat Faulkenburg heeft getroffen.

Daar denk ik een tijdje over na. Het doet me pijn dat ik me zo kwetsbaar voel. Het leven lijkt zo met gevaar omgeven, zo fragiel. Ik kan er gewoon niet bij dat hij dood is, terwijl ik nog leef. Voor het eerst sinds we de stad binnen zijn getrokken, moet ik mijn sterfelijkheid onder ogen zien. En daarbij krijg ik iets mee van wat Fitts al die tijd moet hebben gevoeld.

Heeft Fitts elke nacht met deze gedachten te maken? Wat er op 9 april is gebeurd, moet hem nog steeds achtervolgen als het donker is. Het spijt me dat ik hem erover heb lopen dollen.

De mortiergranaten vallen. De mensenetende honden blaffen. De nacht duurt eindeloos.

14

EIGEN HUIS EN TUIN

Fallujah, 10 november 2004

Al lang voor de zon opgaat, beginnen we aan onze derde dag in de stad. Het is de afgelopen nacht koud geweest, en dus hebben de mannen gordijnen van de rails gehaald en die als deken gebruikt. Anderen hebben zich als een burrito in smerige kleedjes gerold. We zijn de hele nacht waakzaam gebleven, rillend, gespannen en geïrriteerd.

Ik pak mijn spullen en ga het dak op om te kijken hoe het ermee staat. We zijn twee dagen in gevecht en de jongens zien er nu al niet uit. Elk gezicht vertoont schrammen. Onze handen zijn rauw van het klauteren door het puin van al die verwoeste gebouwen. Door de rottende lijken, de vliegen en de verwilderde honden wemelt het in de stad van bacteriën die je ingewanden op hol laten slaan. Die zijn niet te vermijden, en het grootste deel van het peloton heeft dan ook diarree. Gisteren zaten mannen af en toe te schijten onder het schieten. We zijn smerig, bekaf, gehavend en zitten onder de wondjes. Onze gewrichten doen zeer en onze spieren protesteren bij alles wat we doen.

Vandaag krijgen we een nieuwe opdracht. De mariniers zijn minder vergevorderd dan wij. De informatie van Ware klopte dus. Daardoor is er een gat ontstaan tussen onze rechter- en hun linkerflank. Dat weten de rebellen en daarvan hebben ze gebruikgemaakt om weer achter ons te komen. Vandaag gaan we terug naar het noorden en zuiveren we de Askari-wijk grondig, in afwachting van de komst van de mariniers.

Meno praat ons bij over het plan van kapitein Sims. We gaan van huis tot huis, doden iedereen die we daar vinden en vernietigen de wapens en munitie die we tijdens de eerste stoot in de richting van Hoofdweg 10 ongemoeid hebben gelaten.

Vlak voor het eerste licht begint de hele compagnie in lijn aan een opmars naar het noorden, waar we gisteren al zijn geweest. Door de koude

nacht zijn de straten glad van de dauw. Af en toe glijden we weg als we voor de tweede keer koers zetten naar Doelwit Wolf. Tijdens de opmars, die wordt ondersteund door Brads en tanks, zie ik dat de honden achter ons aan komen. Als we stilhouden om een huis te doorzoeken, blijven zij ook staan. Ik kom een gebouw uit en zie een hele rij op straat zitten. Hun staarten slaan vol verwachting tegen het asfalt. Ze wachten tot wij hun weer een maaltijd bezorgen.

De stank van de dood hangt overal. Lijken van rebellen liggen te rotten in gebouwen en stegen. We hebben opdracht om iedereen die we zien een kogel in zijn lijf te jagen, hoe hij er ook uitziet. Maar sommige lijken zitten al onder de groene schimmel. Die zijn zo ver heen dat zelfs de honden ze niet lusten. Als we de zoveelste rij huizen controleren, zie ik een strijder tegen een muur liggen. Ik schiet, en mijn kogels laten zijn opgezwollen maag knappen als een ballon. Uit het lijk komt een lange wind als het gas erin ontsnapt. Ik draai me om naar Sucholas en zeg: ‘Sorry, die zit me al sinds Bagdad in de weg.’

‘Als ik zo’n scheet laat, kan je mijn darmen van de muur schrapen.’

De hele ochtend trappen we zo veel deuren in dat we de tel kwijtraken. Anders dan de vorige dag pakken we het methodisch aan. We gaan ervan uit dat elk huis van boobytraps is voorzien. We gaan behoedzaam te werk en raken niets aan als dat niet nodig is. Het duurt niet lang voor we allerlei valstrikken ontdekken: beha’s en slipjes met daaronder handgranaten, kasten met explosieven achter de deur, mortiergranaten in keukenkastjes, landmijnen in vooren achtertuinen. We maken ze alle onschadelijk en vinden ondertussen honderden wapens: van Amerikaanse M1-Garandgeweren uit de Tweede Wereldoorlog tot splinternieuwe svd-sluipschuttersgeweren uit Rusland. We vinden zelfs een instructieboek van het Amerikaanse leger uit 1941, met in de marge Arabische aantekeningen.

Het kost ons uren om drie straten te zuiveren. Fitts en ik denken dat het tempo omhoog kan als we uit elkaar gaan. Hij neemt een kant van de straat en mijn ploeg de andere. De Brads blijven in de buurt, klaar om hem of mij of ons beiden te ondersteunen.

In een huis vind ik een prachtig sks-geweer, tijdens de Koude Oorlog gemaakt in Tsjechoslowakije. De vorige eigenaar heeft er een drum op

gezet waarin vijfenzeventig patronen passen en het heel goed onderhouden. Ik neem het mee en besluit het mezelf cadeau te doen. Vandaag ben ik negenentwintig geworden. De sks gaat in de Bradley van Chad Ellis. Daar ligt hij veilig.

Meer huizen. Meer wapens. We vinden Iraanse FAL-geweren, Duitse g3-aanvalswapens van Heckler & Koch, pompgeweren, jachtgeweren en M16's. In de ploeg van Fitts zit een zekere Matthew Woodbury, die alles heeft onthouden wat er in *Guns & Ammo* staat. Hij weet zo veel van geweren dat hij aan de hand van het serienummer kan zeggen uit welk land het komt.

We improviseren manieren om alles wat we aantreffen op te blazen. Soms doen we het ter plekke met c-4, of we laten de Bradleys over mortierbuizen, raketwerpers en geweren rijden. Het is erg gevaarlijk werk. Veel explosieven zijn instabiel, oud en niet goed onderhouden. Een keer halen we een stuk of tien raketgranaten uit een huis. We leggen ze in een auto. We hebben opdracht om elke auto op te blazen, dus dit is twee vliegen in één klap. We leggen er een paar mortiergranaten bij en gaan achteruit. De Brad van sergeant Jamie McDaniel knarst naar voren. In de toren staat zijn schutter, sergeant Olakunle Delalu, die in Nigeria is geboren. Hij heeft aan de universiteit van Columbia elektrotechniek gestudeerd en is daarna het leger in gegaan om Amerikaans staatsburger te kunnen worden. Delalu richt en vuurt een tow-raket af. Een ogenblik later ontploft de auto in een vuurbal.

We gaan naar het volgende huis. Daar staat een bestelbus op de oprit. We stouwen hem vol met de wapens en munitie die we in het huis vinden en gooien er dan een brandgranaat in. Daardoor smelt de voorkant van de bestelwagen eraf en vliegen een paar vaten met benzine en olie die ernaast staan in brand. De vlammen verspreiden zich snel en algauw staan vier huizen in lichterlaaie. In een daarvan ontploft daardoor nog een wapenopslagplaats, met zo veel kracht dat ik tegen een muur sla.

Later maak ik aan een berg granaten, RPG'S en 107mm-raketten een paar blokken C-4 vast. We werken al acht maanden samen met de genie en dus kennen we zowat alle technieken om explosieven op te blazen. Maar als ik de lont aansteek, gebeurt er niets. Ik sluip terug naar het huis en kijk naar

binnen. Door de rook kan ik niets zien. Ik begin te beven en vraag me af of dit een leerzaam verhaal gaat worden dat mijn jonge militairen gaan vertellen nadat ze thuis sergeant zijn geworden en anderen moeten instrueren. ‘Toen mijn ploegleider zich in Fallujah opblies…’

Ik ga het huis binnen en zie dat de slaghoedjes los zijn gaan zitten. Ik sleep alles naar de deuropening en gooi het op een hoop. Een Brad schiet, maar de raketten ontploffen niet. Geërgerd sleep ik alles naar een bomkrater. Weer stop ik de C-4 ertussen en vraag dan Cory Brown om de zaak op te blazen. Zijn schutter gebruikt hoog-explosieve granaten. Er gebeurt niks. Hij schakelt over op antitank. Zodra de eerste granaat de stapel treft, gaat alles de lucht in. Opeens schieten raketgranaten uit de vlammen. Een paar raken huizen aan de overkant van de straat en ontploffen daar. Andere vliegen alle kanten op en mijn ploeg gaat snel in dekking.

Als de explosies wegsterven, hoor ik woedend geschreeuw. Een raket is het huis binnengevlogen dat Fitts en zijn mannen net aan het controleren waren. Hij hinkt naar buiten en schreeuwt: ‘Wat ben jij godverdomme aan het doen?’

‘Ik heb geen slaghoedjes meer voor de C-4. Alles kits?’

‘Je had bijna mijn hele ploeg om zeep geholpen. Sodemieter op met je “alles kits”.’

Ik probeer mijn excuses te maken, maar Fitts blijft boos. Het werk gaat door.

De hele dag tarten we het noodlot door voorraden van de vijand op te sporen en te vernietigen. Het is gevaarlijk werk. Ik voel me als een jonge delinquent die de beest mag uithangen in een verwoeste stad. We blazen geen eigen mensen op – maar dat is meer geluk dan wijsheid.

Als het donker begint te worden, doen al onze spieren zeer. In onze overbelaste rug, armen en kuiten trekt van alles. We hebben zo veel huizen gezuiverd dat het allemaal is versmolten tot een lange dag van deuren intrappen en wapens vernietigen. We hebben niet één levende strijder gezien.

Een keer treffen we een voorraadje van vijftien RPG’S aan. Terwijl we overleggen hoe we die het beste kunnen vernietigen, meldt Cantrell zich

over de radio. Luitenant Iwan heeft hulp nodig. Sims kan niet weg bij het eerste peloton, vierhonderd meter verderop, en dus geeft hij ons opdracht om een oplossing te vinden. Ik wil de granaten meenemen, maar dat stuit op een veto. Ik bied aan om ze af te schieten. Daar is geen tijd voor, zegt hij. We moeten naar Iwan toe.

Ik geef het op en loop naar mijn Brad toe. Net als ik instap, hoor ik Knapp over de radio tieren tegen Cantrell. Die heeft hem net opdracht gegeven om de granaten op te blazen met een thermietgranaat.

Nu vaart Knapp tegen mij uit. ‘Ik laat mijn jongens niet op die manier RPG’S opblazen. Dat is waanzin.’

Over de radio laat ik Cantrell weten dat dat een stom idee is en dat ik mijn mannen er niet aan waag.

‘Doe het dan zelf maar, held. Kan me geen reet schelen wie het doet. Als jij er de kloten niet voor hebt, laat je het een van je jongens doen. Als het maar gebeurt. Blaas die kutdingen op.’

Ik kijk de Bradley rond. Mijn mannen staren me aan en wachten af wat ik zal doen. Ga ik hen vragen om zoiets krankzinnigs te doen?

Kut.

Ik pak een thermietgranaat en loop naar de stapel rpg’s. De Brads bereiden zich voor op vertrek. Ze gaan Iwan ondersteunen zodra ik klaar ben. De commandanten duiken hun toren in. De kleppen gaan dicht. De mannen zitten veilig binnen.

Ik leg de RPG’S bij elkaar in de puinhopen van een ander huis. Dan kijk ik naar Cantrells Brad en werp hem de koudste blik toe die ik in huis heb. ‘Nou, sergeant,’ zeg ik, en mijn stem is rauw en hees, ‘moet je kijken wat er nou gebeurt.’

Ik voel me met een martelaar. Ik pak de brandgranaat en hou hem boven de raketten. Ik trek de pin eruit en de witte fosfor spuit eruit, als Diet Coke met een Mentos erin. Ik heb hem nog maar net losgelaten of de witte fosfor heeft zich al door een RPG gevreten. De raket schiet laag boven de grond weg en ontploft even verderop. Ik ren naar de Brad, terwijl meer raketten sissend tot leven komen.

Ik ben hartstikke gek.

Voor me zet een Brad zich in beweging. Een raketgranaat suist langs en ontploft in een gebouw naast me. De klep gaat omlaag. Weer een explosie. De grond trilt ervan. Ik duik naar binnen. Ik ben nu veilig en bij mijn maatjes, maar ik ben ook goed nijdig.

We rijden naar het noorden. Pijn, uitputting, zere spieren, spastische diarree – het heeft allemaal niks om het lijf. Wij zijn de infanterie. Doden is ons werk.

Terwijl wij naar het noorden terugrijden, geeft luitenant Iwan leiding aan een aanval op een vijandelijke eenheid waarop hij is gestuit. De vijand is een man of twaalf sterk. Ze zijn agressief en gedisciplineerd. Iwans Bradley probeert ze met zijn kanon uit te schakelen. In de hitte van het gevecht raakt het kanon defect, zodat de Brad alleen over zijn coax-machinegeweer beschikt. De strijders glippen weg en verdwijnen in een paar chique huizen.

Een van hen, met een patroonband voor een machinegeweer over zijn borst, raakt gescheiden van de anderen. Hij vlucht een huis in, vierhonderd meter bij de rest vandaan. Iwan haalt er de verkenners van het bataljon bij om hem eruit te halen.

Drie man gaan door de voordeur naar binnen en stuiten meteen op een hagel kogels van een machinegeweer. Sergeant Jason Laser wordt in de borst geraakt en gaat neer. Nummer twee, sergeant Andy Karnes, probeert zijn gewonde makker te helpen, maar wordt in zijn zij geraakt. De machinegeweerschutter is niet te stuiten. De derde verkenner loopt een lichte wond op aan zijn buik.

Sergeant Matteson ziet dat een tweede strijder van achteren het huis in wil gaan. Vanuit zijn Humvee schiet hij de man aan flarden met een mk19-granaatwerper.

Kapitein Sims komt erbij, net als de strijder ‘Fuck America’ uit het raam schreeuwt. Hij verplaatst zich van kamer naar kamer om Sims vuur te ontwijken.

Nu kogels niets blijken uit te halen, roept Sims een bulldozer op. Als die grommend op het huis af rijdt, bestookt de opstandeling hem met kogels. De man is omsingeld door het grootste deel van een gemechaniseerd infanteriepeloton, maar weigert koppig het op te geven.

Terwijl Sims het uitvecht met de ene machinegeweerschutter, overleggen Iwan en Meno buiten een huis dat we net hebben gezuiverd, vijfhonderd meter verderop. Iwan zegt dat het opsporen van de rest van de groep onze verantwoordelijkheid is. Als die andere kerels net zo vastberaden zijn als deze, staat ons een fel gevecht te wachten.

Meno heeft een plan. Hij wil dat de Bradleys de rij huizen omsingelen. Een op elke hoek en een ter ondersteuning. Daarna doorzoeken we de huizen, een voor een.

Iwan vindt het een goed plan, stapt in zijn Bradley en rijdt weg om het kordon op te helpen stellen.

Huis voor huis zuiveren we het stuk straat. We trappen deuren in, kijken in kamers en proberen alert te blijven. Ondanks het gevaar is het lastig om niet een beetje gemakzuchtig te worden. We hebben te veel gebouwen gezuiverd sinds we vanmorgen aan de slag gingen.

In een van de huizen vinden we raketten en munitie. In een ander een voorraad Amerikaanse helmen en oude scherfwerende vesten.

De grote Abrams knarsen brullend naar voren. Gebouwen blijven als brandende puinhopen achter. Wij lopen achter hen aan en kijken in kapotgeschoten, brandende ruïnes. Rook kolkt over de daken. We zijn de beste buurt van de stad aan het verwoesten.

Ik kijk hoe een Bradley en een Abrams een huis onder vuur nemen. Een 120mm-granaat ontploft binnen, terwijl de granaten van de Bradley door de puinhopen suizen en honderden meters erachter neerkomen.

Opeens komen om ons heen granaten neer en beginnen machinegeweren te ratelen. De granaten van de Bradley zijn ontploft in de buurt van een paar mariniers. Die hebben dus eindelijk onze linie bereikt. Hoog tijd dat we samen één lijn vormen.

Maar het is niet meteen fijn om hen in de buurt te hebben. Ze reageren fel als ze door 25mm-granaten worden bestookt. Hun .50-machinegeweervuur ratelt over de straat en dwingt ons om weg te duiken achter onze Brads. Rodriguez roept hen op. Excuses kunnen er niet vanaf. Ze laten weten dat ze bij inkomend vuur altijd terugschieten, of dat nu eigen vuur is of niet.

Niet lang daarna schieten de mariniers boven ons een serie lichtkogels en star clusters af. Ze horen naar het zuiden op te rukken, parallel aan ons,

maar driehonderd meter naar het westen. De coördinatie kan beter. Bij elk mogelijk contact gaat er een lichtkogel omhoog, zodat onze buurt baadt in fel wit licht. Dat is wel het laatste wat we willen. Wij kunnen prima opereren in het donker omdat we nachtkijkers hebben. Maar bij de mariniers hebben alleen leidinggevenden die. Wij bezitten de nacht. De mariniers huren hem.

We gaan naar een ander huis en treffen voorbereidingen om het te zuiveren. Een lichtkogel gaat omhoog en daardoor staan we messcherp afgetekend. Door het felle licht zijn we ook nog eens ons nachtzicht kwijt. Een kritiek ogenblik lang zijn we weerloos én blind. En dan moeten we haastig dekking zoeken, omdat ze ons zien bewegen en beginnen te schieten. Kutmariniers.

Maar ook al vind ik hun aanpak vaak krankzinnig, ik ben wel onder de indruk van hun vuurkracht. Als één marinier begint te schieten, doet het hele peloton mee. Hun vuurkracht is indrukwekkend en ik druk me plat tegen de grond om het er levend af te brengen. Twee minuutjes voor rebel spelen is te lang als je een peloton of compagnie mariniers tegenover je hebt. Daar moet je toch respect voor hebben.

We gaan naar het volgende huis, terwijl de lichtkogels blijven komen. Binnen vinden we heel veel naalden, verband en infuuszakken. Naar het volgende huis. Twee paar Amerikaanse woestijnlaarzen in een hoek van een kamer. En acht complete uniformen van de Iraakse Nationale Garde.

Vier uur later zijn we volledig uitgeput. Ik kijk naar Fitts. Zijn hinken is een stuk erger geworden.

Knapp ziet iets op straat, voor ons. In het duister zien we een man liggen, met naast zich een Russisch machinegeweer. Knapp en ik openen het vuur. Ik raak hen twee keer in zijn rug en hoor een plotselinge stoot lucht uit zijn longen komen. Was dat doodsgereutel? Ik weet het niet zeker. Knapp schiet hem door zijn hoofd en dan is het gebeurd.

We lopen op de opstandeling toe. Hij ligt op zijn maag in een grote plas bloed. Hij moet zich hebben verstopt in een huis en daar zijn geraakt door een granaat van een langsrijdende Bradley. Stervende is hij de straat op gekropen, met zijn wapen en munitie. Banden met 7,62-patronen liggen in een waaier om hem heen.

We moeten ons ervan vergewissen dat een opstandeling echt dood is en niet doet alsof. De bedoeling is dat we hun benen uit elkaar schoppen en ze dan een flinke trap in hun kruis geven. Als ze niet reageren, zijn ze dood en kunnen we op zoek gaan naar boobytraps en informatie.

Ik probeer zijn benen uit elkaar te schoppen, maar één been is bijna helemaal weg en het andere is niet veel meer dan flarden roze vlees en bloed. Als ik hem in zijn ballen probeer te schoppen, raak ik zijn been. Hij heeft geen scrotum meer.

‘Jemig. Wat moet je doen als een vent geen benen meer heeft? Dat hebben we bij de training niet gehad.’

Ik trek mijn mes en por voorzichtig in zijn rug. Waarschijnlijk kan ik het beter gewoon in hem steken, maar ik heb bij gevechten nog nooit een mes gebruikt en ik weet niet zeker of ik het wel kan. Ik prik nog een paar keer, gegeneerd door mijn gebrek aan vaardigheid.

Lawson trekt een groter mes en ramt het in de rug van de man. Hij kijkt me aan en schudt zijn hoofd.

‘Wat een dag, hè?’

De strijder is duidelijk dood. Ik til zijn hoofd op en Knapp kijkt onder hem. ‘Alles veilig,’ zegt hij, en ik laat de dode terugzakken op het plaveisel. We maken zijn wapen onklaar en laten hem liggen voor de honden.

Wat een dag? Je meent het. Fijne verjaardag.

We gaan verder. We stuiten op bergen puin en moeten ons een weg zoeken door stukken metselwerk, bakstenen en brokken beton. Het werk van de Bradleys. Ik hoor gevloek. Ruiz is gevallen en heeft zijn enkel verzwikt. Die begint dikker te worden in zijn schoen.

We gaan een naastgelegen huis in, zodat onze hospik Ruiz kan behandelen. Ondertussen halen de mannen kant-en-klaarmaaltijden tevoorschijn en nemen snel een paar happen. Het is het eerste wat we vandaag te eten krijgen. Een paar knappen een uiltje. Fitts en ik krijgen de wind van voren van Cantrell, die met zijn Brad de linkerpoot van het kordon vormt. Over de radio zegt hij dat hij rapporten wil over onze vorderingen. Heel irritant allemaal. We jokken en zeggen dat we nog steeds huizen uitkammen.

Een half uur voor het middernacht is, gaan we weer verder. We zijn moe en het tempo zakt. Door de pauze is de adrenaline uit ons lichaam verdwenen. Als je in gevecht bent, pept de adrenaline je op, maar daarna is de terugval bijna even erg als een kater.

We steken de straat over en komen bij een bijna drie meter hoge muur die niet is gehavend door kogels of Bradleys. Erachter staat een ook al onbeschadigd huis. Het hek, net breed genoeg voor een auto, staat voor een deel open. Het peloton loopt naar binnen en komt uit op een open binnenplaats. Daar staan vier decoratieve zuilen van baksteen, anderhalf keer zo dik als een mens. Ze zijn de enige dekking tussen de voordeur en de muur.

Ik loop achter Fitts en zijn ploeg de binnenplaats op. Het huis zal van een rijk lid van de Ba'athpartij zijn geweest. Het heeft een vierkante vorm, met een blokkendoosachtige eerste verdieping. Daarvoor is een balkon van waaruit je over de tuin uit kunt kijken. De voordeur is links van ons. Dan, in het midden, twee ramen van de woonkamer, met rechts daarvan een keukenraam met metalen stangen ervoor.

Rechts ligt een fraai aangelegde tuin met palmen, en om de stammen heen een paar slingerende heggen. Het is een fraai huis, echt iets voor *Eigen huis en tuin, Iraakse editie.* De voordeur is nogal barok. Al sinds februari zijn we in heel Irak deuren aan het intrappen. Daardoor ben ik een kenner geworden. Ik zie meteen welke niks waard zijn, welke dik, en welke zo stevig dat sergeant Hall, onze beestmens, nodig is om ze te slopen.

De deur is gemaakt van metalen platen en staal, met in het midden een fraai bewerkte glazen ruit. Verbazingwekkend dat zoiets moois de verwoestingen heeft overleefd die we in deze buurt hebben aangericht.

We weten niet wie het huis heeft laten bouwen, maar hij wist wat hij deed, zeker in een buurt waar stevig gebouwde huizen veel waard zijn. Het is een minifort, een perfect zomerverblijf voor een drugskartel. Als er strijders in zitten, zal het godvergeten lastig worden om het te zuiveren.

We stellen de binnenplaats veilig. Fitts loopt naar de deur. Ik ga achter hem aan en kies positie naast een raam. Als ik naar binnen kijk, zie ik geen ongewone dingen. Mijn instincten spelen niet op, en dus vermoed ik dat dit huis leeg is, net als alle andere in de straat. Ook de mannen maken zich

weinig zorgen. Ze staan verspreid over de binnenplaats en wachten op orders.

Fitts blijft naast de deur staan en wacht tot zijn ploeg zich bij hem voegt. Als niemand dat doet, raakt hij geïrriteerd. Hij blijft wachten, maar ik weet dat hij er de pest in heeft. In zijn mond zit een stevige pluk pruimtabak, die hij eerder die avond van iemand gebietst heeft.

Hij spuugt een bruine straal uit en buldert dan, met een hese stem waarin de vermoeidheid doorklinkt: ‘Kan me niet schelen in welke ploeg je zit, ga godverdomme achter me staan.’

Achter ons komt er beweging in de mannen. Misa is het eerst bij de deur. De wond in zijn wang is de afgelopen nacht ontstoken geraakt en ziet er nu uit als een reusachtige, verbrande, bloederige zweer. Er komt nog steeds zwarte vloeistof uit.

Ohle gaat achter hem staan. Ook zijn gezicht zit onder het vuil. We zitten allemaal onder de schrammen, maar bij Ohle zie je ook nog puisten door dat vuil heen steken. Metcalf neemt positie in achter Ohle. Ook Ruiz hinkt naar de deur, met Maxfield. Fitts heeft zijn team. Hij neemt de achterste positie in, zodat hij ze naar binnen kan zien gaan. Misa gaat voorop.

Hall staat klaar om de deur in te trappen, maar merkt dat die niet op slot zit. Teleurgesteld doet hij hem op de gewone manier open. Misa stormt naar binnen, met de rest erachteraan, vlak achter elkaar. Een paar seconden later volgt het grootste deel van het peloton, op Lawson na, die met zijn ploeg de zware wapens onder zijn hoede heeft, en luitenant Meno.

Ik blijf buiten en houd mijn ogen gericht op de woonkamer. Zo heb ik zicht op vertrekken die we zo meteen gaan controleren. Als zich daar vijanden schuilhouden, kan ik het vuur openen voor mijn mannen zich blootgeven.

Door het raam zie ik het licht van de lampen op hun wapens op de muren en het plafond. Ze hebben me nu niet meer nodig, en dus loop ik naar de voordeur om me bij hen te voegen.

In het huis loopt het team, met Misa en Ohle voorop, de hal door en de woonkamer in. Aan de andere kant zien ze een deur. Die zit dicht. Ohle gooit hem resoluut open.

Een ogenblik later fluiten rode luchtspoorkogels door het duister. Ohle schrikt niet van het onverwachte vuur. Hij zet zijn SAW tegen zijn schouder, haalt de veiligheidspal over en lost een salvo. Dat haalt niks uit. Ohle kan de vijand niet zien en gaat er zeker aan als hij in de deuropening blijft staan. Misa pakt hem in zijn kraag en trekt hem uit de vuurlinie. Ohle houdt zijn hand op de trekker en uit zijn SAW komt een regenboog aan lichtspoorkogels, die eerst nog het tweede vertrek raken en dan het plafond van de woonkamer, als hij zijn evenwicht verliest.

Ik spring terug naar het raam en zie hoe zijn kogels tegen het plafond schieten en alle kanten op ketsen. Nog meer lichtspoorkogels, afgevuurd door de strijders in de tweede kamer. Ik weet niet goed wat er aan de hand is en ren naar de voordeur. Net als ik de hal in loop, vliegen de kogels me om mijn oren. Boven mijn hoofd spat een kroonluchter in een regen van glas en metaal uit elkaar. Ik zoek dekking tegen de muur tussen de hal en de woonkamer.

Ik snap er niks meer van. Ik ga ervan uit dat Fitts en zijn mannen aan vuurverkenning doen en dat dat uit de hand is gelopen. Onze eigen kogels ketsen tegen de muren en het plafond, zodat stukken pleisterwerk, baksteen en beton in het rond schieten.

‘Hou godverdomme op met vuren. Wat doen jullie?’ schreeuw ik. Mijn stem is rauw. Na alle opwinding van het gevecht bij de moskee, gisteren, heb ik geen stem meer over. Ik klink schor en hees. Alsof ik Demi Moore ben.

‘HOU GODVERDOMME OP MET VUREN,’ schreeuwt nu ook sergeant Hall.

Een hese stem uit de woonkamer. ‘NEE! Niet ophouden met vuren. Blijf vuren!’

‘Ze schieten op ons,’ schreeuwt Ohle. Hij kan niet van zijn plaats komen.

Het schieten gaat door. Lichtspoormunitie kaatst door de hal en de woonkamer, van de muren, het plafond en de betonnen vloer af. We zitten in een bijenkorf.

Ik moet greep krijgen op de situatie. Weer schreeuw ik: ‘Hou verdomme op met vuren. Waar schieten we op?’

Ik kijk door de deur van de woonkamer en zie dat het hele peloton is klemgezet tegen een muur. Ohle, Misa, Fitts en de rest bloeden uit tientallen

wonden, veroorzaakt door rondvliegende stukken steen en beton. Wat is er aan de hand?

Fitts ziet me. ‘Hé, Bell. Waarom zeg je niet tegen die klojo’s aan de andere kant van de muur dat ze ophouden met vuren?’

O mijn god. We hebben vuurcontact. Opeens besef ik hoe precair onze situatie is. Fitts ziet dat er in mijn hoofd een lampje gaat branden en knikt naar me. ‘Precies.’

Het grootste deel van onze twee ploegen zit klem in de woonkamer. De opstandelingen hebben zich verschanst in het trappenhuis, achter een deur die op de hal uitkomt, en kunnen via een andere deur, de deur die Ohle open heeft gedaan, ook de woonkamer bestrijken. Ze kunnen iedereen neerleggen die de hal probeert te bereiken, want onze jongens staan precies achter de verkeerde muur. Hun schootsveld is in de woonkamer heel breed, en in de hal wat kleiner. Ze hebben meer dan genoeg munitie en durven die te gebruiken ook.

Ik werp een snelle blik in het trappenhuis en zie twee gestalten. Ze zitten in dekking achter twee betonblokken van een meter. Hun hoofd en schouders zijn het enige wat ik zie. Ze hebben middenin het huis een bunker gemaakt. Een van de twee heeft een AK-47. De loop rust op een betonblok. De ander zit achter een Russisch pkm-machinegeweer, dat op het tweede blok staat. De patroonband hangt ernaast.

Hoe komen die betonblokken hier? Die wegen een halve ton per stuk. Met acht man zijn ze nog nauwelijks te tillen.

Het huis is een dodelijke val. Ze wilden dat we het zouden zuiveren en zaten te wachten tot ze de val konden laten dichtklappen.

‘Let op het dak. Let op het dak, verdomme!’ schreeuwt Knapp op de binnenplaats.

Ik duik de hal in. Vlak erna spat een regen vonken van de muren. Weer fluiten kogels om ons heen. Metcalf zakt in elkaar en valt op de grond. ‘Ik ben geraakt. Kut, ik ben geraakt,’ schreeuwt hij, met zijn handen tegen zijn buik.

Vanuit het trappenhuis klinkt gelach, en er komt een spottende reactie in gebroken Engels. ‘Iek bien cheraakt.’ De komiek en zijn maat lachen kakelend. Bij dat geluid gaan de haren in mijn nek recht overeind staan.

Iedereen in het peloton reageert net zo. Wijd opengesperde ogen. Paniek is niet ver meer.

Metcalf houdt zijn handen tegen zijn buik. Hij is lichtgewond geraakt door een kogel die onder zijn body armor is gekomen. De anderen zijn er niet veel beter aan toe. Handen zitten onder de wondjes, knokkels zijn vuil, en glibberig van het bloed.

Het tweetal in het trappenhuis begint weer te schieten. De woonkamer en de hal zijn vol dansende lichtspoorkogels. Ze fluiten en sissen en er ontstaan brandjes in de hopen afval en papier die in beide vertrekken liggen. De muur van de woonkamer, onze enige dekking tegen het machinegeweer, begint te bezwijken. De kogels slaan er hele bakstenen uit. Andere bakstenen zijn nog wel intact, maar staan door de inslagen af en toe bijna haaks op de muur.

Drie bakstenen vallen uit de muur, vlak boven het hoofd van Fitts. Er ontstaat een scheur, van vloer tot plafond. We hebben niet veel tijd meer. Als die muur bezwijkt, volgt er een slachting.

Buiten ligt machinegeweerschutter Jamison McDaniel languit op de binnenplaats. Hij kan worden geraakt door schutters in de keuken. Om hem heen slaan kogels vonken uit de stenen. Maar de knul is een ijsberg. Hij negeert de kogels, heft zijn 240 op en lost een daverend salvo. Het is een merkwaardig gezicht. McDaniel is negentien, maar kan doorgaan voor een scholier van veertien. En dat jongetje is goed bezig met zijn 240. Om hem heen slaan weer kogels in, maar hij blijft vuren. Bij zo veel moed zwelt mijn hart van trots. In de chaos van de strijd zie je soms dat de ware kracht van de menselijke geest zich laat gelden. Dit is een van die keren dat dat gebeurt.

In dit machinegeweerduel vliegen honderden kogels heen en weer. Sergeant Jose Rodriguez, Meno’s radioman, wordt geraakt. Hij gaat neer en roept om hulp. Luitenant Meno pakt hem bij een arm en gooit hem in een schuurtje op de binnenplaats. Voorlopig is Rodriguez uitgeschakeld.

McDaniel heeft de keuken grondig verbouwd met zijn machinegeweer. Er is niet veel van over. Zijn vuur is iets te veel voor de strijders, die de strijd afbreken. Maar dat weet McDaniel niet, en dus blijft hij erop los schieten. Zijn kogels slaan keukenkastjes, borden en glaswerk aan stukken.

Een paar raken zelfs de achterkant van de muur van de woonkamer, zodat er nog meer bakstenen los komen te zitten. Hij is niet te stuiten.

Vanuit het trappenhuis openen de strijders opnieuw het vuur. Weer is de woonkamer vol nijdig zoemende lichtspoormunitie. In het halfduister zie ik Fitts. We staan aan weerszijden van het schootsveld van de vijand. Hij zit in de val. Ik niet. Voor een deel bijgelicht door de flakkerende brandjes in de kamer kijkt hij naar de bakstenen die boven zijn hoofd uit de muur steken. Hij slaakt een gefrustreerde zucht. Dan draait hij zijn hoofd om en kijkt me recht in mijn ogen.

‘Hé, Bell. Ik heb je nodig, jochie. Hard nodig.’

15

‘DE KRACHT VAN CHRISTUS OVERWINT ALLES’

Fitts laat nooit iets zien wat op angst lijkt. Ook toen hij in april drie keer is geraakt, deed hem dat minder dan een burger die een splinter in zijn duim krijgt. Die dag had hij bloedende wonden in beide armen en een been, maar toch bleef hij bij zijn positieven.

Nu ligt er op zijn gezicht de gespannen blik die hij ook heeft voor de hospik als die ons een tetanusinjectie gaat geven. Voor Fitts komt dat het dichtst bij angst. Als ik al te lang naar hem kijk, weet ik dat alle moed uit me zal vloeien.

Als de rest van het peloton het ziet, geeft dat hun misschien ook wel het fatale laatste zetje. Er is niet veel meer nodig om paniek te laten ontstaan. Het duister, de rook en de rossige gloed van het brandende afval zijn al macaber genoeg.

‘Ik heb je nodig,’ zet Fitts weer.

‘Oké, oké, oké,’ zeg ik om tijd te winnen, terwijl ik mijn hersens pijnig om een uitweg uit deze ellende te bedenken. In mijn hoofd vink ik de mogelijkheden af.

Natuurlijk kunnen we niet om een luchtaanval vragen. We hebben geen radio, en een bom gooit het hele gebouw in puin, met ons erin. Artillerie: zelfde verhaal. En zolang we klem zitten in het huis, hebben we ook niks aan een tank of een Bradley.

Over deze hinderlaag is goed nagedacht, door een vijand die een grondige analyse heeft gemaakt van onze sterke en zwakke punten. Ze hebben een situatie geschapen waarin we niets hebben aan onze grotere vuurkracht en mobiliteit. Onze enige optie is een gevecht op zeer korte afstand, met de wapens die we hebben.

Ik dacht dat we op alles voorbereid waren. Hier zijn we niet op voorbereid.

In een hoek van de woonkamer zie ik Misa bewegen. Hij pakt een fragmentatiegranaat.

‘Frag! Frag!’ schreeuwt hij.

Dat vindt Fitts een stom idee. ‘Nee,’ sist hij. Misa verstart. Fitts vervolgt: ‘Die gooien ze meteen terug. Je weet niet waar ze zitten.’

Misa laat zich niet van de wijs brengen. Hij kijkt om de deur heen en zegt: ‘Ik zie ze. Ik zie waar ze zitten.’

Sergeant Hugh Hall ziet Ware en Joeri en zegt: ‘Zoek dekking, man.’

Buiten roept Doc Abernathy: ‘Is er iemand geraakt?’

‘Het kan met een granaat.’ Misa houdt vol.

Fitts wil er niet van horen. ‘Je weet niet hoeveel klootzakken er zitten. Geen granaat. Stop weg dat ding.’ Misa laat zijn plannetje varen.

Weer vliegen kogels door de woonkamer. Lichtspoormunitie schiet door de rokerige lucht. Flarden rook kolken het duister in en heel even heb ik zicht op de deuropening.

Ik werp een snelle blik in het trappenhuis. In de rode gloed van de brandjes zie ik een van de strijders. Hij zit op zijn hurken achter een van de betonblokken, met een ak in elke hand, met een demonische grijns op zijn gezicht. Ik zie dat zijn tanden volmaakt recht en wit zijn.

Hoe kan dit, goddomme? We hebben militaire tandartsen, een hypermoderne geneeskundige dienst met alles erop en eraan, en onze gebitten zien eruit als popcorn met karamel. Blijkbaar houden die klojo’s niet van pruimtabak.

Ik duik weer naar achteren, de hal in. Door Misa’s plannetje kom ik op een idee. Een paar dagen voor de aanval op Fallujah heeft sergeant Hector Diaz van Bevoorrading wat spullen geruild met Special Forces, en nu heb ik dus een flitsgranaat. Die gaat twee seconden na het werpen af met een felle flits en een knal, en iedereen die in de buurt is, raakt erdoor gedesoriënteerd. Als ik hem gebruik, zijn de opstandelingen misschien net lang genoeg van de kaart om ons weg te laten komen. Ik denk nog even na terwijl ik mijn vingers langs de ronde buis van de granaat laat gaan. Die lijkt nog het meest op een ouderwets filmrolletje, maar dan langer en dikker. Ik heb er nog nooit een gebruikt, en dus aarzel ik. Als ik het

verkloot, is straks het hele peloton verblind en gedesoriënteerd en kunnen ik en mijn mannen niks meer. Een groot risico. Ik laat mijn plan varen.

Veel andere ideeën heb ik niet. We kunnen ze niet van een andere kant aanpakken. Ze bestrijken de buitenkant van het huis, en de achterdeur is ook geen optie, want dan kom je anderhalve meter van de betonblokken uit. We kunnen hen dus niet in de rug aanvallen.

De vijand heeft deze hinderlaag bedacht om ons te dwingen tot een frontaal gevecht. Oké, dan doen we het op hun manier.

Ik kijk langs de muur, de woonkamer in. Metcalf ligt nog steeds op de grond en kijkt hoe het met zijn verwonding is. Door de rookwolken zijn veel dingen niet goed meer te onderscheiden, maar aan de houding kan ik zien wie wie is. Ik weet alles van deze mannen en ik kan wel zien dat het niet lang meer duurt voor ze breken.

Ik weet dat er maar één mogelijkheid is, en dat dat precies is wat die klootzakken in het trappenhuis willen.

'Ik wil een SAW en dekkingsvuur met een 240.'

Ohle schuift zijn SAW naar me toe en zonder te kijken bestook ik de hoek van de kamer. Dan klikt de grendel terug. Ik ben door mijn munitie heen.

'Geef me een ander wapen. Ik wil nog een SAW en een 240, verdomme,' schreeuw ik gefrustreerd.

'Zorg dat er hier een 240 komt,' schreeuwt Hall buiten.

Een seconde later vliegt McDaniel de voordeur door en de hal in. Tegelijkertijd maak ik oogcontact met Mathieu. Hij is zevenendertig en heeft het fysiek zwaar in Irak, omdat hij zich twee keer zo hard moet inspannen om jongens van achttien bij te kunnen houden. Na 11 september heeft hij een goede baan als laborant in een groot ziekenhuis eraan gegeven om in het leger te gaan. Daardoor is hij een stuk minder gaan verdienen, wat thuis de nodige spanningen veroorzaakte. Uiteindelijk liep het op een scheiding uit. Zijn vaderlandsliefde heeft hem zijn gezin gekost.

Nu zijn wij zijn gezin. Ondanks het halfduister en de rook kan ik zijn gezicht onderscheiden. Ik zie het kuiltje in zijn kin waardoor hij wel wat wegheeft van John Travolta. Hij staat klaar om te doen wat ik vraag. Aan de andere kant van de woonkamer wacht hij op orders.

'Mathieu, gooi je SAW naar mij toe.'

Hij strekt zijn handen uit als ik mijn M4 naar hem toe gooi. Er zit geen nachtkijker op mijn geweer, alleen het drie keer vergrotende telescoopvizier. Het is het wapen van Pratt. Voor nachtgevechten heb je er niks aan, en op de korte afstand ook niet. Voor dat soort gevechten heb je een SAW.

Mathieu gooit de SAW mijn kant op. Ik weet hem te vangen. Het ding weegt tien kilo, maar hij gooit het alsof het een stuk speelgoed is.

‘Hé sergeant, er zitten tweehonderd patronen in.’

‘Mooi zo.’

Tweehonderd 5.56mm-kogels. Zou genoeg moeten zijn.

Fitts kijkt gespannen toe hoe we van wapen ruilen. ‘Wat ga je doen? Wat ga je doen?’

‘Let op mij. Zo meteen terugtrekken, man na man. Iedereen, op Misa na. Misa, jij gaat als laatste man. Alleen jou wil ik nog zien.’

‘Ik ben de laatste man. Ik ben de laatste man,’ herhaalt Misa.

Buiten wordt geschoten. Lichtspoorvuur slaat door het raam naar buiten. De ruiten spatten uit elkaar en de ijzeren stangen ervoor raken zwaar gehavend. Er zit een derde strijder in de keuken en van daaruit neemt hij de ploeg van Lawson onder vuur, die met hun zware wapens de buitenkant van het huis dekt.

Twee meter van het raam vandaan duikt Swanson achter een van de decoratieve zuilen die op de binnenplaats staan. Een regen van stukken glas en metaal slaat in zijn gezicht en zijn armen. Hij glijdt langs de zuil omlaag, laat zijn 240 vallen en slaat zijn handen voor zijn gezicht. Een salvo mist op een haar na sergeant Hall, die op de grond valt, terwijl er overal kogels langs hem heen fluiten of inslaan.

‘Mijn gezicht! Mijn ogen! Godverdomme!’ Swanson is behoorlijk aangeslagen.

‘Gaat het? Zo te zien ben je geraakt.’ Mick Ware houdt hem overeind.

‘Alles kits. Alles kits. Waar is mijn wapen? Geef me mijn wapen.’

Maar met Swanson is niet alles kits. Zijn ogen zitten bijna dicht, en in zijn gezicht heeft hij heel wat wonden. Het bloed stroomt eruit. Zo te zien zitten alle jongens erdoorheen. Verse snijwonden lopen door oude schrammen en builen. Al die nieuwe verwondingen bloeden hevig. Hun

gezicht is zwart van de rook en rood van het bloed. Een paar pulken stukjes glas en metaal uit elkaars gezicht. De straat raakt bezaaid met bloeddruppels. Doc Abernathy loopt van de een naar de ander om wonden te verbinden of pleisters te plakken. Dit gaat helemaal verkeerd.

‘Ik heb godverdomme overal scherven in m’n rug,’ schreeuwt Hall.

Hall kan niks meer hebben. Hij kan niet zien wat er in het huis gebeurt.

‘Wie is er goddomme nou aan het schieten?’

‘Er zit er nóg een binnen,’ schreeuwt Flannery vanuit het huis.

‘Nog zo’n hadji.’ Dat is Knapp, net zo gefrustreerd, omdat hij niks kan doen.

‘M’n gezicht. Godverdomme.’ Swanson rolt over de grond.

‘DOC! DOC!’ Lawson gilt naar Abernathy.

Dat vinden de klootzakken in het trappenhuis geestig. Hun helse gelach galmt door het huis. Weer bespotten ze ons. ‘Ohhhh! Me geziecht. Me geziecht.’

‘Hoor je dat? ze maken geintjes over onze gewonden. ZE MAKEN GEINTJES OVER ONZE GEWONDEN!’ schreeuw ik naar Fitts.

‘Laat ze toch.’

‘Nee. ZE KUNNEN DE KOLERE KRIJGEN. ZE KUNNEN DE KOLERE KRIJGEN, DIE EIKELS. Moet je ze horen lachen.’

‘Kan me geen reet schelen,’ schreeuwt Fitts terug. ‘Jij moet wat aan deze shit hier doen.’

‘KRIJG DE KOLERE!’ schreeuw ik naar de strijders. Ze roepen iets terug, maar dat versta ik niet. ‘Eikels! Willen jullie ons te grazen nemen, stelletje honden? *Kelb.’* Hond. Ik begin te flippen en Fitts merkt het.

‘Even dimmen. Rust in de tent.’ Hij probeert me te kalmeren. Hij kijkt zijn jongens aan en zegt: ‘We gaan hier weg, en snel ook.’

‘Helemaal goed,’ zegt iemand.

Misa wordt gespannen. ‘Ik ben klaar. Jij ook?’

‘Nog even,’ zeg ik. Mijn stem klinkt hees en droog. Ik voel iedereen naar me kijken. Al zou ik twee keer leven, zo veel druk voel ik nooit meer.

Schuldbewust zegt Misa: ‘Ik hoor wel wanneer je zover bent, sergeant.’

Ik weet dat ik iets moet doen, maar mijn zenuwen zijn tot het uiterste gespannen en in mijn hoofd buitelen duizend gedachten over elkaar en

worden dan één onontwarbare kluwen, zodat er alleen onbegrijpelijke flarden overblijven. Mijn handpalmen zijn glad van het zweet. Ik moet ademhalen. Ik moet van die spanning af. Ik moet me klaarmaken voor wat ik moet doen.

De kracht van Christus overwint alles.

Wat? Van alle gedachten die achter de barrière in mijn hoofd zijn blijven steken, schiet opeens deze naar buiten. Vlak voor ik naar Fallujah ging, had ik naar de laatste versie van *The Exorcist* gekeken. Nu draait die gedenkwaardige regel uit de film – de mantra van de priesters die strijd leveren met Satan – rondjes in mijn hoofd, als een regel uit een slechte popsong. Nou ja, als dat het laatste is wat ik denk voor ik sterf… In elk geval is het geen wezenloze reclameslogan. Ik had ook aan 'de hele dag okselfris' kunnen denken.

De kracht van Christus overwint alles. De kracht van Christus overwint alles.

Dit moet even. Ik haal diep adem. De lucht is zwaar, vol rook en zweet. Ik probeer niet te kokhalzen. Nog een keer mijn longen vol. De smerige lucht is als een klap in mijn gezicht. Ik heb me weer in de hand. Alert. Bewust.

Ik ben klaar. Alles is me duidelijk. Ik weet wat moet. Ik fluister een kort gebed en kom overeind.

'GA! GA! GA! WEG! WEG!' schreeuw ik.

In elkaar gedoken loop ik langs de muur, de woonkamer in. Mijn SAW wijst recht vooruit, mijn vinger rust op de trekker. Een paar snelle stappen en ik loop het trappenhuis in. Ik sta in de zone des doods.

16

PROEVE VAN MANNELIJKHEID

De vijand is verrast door mijn plotselinge verschijning. Ik had verwacht dat de AK-47's meteen het vuur zouden openen. Maar dat is niet zo. Nu kan ik de trekker indrukken en ingedrukt houden. Hellevuur schiet in de richting van de vijand. De SAW van Mathieu is brandschoon en goed onderhouden. Ik heb er alle vertrouwen in dat hij niet blokkeert.

De strijders onder de trap reageren gedisciplineerd en snel. De linker begint met beide AK'S te schieten. De rechter vuurt met zijn PKM. Het wapen begint zich door zijn patroonband heen te vreten.

In de muur links van me slaan kogels in. De deurpost versplintert. Lichtspoormunitie sist links en rechts langs me heen en ketst van de bakstenen en het plafond. Ik sta in een vuurstorm, zonder enige dekking. Tot mijn verbazing word ik niet geraakt.

Ik doe een stap terug, de deuropening in, zodat ik een stukje muur tussen mij en de vijand heb. Ik laat elke poging om gedisciplineerd te vuren varen en hou de trekker ingedrukt. De SAW gaat over op volautomatisch. De kogels gaan er ongelooflijk snel doorheen. Ze slaan stukken uit de betonblokken. Brokken beton tuimelen lui door de lucht.

Ik hou mijn vinger op de trekker. Nog meer kogels hameren tegen de blokken en in het hardschuim waarmee ze gevuld zijn. Nu vliegen er ook stukken schuim door de lucht. De klootzakken onder de trap schieten nog steeds terug, maar buitengewoon onnauwkeurig. Hun lichtspoormunitie ketst in bizarre patronen van alles af. *Muur. Plafond. Vloer. Muur.*

De loop van mijn SAW fungeert als zaklantaarn. De flitsen van mijn snelvuur verlichten de kamer. Ik heb nu veel beter zicht. Ik zie dat mijn tegenstanders met hun keurig rechte tanden onder het schieten boosaardig naar me kijken. Ik richt mijn SAW op een van hen. Hij duikt weg om niet te worden onthoofd. Hij zit klem.

Misschien kan ik niet ex cathedra spreken als het om de kracht van Christus gaat, maar een krachtig wapen herken ik meteen. Een M249 is als een zware zweep. Ik richt hem op de tweede strijder. Mijn kogels – 725 per minuut – slaan in de muur, de trap en de betonblokken. Hij duikt weg. Beiden zijn nu in het defensief gedrongen. Ze zitten klem en kunnen zich niet meer verdedigen.

In de woonkamer achter me blaft Fitts bevelen. Het peloton komt meteen in actie. Een voor een maken ze zich los van de muur en rennen de kamer uit en de hal in. Een paar seconden later zijn ze buiten en rennen de binnenplaats door en de straat op.

Mijn mannen zijn veilig.

Ik hou de trekker nog steeds ingedrukt. Gedachten tollen door mijn hoofd. Ik heb de vijand overwonnen. Nu moet ik hem doden. Mijn hart wil dat ik verder naar voren ga.

Doe het. Maak er een eind aan. Knal die kerels af.

Ik probeer een stap naar voren te doen, maar mijn voeten willen niet omhoog. Het is alsof mijn benen aan de vloer zijn vastgeketend. Het lukt me niet om de drie meter te overbruggen die nodig zijn om een eind te maken aan het gevecht.

Kappen met dat slappe gedoe. Naar voren. Verkloot het nou niet.

Ik vecht tegen mijn eigen lichaam. Ik kom niet vooruit. Met klakkende grendel vreet de SAW zich door zijn munitie heen.

Oké. Waarschijnlijk heb ik nog honderdtien patronen over. Zal ik een stap opzij doen en op de trap gaan staan?

Nee. Weer weigert mijn lichaam dienst. Mijn hart is furieus.

Ik laat de SAW in een z langs de blokken gaan. Steeds meer hardschuim valt op de vloer. In het door vuurflitsen verlichte vertrek is het net of er in de hel een sneeuwbui heeft gewoed.

Oké, ik heb waarschijnlijk nog geen honderd patronen over. Tijd om in actie te komen. Naar voren. Maak het af. Maak het af, nu.

Ik probeer naar voren te gaan. Ik vloek. De vijand, nog steeds ongedeerd, verschuilt zich achter de gehavende betonblokken.

Ik kan het niet. Mijn hart ziedt van minachting. Dan slaat mijn SAW op hol. Soms kom je bij dat wapen niet meer van volautomatisch af. Ik haal

mijn vinger van de trekker, maar hij blijft ingedrukt. Er komen nog minstens vijftig kogels, en dan is het magazijn leeg. Ik ben door mijn munitie heen.

Ik ben nog steeds onder de trap. Elk ogenblik kunnen die twee klootzakken doorkrijgen dat ik weerloos ben en me neerleggen. Opeens gehoorzamen mijn benen me weer. Ik moet hier weg.

Weg hier. WEG.

Ik draai me snel om en duik naar buiten. Daar verwacht ik dat McDaniel in de hal klaarstaat met zijn 240 om mijn aftocht te dekken. Maar nee. Misa zie ik ook niet. In de woonkamer en de hal is niemand meer. Ik ren erdoorheen en door de deur naar buiten. Als ik de binnenplaats opren, ratelt een automatisch wapen.

'Geef me een wapen,' schreeuw ik. Ik sta nog op de binnenplaats.

'Terugtrekken,' schreeuwt Fitts.

'Ik wil een granaatwerper hebben. Schiet een paar granaten af.'

Kogels fluiten langs mijn schouder en raken de muur voor me. Ik ren door, zo hard ik kan. En dan ben ik de poort door en bij mijn mannen. Naast de poort sleurt Misa me achter de muur die parallel met de straat loopt.

'Ik heb je. Alles kits,' zegt hij.

We zijn veilig. De muur beschermt ons tegen het machinegeweer in de keuken. We hebben de tijd om ons te reorganiseren. Het peloton is over allerlei plekken verspreid geraakt. Sommigen staan links van het hek achter de muur, soms rechts daarvan. Anderen lopen onzeker rond. Iedereen loopt te schreeuwen. Boven het lawaai uit probeert Fitts te tellen of iedereen er is. Hij wil zekerheid dat er niemand is achtergebleven.

'Teamleiders, breng rapport uit,' schreeuw ik.

Iets verderop reageert Misa als eerste, ook al hoort hij bij Fitts. 'Ik heb ook Ruiz en Sucholas hier.'

'Hoe staat het nou? Meld je even.'

Een ander schreeuwt: 'Hier Metcalf, Flannery en Ohle. Niemand gewond.' Bij mij staan twee man van Fitts, een van mij en een van de ploeg van Lawson.

Fitts blaft bevelen. Hij probeert een vuurteam samen te stellen uit de chaos waarin het peloton verkeert. Iedereen praat door elkaar heen.

‘Waar zitten ze?’

‘Ik wil weten met hoeveel we zijn. Even koppen tellen.’

‘Laat de Bradleys komen,’ blaft Fitts.

Knapp gooit een fragmentatiegranaat over de muur. *PFOMPT!*

Ik pak een magazijn voor mijn SAW. En ik grijp Maxfield en Stuckert in hun kraag.

‘SAW-schutters, neem ze onder vuur.’

De drie lichte machinegeweren bestoken het dak van het huis.

‘Wat we gaan doen…’ In de verwarring maakt Fitts zijn zin niet af.

Ik probeer ertussen te komen. ‘Zijn er gewonden? Is er nog iemand binnen?’

Niemand zegt iets.

‘Is iemand geraakt toen we naar buiten renden?’

Geen antwoord. Iedereen is nog heel erg met zichzelf bezig.

‘Godverdomme, ik moet het weten. Heeft iedereen al zijn shit bij zich?’

Fitts haalt een deel van het peloton bij elkaar. Hij wil de twee huizen aan de overkant van de straat zuiveren en dan de vijand aanpakken. Hij wijst naar een huis met twee verdiepingen. ‘Daar gaan we heen en dat wordt onze vuurbasis.’ Fitts doet het volgens het boekje.

Met mijn geschreeuw bereik ik niets. Niemand geeft antwoord. Ik begin heen en weer te lopen, en word steeds bozer op mezelf. Eén ding valt niet te ontkennen: ik ben ervandoor gegaan. Toen het allemaal erg link werd, ben ik hem gesmeerd. En dat terwijl ik een onderofficier ben. En dus het goede voorbeeld hoor te geven.

Wat heet goede voorbeeld.

‘Ik wil m’n geweer hebben. Wie heeft mijn geweer, godverdomme?’ Ik ben razend op mezelf.

Ik heb de SAW afgestaan en nu heb ik een ander wapen nodig. Opeens staat Mathieu voor me. Hij geeft me mijn M4 en zegt: ‘Die doet het niet meer. Hij klemt. Zo te zien is de trekker door iets geraakt.’

Hij staat me een gedetailleerd rapport te geven over mijn wapen. Af en toe vliegen er nog kogels over. We zitten middenin een gevecht en Mathieu doet echt zijn best om grondig verslag uit te brengen. Maar ik heb andere

dingen aan mijn hoofd, en onderbreek hem. ‘Mathieu, ga eens een PEQ-2 Alpha halen.’

Dat is een infrarood doelzoeker die je op je geweer kunt zetten. Het enige wat je daarna hoeft te doen is de infraroodlaser op iemand richten en de trekker overhalen. De kogels komen terecht op de plek die je met de laser belicht. Nog beter is dat je dat licht alleen kunt zien met een nachtkijker op. De vijand merkt dus niet dat je een laserstraal op hem richt. Voor een gevecht op de korte afstand is zoiets veel beter dan een gewoon vizier of zichtbaar rood licht. Je boekt winst op het gebied van snelheid, bediengemak, vuurkracht en heimelijkheid.

Santos komt het duister uit en geeft me zijn M16. Het wapen is lang en zwaar en heeft een vol magazijn. Op de loop zit een houder met daarop het laservizier dat ik zoek. Onder de loop hangt een granaatwerper, kort en rond en vertrouwenwekkend, maar daardoor is het wapen nog zwaarder en logger, beide een nadeel bij een gevecht op korte afstand.

Ik pak de M16 aan. Dan valt me een gedachte in. Als ik naar het huis terugga en daar sneuvel, vallen mijn wapen en mijn munitie in handen van de vijand. Ik herinner me de man met de M16 die we gisteren zagen.

Wat zou er gebeurd zijn met de Amerikaan van wie dat wapen was?

Ik geef mijn extra magazijnen aan Santos en Mathieu. Meestal heb ik er vijftien bij me, in zakken rechts op mijn borst. Drie houd ik zelf. De andere gaan naar de mannen. Als ik in dat huis sterf, krijgt de vijand niet veel munitie te pakken.

Het knallen van een machinegeweer slaat ons gevoel van veiligheid aan stukken. Ik zie dat Stuckert zich tegen een muur werpt en zijn handen voor zijn gezicht slaat. Een reeks kogels slaat stukken uit de muur boven hen. Nijdig kijkt hij op. Plotseling draait hij zich om en stapt de straat op, zijn SAW tegen zijn schouder. Hij zoekt een doelwit. Een ak op halfautomatisch spuwt een paar kogels zijn kant op. Ze slaan om hem heen in. Hij laat zich niet afschrikken, richt op het dak en lost een lang salvo.

‘Waarom gaan jullie niet gewoon dood?’ schreeuwt hij, terwijl zijn SAW op en neer schokt.

Ik activeer mijn radio. ‘Stuur een Bradley hierheen.’ We hebben vuursteun nodig. De klootzakken proberen ons hier op straat vast te pinnen.

Ik ben razend op mezelf. Want ik voel me verantwoordelijk. Als ik het in dat huis had afgemaakt, zouden ze nu niet op mijn mannen schieten. Als er nu iemand sneuvelt, is dat mijn schuld. Ik had in het trappenhuis door moeten lopen, de SAW in de ruimte tussen de trap en de betonblokken moeten steken en moeten schieten. Zo'n scenario heb ik tijdens trainingen wel honderd keer afgedraaid. Ik wilde juist heel graag op die manier op de proef worden gesteld. Ik had het anders moeten aanpakken. Een echte leider zou het anders hebben gedaan.

Weer ratelen kogels tegen het plaveisel. Ze slaan er vonken uit, die tussen mij en een paar anderen door schieten. De groep van Fitts gooit granaten en vuurt met M16's terug.

'Ik had die klootzakken overhoop moeten schieten. IK ZIT GODVERDOMME BIJ DE INFANTERIE. WE LOPEN HIER NIET VOOR WEG! Haal een Bradley hierheen.' Als ik opkijk, zie ik dat sergeant Jose Rodriguez me aankijkt of ik gek geworden ben. Misschien is dat ook wel zo. Hij houdt de radio voor zijn geopende mond. Hij zegt niets, maar ik zie de angst in zijn ogen. Is hij bang voor de vijand? Of voor mij?

Ik hou mijn gezicht vlak bij het zijne. 'Ik wil een Bradley hebben, *nu meteen.*'

Rodriguez reageert niet. Ik geef een mep op zijn helm.

Fitts pakt me beet.

'Hé, even chillen, jochie. Ik wil kijken of iedereen er is. Er komt een Bradley aan. Vergeet niet dat een stel gebouwen nog niet gezuiverd zijn. Kalm een beetje, verdomme.'

Weer ketsen vlakbij kogels af.

'Kut, kut, we gaan er allemaal aan,' schreeuwt een stem, half verstikt van angst en paniek.

Daar moet ik een eind aan maken. '*Wij* gaan er niet aan,' schreeuw ik de nacht in. '*Zij* gaan eraan. Alles is onder controle, dus hou je muil, ga naar de teamleider en kijk of iedereen oké is.'

Dat drukt de paniek de kop in. We moeten terugvechten. Stuckert weet niet waar de vijand zit. De granaten halen niks uit. We moeten wat anders doen.

Een kogel raakt op een haar na McDaniel.

‘Jezus!’ schreeuwt iemand.

‘Waar komen die vandaan?’

Een volgende kogel kost bijna Stuckert het leven.

‘Had ik bijna een kogel in m’n kop gekregen,’ zegt McDaniel ongelovig.

Stuckert kijkt of hij de man ziet die het op hem gemunt heeft. ‘Waar zit die klootzak?’

Ik loop naar een paar mannen die samen tegen de muur staan. ‘Geef me je granaten.’

Ze pakken hun fragmentatiegranaten. Ik draai me om naar sergeant Knapp. ‘Knapper, klaar voor een potje overgooien?’

‘Okido.’

Knapp is op dit moment de enige die weet wat hij doet. Hij gaat tegen de muur staan en wacht op mij.

Iemand gooit een granaat naar mij. Ik trek de pen eruit en gooi hem door naar Knapp. Die vangt hem met één hand en slingert hem over de muur, in de richting van de palmen die de tuin omzomen, en het dak. Zijn arm is als een kanon. Hij kan een football net zo hard gooien als een beroeps en een honkbal kniehoog uit het middenveld naar de werper smijten. Hij blaakt van het zelfvertrouwen, en dat hebben we nu net nodig.

BOEM! De granaat ontploft ergens in de buurt van de palmen.

Ik vang een tweede granaat, trek de pin eruit en gooi hem door naar Knapp. Moeiteloos slingert hij hem over de muur. Verbazingwekkend. Bij de training heb ik hem oefengranaten vijftig, zestig meter ver zien werpen. Dit is een menselijke mortier.

‘Nog een. Nog een. Nog een. Nog een,’ schreeuw ik nijdig naar de mannen om me heen. Ze reageren te traag. ‘Hé, idioten! Pak wat je aan granaten hebt en gooi ze naar Knapp.’

Samen slingeren we er nog drie naar binnen. Hij moet stalen zenuwen hebben. Ik gooi hem granaten toe die op het punt van ontploffen staan. Als hij er een laat vallen is hij er geweest. Maar hij slingert ze naar de vijand, en hun schieten wordt minder.

Op dat ogenblik draait de Bradley van Cantrell de straat in. Het peloton verspreidt zich. Een paar zoeken dekking achter het voertuig, anderen schuiven langs de muur om buiten het schootsveld van de Brad te komen.

Fitts verdeelt zijn groep in twee teams. Met Mossbergs schieten ze de hangsloten van een paar hekken en verdwijnen in de huizen aan de andere kant van de straat.

Cantrell roept me op over de radio. ‘Wat heb je nodig?’ Over het motorgeluid van een Bradley heen schreeuwen is onzinnig. Ik maak oogcontact met hem en zeg: ‘Kun je die kutmuur platwalsen?’

Cantrell kijkt. De straat is zo smal dat de Brad een monsterlijk groot stuk speelgoed lijkt, veel te groot voor zijn omgeving.

‘Gaat niet lukken. Te weinig manoeuvreerruimte om hem goed te raken.’

Wat ik wilde, was dat de Brad door de muur heen brak, doorreed naar de palmen en dan met zijn 25mm-kanon de zijkant van het huis onder vuur nam. Daarna zouden we er een tank bij halen en het huis in puin schieten. Dan zijn die klootzakken binnen meteen opgeruimd.

Maar dat zal niet gaan. Sergeant Brad Unterseher, Cantrells schutter, moet door de hoge muur heel veel moeite doen om zijn kanon op het huis te richten. En zelfs als een tank door deze smalle straat kwam, zou hij zijn kanon niet op het huis kunnen richten. De loop is gewoon te lang.

Over de radio zegt Cantrell: ‘Ik zie een kamer. Wacht, twee kamers.’

‘Schiet ze overhoop.’

De toren draait, het kanon blaft. De granaten spatten uit elkaar in de keuken en de woonkamer. Unterseher schiet nu eens naar links en dan weer naar rechts, steeds in een van de twee kamers. Hij stopt even, om Cantrell de hulzen van de Brad af te laten vegen. Die rinkelen, rokend van de hitte, over de straat.

Unterseher pompt bijna tweehonderd granaten het huis in. Dan laat Cantrell hem stoppen en vraagt: ‘Wat kan ik nog meer doen?’

‘Kun je met je coax die palmen raken?’

Het M240-machinegeweer naast het kanon braakt een stroom lood uit. Ik kijk hoe de bomen aan flarden worden geschoten. Het zijn er veel minder dan ik in eerste instantie dacht. Waarschijnlijk zit daar niemand. Dit heeft geen zin.

Ik weet wat er gedaan moet worden, maar daar ben ik nog niet klaar voor.

‘En nu?’ vraagt Cantrell.

Ik activeer mijn microfoon en vraag of hij nog even door wil gaan met schieten. De 240 komt weer tot leven. Waarschijnlijk haalt het allemaal niks uit. Ik besef dat ik een besluit voor me uit schuif.

Cantrell rijdt achteruit tot een plek waar hij het dak onder vuur kan nemen. De meeste granaten gaan over, maar er wordt vanuit het huis niet meer geschoten. Voor het ogenblik dan.

‘Is er nog iets? Denk je dat we ze hebben?’

Michael Ware hoort zijn vraag. Boven het lawaai van de motor van de Brad uit schreeuwt hij: ‘Hij kan ze niet geraakt hebben, sergeant Bell, dat kan gewoon niet.’ Ware stond op de binnenplaats toen het allemaal mis ging. Hij heeft schoten vanuit de keuken moeten ontwijken.

In mijn hart weet ik dat hij gelijk heeft. Maar het heeft geen zin om nog meer munitie te verspillen. De Brad is gewoon niet in staat om het huis effectief te bestoken. Op zijn best zijn de strijders verdreven van de ramen die op de binnenplaats uitkijken.

‘Alles oké,’ zeg ik tegen de bemanning van de Brad.

We zijn terug bij af.

Ik begin weer op en neer te lopen. Onder het lopen zeg ik hardop wat er door mijn hoofd gaat. Ik praat tegen mezelf, waar Ware en de mannen bij zijn. Ik ben furieus. Wat er is gebeurd, heeft me mijn waardigheid gekost. Ergens moet ik de kracht vandaan halen om die terug te winnen.

Eer. Een al te vaak gebezigd woord. Een abstractie. Wie kan zeggen waaruit eer bestaat? Het hele jaar dat we nu in Irak zijn, heb ik zij aan zij gestaan met mijn mannen. Als zij tot drie uur in de ochtend zandzakken moeten vullen, sta ik ook met mijn poten in de modder. Ik ben het type niet om een opdracht te geven en dan op mijn gemak toe te kijken terwijl zij het werk doen. Het goede voorbeeld geven, dat is het enige wat ik als onderofficier kan doen. Daar ben ik trots op. Daaruit bestaat mijn eer.

Ik heb mijn mannen altijd gezegd dat ze niet bang moeten zijn in de strijd. Als er kogels op hen af komen, moeten ze op hun tanden bijten en er tien keer zo veel terugsturen. Hoe vaak heb ik dat tegen hen gezegd? Misschien is het niet realistisch om te zeggen dat ze niet bang moeten zijn. We zijn allemaal mensen. Bij elk gevecht is angst onze metgezel. Maar we mogen niet toestaan dat angst dicteert wie we zijn en wat we doen. We

mogen ons niet door angst laten overheersen. We moeten die angst de baas worden. Ook dat is een wezenlijk element van eer.

Terwijl ik heen en weer been en worstel met mezelf, kijkt Ware bevreemd toe. Het laatste wat ik wil, is dat een journalist toekijkt terwijl ik worstel met mijn demonen. Ik draai me om en loop de andere kant op. Ik glij uit over een paar 25mm-hulzen. Om me heen spat weer een serie vonken uiteen.

Heb ik er de moed voor? Heb ik de ballen om te doen wat mijn hart zegt dat ik doen moet?

Als ik niet naar binnen ga, hebben zij gewonnen. Hoe vaak hebben we niet gehoord dat Amerikaanse militairen zich verlaten op vuurkracht en technologie omdat het hun aan moed ontbreekt? Hoe vaak heeft de vijand niet gezien dat ze ons man voor man de baas zijn? Niet dat dat iets nieuws is. In de Tweede Wereldoorlog zeiden de Duitsers en de Japanners dat ook al.

In dat huis ben ik mijn eer en mijn mannelijkheid kwijtgeraakt. Nu moet ik die terug zien te krijgen, of leven met het feit dat ze gelijk hebben met wat ze over me denken. Dat is onacceptabel.

Ik raas en vloek met overgave. Verderop zie ik hoe sergeant Knapp mijn mannen onder zijn hoede neemt alsof ze zijn broertjes zijn. Ik kan wel huilen van trots. Ik hou van die knullen, al zal ik daar nooit goed uitdrukking aan kunnen geven.

Ik kijk naar hun gezichten, een voor een. John Ruiz. Lucas Abernathy. Piotr Sucholas. Alex Stuckert. Victor Santos. Brett Pulley. Tristan Maxfield. Ze mogen meer van me verwachten.

Ik hou op met heen en weer lopen en slaak een diepe, huiverende zucht. Alleen Ware is nog bij me in de buurt. De rest is ergens anders gaan staan. Misschien denken ze door mijn gedrag wel dat ik gek ben geworden.

Maar Ware is er nog. De journalist. De officieuze inlichtingenman van het peloton. Gespannen kijken we elkaar aan.

‘De beuk erin,’ zegt ik.

‘De beuk erin,’ zegt hij instemmend.

Dat geeft de doorslag. Ik ga weer naar binnen.

17

GEBED VAN EEN SOLDAAT

Je weet dat het niet helemaal goed gaat met de wereld als je een spiritueel ogenblik deelt met een journalist. Niks aan te doen. Mick Ware en ik staan op straat. We beseffen nog niet helemaal de volle reikwijdte van het besluit dat we net hebben genomen. Zijn taak is het verhaal opschrijven, niet om er zelf deel van te worden. Maar dat heeft hij net gedaan. En nu kan hij niet meer terug, net zomin als ik nog terug kan. Ik zie het in zijn ogen.

We moeten aan het werk. Ik draai me half om en brul: ‘Team Alfa, naar mij.’ En er gebeurt niets. Het grootste deel van het peloton is bezig in de twee huizen aan de overkant. Daar schieten ze sloten kapot of trappen deuren in. Of ze lopen patrouille op straat. Afgezien van Ware is er niemand in de buurt.

‘Team Bravo, naar mij! Sucholas!’ schreeuw ik. Ik weet niet zeker of ze me kunnen horen. Op de achtergrond hoor ik de Mossberg van Fitts knallen. Her en der komen nog kogels neer. Lawaai genoeg. Ik heb bijna geen stem meer. Als ik wat probeer te roepen is het net of ik met grind sta te gorgelen.

Dan hoor ik Maxwell roepen. ‘Hé, kom mee. Sergeant Bell heeft ons nodig.’

Maxie staat op wacht bij het hek van het hoge huis aan de overkant. Hij tikt Ohle op zijn schouder, en samen rennen ze naar Ware en mij. Maxie is chauffeur geweest van de compagniecommandant omdat hij goed is met motoren. Maar daar had bij de pest aan en daarom wilde hij steeds bij ons in het peloton. Dat is nu eindelijk gelukt en hij heeft zich bewezen. Goeie knul.

Op zijn gezicht zie ik bloedspatten. Door het vuil op zijn gezicht lopen strepen zweet, van zijn slapen tot zijn kaak. Hij lijkt wel een tijger. Zijn ogen zijn heel groot. Is hij gewoon bang of is hij doodsbang?

‘Hé, sergeant,’ zegt Maxie als hij bij me is. ‘Je zegt het maar, hoor.’

‘We gaan weer naar binnen.’

Zijn ogen worden nog wat groter.

'Maxie, doe je mee of niet?'

'Ja, ik ga mee.'

Zijn ogen verraden hem. Dan valt me in dat mijn ogen er waarschijnlijk net zo uitzien als de zijne. Hij vecht dezelfde innerlijke strijd uit die ik net heb uitgevochten. Ik zie dat zijn lip trilt en besef dat dat bij mij ook zo is. We moeten onszelf allebei een beetje moed inspreken.

'Laat ze de kolere krijgen. Ze gaan eraan.'

Maxie en Ohle kijken me verbaasd aan.

Ik krijg de juiste toon te pakken. 'Het zál ons lukken. Doen jullie mee? Is dat nieuwe munitie?'

Beide mannen knikken. Ik moet een Oscar-waardige prestatie neerzetten. Of ze nou doodsbang zijn of niet, ik moet ze ervan doordringen dat we nu moeten doorzetten.

'Maxie, ben jij goddomme een kerel of niet? Hier ben je voor in de wieg gelegd, man. Dit is wat jij kan. Jij bent geboren om die smerige kutterroristen uit te roeien. Nou gaan we hén terroriseren. We gaan ze platwalsen. We scheuren ze aan stukken en voeren ze op aan de honden. Begrepen? Zes tot negen kogels per salvo. Laag mikken, hoog raken.'

Weer geknik. Als ik me omdraai, zie ik sergeant Lawson op me toe rennen.

'Wat ga je doen, Bell?'

'We gaan weer naar binnen.'

Even flitst er schrik over zijn gezicht. Dan is het weg. Hij klemt zijn kaken op elkaar en komt vlak naast me staan. Hij is nat van het zweet en ik zie hem rillen.

'Als je maar niet denkt dat ik jou daar in je eentje dood laat gaan.'

Nu is het mijn beurt om te schrikken. Ik dacht dat hij zou proberen me om te praten. Maar hij heeft net de gouden standaard gezet voor toewijding aan een wapenbroeder. Op dat ogenblik voel ik me nauwer verwant met Lawson dan met mijn eigen familie.

Zijn woorden dwingen me wel om een feit onder ogen te zien dat zich in mijn achterhoofd heeft verstopt. We kunnen doodgaan. *Ik* kan doodgaan. Daar wil ik niet over nadenken, maar de blik in zijn ogen versterkt zijn

woorden nog. Hij heeft gelijk. Misschien komen we hier niet levend uit. Ik begin te rillen, alsof al mijn spieren, van mijn tenen tot mijn oogleden, op hol slaan.

Als ik sterf, is dat iets wat ik over mezelf heb afgeroepen. Maar in elk geval ga ik dan strijdend ten onder, in het huis waar ik de eerste keer door had moeten pakken. Als ze me hier op straat neerschieten, sterf ik verdiend een eerloze dood. Als ik in dat huis omkom, is dat hoe dan ook om een goede reden. Voor mij is dat goed genoeg.

‘Dat is toch waanzin, jochie.’ Meer krijg ik niet over mijn lippen. Ik wil Lawson nog veel meer zeggen. Ik wil hem duidelijk maken wat hij net voor me heeft gedaan. Zijn woorden, zijn loyaliteit, dat hij heeft laten zien dat er tussen ons een hechte band bestaat. Dat is voor mij niet gewoon, en dat wil ik hem duidelijk maken. Alleen weet ik niet hoe.

Lawson knikt. ‘Weet ik, maar ik laat jou niet in je eentje doodgaan.’

‘Dus je gaat mee?’

‘Absoluut.’

Lawson leidt de ploeg met de zware wapens. Hij heeft geen enkele reden om met mij mee te gaan. Hij is niet een van mijn jongens. Hij is mijn vriend. Mijn maatje. Als ik het er levend vanaf breng, zal ik dit nooit vergeten.

Maar dat betekent niet dat ik hem niet een beetje in de maling kan nemen. Met humor verlicht je de moeilijke, emotionele dingen waar infanteristen zich vaak zo ongemakkelijk bij voelen.

Ik buig me naar hem over en fluister melodramatisch in zijn oor: ‘Gast, ik besterf het van de angst.’

‘Weet ik toch. Ik ook.’

Ik laat de val dichtklappen. ‘Wat ben jij een schijtlijster. Hoezo, bang?’

Hij schatert het uit. Heel even is de spanning weg.

Ware staat naast Lawson, een grimmige, vastberaden blik op zijn gezicht.

‘Je weet toch wel waar je aan begint?’ zeg ik.

Hij knikt. In zijn ogen zie ik geen twijfel.

‘Dit is heel wat anders dan toen in Samarra.’

‘Ik blijf bij jullie in de buurt.’

Ik heb zo mijn twijfels of dat verstandig is. Maar ik heb andere dingen aan mijn hoofd. We hebben een handgranaat nodig.

'Maxie, heb jij een granaat?'

'Yep.'

'Mooi. Hou 'm klaar.'

'Oké.'

We lopen naar de muur, niet ver van de plek waar Cantrell zijn Brad heeft neergezet. Over de radio vertel ik wat we van plan zijn.

'Eerst een granaat en dan stormen we naar binnen.'

Maxie heeft een SAW met een inklapbare kolf op zijn rug. Het wapen weegt tien kilo en ik maak me zorgen of hij zo nog wel een granaat kan gooien.

'Kun je een granaat gooien met een SAW op je rug?'

Hij aarzelt geen seconde. 'Gaat lukken.'

Ik wil dat hij de granaat over de muur gooit, zo dicht mogelijk bij het huis. Door de klap zoeken de strijders hopelijk dekking, zodat we de binnenplaats over kunnen komen. Ik wil niet op een hagel van machinegeweervuur stuiten zodra we de poort door gaan.

Ik zeg tegen Maxie dat hij de granaat moet gooien.

Hij haalt de tape eraf, buigt de pen recht en trekt hem eruit. De lepel vliegt eraf, de granaat begint te sissen. Zijn worp pakt ongelukkig uit, doordat de SAW op zijn rug heen en weer schuift.

Lawson grijpt hem en sleurt hem omlaag. 'Shit!' schreeuwt hij.

Ik weet dat we meteen al in de problemen zijn. De worp is te kort. Ik trek Ohle achter de Bradley. De granaat valt op de muur, rolt even door en blijft op de rand liggen. Ik weet zeker dat hij weer op straat valt en daar ontploft. Dan komt er een massa scherven op de Brad af.

In de allerlaatste seconde rolt hij toch van de muur af en landt op de binnenplaats. *BOEM!* Er stijgt een stofwolk op.

Ik zie dat de muur zo dik is dat de granaat hem niet eens heeft beschadigd.

Wauw. Als de rest van het huis ook zo solide is, hebben we een probleem.

Maxie komt achter de Brad vandaan. Hij kijkt geschrokken.

Nijdig kijk ik hem aan. 'Mooie worp, klojo.'

‘Sorry.’ Het is het enige wat hij kan zeggen.

Het is tijd om te gaan. Tegen Ohle en Maxie zeg ik: ‘Charlie’s Angels.’ Dat is pelotonscode voor een driemanswig, net als het trio silhouetten aan het begin van de oude televisieserie. Ohle loopt links van me, Maxfield rechts. ‘Jullie blijven vlak naast me, hè? Wat er ook gebeurt, kalm blijven en schieten.’

‘Oké,’ fluisteren ze tegelijk.

Ware is nog steeds bij ons. Ik was er zeker van dat hij niet mee zou gaan. Ik geef hem nog één kans om achter te blijven.

Terwijl we naar de poort lopen, zeg ik: ‘Weet je wel wat je doet?’

‘Dat weet ik, ja.’ Zijn Australische accent is heel geprononceerd. Toch moet ik kijken hoe serieus hij is. Als hij halverwege niet meer durft, heb ik een probleem.

‘Wat doe je nou? Jij gaat niet met ons mee.’

‘Oké.’

Wat bedoelt hij daar nou mee?

We naderen de poort. Ik kijk over mijn schouder. Ware zit vlak achter ons. Een doorzetter, dat moet ik hem nageven. Ik kijk hem aan. Dat ziet hij, en hij zegt: ‘Het gaat lukken. Jij bent een beest. Jou krijgt niemand kapot.’

Ik wend mijn blik af. Ik schijt drie kleuren stront en hij staat me moed in te praten. Ik kan er niet tegen. Alsof al mijn stoere praat maar nep is.

We moeten een open stuk terrein oversteken, en waarschijnlijk zit er minstens één strijder met een machinegeweer klaar. Wie weet hoeveel er nog op het dak zitten. Als we vuur trekken, is snelheid het enige wat ons kan redden. Voor we de aanval inzetten, prent ik dat de andere twee in.

‘Als we vuur trekken en er gaat iemand neer, gaat niemand hem helpen. Ook niet als ik geraakt wordt en Jezus aanroep. Je laat me liggen. Niet omlaag kijken. Niet achterom kijken. Doorlopen en schieten. Knal die etters neer, anders gaan we eraan.’

Iedereen knikt, met opengesperde ogen.

‘Maxie, Ohle, ondersteuningsvuur op de flanken. Nergens stil blijven staan. Doorlopen. Dat is onze enige kans. Anders zijn we er geweest.’

Ik neem een lange slok uit mijn waterzak. Het water is gloeiend heet, net thee zonder smaak. Maar in elk geval is het nat.

Ik doe een stap naar voren. Dat breekt de ban en opeens zijn we op weg. Met onze wapens hooggeheven lopen we door het hek, de binnenplaats op. Maxie en Ohle gaan gelijk op met mij. Ware zit vlak achter me, met daarachter Lawson, zijn 9mm-pistool in zijn hand.

We snellen langs de eerste zuilen. Ik hou de ramen en het dak in het oog. Ohle en Maxie kijken naar links en rechts. We worden niet beschoten. Daar begrijp ik niks van. Net nog probeerden ze ons neer te knallen toen we op straat stonden. Door de Brad en de granaten hebben ze zich vast dieper in het huis teruggetrokken.

Ik loop te hijgen. Mijn uitrusting rammelt als ik mijn groepje naar de deur leid. We zijn nu de tweede serie zuilen voorbij. Met handgebaren laat ik Ohle en Maxie positie kiezen aan weerszijden van het huis. Ze bereiken de twee hoeken van het gebouw. Die zijn dus gedekt. Ik geef Ohle een tik op zijn helm en een zet tegen zijn achterwerk. Dat betekent: plat op de grond.

Lawson blijft voor het huis staan en bewaakt de ramen. Hij let extra goed op het keukenraam, want de pkm-schutter daar had bijna zijn hele ploeg neergemaaid. Als een kille doder houdt hij het in de gaten. Als iemand die keuken binnenloopt, hebben Ohle en Maxie geen schijn van kans. Lawson moet hen dekken.

Ik kom bij de voordeur. Die staat uitnodigend open. De rebellen willen de strijd op deze manier voeren. Dit is hun gebied, en het gaat op hun voorwaarden. Zij zijn hier in het voordeel. In de hal is het stikdonker. De brandjes zijn uitgegaan. Ik merk dat ik door een laagje water loop. Bij de beschieting van de Bradley is zeker een boiler geraakt.

Dan word ik overvallen door de stank. Er hangt echt een ranzige lucht. Ik krijg associaties met natte, rotte vis. De stank is overweldigend, en ik moet bijna kokhalzen.

Ik blijf staan en kijk om. Ware staat in de deuropening en kijkt naar me. Hij knikt, met op zijn gezicht een uitdrukking als van een vader die zijn zoon op zijn eerste fietsje weg ziet rijden. Ik voel kregeligheid opkomen. Wat denkt hij wel?

Dan doet hij twee stappen naar voren, de kamer in. Nu staat hij vlak achter me.

Ik schud met mijn hoofd om aan te geven dat ik niet wil dat hij verder het huis in loopt.

Dan draai ik me weer om en werp door mijn nachtkijker een blik in de kamer. Niemand. Ik wil verder lopen, maar besluit nog een keer te kijken wat Ware doet. Hij staat bij de voordeur, bukt zich, zet zijn videocamera in de hal en loopt naar buiten, de binnenplaats op. Het knipperende rode lampje op de camera is het enige licht dat ik kan zien. Lawson sluipt langzaam om hem heen en het huis in, zijn pistool schietklaar. Hij tikt met een hand mijn schouder aan om me te laten weten dat hij naast me staat. Ik tik tegen zijn heup, een signaal dat hij achter me moet gaan staan, tegen de muur van de hal. Zijn aanwezigheid stelt me gerust en heel even glijdt iets van de opgebouwde spanning van me af.

Ik zet de veiligheidspal van mijn M16 om en sluip verder. Dit keer ga ik het achterste deel van de woonkamer in. Als ik naar de muur tussen woonkamer en keuken loop, bevind ik me heel even in het schootsveld van de strijders in het trappenhuis. Ik ben er net als de klojo's daar tegen elkaar beginnen te fluisteren. Zachte stemmen in het duister, ik heb er niet op. Ik blijf stokstijf staan en probeer te luisteren.

Wat zijn ze van plan?

Mijn hart bonst zo hard dat het wel achter mijn borstbeen vandaan lijkt te willen komen. Ik laat me op handen en voeten zakken en kruip naar de deur van het trappenhuis. Behoedzaam kijk ik eromheen.

Net als ik dat doe, galmen schoten door het huis. Ze komen van buiten, maar toch schrik ik zo erg dat ik achteruit schiet en bijna mijn evenwicht verlies. Mijn hart begint nog eens zo hard te bonken. Ik hoor het bloed door mijn oren ruisen.

Met mijn nachtkijker kan ik maar weinig onderscheiden. Het is zo donker dat ik er niet veel aan heb. Vage groene contouren. Een surreëel beeld. Het is moeilijk om gefocust te blijven. Mijn ademhaling gaat snel en ondiep. Waarschijnlijk ben ik aan het hyperventileren.

Ik kijk naar de muur die ik als dekking gebruik. Die is tijdens het eerste gevecht al behoorlijk gehavend geraakt. De kogels van de ak's hebben tientallen bakstenen verpulverd. Stukken en brokken liggen op de grond. Als dekking stelt het weinig voor.

Stomme vergissing. Je bent het weer aan het verkloten. Ze schieten je dood voor je bij ze in de buurt komt.

Ik word licht in mijn hoofd. Paniek dreigt me te overweldigen. Ik heb de slechtste plek in het huis uitgekozen. Als ze het vuur openen, stort de hele muur in. En als ik het trappenhuis in loop – tja, daar zitten ze op te wachten.

Oké, ik moet iets doen wat de verhoudingen weer een beetje rechttrekt. Ik zoek steun tegen de muur, maar mijn gedachten dwalen af. Alles om me heen lijkt wel etherisch. Overal om me heen hoor ik geluiden. Ik kan niet onderscheiden wat echt is en wat ik me verbeeld. Ben ik aan het hallucineren?

Kalm blijven. Beheers je, verdomme.

Ik geef een mep op mijn helm. Ik ben nog steeds gedesoriënteerd. Ik kan er niet helderder door denken.

Kom op, man. Hou je hoofd erbij.

Dan hoor ik een van de twee strijders in het trappenhuis iets zeggen. Hij spreekt Arabisch, maar met een dikke tong, en zo bovennatuurlijk kalm dat hij bijna onthecht klinkt. De sereniteit in zijn stem is zo misplaatst dat mijn zenuwen een tik krijgen. Een ijzige hand sluit zich om mijn hart en heel even ben ik verlamd.

Weer zegt de stem iets. Ik kan het niet verstaan, maar het klinkt zo kalm en loom dat ik vermoed dat hij drugs heeft gebruikt.

In de verte blaffen geweren. Een Mossberg knalt. Dan hoor ik Fitts en Hall schreeuwen. Zit er een rebel op het dak, zodat ze niet op de binnenplaats kunnen komen? Als dat zo is, zijn we volledig op onszelf aangewezen, want dan kunnen ze niet bij ons komen. We zijn inmiddels binnen, en dus kunnen ze het dak niet meer bestoken met de Brad van Cantrell.

Wat heb ik mezelf aangedaan? Dit is waanzin.

Je gaat dood.

Mijn ademhaling gaat razendsnel. Mijn hoofd tolt. Ik houd het niet meer.

Stomme zak. Je hebt jezelf klemgezet.

Dan klinkt er een andere stem, krachtig en vol zelfvertrouwen. ‘Allahu akbar!’

God is groot? Waar slaat dat op?

Wat zijn ze godsamme aan het doen? Gespt een van die kerels zo meteen een bomvest om en neemt hij ons allemaal mee? Is hij zich moed aan het inspreken voor hij het laat afgaan?

Ik moet iets doen. Ik moet erachter komen wat ze aan het doen zijn en daar een eind aan maken. Dan herinner ik me de granaat in de werper op mijn M16. Daar kan ik wel wat mee. Ik ga op mijn hurken zitten en steek de loop om de hoek. Ik mik niet, maar vuur gewoon de granaat af. Die schiet door het trappenhuis heen, langs de plek waar de twee strijders zitten en dan naar buiten, door een openstaande deur naast hen. Een paar tellen later hoor ik een explosie tussen de palmen.

Mooi werk. Mijn enige 40mm verspild. Kom op, David. Pak het nou een beetje handig aan.

Ik trek mijn M16 naar achteren en laat me tegen de muur zakken. Terwijl ik dat doe, schiet het infraroodlicht van mijn peq-2-vizier door de woonkamer heen en licht er laag aan de andere muur iets op. Het is een stuk spiegel. Dan zie ik ook andere, strategisch zó geplaatst dat de strijders om alle hoeken heen kunnen kijken. Ik zie nog wat anders: langs een van de wanden staan rijen gasflessen.

Ik ben in een kamer met brandbaar gas en open vuur.

De strijders kunnen alles zien wat ik doe. Ze kunnen me zien aankomen als ik naar de deur loop. Daarom konden ze zo effectief schieten toen het hele peloton hier zat.

Maar dat werkt ook de andere kant op. Door de rook kan ik ook hen zien. Die met de twee ak's is jong. De man achter de pkm heeft een verzorgde baard en draagt een mouwloos onderhemd.

Zacht zeggen ze keer op keer hun mantra op.

'Allahu akbar.'

Jezus, daar zou je toch de kriebels van krijgen?

In een stuk spiegel zie ik dat de jongste zijn ak laat zakken. Hij bukt zich en pakt iets wat eruitziet als een soort vest.

O god, hij gaat alles opblazen met een bomvest.

Ik blijf kijken. Het blijkt geen bomvest te zijn, maar een tas. Hij steekt zijn hand erin en haalt er een raketgranaat met een gele punt eraan uit. Hij frunnikt aan het ding. Hij probeert het te activeren.

Op dat ogenblik weet ik dat ik dood ben. Ik zit klem in de woonkamer, net zo erg als Fitts en de rest, een paar minuten eerder. Als ik probeer weg te komen, maaien ze me neer voor ik bij de hal ben. Als ik hier blijf, schieten ze de raket af op de gasflessen die tegen de muur staan. Waarschijnlijk blazen ze zo een flink stuk van het huis op. Dan ben ik er geweest, plus Lawson en Ware. En waarschijnlijk ook Maxie en Ohle.

Ik weet niet of het aan de beroerde lucht ligt of aan mijn snelle ademhaling, maar ik ben zo licht in mijn hoofd en zo duizelig dat ik niet meer weet wat echt is en wat ik me verbeeld. Ik heb geen greep meer op de wereld om me heen.

Ik ben verward en bang. Dit worden zeker mijn laatste ogenblikken op aarde. Woorden vallen uit mijn mond, maar ik weet zelf niet wat ik zeg. Zeg ik hardop wat ik denk, of hoor ik mijn gedachten?

‘Allahu akbar!’

O, jezus.

Meer woorden buitelen naar buiten. Wat zeg ik? Ik heb geen idee. Wat gebeurt er? Wat ben ik aan het doen?

Dan daagt het me. Ik praat met God. Door dat besef raak ik weer gefocust en heel even wordt alle verwarring weggevaagd. Ik ben door gelovige ouders opgevoed. Ik geloof in God. Ik ben zo oneerbiedig als de pest: ik vloek en ik zit er niet mee om vijanden dood te schieten. Maar toch koester ik heel diep in me ontzag voor de Almachtige. Dat is een paradox die je bij heel wat infanteristen tegenkomt. We zijn godvergeten gelovig.

Mijn hersens pikken op wat ik zeg. Ik ben niet aan het bidden, niet in de conventionele zin van het woord. Ik wil nergens om vragen, en ik smeek God niet om me te laten leven. Noem het maar een soldatengebed, een erkenning dat je je leven niet geleefd hebt op de manier die zijn geschenk aan jou verdient.

‘Luister. Ik ben een vreselijke vent geweest. Ik ga u niet vragen om me te vergeven. Ik ga u niet vragen om een snel einde. Ik weet dat ik het verdien om pijn en verdriet te lijden. Dat verwacht ik ook. Ik zeg alleen maar dat ik ga sterven op de manier waarop ik mijn leven had moeten leiden – zonder angst. Ik zal volledig onbevreesd zijn, en als ik zeg dat ik in u geloof, dan…

geloof ik in u. Op die manier neem ik afscheid van het leven, gelovig en onbevreesd. Dit zijn fanatici. Best. Dan zal ik ook een fanaticus zijn.'

Ik weet dat ik niet veel tijd meer heb. De jongste van de twee zit nog steeds aan de RPG te prutsen, maar vroeg of laat gaat het hem lukken om het ding te activeren.

Ik probeer me de zevenentwintigste psalm te herinneren. Dat is een van mijn favorieten. De woorden willen me niet te binnen schieten. In plaats daarvan grijpt mijn brein weer naar *The Exorcist.*

De kracht van Christus overwint alles.

Uit de kamer naast me komt weer gefluister. 'Allahu akbar.'

Opeens lijkt die regel uit een film niet zo dom meer. Zij hebben hun god. Ik heb de mijne.

'De kracht van Christus overwint alles.' Heb ik dat nou hardop gezegd? Ik weet het niet meer. Het kan me ook niets schelen. Ik maak die woorden tot de mijne. Ik klamp me eraan vast. Ze worden de lijn die mij aan het leven bindt. Ik zet alles in op de kracht die ze oproepen. Ik zeg ze nog een keer, luider. Nu heb ik mijn eigen mantra. Deze woorden zijn mijn talisman, mijn geloofsverklaring.

'DE KRACHT VAN CHRISTUS OVERWINT ALLES!''

'ALLAHU AKBAR! ALLAHU AKBAR!'

Abrupt storm ik naar voren en val de vijand aan.

18

MAN TEGEN MAN

Er moet nu iemand dood. Er is geen weg meer terug.

Ik breng mijn geweer in de aanslag. De M16 is precies wat ik nu nodig heb. Ik druk hem stevig in mijn schouder en door het vizier heb ik perfect zicht. Aan de andere kant van de kamer zie ik de jonge strijder achter de betonblokken staan. Zijn hoofd is gebogen, hij is nog steeds bezig met de RPG. Die knul moet ontzettend high zijn.

Ik doe een stap de kamer in. Mijn voeten klotsen door het water dat over de vloer golft. De loop van de M16 zwaait naar de borst van de strijder en stopt daar. Ik heb hem midden in mijn vizier. Nog even en hij is er geweest.

Hij kijkt op. Hij kijkt me aan met een blik vol doodsangst. Ik besef dat ik hem heb verrast. Hij heeft geen schijn van kans, en dat weet hij ook.

‘Jood,’ sist hij angstig en vol haat, alsof dat woord hem kan beschermen.

Een gevecht als dit is instinctief en brengt het primitiefste en dierlijkste in je naar boven. Door lichaamstaal, oogcontact of de buiging van een stem kan het gevecht zomaar omslaan. Dat gebeurt dan ook.

Ik zie dat ik hem heb verrast. Zijn gezicht is vertrokken van doodsangst. Ik weet instinctief dat ik gewonnen heb. Hij weet het ook.

Ik heb je te pakken.

Ik haal de trekker over en raak hem in zijn borst. Hij wankelt achteruit. Ik doe een stap naar links, zodat ik niet meer in de deuropening sta. De vloerbedekking in de kamer is zo doorweekt dat mijn laarzen bij elke stap een zuigend geluid maken.

Bijna meteen schiet ik nog een keer. Dit keer raak ik hem in zijn bekken. Hij maakt een halve cirkel en valt over de betonblokken heen. Hij blijft hangen, zijn handen uitgespreid en zijn hoofd omlaag, terwijl zijn bloed over het beton gutst. Het water om hem heen kleurt lichtrood.

Ik heb hem totaal overrompeld en daarom is hij dood en leef ik nog.

Ik kan dit gevecht winnen. Ik kan dit.

Ik voel de hitte naar mijn gezicht stijgen. De haren in mijn nek gaan overeind staan.

Waar is die andere vent?

Mijn zelfvertrouwen slaat om in blinde paniek. Ik ben duidelijk zichtbaar. Hij knalt me overhoop voordat ik terug kan schieten, ik heb geen schijn van kans. Hij heeft me net zo te pakken als ik daarnet zijn vriend.

Mijn ogen flitsen naar rechts. Ik zie de man met de mooi verzorgde baard door de kamer rennen. Door mijn onverwachte verschijning en de dood van zijn vriend is hij in paniek geraakt. Hij probeert te vluchten. Als hij bij de keukendeur is, schiet ik twee keer achter elkaar. Ik denk dat hij in zijn rug vlak onder zijn schouder is geraakt, maar ik weet het niet zeker.

De deur slaat dicht.

Ik waad verder de kamer in, zijdelings naar links bewegend, mijn geweer steeds gericht op de keukendeur rechts.

Ik moet ergens dekking zoeken. Als die gast de keuken uit komt, ben ik er geweest.

Alleen op de trap ben ik nog een beetje veilig. Ik ga erheen en ga op mijn knieën zitten, een paar treden van de grond.

Ineens zie ik iets bewegen in het donker. Er verschijnt een gedaante in de deuropening van de huiskamer.

‘Wie is daar?’ Ik schreeuw. Ik ben geschrokken en in de war.

‘Ik ben het, Mick.’

‘Wie?’ Mijn stem is schor. Het is net of ik in trance ben. De sfeer is bijna etherisch. Elke beweging lijkt vloeibaar en traag. De adrenaline die door mijn lijf gierde, is gezakt en ik ben een beetje duizelig en misselijk. Ik richt mijn geweer op de deuropening van de huiskamer. Nog één verkeerd antwoord en ik schiet.

De schaduw in de huiskamer geeft antwoord. ‘Ik ben het, Mick! De journalist!’ Dat zegt me niks, door de adrenaline kan ik niet goed nadenken.

‘Wie?’ vraag ik nog een keer. Ik hoor de wanhoop in mijn stem.

‘Niet doen, man,’ zegt Lawson. Hij moet ergens in de huiskamer zijn, achter Ware.

Boven valt er iets met een bons op de vloer. Ik kijk omhoog naar de overloop. Plotseling hoor ik de strijder in de keuken. Ik kijk naar de deuropening. Boven me hoor ik een voetstap. En nog een.

Er is iemand boven.

Ik kan van twee kanten worden overvallen. Ik besef dat ik in groot gevaar ben.

Ik kijk over mijn linkerschouder en zie naast het trappenhuis een deur.

Allemachtig, achter me is een kamer die niet is gezuiverd.

Mijn hart gaat als een razende tekeer. Zweet doordrenkt mijn uniform en handschoenen. Ik word van drie kanten bedreigd, daar kan ik niet tegenop.

Ik zit echt in de penarie. Kalm blijven. Knok jezelf hieruit.

De strijder in de keuken herstelt zich en schopt de deur open. ‘Smerige joodse hond,’ sist hij in gebroken Engels als hij het vuur opent. Kogels versplinteren de trap en verdwijnen in het plafond voor me. Ik duik weg tegen de muur.

Hij schiet nog een keer.

Ik rol overeind en richt mijn M16 op hem. Ik vuur een paar kogels af. Hij duikt de keuken weer in.

Op dat moment zie ik Lawson. Hij staat nu in deuropening van de huiskamer. Hij heeft zijn 9mm-pistool in zijn ene hand en ik zie hoe hij het magazijn er met een klap in klikt.

‘Lawson, hoeveel heb je er nog over?’

‘Eentje,’ antwoordt hij nors.

Lawsons gezicht is wasbleek. Zijn rechtermouw is glibberig en nat. Ik vraag me af of hij gewond is.

‘Lawson, gaat het?’

‘Ik denk dat ik ben geraakt.’

‘Ben je geraakt?

O, kut. Kut.

Mijn ademhaling is onregelmatig. Ik huiver, al ben ik bezweet. Ik moet even rustig nadenken.

‘Lawson, ga weg. Geef me een SAW en een pompgeweer.’

‘Ik ga nergens heen, Bell.’

‘Je bent gewond, man.’

Lawson is even stil. ‘Het valt wel mee. Blijf hier.’

Ik knik. Hij verdwijnt in de huiskamer.

Er gebeurt niks. Gewoon blijven ademhalen. Niks aan de hand.

Met een klap gooit de strijder in de keuken de deur open en stormt de kamer in, op zoek naar een doelwit. Hij heeft een ingekorte AK-47 in zijn ene hand.

In een reflex richt ik mijn M16. De kolf voelt koel aan tegen mijn schouder. Ik haal de trekker over. Een straal bloed spuit uit zijn rug en spettert tegen de muur achter hem. Een uitschotwond. Mijn kogel is dwars door hem heen gegaan. Hij wankelt. Ik vuur nog vier keer. Hij valt door de deuropening de keuken in en verdwijnt.

Cantrells stem galmt in mijn oor. ‘Bellavia! Bellavia! Een SITREP, verdomme! Een SITREP!’

Zijn stem is zó hard. Ik word nog duizeliger.

‘Twee hufters dood. Eén rpg,’ schreeuw ik in de microfoon aan de kinband van mijn helm.

Er beweegt weer iets boven mijn hoofd.

De man in de keuken kreunt.

Ik kan nu weggaan. Naar de huiskamer rennen en ervandoor gaan. Ik kan dit nog steeds overleven.

Ik kan me niet bewegen. Angst en trots vermengen zich.

Ik maak mezelf niet weer te schande. Mijn mannen zullen me niet nog een keer zien vluchten. Nooit meer.

Elk geluid, elke voetstap lijkt te worden versterkt en snijdt door mijn zenuwen. Of ik dit overleef, hangt af van instinct en training. Ik herinner me dat sergeant-majoor Darrin Bohn tegen ons zei: ‘Altijd je wapen herladen. Al heb je maar vier kogels afgeschoten. In een gevecht heb je ze nodig.’

Ik heb heel vaak geschoten. Mijn M16 voelt licht aan, ik besef dat het magazijn bijna leeg is. Ik weet niet hoeveel kogels ik nog heb.

Ik haal het magazijn uit mijn geweer en pak uit een zak aan de rechterkant van mijn vest een nieuw magazijn.

Boven hoor ik weer een bons.

Ze komen achter me aan.

Ook het nieuwe magazijn voelt licht aan. Ik kijk ernaar. Leeg. Ik heb de volle en de lege in dezelfde zak gedaan.

Heb ik deze als vol meegeteld? Heb ik drie of twee volle magazijnen? Geen idee.

Ik hoor een ruisend geluid. Net een jack dat langs de muur strijkt. Waar het vandaan komt, weet ik niet.

Kalm blijven. Concentreer je.

Ik smijt het lege magazijn weg. Het raakt met een klap de muur naast de deuropening van de huiskamer.

Mijn hand glijdt in mijn munitiezak. Ik zoek een vol magazijn.

Boven hoor ik een holle voetstap, een laars op een houten vloer. Er loopt iemand op de trap die op de overloop uitkomt.

Ik haal een vol magazijn uit de buidel – het is lekker zwaar – en klik het in de houder. Zachtjes sluit ik de grendel.

Ik wacht, in elkaar gedoken op de trap. Golven van angst gaan door mee heen. Ik voel me wankel en ontzettend kwetsbaar.

Die angst moet je gebruiken. Gebruik hem. Blijf hem de baas. Laat die angst je niet verlammen.

Een schrapend geluid galmt door het huis. Ik weet niet waar het vandaan komt.

Achter me is nog steeds een kamer die niet is gezuiverd.

De haren in mijn nek gaan overeind staan. Al mijn instincten staan op scherp. Ik weet zeker dat er iemand achter me staat. Al ik hier blijf, ga ik eraan. Beschoten vanaf de trap of een kogel in mijn rug.

Ik sluip de trap af en loop voorzichtig langs de muur tot ik bij de deuropening ben. Ik sluip de achterkamer in, rug tegen de muur zodat ik niet van achteren kan worden verrast. Ik zie een matrasje op de vloer en tegen de muur iets wat op een kledingkast lijkt. Ik ben in een slaapkamer.

Ik hoor voetstappen op de trap. Iemand zoekt me.

Ik loop langs de muur tot ik bij een nis kom. Ik duik erin.

Nog meer voetstappen op de trap. Hij is dichtbij.

In mijn oortje hoor ik ineens Cantrells dwingende stem: ‘Godskolere, sergeant Bell! Wat is er verdomme aan de hand?’

Mijn gehoor is al niet zo best, maar door Cantrells geschreeuw in mijn oor hoor ik nu bijna niks meer. Dat kan mijn dood worden bij een gevecht als dit.

Hij wacht op mijn antwoord.

Nog een voetstap op de trap. Ik hoor een plank kraken. Hij is vlak bij de slaapkamerdeur.

Ik fluister weer in de radio. ‘Twee hufters dood, één rpg.’

De kamer is een zwart gat. Het is pikdonker, de duisternis heeft me opgeslokt. Ik laat de nachtkijker voor mijn ogen zakken en doe hem aan. De kijker flikkert aan en uit en houdt ermee op. Nu kan ik het alleen met mijn natuurlijke zintuigen opnemen tegen de vijand op de trap. Mijn zintuigen tegen de zijne.

Tenzij hij een nachtkijker heeft die werkt. Van die gedachte krijg ik het ijskoud.

‘BELLAVIA, GODVERDOMME!’ Cantrell staat nu te tieren.

Ik druk de knop van de microfoon in. ‘Ik ben nu teringgestrest, sergeant. Ik mankeer niks, maar geef me verdomme de tijd. Het komt goed, maar geef me de tijd. Ik heb twee flikkers afgemaakt.’

Cantrell begint opnieuw te tieren.

Klaar, ik ben die radio zat. Ik doe hem uit en trek de microfoon van mijn helm. Even later valt de radio op het doornatte vloerkleed. Ik kan niet vechten met dat geschreeuw in mijn oor. Ik grijp mijn M16 en hurk in de nis.

Een zwarte gedaante draait met een halve slag de deuropening in. Een vuurflits uit de loop verlicht de scène als een stroboscoop. Ik vang een glimp op van de schutter. Om zijn middel zit een riem met zakken vol ammunitie.

Een paar kogels slaan in de muur naast me. Door die nis ben ik nog niet dood.

Voor hij weer kan schieten, vuur ik mijn M16 af. Zijn lichaam vangt schokkend de kogels op als ik hem steeds opnieuw raak. Mijn vinger, aangedreven door doodsangst en adrenaline, zit bijna vastgeplakt aan de trekker. Als ik een beetje kalmeer, heb ik hem geraakt in zijn knieën, buik en bekken. Hij zakt in elkaar in de deuropening.

Lichtspoormunitie verlicht de muur vlakbij mijn hoofd.

Verdomme. Waar kwam dat vandaan? Was het een schot van mij dat afketste?

Ik kijk in paniek om me heen. Nog een bliksemflits schiet langs me heen en raakt de nis boven mijn hoofd. Nog meer lichtspoormunitie en deze kwam van de muur aan de andere kant.

Er is nog iemand in de slaapkamer.

19

BLOEDEED

Nog steeds gehurkt schuifel ik langs de muur tegenover de deuropening waar de strijder die ik net heb doodgeschoten bewegingloos in een plas bloed en water ligt.

Waar kwamen die twee schoten vandaan?

Ik sluip langs de matras. Ik ben nu halverwege de kamer. Het is donker, maar ik kan mijn omgeving onderscheiden. Mijn vijand kan zich nergens verbergen: een matras op de grond, de lege nis, verder niks. Het is stil. Ik hoor zelfs de Brads buiten op straat niet. Het soort stilte dat voorafgaat aan dood en verderf. Ik moet scherp blijven.

Ik ben bijna bij de kledingkast als ik twee rafelige gaten in de deur zie.

Godverdegodver, er zit zo'n klootzak in de kast.

De deuren vliegen open. Een gedaante springt eruit: een strijder met twee patroongordels met munitie kruiselings over zijn borst. Hij komt op de vloer terecht, verstrikt in de vrouwenkleren die tegelijk met hem als een waterval uit de kast vallen. Ik ben zo geschrokken dat ik niet kan reageren. Hij loopt struikelend langs me, op slechts een armlengte afstand. Verrast haal ik diep adem. Ik ruik zijn penetrante lichaamsgeur. Hij is net zo smerig als ik.

Als hij me passeert, voelt hij mijn aanwezigheid en ik zie dat hij ervan schrikt. Hij had vast gedacht dat ik nog aan de andere kant van de kamer was. Snel brengt hij zijn AK-47 naar zijn rechter oksel. De loop steekt zijdelings uit. Hij wil schieten, maar struikelt over een jurk die nog half in de kast ligt. Hij valt en belandt met zijn gezicht op de matras. De kledingkast achter hem begint te wankelen.

De kast valt om, bijna boven op hem. Ik duik erachter weg. Hij is opgekrabbeld en begint als een gek met zijn AK-47 te schieten. Een woeste stroom lichtspoormunitie doorboort de duisternis. Kogels fluiten en kraken. Hij gaat er schietend vandoor, zijn wapen nog onder zijn oksel.

Kogels verdwijnen met een hol geluid in de kledingkast, alsof er iemand staat te timmeren. Elke kogel veroorzaakt een regen van splinters. Ineens voel ik een scherpe pijn in mijn elleboog.

Ben ik geraakt? Is dit een kogel of alleen maar een splinter?

Mijn hart klopt razendsnel. Ik kan me niet concentreren, niet eens meer nadenken. Mijn instinct neemt het over. Ik leg mijn M16 over de rand van de kast. In de kamer wisselen duisternis en het felle rood van de lichtspoormunitie elkaar af als een lappendeken. Ik zie hem.

Rustig, rustig.

Ik haal de trekker over. De M16 blaft. De kogel raakt hem in zijn been. Ik vuur opnieuw, maar ik weet niet of ik hem geraakt heb. Ik denk van wel, maar hij blijft rennen. Hij komt bij de deuropening, draait zich om en vuurt nog een keer een salvo af, vlak boven mijn hoofd. Ik duik weg achter de kast.

En dan is hij weg.

Holle voetstappen galmen door het huis. Hij rent de trap op. Onder het rennen hoor ik hem iets schreeuwen.

Ik ben verstijfd van angst. Heeft hij daarnet om hulp geroepen? Zijn er hier nog meer strijders? Ik heb geen idee met hoeveel vijanden ik te maken heb.

Mijn elleboog doet pijn. Ik durf er niet naar te kijken, bang voor wat ik zal aantreffen.

Hoe deed Fitts dat toen hij was getroffen?

Als ik ben getroffen, kan ik er nu toch niks aan doen. De pijn valt mee.

Je weet dat je hier akelig aan je eind komt, hè? Deze pijn is maar kinderspel.

Ik hoor een irritante stem in mijn hoofd. Daardoor ben ik even van mijn stuk.

Hoeveel kogels kun je aan? Hoeveel kogels voordat je zegt: 'Maak hier een eind aan. Maak me af.' Kun jij aan wat Fitts aankon?

Ik probeer die gedachten te verdringen en me te focussen op wat er nu gebeurt. Ik heb niet veel geluk. Het is zo donker dat ik ervan in de war raak.

Concentreer je op je klus. Blijf leven.

Faulkenburg. Fitts. Lawson. Allemaal neergeschoten. Jij bent de volgende.

CONCENTREER JE!

Ik zoek in mijn buidel een nieuw magazijn. Er is er nog eentje over.

Wat dacht ik verdomme wel niet? Waarom heb ik dit verdomme gedaan?

‘Ohle! Ohle!’ Ik schreeuw. Mijn stem klinkt onaards, alsof ik roep vanuit mijn eigen graf. Van de klank van mijn stem word ik nog nerveuzer.

‘Ohle! Munitie!’

Geen reactie. Ik wacht. De duisternis verstikt me, door de stilte vervliegt elke hoop.

‘Sergeant Bell?’

Mijn schouders ontspannen van opluchting. Ze hebben me buiten gehoord. Er komt nu vast iemand aan.

Fitts, waar ben je? Lawson, ik heb je nodig. Help me.

Ik wil gered worden. Hoe dan ook.

Hou je bek en verman je. Je moet je vermannen. Ze zijn er nog steeds en je staat er alleen voor.

Er kraakt een deur. Ik weet niet waar het vandaan kwam. Ik tuur in de duisternis en richt mijn M16 op de deuropening.

Ergens in het huis kreunt iemand van pijn en radeloosheid.

Een plassend geluid in het trappenhuis. Wat het ook was, het was dichtbij.

Stilte. Ik doe mijn best om iets op te vangen, wat voor geluid dan ook, zodat ik weet wat ik kan verwachten.

Er glipt iets langs de muur aan de andere kant van de deuropening. Ik hoor ademhalen. Er is iemand dichtbij.

‘Ik vermoord je en pak je naamplaatje af.’

De boosaardige stem met een buitenlands accent is zacht en totaal gespeend van angst. De zelfverzekerde toon doet me denken aan de afgrijselijke beelden op de onthoofdingsvideo van Nicholas Berg, die werd vertoond op onze basis, lang geleden. Ze deden er zesentwintig seconden over om zijn hoofd eraf te hakken. Ook zij waren zelfverzekerd.

In mijn verbeelding zie ik het voor me: mijn afgehakte hoofd en een smerige hand die mijn bloederige identiteitsplaatje losrukt.

Dat gaat nooit gebeuren. Gaat – nooit – gebeuren.

Hij probeert me gek te maken, die gast achter de deur. Ik kan hem niet zien. Ik begin te beven. Ik verzet me ertegen, maar ik kan de fysieke reactie op de angst niet tegenhouden.

Ik kan instorten, maar ik kan hém ook gek maken.

‘Oké, luister. Ik weet dat jullie godverdomme niet gaan stoppen. Jullie weten dat ik godverdomme niet ga stoppen. *La ta quiome.’ La ta quiome* is mijn beste gebroken Arabisch voor ‘verzet je niet.’

De vijand achter de deur grinnikt. Hij vloekt in zijn moedertaal. Soms klinkt het als Arabisch, soms klinkt het totaal anders. Is het misschien Farsi?

Ben ik godverdomme tegen Iraniërs aan het vechten?

‘Je mammie zal je lijk nooit vinden.’

Zijn woorden snijden als een stiletto mijn zelfvertrouwen aan gort. Mijn hele lijf beeft als een riet. Ik sta bijna te kokhalzen. Ik verkeer op de rand van hysterie.

‘Je krijgt nog één kans, anders dood ik je. Krijg de tyfus, mietje.’ Mijn stem klinkt schor, alsof ik de baard in de keel krijg.

De man achter de deur mompelt iets. Het enige wat ik begrijp, is fajarah, wat ‘slechterik’ betekent.

Fout. Wie is hier de slechterik, vuile klootzak?

‘Ben je bang voor me, flikker? Goddeloos hoertje dat je bent? *La ta quiome Amerki mooshot wahed.’* Verzet je niet tegen de Amerikaanse Eerste Infanterie.

Ik citeer nog een keer in mijn beste Arabisch uit de handleiding *Overleven in het Arabisch* van de Eerste Infanteriedivisie die we in Duitsland hadden gekregen.

‘Nah noo Amreekee oon. Man al massol?’ *We zijn Amerikanen. Wie heeft de leiding?*

Een kalme stem in de gang bij de keuken fluistert: ‘Allah. Al hum da Allah’. Ik weet dat dit ‘God, de allerheiligste God’ betekent.

Gefrustreerd schreeuw ik terug: ‘La ta khaf, mujahideen. Al hum da Allah.’ *Wees niet bang, moedjahedien. God is heilig.*

De man achter de deur is niet van zijn stuk gebracht. Integendeel, mijn woorden moedigen hem alleen maar aan.

‘Ik snij je hoofd eraf.’ Zijn soepele Engels met accent klinkt zo koud en berekenend, dat ik snap dat hij denkt dat hij in het voordeel is. Hij denkt dat hij aan de touwtjes kan trekken. Hij zal de tijd nemen.

Hij zegt nog een paar woorden in zijn moedertaal, afgemeten en traag. Het klinkt nog steeds niet Arabisch. Ik vraag me af of ik niet hallucineer.

Ben ik godverdomme krankzinnig geworden?

Ik voel iets bewegen. Ik laat mijn nachtkijker zakken. Dit keer doet hij het. In de groenige omtrek van de deuropening zie ik vaag de schouder en arm van een man. Hij tuurt naar binnen, op zoek naar mij. Hij heeft me zijn schouder gegeven.

Heel dom.

Een nieuwe golf adrenaline raast door mijn lijf. Ik heb hem te pakken.

Mijn infraroodlaser richt een lange witte lijn precies op zijn schouder. Ik haal de trekker over. De M16 scheurt de stilte aan flarden. Zijn schouder ontploft. Hij begint te schreeuwen en valt in de deuropening. Hij moet op de onderste trede hebben gestaan toen hij naar binnen keek. Nu is hij gevallen en van mij.

Ik raak hem nog vier keer. Hij probeert op me te schieten en hij kan inderdaad een schot hebben gelost. Vanwege de chaos weet ik het niet zeker, maar ik weet wel wie hij is. Dit is de man die onder de trap zat en de keuken in rende toen het gevecht begon. Ik herken zijn mouwloze onderhemd en zijn goed verzorgde baard.

Ik had je toch al twee keer geraakt? Hoe kan dat?

Hij valt op de grond met kogels in zijn schouder, borst en buik.

Nu moet hij wel echt dood zijn. Toch?

Ik gluur over de rand van de kast. Ik zie alleen maar een schim die in elkaar is gezakt op de vloer in de deuropening. Ik kan niet zien of hij nog beweegt. Op dat moment hoor ik nog iemand ergens in het huis kreunen. Dit keer klinkt het hol en dof, alsof degene die het geluid maakte, op het randje van de dood zweeft.

Ik duik achter de kast. Ik moet nadenken.

Wat nu? Wat ga je nu doen?

Ik frunnik aan mijn laatste volle magazijn.

Altijd je shit opnieuw laden.

Sergeant-majoor Darrin Bohns woorden galmen opnieuw door mijn hoofd. Hij heeft nu het bevel, omdat Faulkenburg dood is.

Faulkenburg. Ik voel een steek van woede. Ik huiver en vloek binnensmonds.

Hij is godverdomme dood. Gebruik het. Gebruik je woede en verdriet. Gebruik het om deze gasten te doden.

Ik ga dit huis niet uit, niet voordat dit is afgelopen.

Beelden van mijn vrouw en zoon strijden om voorrang in mijn hoofd. Het is Halloween en mijn zoon heeft een camouflagepakje aan. Mijn naamlint is met klittenband op zijn borst vastgemaakt. Deanna helpt hem met verkleden, voor als hij straks langs de deuren gaat. Ze is zo verdomd mooi – volle lippen, schouderlang bruin haar en die groene ogen waar ik altijd ondersteboven van raak.

Ze zullen zo verdrietig zijn als het contactteam op hun deur klopt.

Nee, kut, nee. Niet aan ze denken. Anders ga ik kapot. Als ik aan ze denk, verlies ik de moed en dan kom ik nooit meer thuis.

Ik denk aan Faulkenburg en ik stel me zijn gehavende lichaam op straat voor. Ik denk aan Rosales, Sprayberry, Garyantes, Prewitt en Vandayburg – alle mannen die we hebben verloren. Ik kook van woede.

Goed zo. Gebruik hem. Vreet hem op. Zet hem om in haat. Gebruik hem. Het is je brandstof. Gebruik hem.

Ik haal diep adem. Mijn zenuwen zijn aan flarden door al die heftige emoties. Ik ben bijna uitgeput, maar ik geef niet op. Dat kan ik niet.

Ik kom overeind achter de kast. Het is stikdonker, de lichtspoormunitie is uitgedoofd.

Deanna. Evan. Ik moet doorvechten. Dit ben ik. Een krijger. Dat heb ik gezworen. Als ik weer wegloop, ben ik een nul en dat kan ik niet verdragen.

Ik sluip om de matras heen, de M16 in de aanslag. Als ik bij de deuropening ben, glij ik bijna uit. Hier is het water dieper en troebel, waarschijnlijk van het bloed.

De twee lijken liggen niet in de deuropening. Ik bekijk de vloer aandachtig. Donkere bloedsporen lopen naar het trappenhuis. Het lijkt erop

dat één van hen de keuken in is gekropen. Of allebei.

Zal ik ze afmaken, met het risico dat er weer iemand de trap afkomt? Ze kunnen me in de rug schieten als ik de keuken in ga. Of ga ik naar boven om de confrontatie aan te gaan met die boeman met de patroongordel uit de kast, die daarboven, in de duisternis, op me staat te wachten?

Of doe ik het goed en haal ik de rest van de ploeg erbij?

Nee! Ik heb dit zelf veroorzaakt. Ik moet het afmaken.

Lawson is gewond. Hij is gewond omdat ik dit de eerste keer niet heb afgemaakt. Ik zet niet nog meer levens op het spel.

Krijg de tyfus.

Ik loop door de deuropening en ga de trap op. Met mijn ogen op de overloop gericht, laat ik het magazijn uit mijn M16 vallen. Ik vang het op, gooi het in mijn zak en zoek het laatste volle magazijn. Ik grijp het en ram het erin. Het nieuwe magazijn maakt een metalig geluid als het op zijn plaats klikt. Er zitten nog negenentwintig kogels in het magazijn en eentje in de loop.

Ik klim de trap op. Ik kan nu niet meer terug.

Het beeld van mijn zoon in zijn kostuum gaat opnieuw door mijn hoofd. In gedachten hoor ik zijn stemmetje. Het laatste wat hij over de telefoon tegen me zei voordat ik naar Fallujah vertrok.

‘Ik zal je redden, papa.’

Het spijt me, knul. Ik hou van je. Het spijt me zo.

20

DE LAATSTE LIEFKOZING

Een eenzame ziel, van elke hoop verstoken, klimt de trap op. De leegte in mijn binnenste voelt als lood op mijn borst.

Ik neem een tree en sta stil. Het enige wat ik hoor, is het bonzen van mijn hart en het ruisen van mijn bloed in mijn oren. Misschien wacht hij helemaal niet op me. Misschien is het huis wel leeg.

Ik neem de volgende tree en sta weer stil. Ineens dringen de nachtelijke geluiden van buiten tot me door. Ik hoor geschreeuw. Een ac-130 Spectre vliegt dreunend boven mijn hoofd, op zoek naar een doelwit. Het geronk van de motor van de Bradley stijgt op uit de straat. Stemmen tuimelen over elkaar heen en smelten samen tot geroezemoes.

Ik besef vaag dat Fitts zijn Mossberg afvuurt. Ik hoor twee knallen. Ik heb geen idee waar hij is, of hoe ver weg.

Ik neem nog een tree. Nog twee en ik ben op de overloop.

Als een wild dier sta ik te snuiven. Een sterke geur komt mijn neusgaten in.

Het is de boeman. Zijn verschrikkelijke stank hangt hier. Hij is vlakbij.

Ik neem nog een tree met mijn rechtervoet en glij uit over een plas bloed. Mijn hoofd klapt omlaag en ik probeer uit alle macht mijn evenwicht terug te krijgen. Op dat moment zie ik vuurflitsen precies boven mijn hoofd, nog geen meter bij me vandaan. De steekvlam uit de ak werpt flakkerende schaduwen op de muur van het trappenhuis. Ik zie de contouren van de boeman ertegen afgetekend. Zijn schaduw zwaait zijn geweer in mijn richting. Ik voel de kogel over mijn helm scheren. Mijn tanden klapperen.

Ik had dood moeten zijn. Dit had me moeten doden. Als ik niet was uitgegleden over zijn bloed, had ik een kogelgat in mijn voorhoofd gehad.

Half gehurkt zwaai ik mijn M16 omhoog en schiet in het wilde weg op de overloop. Mijn kogel boort zichzelf in de muur. In het licht van de vuurflits

zie ik zijn gezicht. Ik heb hem gemist, maar ik zie zijn ogen. Ze staan angstig. Hij is bang, wat me nieuwe moed geeft.

‘Je gaat er verdomme aan, klojo.’

Hij slaat op de vlucht. Ik hoor hem de tweede trap oprennen.

Ik ga naar de overloop en volg hem naar de tweede trap. Slierten rook dwarrelen achter me aan. We hebben het trappenhuis gevuld met cordiet en buskruit.

Ik gleed uit en daarom leef ik nog.

Ik heb nu al mijn geluk wel opgebruikt. Het trapgat wacht me op. Ik zie alleen maar duisternis.

Ik zie een contactteam voor mijn huis in New York staan. Ze zijn in bijzonder tenue en zien er stemmig uit. Mijn vrouw barst in de deuropening in tranen uit, terwijl Evan zich aan haar vastklemt zonder dat hij begrijpt wat er aan de hand is.

Ik ben aan het hallucineren.

Ik zie een zee van grafstenen. Bij eentje staat mijn moeder, verloren en alleen. Geboren op 10 november, gestorven op 10 november. Haar jongste kind is niet meer.

Hoe zal Evan reageren? Zal hij zich gegriefd voelen als hij ouder wordt, en in de war zijn? Zal hij zich afvragen waarom zijn vader vechten met vreemden in het buitenland verkoos boven het vaderschap? Deanna had zich gegriefd gevoeld. Na Kosovo had ik thuis kunnen blijven. Ik herinner me haar afscheidswoorden: ‘Je verkiest het leger boven ons.’

Misschien is dat zo. Maar ik kon mijn jongens toch niet laten gaan zonder mij? Wat voor man zou zoiets doen? Ik moest bij ze zijn, zorgen voor de zoon van iemand anders, voor de man van iemand anders. Ik moest zorgen dat ze thuiskwamen.

Boven hoor ik iets bewegen. Het schrapen van een laars, gegrom. De strijder is dus niet ver weg.

Ik heb Evan de laatste drie jaar amper gezien. Het grootste deel van zijn leven heb ik gemist.

Ik hoor weer gegrom. Dit keer klinkt het verder weg.

Mijn elleboog doet pijn. Ik probeer het te negeren. Ik wil de wond niet bekijken, nog steeds bang voor wat ik zal aantreffen.

Ik doe een stap de duisternis in. Ik zoek met de punt van mijn laars de volgende tree en vind steun. Nog drie treden tot het trapgat. Ik zie nog steeds niks. Ik probeer mijn nachtkijker nog een keer. Ook niks. Ik zal het met alleen mijn ogen moeten doen.

Hoe lang zullen ze rouwen? Zal het Evan überhaupt boeien? Of zal hij de pest aan me hebben omdat ik nooit echt in zijn leven ben geweest?

Hou op. Verman je.

Waar zullen ze me begraven?

Die macabere, kwaadaardige stem wil dat ik doodga. Hij treitert me. Hij wil dat ik faal. Waarom maak ik mezelf kapot? Uit schuldgevoel? Vind ik dat ik het niet verdien om te leven?

Kutzooi. Dit moet ophouden.

Op de laatste tree aarzel ik. Even is mijn hoofd helemaal helder. Ik haal diep adem. De nachtelijke lucht is koud en vervuld van de stank uit het huis. Bloed. Rotte vis en stilstaand water. Smerige lijven. Rook en zwavel. Ben ik echt niet in de hel?

Een versnipperaar. Ik zie een versnipperaar.

Behoedzaam en zorgvuldig stop ik in gedachten elk beeld en elke herinnering aan mijn gezin in de versnipperaar. De flarden komen terecht op de bodem.

Nu is het klaar. Hier stopt het.

Ik ben nu op de eerste verdieping. Aan één kant van mij is de deur naar het dakterras. Een andere deuropening tekent zich flauw af in de gang. Mijn vijand is daarbinnen.

Ik heb een granaat. Een fragmentatiegranaat. Hij zit ondersteboven in de buidel op mijn body armor. Ik weet dat dit het juiste moment is om hem te gebruiken. Ik had hem moeten gebruiken toen ik de trap op ging, maar ik was niet scherp genoeg. Ik verwijder de tape, trek de slagpin eruit en hou de hefboom naar beneden. Ik loop behoedzaam door de gang naar de deur. Ik ben nu op mijn kwetsbaarst. Hij wacht waarschijnlijk aan de andere kant, klaar om te schieten op elk lichaamsdeel dat hij ziet, net zoals ik bij zijn makker beneden in de slaapkamer heb gedaan.

Ik gluur toch naar binnen.

Hij staat in het midden van een l-vormige kamer, een donkere gedaante gehuld in duisternis. Hij is maar een silhouet, een schaduw. Een schim.

Ik hou de granaat bij mijn rechteroor en laat de hefboom los.

PFFTT.

Eén…twee…drie…

Ik gooi de granaat en zie dat hij het hoofd van de strijder raakt. Deze deinst terug terwijl de granaat van hem afketst en verdwijnt. Ik duik de gang in en loop weg van de deur.

Boem! In de krappe ruimte is de knal oorverdovend. Mijn oren suizen. Rook kolkt de kamer uit. Ik hoor gegrom, dan gekreun.

Ik heb hem te pakken.

Ik ren de kamer in, mijn M16 op mijn schouder.

Hij ligt op de vloer. Van zijn rechterarm is een stuk vlees afgereten.

Ik sta op het punt om hem dood te schieten als ik gas ruik. Ik aarzel. Ik kijk de kamer rond, op zoek naar de bron. In een hoek ligt een stapel slaapmatten van schuimrubber te smeulen. Er komt vette, zwarte rook uit. De rookslierten kringelen langs het plafond en vermengen zich met elkaar. Nog even en de kamer staat vol rook.

Twee gasflessen staan bij mijn voeten en langs de muur staan er nog veel meer. De kamer is gewoon één reusachtige bom.

Als ik mijn M16 afvuur, laat de lichtspoormunitie dan het gas ontploffen? Ik heb geen idee. Ik kan het er niet op gokken.

De gewonde boeman beweegt. Hij ligt plat op zijn rug, maar hij houdt zijn ak nog steeds in één hand.

Ik doe een pas naar voren en ram de kolf van mijn geweer tegen zijn hoofd. Hij gromt en zwaait plotseling zijn ak omhoog. De kolf slaat met een harde klap tegen mijn kaak en ik voel een tand afbreken. Ik ben duizelig, maar voordat ik iets kan doen geeft hij me nog een oplawaai met de ak. Deze keer schampt de houten handgreep af op mijn neus. Ik proef bloed.

Ik deins achteruit en hou mijn M16 vast als een honkbalknuppel. Dan doe ik een stap in zijn richting en zwaai met al mijn kracht. Het voorste vizier raakt hem aan de zijkant van zijn hoofd. Ik verzamel al mijn krachten om hem nog een keer te raken en denk dat ik hem in elk geval al bewusteloos

heb geslagen. Net als ik wil uithalen, schiet zijn been omhoog en hij raakt me vol in mijn kruis.

Ik wankel achteruit, de pijn schiet door mijn onderlijf. De pijn drijft me tot razernij. Ik merk dat ik mijn geweer heb laten vallen. Ik kan niet zien waar. De rook wordt dikker en is zo bijtend dat mijn ogen beginnen te branden en te tranen. Ik werp me op mijn vijand. Voordat hij kan reageren, beland ik op zijn borst. De lucht wordt uit zijn longen geperst. Hij kan niet meer ademen. Ik ruk mijn body armor open. Met mijn rechterhand op de band waaraan de twee kilo zware voorste plaat bevestigd is, grijp ik de strijder bij zijn haar, ruk zijn hoofd naar voren en duw zijn kin in zijn borst. Hij kan geen kant meer op. Ik hoef hem alleen nog maar af te maken.

Ik sla hem met de binnenkant van de plaat. Ik ram hem keer op keer tegen zijn gezicht totdat het bloed over de binnenkant van mijn legerhemd stroomt. Hij schopt en zwaait met zijn armen en begint te schreeuwen. Elke schreeuw wordt gesmoord door een nieuwe klap met de plaat. Hij ligt onder me te worstelen. Een arm haalt uit. Hij slaat zijn nagels in mijn gezicht. Ik beuk de plaat nog harder in zijn gezicht. Hij jammert en krijst, maar weigert zich gewonnen te geven.

Iemand antwoordt hem in het Arabisch. De stem komt van het dak boven ons.

O, god. Ik zit met mijn rug naar de deur, ik weet niet waar mijn wapen is en er komen er nog meer naar beneden.

‘Hou je bek!’ Ik beuk zijn gezicht nog een keer tegen de plaat. Zijn haar is glibberig van het bloed en glijdt uit mijn handen. Zijn hoofd slaat tegen de vloer. Meteen begint hij me met zijn vuisten te bewerken. Door de klappen schud ik heen en weer. Hij slaat op mijn gewonde kaak en door de pijn wordt het zwart voor mijn ogen. Hij raakt mijn neus, waardoor bloed en snot mijn keel in stromen. Ik spuug bloed en schreeuw, net als hij. We klinken als twee honden in een kooi, verwikkeld in een dodelijke strijd.

Dat zijn we ook.

Hij raakt me weer en ik val bijna van hem af. Dat gebeuk moet stoppen, anders krijgt hij de overhand. Ik beuk hem in zijn gezicht. Ik voel kraakbeen. Mijn helm. Die heb ik nog steeds op.

Ik ruk mijn helm van mijn hoofd. Mijn nachtkijker vliegt met een boog de kamer in. Ik heb hem toch niet nodig. Met twee handen draai ik de helm om en verbrijzel zijn gezicht ermee. Hij gilt het uit van de pijn. Ik zwaai de helm weer omhoog, maar hij beweegt zijn hoofd heen en weer en ik mik niet goed. De helm schampt af van zijn schouder en raakt de vloer. Ik zie dat hij ouder is dan de anderen in het huis. Zijn haar is peper-en-zoutkleurig en hij heeft rimpels.

'Esqut! Esqut! Esqut!' Hysterisch probeer ik in het Arabisch te zeggen dat hij zijn kop moet houden.

Hij gaat door met schreeuwen. Ik hoor voetstappen op het dak. Ik heb niet veel tijd meer.

De helm komt weer naar beneden. Dit keer raak ik hem. Een verpletterende dreun in zijn gezicht. Bloed spuit over ons allebei heen. Je kunt ons uitwringen. Hij grijpt mijn haar en stompt me weer.

'Terra era me!' Dat is mijn gebroken Arabisch voor 'stop of ik schiet.'

Ik weet niet precies wat ik daarmee wil bereiken. Hij graait naar me en krabt. Mijn elleboog brandt. Uit mijn kaak, mond en neus gutst bloed.

Mijn stem is niet menselijk meer.

Die van hem ook niet. Alleen het dier in ons is overgebleven, alleen ons overlevingsinstinct drijft ons nog.

Ik sla een bloederige hand over zijn mond en leun er met mijn volle gewicht op. Even dempt het zijn hulpgeroep.

'Es teslem! Es teslem! Es teslem!' Ik huil bijna als ik in hem in het Arabisch vraag om zich over te geven.

Hij worstelt en schopt.

'La ta quiome!' Mijn stem is bijna weg.

Hij haalt naar me uit. Hij raakt me een paar keer, maar ik hou mijn linkerhand over zijn mond. Ik doe mijn rechterhand omhoog. Ik zie dat hij zijn ogen openspert. Hij probeert zijn hoofd te schudden, maar mijn greep is te sterk. Ik klem mijn rechterhand als een klauw om zijn keel. Ik voel zijn adamsappel. Ik knijp en knijp en knijp.

Een gesmoorde kreet – of was het een smeekbede? Ik weet het niet. Hij schopt en worstelt. Hij slaat met zijn vuisten op me in. Ik kan niet hard

genoeg knijpen. Hij is nog steeds sterk, nog steeds aan het knokken, hoe erg ik hem ook heb toegetakeld.

Ik kan zijn luchtpijp niet breken. Ik heb de kracht niet. Maar ik kan mijn linkerhand niet van zijn mond afhalen. Als ik dat doe, roept hij zijn makker op het dak weer.

'Esqut, esqut,' fluister ik. *Hou je bek.*

Onder mijn hand opent hij zijn mond. Even denk ik dat het voorbij is. Hij gaat zich overgeven. Maar dan schiet er een steek van pijn door mijn arm.

Hij heeft zijn tanden in de zijkant van mijn duim gezet, vlakbij de knokkel, en probeert het vlees van het bot te trekken.

Terwijl hij zich probeert te ontworstelen aan mijn rechterhand, zijn adamsappel nog in mijn greep, voel ik één van zijn handen onder me bewegen. Ineens knalt er een pistoolschot door de kamer. Een rookwolk drijft over ons heen. De kogel slaat in de muur voor me.

Waar kwam dat vandaan? Heeft hij een pistool? Ik geef hem een mep in zijn gezicht met mijn kapotte linkerhand. Hij ontwijkt de klap en weet zich te ontworstelen aan mijn wurggreep. Ik sla zijn gezicht tot moes. Hij krabt het mijne open.

Nu gaat het er alleen nog maar om wie van ons de sterkste wil heeft om te overleven.

Ik por met mijn rechter wijsvinger in zijn linkeroog. Verbaasd constateer ik dat het menselijke oog geen stevig balletje is, maar een zacht, flexibel zakje. Uit alle macht probeer ik mijn vinger helemaal naar binnen te duwen. Hij jammert als een kind. Het brengt me van mijn stuk, dit smerige trucje wordt me te gortig. Ik trek mijn vinger terug. Iets van metaal raakt de koude, betonnen vloer. Het is hetzelfde pistool dat bijna mijn hoofd eraf blies. Hij wil het zo graag pakken dat ik een kans ruik.

Als hij zijn hand uitsteekt naar het pistool, beuk ik met mijn linkervuist zo hard als ik kan op zijn sleutelbeen. Hij haalt weer woest naar me uit. Mijn helm is verdwenen. Ik heb geen idee waar mijn M16 is. Ik heb alleen nog maar mijn blote handen. En dat is niet genoeg. Dit gevecht wordt een uitputtingsslag waar pas een eind aan komt als één van ons hulp krijgt van zijn vrienden.

Ik voel mijn kracht wegebben. Ik kan bijna niet meer. Hij schopt me uit alle macht. Ik moet hier een eind aan maken. Maar ik weet niet hoe.

‘Geef je over!’

Hij negeert me en vecht door. Met nieuwe moed, dat voel ik. Hij heeft zich bijna losgeworsteld. Ik probeer te slikken en begin te kokhalzen. Mijn mond zit vol bloed. Van wie, dat weet ik niet. We zijn allebei doordrenkt van elkaars bloed. Behalve bloed proef ik ook braaksel. Mijn lijf wil niet meer. Ik weet niet wat ik moet doen.

Iemand schreeuwt iets. Ik probeer Arabisch op te vangen. Ik denk dat ik hoor: ‘Gaat het?’ en ‘God!’

De man onder me probeert te antwoorden maar ik pomp mijn vuist opnieuw in zijn gezicht. Hij slaat me zwakjes terug. Het bloed spuit uit zijn gezicht en besproeit het mijne. Mijn greep op hem verslapt. Nog één ruk en hij is los.

Ineens schiet de nacht dat Santos en Stuckert in het prikkeldraad verstrikt raakten me te binnen. Ik gebruikte mijn mes om ze los te snijden en toen ik klaar was, had ik hem aan mijn riem vastgemaakt. Ik had daarstraks met dat mes die dode kerel op straat nog gepord.

Mijn riem. Ik heb een mes aan mijn riem.

Ik ga rechtop zitten, mijn gewicht drukt op zijn borst. Langzaam sta ik op. Mijn benen zijn gespreid, mijn zwaartepunt is laag. Net als ik mijn riem pak, komt hij ook overeind. Hij ramt zijn gezicht in mijn kruis en zet zijn tanden erin.

Godverdegodver.

Ik sla met mijn vuisten op zijn hoofd, maar hij bijt nog harder. Een snijdende, ondraaglijke pijn schiet door mijn zenuwstelsel. Ik dreig mijn bewustzijn te verliezen. Ik verzet me ertegen, maar ik ben zwak.

Met uiterste krachtsinspanning haal ik het mes van mijn riem. Ik gebruik het als knuppel. In het begin stellen de klappen weinig voor. Ze belanden op zijn hoofd, maar hij reageert er niet op. Hij gromt en schreeuwt en blijft bijten. De pijn schiet door elke zenuw in mijn lijf en verlamt me bijna. Mijn brein is overbelast.

Ineens word ik krankzinnig van woede.

Ik zwaai mijn arm boven mijn hoofd en laat hem met alle kracht die ik nog heb naar beneden komen. Met een klap komt het heft op het hoofd van mijn vijand terecht. Verdoofd zakt hij terug op de vloer.

Ik voel warm vocht van mijn kruis langs mijn benen lopen, maar daar kan ik nu niet bij stilstaan. Ik open het mes. Het lemmet klikt op zijn plaats.

Ik stort me boven op hem. Met mijn lichaam dwars over het zijne, drijf ik het mes onder zijn sleutelbeen. De eerste stoot stuit af op zijn stevige vlees. Het lemmet stopt en mijn hand glijdt van het heft langs het lemmet, dat in mijn pink snijdt. Ik grijp het heft opnieuw en duw uit alle macht. Het lemmet zakt in hem weg en hij jammert van angst en pijn.

Het lemmet verdwijnt ten slotte tot aan het heft in zijn lichaam.

Ik duw en wrik, in de hoop dat ik lemmet onder zijn sleutelbeen krijg en een slagader in zijn hals kapotmaak. Hij verzet zich, maar ik voel dat hij snel zwakker wordt.

Ik stort me boven op hem, met mijn volle gewicht op het lemmet. Mijn kin raakt bijna de zijne en ik voel zijn hete, zure adem in mijn gezicht. Zijn ogen staan vol haat en angst. Ze zijn groot en donker en bloeddoorlopen. Zijn gezicht is overdekt met snij- en steekwonden. Zijn mond is vertrokken in een grimas. Zijn ontblote tanden doen me denken aan de honden die ik de dag ervoor had gezien.

Het mes raakt eindelijk een slagader. We horen allebei een zacht, gutsend geluid. Hij probeert naar beneden te kijken, maar door het gewicht van mijn lichaam ligt hij klem. Mijn kapotte linkerhand houdt zijn voorhoofd in een moordende greep. Hij kan niet bewegen.

Over mijn hals en borst loopt warm vocht. Ik kan het niet zien, maar ik weet dat het zijn bloed is. Zijn ogen verliezen hun glans. De haat verdwijnt. Zijn rechterhand grijpt een pluk van mijn haar. Hij rukt en trekt eraan en probeert zijn andere hand op te tillen, maar hij is te zwak.

‘Hou nou op! Hou op… Hou nou op! *Rajahan hudna,*’ smeek ik. Alsjeblieft, stop met vechten. We weten allebei dat het bijna voorbij is.

Zijn antwoord verdrinkt in het bloed, ik hoor alleen gegorgel.

Zijn linkerhand grijpt mijn openhangende body armor. Hij trekt aan de leegte binnen in mijn vest. Zijn vingers krassen zwakjes over mijn ribben. Het duurt niet lang meer.

Ik hou mijn gewicht op het mes en draai hem ritmisch rond in de wond. Net de duivel die hartmassage geeft.

In zijn ogen is alleen nog maar angst te lezen. Hij weet dat hij doodgaat. Zijn gezicht is maar een paar millimeter verwijderd van het mijne. Hij kijkt me heel even aan. Ten slotte zegt hij: ‘Alsjeblieft.’

‘Geef je over!’ Ik schreeuw. Ik ben bijna in tranen.

‘Nee…’ stoot hij zwakjes uit.

Zijn gezicht verslapt. Zijn rechterhand glijdt van mijn haar. De hand blijft even in de lucht hangen en met een laatste krachtsinspanning brengt hij hem naar mijn wang. Daar blijft hij hangen en terwijl ik in zijn stervende ogen kijk, streelt hij de zijkant van mijn gezicht.

Zijn hand gaat zachtjes van mijn wang naar mijn kaak en valt dan op de grond.

Reutelend haalt hij voor de laatste keer adem en zijn ogen worden dof terwijl ze nog steeds in de mijne staren.

21

ROKEN IN GELEENDE TIJD

Mijn ogen zijn verblind door tranen. Ik kan hem bijna niet zien, maar hij lijkt vredig.

Waarom raakte hij me op het laatst zo aan?

Hij wilde me vergeven.

Hij was geen boeman. Hij was een man in een kast. Zijn bloed plakt aan mijn huid. Het koelt af en is aan het opdrogen. Ik ril.

Mijn hele lichaam doet pijn. Mijn kruis is het ergst. Het is bijna ondraaglijk en even lig ik daar alleen maar, mijn armen om mijn lijf. Ik kan niet stoppen met rillen.

Karma is klote. Dat krijg je er nou van als je Pratt uitlacht. Dit is mijn straf voor al die grappen.

Ik weet niet hoe erg het is. Ik wil het ook niet weten. Ik weet alleen dat als de mannen erachter komen, ik voor altijd bekend sta als de onderofficier die in zijn pik gebeten is door een slechterik. De John Wayne Bobbitt van de infanterie.

Ik probeer de tranen uit mijn ogen te vegen, maar smeer er alleen maar meer bloed in. Ze branden, ik zie bijna niks. Ik probeer mijn gezicht af te vegen met een stuk van mijn hemd boven mijn mouw, maar ook dat is doordrenkt van het bloed. Ik kan het even niet oplossen.

Ik steek mijn hand in mijn broek en voel een gerafelde wond. En nog een. Twee diepe tandafdrukken, maar alles zit er nog aan. Ik slaak een lange zucht van verlichting. Het had erger kunnen zijn.

Een wanhopige man die vecht voor zijn leven zal alles doen om te overleven. Vergeet dat nooit.

Ik wrijf weer in mijn ogen. Dit keer wordt er eentje schoon. Ik moet het ermee doen. Ik kijk de kamer rond. De man die ik heb gedood ligt naast me, met gespreide armen en benen. Bij zijn ene hand ligt zijn AK-47. Mijn M16

ligt er vlakbij. Ik buig voorover en raap hem op. Ik ga op één knie zitten en zet het geweer op de vloer. Ik gebruik het als kruk.

Mijn maag keert zich om. Ik heb het gevoel dat ik moet overgeven. Ik buig mijn hoofd en haal langzaam adem totdat de misselijkheid verdwijnt. Ik sta op. Buiten hoor ik tumult. Ik weet niet wat er aan de hand is en uit al die verschillende geluiden kan ik niks opmaken.

Is dat mijn peloton?

Ik strompel naar de deur. Ik ben duizelig. Een zombie. lk leef, maar ik functioneer amper.

Wat ik voor een gang had aangezien, is in werkelijkheid een hal met aan het eind nog een deur die ik niet had gezien toen ik de trap opkwam.

Wat nu? Doe ik die deur open en zuiver ik de rest van de verdieping?

Ik kan niet meer. Ik doe het niet.

Terwijl ik daar sta, te uitgeput om te bewegen, hoor ik een geluid boven me. Ik kijk op en zie een man in een groen legeruniform van het dak boven me springen en bijna boven op me terechtkomen. Hij is degene die naar zijn makker riep.

Ik schrik zo dat ik uitglij en op mijn achterste terechtkom. Hij is ook verrast. Hij komt op de vloer van de patio terecht en laat zijn ak vallen. Ik richt mijn M16 als hij zijn geweer wil pakken. Het restje adrenaline dat ik nog over had, schiet door mijn lijf. Hij draait zich om en wil naar de muur rennen die uitkomt bij de twee verdiepingen lager gelegen palmen. Ik raak hem met twee schoten in zijn onderrug.

Mijn grendel klikt en slaat terug. Ik heb geen munitie meer. De strijder maakt geen geluid, maar begint weer op te staan. Ik heb de kracht niet voor nog een lijf-aan-lijfgevecht. Ik sleep mezelf terug naar de smeulende kamer en duik naar de ak van de dode strijder. Hij staat op automatisch. Ik draai me om en haal de trekker over terwijl ik de gang weer in stuif. De ak spuwt een kort salvo uit en zwijgt. Ik heb geen munitie meer. Hij was nog geen twee meter van me af en ik heb hem gemist.

Het schiet me te binnen dat ik nog twee halflege magazijnen in mijn buidel heb. Ik rol de rokerige kamer met de dode strijder weer in en grijp mijn M16. Met mijn rug naar de gewonde strijder klik ik een magazijn erin

en laat de grendel los. Met twee snelle passen ben ik de kamer uit en klaar voor het gevecht.

De strijder is nu bij de rand van een door granaatscherven gehavende patio met een gele watertank. Hij heeft zijn ak vast bij de draagriem. Hij staat onvast op zijn benen en ik zie dat hij ernstig gewond is. Zo te zien staat hij op het punt om van het dak af te springen. Ik zie een plas bloed naast hem.

Ik pomp hem vol met de rest van het magazijn. Als de kogels hem raken, zie ik stukken vlees van zijn dijbeen afspatten. Ik haal de trekker steeds opnieuw over totdat de grendel klikt. Zelfs dan kan ik niet stoppen.

De strijder, zijn bloederige lijf aan flarden, valt voorover van het dak. Ik hoor hoe hij met een vochtige plof in de tuin beneden terechtkomt. Blauwgrijze rook stijgt op uit de loop van mijn M16. Ik sta op het dak en zie hoe die oplost in de nachtelijke lucht.

Voorzichtig beweeg ik me naar de rand van het dak en kijk naar beneden. In de begroeiing waar de strijder is neergekomen, is een afdruk te zien. In het donker zie ik zijn sportschoenen die grotesk over zijn hoofd zijn gevouwen. Een grommende uitbarsting van een SAW rukt bast en takken van de palmen om hem heen. Zijn benen storten op de grond.

Vast Ohle of Maxfield. Nu moet hij wel dood zijn. En anders maken we hem straks af.

Ik draai me om en hink naar de deur die naar de hal leidt. Een slug uit een pompgeweer laat het huis schudden. En nog een. Een 9mm-pistool knalt, gevolgd door een ratelende M4. Fitts en Lawson. Misa en Hall. Ze zijn nu beneden. Ik wil daar niet zo blijven staan. In hun plaats zou ik schieten op alles met een helm, zeker in het halfduister.

Ik ga in de hoek zitten, uit de buurt van de trap. Ik pak een Marlboro. Mijn lippen zijn gezwollen. Boeit me niet. Ik steek de sigaret op, neem een diepe haal en bekijk het geronnen bloed dat vastgekoekt zit onder mijn vingernagels. Ik trek een stuk hout van de kledingkast, niet meer dan een enorme splinter, uit mijn arm boven de elleboog.

Wat een tyfusdag.

Holle voetstappen. Er loopt iemand op de trap. Ik neem nog een trekje en blaas de rook uit, die in de lucht blijft hangen.

Mijn keel is rauw, alsof ik keelontsteking heb.

‘Hallo.’

‘Sergeant Bell, sergeant Bell, waar ben je?’

Het is Lawson.

‘Boven,’ breng ik met moeite uit.

‘Sergeant Bell, gaat het? Waarom ben je niet beneden gebleven? Gaat het, man?’

‘Ja hoor, het gaat goed. Het gaat goed.’

Ik lieg. Ik vraag me af of het ooit nog goed met me zal gaan.

22

LEPELTJE-LEPELTJE IN EEN LIJKZAK

‘s Middags, 17 november 2004, klaverblad ten oosten van Fallujah

Zeven dagen later keren we terug van de Tweede Slag om Fallujah. We zitten onder de modder en we stinken. We zijn niet menselijk meer, een schim van wat we waren. Tien dagen vechten van deur tot deur, geen douches, geen onderbreking. Hier, bij het klaverblad, zijn we vreemde eenden in de bijt tussen de nette uniformen en gepoetste laarzen van wat wijlen kolonel David Hackworth ooit ‘die imbeciele logistiekjongens’ noemde.

Ons uniform is overdekt met geronnen bloed, vuil, cementstof en roetvlekken. We hebben allemaal bruine plakkaten diarree aan de achterkant van onze broek. We voelen ons zo beroerd dat sommigen van ons nauwelijks kunnen lopen.

We hebben ons sinds 8 november niet meer geschoren. We zien eruit als haveloze schipbreukelingen met bakkebaarden en verwilderde, roodomrande ogen. Fitts is het harigst. Hij ziet eruit als een ongewassen en met bloed besmeurde Grizzly Adams.

Als we uit onze Bradley stappen, wordt het spannend. *Niet omvallen voor de ogen van al die imbeciele logistiekjongens, denk erom.*

Onze maag draait om. Onze reet is verschroeid. We zitten onder de snijwonden, krassen en blauwe plekken. Ons gezicht is onherkenbaar opgezwollen. We hebben overal infecties waar de pus uitloopt. We zitten erdoorheen.

Sergeant Peter Smith heeft een warme prak voor ons geregeld. We snakken naar een warme maaltijd. Het boeit ons niet eens hoe het smaakt. We hebben op 11 november voor het laatst warm gegeten. We moeten onze buik vullen. Onze maag knort en draait om. We zijn uitgehongerd, maar ook misselijk en al weten we dat alles wat we eten de diarree verergert, het interesseert ons niks.

We strompelen naar het messgedeelte. Door de stank die we verspreiden, lopen alle imbeciele logistiekjongens met een boog om ons heen. Elk nadeel heeft zijn voordeel.

De afgelopen dagen hebben er bij ons allemaal verschrikkelijk ingehakt. Luitenant Edward Iwan is dood. Een raketgranaat scheurde hem bij zijn maagstreek zowat in tweeën toen hij in de toren van zijn Bradley voorover boog om een journalist zijn apparatuur aan te geven. Wonderlijk genoeg leefde hij nog. Sergeant Peter Smith, sergeant Eric Dove en luitenant-kolonel Newell brachten hem naar onze medische hulppost, waarna onze chirurg, majoor Lisa DeWitt, hem zelf naar het hospitaal op onze basis in Fallujah bracht. Toen ze daar aankwam, zeiden de chirurgen dat dat soort verwondingen altijd dodelijk waren. Ze drong net zolang aan tot ze bereid waren om naar hem te kijken. Iwans vitale organen waren kapot en zijn darmen gescheurd, maar zijn hart klopte nog. En dus reden de artsen hem naar de operatiekamer, waar ze drie kwartier voor zijn leven vochten. Dankzij Iwans ijzersterke wil bleef zijn hart maar kloppen, maar op het laatst moest hij de strijd opgeven. Onze geliefde tweede officier stierf op de operatietafel.

Iwan was dood, maar de vuurkracht van zijn Bradley hadden we goed kunnen gebruiken bij wat na hun vertrek op 12 november al snel een echte veldslag werd. Sergeant Tyler Colly, Iwans boordschutter, had met zijn neus boven op het gruwelijke tafereel gezeten. Hij had eerste hulp verleend aan de dodelijk gewonde luitenant en maakte nu aanstalten om te beginnen aan de gruwelijke taak van het schoonmaken van de bloederige toren. Net op dat moment pakte iemand hem vast en trok hem naar achteren. Water met sop spatte over de vloer en de zitplaatsen van de Bradley. Aalmoezenier Ric Brown zette de emmer neer en keek Colly aan. Hij wist wat deze jonge onderofficier had doorgemaakt.

‘Laar maar, sergeant. Je hebt genoeg voor je kiezen gehad. Ga maar. Ik doe dit wel voor je.’

Een half uur lang dachten Iwans chauffeur, Matthew Carswell, en Tyler Colly zwijgend aan wat er net was gebeurd en aan wat er nog allemaal in het verschiet zou kunnen liggen. In de verte hoorden ze het vertrouwde lawaai van straatgevechten en vlakbij het schrobben van de binnenkant van

hun voertuig. Aalmoezenier Brown had zichzelf de smerigste klus toebedeeld, zodat de jonge kerels zich konden concentreren op de komende lastige missie. Ric Brown, het enige greintje fatsoen in een stad vol ellende.

Aalmoezenier Brown loopt nu naar Colly en de rest van de bemanning, die wachten tot ze kunnen eten. Het messgedeelte is gewoon een groot open stuk in de woestijn, naast het klaverblad. De logistiekjongens zijn ons voor. Ze staan vrolijk babbelend en roddelend in de rij. Hun uniform is smetteloos schoon.

Vol afkeer kijken we toe hoe ze het eten opeten dat voor ons was klaargemaakt. Niemand van ons heeft de kracht om te protesteren. Chagrijnig ploffen we op de stoffige grond. Ik lig op mijn rug naast Ruiz, die helemaal niks meer hoort door al die keren dat hij de afgelopen dagen AT4's heeft afgevuurd. Ik betwijfel of het ooit nog helemaal goed komt. Hij trekt één van zijn besmeurde laarzen uit. Zijn sok verspreidt een stank die vast onder chemische oorlogsvoering valt. Hij doet hem uit en gooit hem weg. Zijn voeten zijn zwart en overdekt met nare wonden. Geeloranje vocht sijpelt onder zijn teennagels vandaan. We hebben onze kistjes in geen dagen kunnen uittrekken.

Een paar nachten terug sliepen we net toen Misa begon te schreeuwen tegen iemand bij het door ons gevorderde gebouw. In gebroken Engels verscheurde hij de stilte van de nacht met: 'Doe je helm op, gast. Je helm!'

Net toen Fitts hem de mond wilde snoeren, vlogen kogels uit een ak in en rond de kamer waarin we ons bevonden. Misa antwoordde met een salvo van het M240-machinegeweer dat we al eerder hadden klaargezet. Vier strijders, gekleed in Amerikaans legerhemd en spijkerbroek stonden in een rijtje op de buitenmuur die ons huis omgaf. Na een handgebaar van één van hen stormden ze al schietend de binnenplaats op.

Misa schoot er meteen eentje aan flarden. De anderen bleven staan en vluchtten toen de straat weer op, waar de tank van sergeant Matthew Phelps ze neermaaide met zijn .50-machinegeweer.

Het voorval onderstreepte de noodzaak van constante paraatheid, zelfs als we de kans hadden om een paar minuten slaap te pakken. Daarom sliepen we met onze schoenen aan, al hadden onze voeten daar nog zo onder te lijden.

Een warme prak is toch niet te veel gevraagd? Inmiddels zijn we zover dat we de eerste levensbehoeften als een luxe beschouwen. Dat snappen die imbeciele logistiekjongens niet. Alleen iemand die dit samen met ons heeft doorstaan, begrijpt het. De kloof tussen de mensen die vechten en de mensen die ondersteuning bieden, is nog nooit zo groot geweest.

Cantrell stuift langs ons heen om stampij te gaan maken over het eten. De afgelopen zeven dagen heeft Cantrell gevochten als een bezetene. Ik respecteer hem nu meer dan ooit. Hij mag dan schreeuwen en tieren tijdens een vuurgevecht, hij heeft laten zien dat hij alles voor ons doet als de pleuris uitbreekt.

De ochtend na mijn gevecht in het huis stuitten we opnieuw op een groep strijders. Dit keer hadden ze zich verschanst op een fabrieksterrein en mijn ploeg werd op het dak van een garage zwaar onder vuur genomen. Cantrell schoot ons te hulp. Hij gebruikte zijn Bradley als stormram en vloog met een klap door de buitenmuur van de fabriek. Hij reed naar het midden van het complex terwijl zijn Bushmaster granaten uitspuwde. Het zware wapen bestookte de gebouwen, wat voorkwam dat we opnieuw tot gevechten van man tegen man werden gedwongen. Een steekvlam, en toen nog een. In een oogwenk stond het complex in lichterlaaie, dankzij Cantrells aanval.

We luisterden op het dak naar het geschreeuw van de strijders terwijl ze levend verbrandden. We bleven luisteren totdat de vlammen ons van het dak verdreven.

Terwijl Cantrell iemand zoekt tegen wie hij tekeer kan gaan zodat we wat te eten krijgen, staat een van onze mannen op en loopt half rennend, half strompelend naar een vlakbij staande Bradley. Hij gaat erachter staan en ik hoor hem kokhalzen. Ik wil weten wie het is, maar ik kan het niet zien. Terwijl ik mijn hoofd draai, hoor ik dat iemand anders de controle verliest over zijn darmen. Als ik me omdraai, zie ik een dampende plas diarree vermengd met bloederig slijm in het zand naast me.

Ik ben te uitgeput om weg te schuiven.

Zo schijten we al dagen. Bij mij begon het na het gevecht in het huis op de tiende. De wond in mijn kruis brandde. Die smeerde ik in met antibioticazalf en mijn lekkende reet veegde ik af met afgescheurde repen

stof van mijn t-shirt. Op het laatst propte ik uit wanhoop een reep stof in mijn anus.

Soms raken we door de diarree zo uitgedroogd dat Doc Abernathy, onze hospik, ons tussen de vuurgevechten door een infuus met vocht moest geven. We moesten ook allerlei diarreeremmers van hem slikken, maar niks hielp.

Abernathy ligt nu gevloerd aan de andere kant van Ruiz. Hij kijkt ons aan en zegt: ‘Vergeet niet je handen te wassen voor het eten.’

Waarom in godsnaam? Kunnen we nog zieker worden?

Ook Abernathy had de afgelopen paar dagen bewezen wat hij waard was.

De twaalfde waren we door de strijders bijna afgemaakt tijdens een zes uur durend vuurgevecht. J.C. Matteson, een van onze verkenners, sneuvelde toen een RPG hem raakte in het schuttersluik van een Humvee. Vlak daarvoor was luitenant Iwan omgekomen. Terwijl het gevecht in volle hevigheid aan de gang was, bestormde ons peloton een ander groot gebouw. Toen we op de eerste verdieping kwamen, zagen we dat bijna alle buitenmuren waren weggeblazen. We waren van alle kanten duidelijk te zien en de strijders maakten snel gebruik van onze fout. We werden van twee kanten onder vuur genomen door machinegeweren en sluipschutters. We vochten terug met alle wapens die we hadden, maar de strijders hadden de overmacht en ze zetten een deel van het peloton klem.

Doc Abernathy had het die dag druk. Tristan Maxfield had net een strijder verwond toen een RPG bijna zijn voet bij de enkel afscheurde. Ogenblikkelijk schoot John Ruiz overeind en haastte zich naar Maxfield. Terwijl de kogels hem om de oren vlogen, beschermde Ruiz Maxfields hoofd met zijn eigen lichaam. Een fractie van een seconde later kroop Abernathy naar Maxfield en begon hem te verzorgen. Hij liep herhaaldelijk het risico om geraakt te worden door inkomend vuur terwijl hij bezig was.

Maxfield negeerde de pijn en het feit dat de een of andere moedjaklootzak zijn leven voor altijd had veranderd. Het enige wat hij zei was: ‘Doc, draai me om! Rol me op mijn buik!’

Verbluft draaide Abernathy Maxfield behoedzaam op zijn buik. Maxie pakte zijn wapen en vocht verder, zelfs toen Doc Abernathy wanhopig probeerde om het bloed te stelpen dat uit de wonden gutste.

Deze mannen zien eruit als gewone kerels. Op 12 november zag ik wat een geweldig karakter ze hebben. Ze vochten moedig en voor elkaar, zonder aan zichzelf te denken. Ondanks de verschrikkingen van de lange uren op dat gebouw, heb ik me nooit dichter bij een groep mensen gevoeld als toen. We streden als één man en we waren fantastisch.

Ik lig nog steeds te peinzen over het beleefde advies van de dokter om onze handen te wassen, als een sergeant die ik nog nooit heb gezien gehaast naar ons peloton loopt. Hij heeft meer onderscheidingen op zijn uniform dan een Navy seal. Hij doet zijn hand omhoog en wenkt ons. Ik zie dat hij een tactische handschoen draagt waar de trekkervinger vanaf is. Zijn nagels zijn schoon.

Het zou me echt verbazen als deze zak stront sinds de opleiding nog een wapen heeft afgevuurd.

Er zit een vergrotend vizier op zijn M4. Daar hadden wij er ook meer van kunnen gebruiken, vooral tijdens het gevecht van 12 november op de eerste verdieping van dat verwoeste gebouw.

Hij kijkt naar ons door zijn splinternieuwe ballistische zonnebril van Wiley X, het neusje van de zalm op dit gebied. Zijn gezicht vertrekt van walging als hij ons ruikt. Een splinternieuw paar metalen handboeien bungelt aan zijn riem en weerkaatst het felle zonlicht.

‘Wie is die klootzak? Billy the Kid of zo?’ fluister ik tegen Fitts.

‘Welke eenheid is dit?’ vraag hij nors.

Niemand geeft antwoord. Hij wordt nijdig.

‘Soldaat!’ blaft hij tegen me. ‘Wat is dat voor uniform?’ Hij doet erg zijn best om te klinken als een stoere kerel.

‘Pardon?’

‘Wat is dat voor uniform?’

‘Dat van sergeant, man.’

Dat negeert hij. ‘Welke eenheid is dit?’

Ik wil hem het liefst meppen totdat hij begint te gillen. Maar luitenant Meno staart de sukkel aan en zegt: ‘Sergeant, dit is 2-2 Alpha.’ Onze pelotonaanvoerder klinkt agressief, het gevolg van het gevecht op de eerste verdieping. Meno heeft die dag een heleboel strijders gedood. Het

onderscheid tussen officieren en onderofficieren is gewoonlijk heel strikt, maar Meno heeft dat doorbroken. Hij is één van ons. Een broeder.

Billy the Kid weigert op te rotten. Fitts gaat rechtop zitten en vraagt: ‘Hé lul, wat moet je?’

‘Generaal Batiste is onderweg. Hij wil jullie allemaal persoonlijk bedanken voor wat jullie hebben gedaan.’

Fantastisch. Als iemand nou even mijn gezicht met een mes bewerkt, dan wordt dat een litteken en zal ik deze dag nooit meer vergeten.

Hij wacht op een reactie. Ik denk dat hij gejuich wil horen, of ‘O, vet!’ of zo. We doen niks. We willen alleen een warme prak en een paar uur slaap. Ons leven is gereduceerd tot deze twee behoeftes. De rest is alleen maar lastig.

Knapp is de volgende die iets zegt. ‘Als de generaal taco’s meeneemt, zal ik hem in het rond dragen alsof de we Super Bowl hebben gewonnen.’ We barsten allemaal in lachen uit. Onze bezoeker vindt het niet grappig.

Billy the Kid doet een nieuwe poging. Hij doet een paar aarzelende stappen in onze richting. Zijn handboeien rinkelen aan zijn body armor. ‘De generaal is onderweg. Jullie moeten je gaan wassen.’

Betekent dit dat ik een nieuwe reep van mijn T*-shirt in mijn verschroeide reet moet stoppen?*

De soldaat achter de Bradley begint opnieuw te kokhalzen. Fitts gaat weer in het zand liggen. We negeren onze bezoeker. De wind blaast de stank van vers braaksel over ons heen en Billy the Kid maakt zich uit de voeten.

Ruiz pulkt aan zijn gehavende voeten. Van achteren zit bij mij stront en van voren kots. En onze generaal wil met ons komen praten.

Ik trek dit niet meer.

Ik sluit mijn ogen en lig op mijn rug in de ochtendzon. In de verte hebben die imbeciele logistiekjongens de grootste lol terwijl ze ons eten opeten. Ze praten over de hoogtepunten van een nbabasketbalwedstrijd die kort geleden is uitgezonden.

Een gedaante gaat in mijn zon staan. Ik doe mijn ogen open en zie ondersteboven de contouren van een man. Ik kan niet zien wie het is.

‘Wat is er?’

De man buigt zich voorover en kijkt op me neer. Ik zie dat het een majoor is.

‘Generaal Batiste is in het kamp,’ zegt hij theatraal. Ik zie dat zijn rang op de voorkant van zijn smetteloze helm staat. Hij is meteen herkenbaar als imbeciele logistiekjongen: op zijn helm zit geen nachtkijker.

‘Jullie moeten opstaan en je gaan scheren.’ Hij heeft de *Army Times* bij zich, en hij heeft de *Stars and Stripes*. We staren naar hem alsof hij een marsmannetje is. Hij ziet onze reactie en besluit ons een uitbrander te geven. ‘Ik weet dat jullie in de wildernis hebben gezeten, maar we zijn allemaal militairen en dit zijn we aan onze stand verplicht. Begrepen?’

Niemand geeft antwoord. *In de wildernis? Denkt die klootzak dat we in Vietnam zijn?*

De majoor opent zijn mond en wil iets zeggen, maar Fitts valt hem in de rede. ‘Wat krijgen we goddomme nou? Dat meen je goddomme toch niet?’

Mijn oren zitten dicht. Ik hoor zo slecht dat ik niet weet of hij tegen mij of tegen het hele peloton praat. Ik ga rechtop zitten en kijk om me heen, terwijl ik mijn woede probeer in te houden.

En dan zie ik hem. Honderd meter verderop staat sergeant Lockwald, onze gitaartokkelende geniesoldaat die zo graag hindernissen opblaast, met generaal Batiste te praten.

Lockwald ziet er fris geschoren uit.

Dit meen je niet. We hebben de afgelopen nacht lepeltje-lepeltje in onze lijkzak geslapen om warm te blijven. Nu moeten we ons scheren zodat de generaal met ons op de foto kan?

Lockwald is niet de man die hij was bij het begin van onze aanval. Allereerst hield de man die geen mensen wilde doden net een weg in de gaten toen een groep strijders aan kwam rennen, op weg naar onze benarde positie op de eerste verdieping. Hij moest kiezen. Zijn principes laten varen of de soldaten van het derde peloton laten overrompelen door dertig strijders.

Hij hield de trekker van zijn Ma Deuce ingedrukt en schoot ze omver als bowlingkegels.

Bovendien kwam de volgende dag zijn half als grap bedoelde wens uit. Toen kapitein Sims uitgeklooid was, gaf hij Lockwald en zijn groep

genisten opdracht om een MICLIC af te vuren in de straat die we wilden schoonvegen. Gebouwen in de wijde omtrek schudden op hun grondvesten en alle ramen lagen aan diggelen. Puin viel naar beneden. De schokgolf doodde tientallen strijders. Toen we door de buurt liepen, zagen we ze liggen, in akelig verwrongen houdingen. In één huis vond ik een man die was bezweken met zijn vingers graaiend naar zijn gezicht en ogen. De schokgolf had sommigen van hen bijna binnenstebuiten gekeerd.

Lockwald geeft generaal Batiste een hand. Ze wisselen een paar woorden voordat de generaal een andere genist aanspreekt.

‘Hé, Fitts?’

‘Ja, gast?’

‘Ze hebben ervoor gezorgd dat alle genisten zich gingen scheren.’

Fitts spuugt een straal tabakspruim in het zand. ‘Laat ze allemaal de tyfus krijgen.’

De majoor voegt zich weer bij de entourage van hoge omes van generaal Batiste.

Mijn maag rommelt. Ik kijk omlaag en zie dat mijn buik is opgezet van al het gas.

Als ik opsta, blaas ik zo’n lading stront door de reep T-shirt dat iedereen dekking moet zoeken. Dan sta ik tot mijn enkels in de prut.

We zijn allemaal een reusachtig biowapen. Af en toe ontploffen we. We hebben geen van allen de kracht om iets anders te doen dan in het zand in ons eigen vuil liggen.

‘Fitts.’

‘Bell.’

‘Ik wil alleen maar een diarreeremmer of zo. En daarna eten en slapen.’

‘Ik ook.’

Achter ons kokhalst de soldaat nog één keer en ploft dan weer tussen ons in.

Knapp blaast zijn neus leeg in het zand. Hij heeft koorts en zijn keel is vuurrood.

Onze nieuwe sergeant-majoor loopt naar ons toe. ‘Wat wilde die majoor?’ vraagt hij.

Als we het verteld hebben, kijkt sergeant-majoor Bohn ons vol ongeloof aan. ‘Dat is toch niet waar, hè?’

‘Jawel, sergeant-majoor.’

Sergeant Smith krijgt er ook lucht van. Hij stormt vloekend in het Duits door het messgedeelte. Zijn kale kop is knalrood. Ik heb hem nog nooit zo razend gezien. Sergeant-majoor Bohn wil hem de pas afsnijden, maar kapitein Doug Walter grijpt hem in de kraag.

Kapitein Walter. Onze oude compagniecommandant.

Hij zit weer bij ons vanwege nog een verlies. De dag na onze overwinning op de eerste verdieping liep kapitein Sims naar het volgende blok en ging een huis in.

We hoorden schoten. Sims ging neer. Hij was in een hinderlaag gelopen. Twee anderen werden ook geraakt: Joey Seyford werd van dichtbij beschoten met een ak en kreeg een kogel in zijn schouder en in zijn been. Seyford bleef doorvechten en joeg twee strijders op de vlucht. Luchtmacht-sergeant Greg Overbay, aangesteld bij onze compagnie om de inzet van vliegtuigen te coördineren, werd ook neergeschoten in het huis. Sergeant Travis Barreto sleepte de mannen in veiligheid en één van de tolken, Sammy, schoot in de opschudding een strijder dood.

Sammy, een voormalig wapenspecialist van de Republikeinse Garde, had een hechte band met de man die hij als zijn eigen commandant beschouwde: Sean Sims. Terwijl Barreto Seyford droeg en Overbay uit het huis hielp, tilde Sammy brandstofvaten op, zodat de Amerikaanse soldaten via de muren het huis konden verlaten.

Toen ze zagen hoe de gewonden eraan toe waren, stortte Sammy in. De tranen stroomden over zijn wangen. Sammy wist al wat de andere soldaten die de twee gewonden aan het verzorgen waren, nog niet beseften. Kapitein Sims was in dat huis gesneuveld.

Na Vietnam had een eenheid niet meer bij één gevecht zo veel leiders verloren. Met uitzondering van luitenant Meno waren al onze officieren gesneuveld. Iwan. Sims. En onze hoogste onderofficier, Faulkenburg.

Kapitein Walter, die in Sims’ kamer op de basis verbleef om te voorkomen dat zijn spullen werden gejat door rondzwervende plunderaars,

vloog met een Black Hawk naar Fallujah om onze compagnie over te nemen. Sims was zijn beste vriend en hij was er kapot van.

‘Krijg de tyfus met je foto’s, krijg de tyfus met je scheren!’ hoor ik Smith tegen kapitein Walter schreeuwen. Bohn is nu bij ze. Hij knikt. Smith is nog steeds razend. ‘Ze willen alleen maar eten. Ophouden met dat gezeik. Ze weten niet wat die jongens hebben doorgemaakt.’

Voordat Doug Walter de leiding nam, werd Smith waarnemend commandant. Toen zijn compagnie lamgeslagen was vanwege alle tragische verliezen, zorgde Smith er door zijn kalme aanwezigheid voor dat zijn compagnie een kwartier na het verlies van Sean Sims weer aan het vechten was.

Generaal Batiste staat een stukje verderop te praten met een andere genist. Het kan hem niet ontgaan wat er aan de hand is, behalve als hij net zo doof is als wij. Hij negeert het.

Wauw. Geweldig. Smith ontploft bijna. Onze leiding vecht voor ons.

Maar ze verliezen het. We krijgen het bevel om ons te scheren en ons een beetje op te knappen.

Ik vind een aftands reisscheerapparaat op batterijen en ga aan de slag. Mijn baard is te dik. Alsof je probeert een braamstruik weg te halen met een stok. Ik trek er hele plukken haar uit. Als ik klaar ben, heb ik allemaal oude snijwonden opengehaald. Nieuwe wonden lopen kriskras over de oude. Ik ga bij de rest van het peloton staan. Onze gezichten zijn besmeurd met bloed van tientallen krassen en snijwonden. Normaal is dit niet zo erg, maar hier in Fallujah zijn ze morgen allemaal ontstoken.

Ik kijk naar mijn body armor. Die zit nog steeds vol bloedvlekken van de boeman. Nadat Lawson naar boven was gekomen en me op het dak had gevonden, doorzochten we het huis en sleepten de lichamen naar buiten. Fitts en Lawson vonden later een zesde strijder in een kamer boven, achter de deur die ik niet had gezuiverd. Ze schoten hem overhoop door een gat in de muur.

In de keuken vonden we drugs en injectiepennen van het Amerikaanse leger. Ze hadden vol atropine en adrenaline gezeten. De moedjahedien in het huis hadden de drugs rechtstreeks in hun hart gespoten. Het werkte net

als pcp, oftewel *angel dust*, en zorgde ervoor dat ze doorgingen, lang nadat mijn kogels ze dodelijk hadden verwond.

In een ander deel van dat huis vond ik een buidel met een Hezbollah-embleem. Minstens zes van de mannen daarbinnen waren sjiieten en niet de radicale soennieten waarvan we hadden gehoord dat ze in de meerderheid waren in de door Al Qaida gedomineerde provincie Anbar. Iemand anders vond boven tussen het puin documenten van de Palestijnse Autoriteit. Drie *turbahs*, platte stenen van klei, werden gevonden onder een Koran in een fluwelen doek. Sjiitische moslims leggen hun voorhoofd op zo’n steen als ze zich vooroverbuigen in gebed.

Terwijl ik naar de bloedvlekken op mijn body armor staar, denk ik aan de manier waarop die mannen zijn gestorven. De jonge mannen waren gedreven en felle knokkers, vooral degene in het mouwloze onderhemd die aan het begin van het gevecht van de betonblokken naar de keuken rende. Ik raakte hem twee keer, op verschillende momenten, maar hij probeerde me nog steeds te pakken te nemen toen ik in de val zat in de slaapkamer.

Ik vind het ironisch dat de oudste van het stel, de boeman, zich verstopte in de kledingkast terwijl zijn makkers op leven en dood aan het vechten waren. Toen hij zich in het nauw gedreven voelde, probeerde hij ervandoor te gaan. Op het laatst smeekte hij om zijn leven.

De jonge mannen waren toegewijder. Ze zijn van jongs af aan geïndoctrineerd en totaal geradicaliseerd. Ze gaan gewillig, terwijl hun leiders achterblijven en hen de dood insturen.

Ik vraag me af of er nog hoop is voor deze plek.

Generaal Batiste komt nu naar ons toe, zijn met medailles behangen knechtje een halve pas achter hem. Fotografen en journalisten drommen om hem heen. Op dit moment, op deze plek, is generaal Batiste een popster.

Ik wou dat Mick Ware dit kon zien. Hij en Yuri verlieten ons op de ochtend van de twaalfde. Voordat hij vertrok, gaf Ware me zijn satelliettelefoon en zei dat ik mijn vrouw moest bellen.

‘Laat de mannen eerst hun familie bellen,’ antwoordde ik.

Om de beurt spraken de mannen met hun dierbaren. Ik was de laatste. Ik pakte de telefoon en drukte met trillende handen het nummer in.

In New York ging de telefoon. Deanna nam op.

Ze wist dat ik het was. ‘David! Waar ben je?’
‘Ik ben veilig,’ zei ik. Ik vraag me af wat ze doet terwijl dit allemaal aan de gang is.
‘Ik kijk naar het nieuws. Ben je in Fallujah?’
Dat kon ik niet zeggen zonder de operationele veiligheid in gevaar te brengen, maar het liefst had ik haar alles verteld. Ik had geen tijd en ik wist niet hoe. Hoe vertel je de liefde van je leven dat je de adem van een man rook terwijl je hem doodde?
‘Ik ben op van de zenuwen,’ riep ze. ‘Ik kan bijna niet meer naar het nieuws kijken. Waar ben je? Zeg op! Je bent in Fallujah, hè?’
‘Nee,’ breng ik uit. ‘Ik ben er vlakbij. Het gaat goed.’
‘Ik had zo’n vreselijk voorgevoel. Er is iets aan de hand, hè?’
Terwijl ik terugdenk aan het gesprek, vraag ik me af waar dat voorgevoel vandaan kwam.
Daarna kwam mijn zoontje aan de telefoon. ‘Papa, zorg dat je de slechte mannen verslaat!’
‘Doe ik, jochie. Ik hou van je.’
‘Versla de slechte mannen!’
‘Doe ik, Evan. Ik hou van je.’
‘Ik hou ook van jou, papa.’
En toen waren hun stemmen verdwenen.

Generaal Batiste geeft Meno een hand. De mannen beginnen te praten en terwijl ik naar ze kijk, hoor ik Evans woorden weer. Misschien is het tijd om te stoppen bij het leger en naar huis te gaan, zodat ik een vader kan zijn voor Evan. En een echtgenoot voor Deanna.
Ik weet niet goed hoe.
Generaal Batiste draait zich om naar Pulley. Wantrouwig leest hij zijn naamlint, voordat hij hem een hand geeft. ‘Soldaat Pulley, ik heb goede dingen over je gehoord.’
Camera’s zoemen en klikken. We zitten hier midden in een verkooppraatje van het leger.
De majoor staat ineens voor me. Ondanks mijn lijfflucht buigt hij zich voorover en fluistert: ‘Hé soldaat, geef me je e-mailadres, dan stuur ik je de

foto’s van jou en de generaal.’

‘Dat is david@zaktochindestront.us.’

Fitts begint te lachen. Ik besef dat de cirkel nu rond is. Ik ben net als hij helemaal klaar met geouwehoer.

Woede flitst over het gezicht van de majoor. Hij haalt diep adem en zegt dan, bijna tegen zichzelf: ‘We zijn in Fallujah. Ik ben bij de *infanterie*. Schouders eronder.’

Een uur later moeten we terug naar de strijd.

EPILOOG

VERBROKEN BELOFTEN

Zomer 2006

In de zomer van 2005 ging ik het leger uit en werd weer gewoon burger. Het was de moeilijkste beslissing van mijn leven. Ik vond het fantastisch om onderofficier te zijn en ik miste het elke dag.

Toen ik weer thuis was, was ik getuige van een ander gevecht om Irak, gevoerd op de televisie. Ik was geschokt door de wrok en het defaitisme van Washington over de oorlog. Toen ook andere veteranen van de oorlog tegen het terrorisme naar huis begonnen terug te keren, voelden we ons miskend. We hadden offers gebracht, maar we werden genegeerd door de generaties die de Tweede Wereldoorlog en de Vietnamoorlog hadden meegemaakt en nu aan de macht waren. Ik sloot me aan bij Wade Zirkle, die Vets For Freedom oprichtte, een politiek neutraal actiecomité dat zich inzette voor onze troepen in Irak en Afghanistan. Ik wil graag geloven dat de oorlog een nobele kwestie is, maar ik vrees dat hij roemloos eindigt.

De meeste Amerikanen hadden geen idee wat zich in 2004 werkelijk heeft afgespeeld in Irak. Sommigen wilden het ook niet weten. We zijn jarenlang verwend door eenzijdige, schone oorlogen vanuit de lucht. Die manier van oorlog voeren heeft meer gemeen met spelletjes voor PlayStation dan met Hué in Vietnam, of Seoul in 1950. Of met Fallujah in 2004.

Zelfs mensen die de krant lazen of ’s avonds naar het nieuws keken, snapten het niet. De oorzaak daarvan was duidelijk: de manier van verslaggeven in Irak liet veel te wensen over. Mensen als Michael Ware waren in deze oorlog zeldzaam. De meeste journalisten die schreven over Irak zaten in hotels in Bagdad, waar Arabische correspondenten met dubieuze motieven hun het ruwe materiaal toespeelden.

Tegenwoordig krijgen de meeste van onze persbureaus reportages en beelden die van plaatselijke correspondenten zonder journalistieke scholing komen. Slechts zelden worden die correspondenten met naam en toenaam vermeld. Het publiek in eigen land weet niks van hun etnische, politieke of religieuze achtergrond. De beelden van bermbommen die afgaan, worden vaak gemaakt door de strijders die ze tot ontploffing brengen, waarna ’s avonds het filmpje op het journaal komt. De grens tussen goed en kwaad is in Irak nog maar nauwelijks te onderscheiden.

Ik weigerde om bij dit gevecht aan de zijlijn te blijven staan, niet na wat er allemaal was gebeurd met mijn eenheid in Diyala en Fallujah. In juni 2006 ging ik terug naar Irak voor de strijd in de provincie Anbar, deze keer als journalist. Ik was vastbesloten om de waarheid te vertellen over wat ik had gezien. Ik was daar als correspondent voor de *Weekly Standard*, zodat ik verslag kon doen over Irak vanuit het standpunt van iemand die er eerder was geweest.

Ik was het grootste deel van de tijd in Ramadi, waar ik werd ingedeeld bij zowel Amerikaanse als Iraakse legereenheden. Daar merkte ik wat Ware en de andere verslaggevers die bij ons waren in Fallujah hadden ontdekt: soldaten moeten niks hebben van journalisten. Na alle negatieve verhalen, nadat Abu Ghraib op de voorpagina van elke Amerikaanse krant over de hekel was gehaald, vertrouwde de gemiddelde soldaat niemand meer die ook maar iets te maken had met de media. De strijdende klasse, die bloedde in Irak, werd op twee manieren afgebeeld: als slachtoffer en als misdadiger. Ze balen van allebei.

Toen ik op patrouille ging met deze mannen, besefte ik dat ik daar totaal niet op mijn plaats was. Ik was wel infanterist geweest, maar in deze context, zonder mijn eigen eenheid om leiding aan te geven, was ik alleen. Als er iets met me zou gebeuren, zou ze dat weinig kunnen schelen. Ik was gewoon een hoer op jacht naar nieuws.

Ik hoorde er niet. Op dat moment besefte ik pas hoe erg ik Fitts en de jongens miste. Ze waren zo lang het middelpunt van mijn leven geweest, dat mijn vertrek uit het leger in 2005 een grote leegte in mijn binnenste had achtergelaten. Ik probeerde die te vullen met het reisje naar Irak, maar het werd daardoor alleen maar erger.

Ik zag Fitts in Koeweit, een paar dagen voordat ik terugkeerde naar Irak. In 2005 ging hij vrijwillig naar Bagdad om Iraakse commando's te trainen. Hij ging in tien maanden tijd samen met hen op tientallen missies. Toen ik in 2006 aankwam in het oorlogsgebied, had hij zijn tweede termijn erop zitten en stond hij op het punt om terug te gaan naar Duitsland. Ik kwam hem tegen toen hij tabak in het zand zat te spugen, omringd door zijn medesoldaten. Ze wisselden verhalen uit over hun wapenfeiten in Bagdad. Ik ging bij hen zitten, en heel even had ik het gevoel dat ik erbij hoorde. Fitts en ik praatten over vroeger. Natuurlijk moest hij iedereen de littekens laten zien die hij op 9 april had opgelopen. Maar terwijl we herinneringen ophaalden, besefte ik dat ik Fitts waarschijnlijk nooit meer zou zien. Voor hem is het leger zijn lust en zijn leven.

Die gedachte was bitterzoet. In het leger loopt het nooit goed af. Je sluit niets af, niet met vrienden en niet met vijanden. Ik kan niet zeggen dat ik had verwacht dat ik Sims of Iwan of Faulkenburg ooit nog zou zien na mijn vertrek uit het leger. Maar Fitts was belangrijker voor me en nu moest ik onder ogen zien dat dat deel van mijn leven voorgoed achter me lag. Die onderlinge kameraadschap zou ik nooit meer ervaren.

Een paar weken later, toen mijn werk als verslaggever erop zat, reisde ik in mijn eentje naar Fallujah. Ik wandelde 's morgens in de zon en probeerde niet te veel aandacht te trekken.

Ik keek naar het huis dat uitkeek op Hoofdweg 10. Daar was Pratt gewond geraakt. Terwijl ik omhoog keek, vroeg ik me af of er nog bloedvlekken op het dak zaten. Ik kon niet gaan kijken of het zo was, want er woonde iemand in het huis. Van het huis ernaast was niet veel meer overgebleven dan puin. Ik klom naar binnen en toen kwamen de herinneringen naar boven. Twee jaar eerder hadden we hier ons leven gewaagd.

Ik draaide me om en liep richting het noorden, terwijl ik op een worstje kauwde. Voordat ik uit New York was vertrokken, had ik bloemen gekocht bij een winkeltje op het vliegveld. Ik had ze de hele reis bij me gehad en ze waren door de hitte van het Midden-Oosten verlept in mijn rugzak. Als eerbetoon aan degenen die we hadden verloren was het niet veel, maar het moest maar.

Ik liep kriskras door verlaten buurten vol verwoeste gebouwen. Er was amper een mens op straat. De littekens van de strijd waren overal te zien: kapotte huizen, verwoeste gebouwen en muren vol kogelgaten. De mensen die waren gebleven werden daardoor dagelijks aan de strijd herinnerd. Ze konden niet ontsnappen aan de omgekomen familieleden of de omgekomen geliefden. Wonen in deze spookstad betekende een dagelijkse confrontatie met deze tragedies.

Ik kwam bij de plek waar sergeant-majoor Faulkenburg was gesneuveld. Ik vond geen plaquette, geen gedenkteken ter ere van hem. Wel zag ik een falafelkraampje. De eigenaar en zijn klanten hadden geen idee van de betekenis van deze plek. Zelfs als ze wel wisten waarom dit heilige grond voor me was, kon het ze vast niet veel schelen.

Ik haalde een verwelkte anjer uit mijn rugzak en legde die eerbiedig op de grond. Meer kon ik niet doen voor een man van wie ik had gehouden en die ik had gerespecteerd. Misselijk van verdriet en schuldgevoel probeerde ik te bidden.

God en ik moesten nog veel dingen op een rijtje zetten. Op die straathoek besefte ik dat ik, voordat ik om zijn zegen vroeg voor deze grond, eerst nog moest uitzoeken hoe ik om vergiffenis moest vragen.

Met pijn in mijn hart vertrok ik van de plek van het bloedige gevecht. Deze reis was een vergissing geweest. Ik had niet terug moeten komen.

Toch ging ik door. Afhaken zou laf zijn geweest.

Ik wandelde naar Hoofdweg 10 en ging het industriegebied binnen.

Ik probeerde de plek te vinden waar luitenant Edward Iwan en sergeant J.C. Matteson waren gesneuveld. Toen ze op 12 november omkwamen, was ons peloton een paar straten verderop al verwikkeld in een wanhopige strijd op de eerste verdieping van dat enorme fabrieksgebouw. Ik had dus niet gezien dat Iwan werd geraakt. Toen we in het nauw waren gedreven door vijandelijk vuur vertelde Fitts me dat Iwan was gesneuveld. Het nieuws maakte me woest. Tijdens een gevecht zijn woede en haat de brandstof voor een infanterist. De dood van Iwan was onze brandstof. Toen het nieuws zich had verspreid, vochten we die ochtend als duivels. Eigenlijk had Iwan ons voor de laatste keer geholpen. We hadden de beproeving overleefd omdat onze liefde voor hem ons kracht had gegeven.

Ik moest ineens denken aan een artikel dat ik had gelezen in de *Times-Union* toen ik terugkwam uit Irak. Het verhaal ging over een aalmoezenier van zesenveertig bij de marine, pastoor Ron Camarda, die in de operatiekamer was toen majoor DeWitt de militaire chirurgen overhaalde te proberen luitenant Iwans leven te redden.

Pastoor Camarda assisteerde de artsen tot er geen hoop meer was. Daarna lieten ze luitenant Iwan over aan zijn goede zorgen. Pastoor Camarda gaf hem de laatste sacramenten. Terwijl het leven uit Iwan weggleed, streelde de katholieke priester zijn haar en zong zachtjes ‘Oh Holy Night’ voor hem. Toen hij klaar was, gaf pastoor Camarda hem een kus en zei: ‘Edward, ik hou van je.’ Hij zei wat zijn broeders van onze compagnie hadden willen zeggen, maar waarvoor ze de kans niet hadden gekregen.

De luitenant stierf terwijl er een traan over zijn wangen gleed.

Te midden van alle haat, slachtpartijen en slechtheid waarmee we werden geconfronteerd, aanvaardde luitenant Edward Iwan de dood, omringd door iets waarvan ik het bestaan in oorlogsgebied nooit had verwacht. Liefde.

Toen ik het artikel thuis had gelezen, kon ik nauwelijks ademhalen. Nu schoten de woorden me weer te binnen en dacht ik aan pastoor Camarda, een man Gods en de redder van de veteranen van Fallujah.

Ik zwierf door de straten van de kapotte stad. Het industriegebied was twee jaar later nog steeds niet veel meer dan puin. Er was niet veel herbouwd. Uiteindelijk gokte ik en legde twee anjers op de stoep, voor luitenant Iwan en onze omgekomen verkenner.

Edward, ik hou van je.

De laatste woorden die mijn onderofficier had gehoord.

Ik had nog één anjer over. Die was voor kapitein Sims. Ik liep richting het westen, verder het industriegebied in. Ik stopte bij een kruising en keek rond. Het kwam me bekend voor. Ik keek omhoog naar de overblijfselen van een gebouw en zag dat we dit hadden verdedigd tijdens het zware gevecht op de twaalfde. Hier had ons peloton voor het laatst stelling genomen. We zouden die dag allemaal zijn gedood of gewond zijn geraakt als sergeant Fitts er niet was geweest.

Vernietigend vuur uit lichte wapens joeg door het gebouw heen. We zaten allemaal gehurkt achter opgestapelde bakstenen of een binnenmuur of wat

we ook konden vinden. We hadden meer doelwitten dan we aankonden. Iedereen was strijders aan het doodschieten, maar hun plaats werd steeds weer ingenomen door andere. We dreigden het onderspit te delven. De vijand leek bijna te spelen met onze wanhopige situatie. Een sluipschutter vond het leuker om een van onze M240 Bravo-machinegeweren onbruikbaar te maken, terwijl hij Joe Swanson ook gewoon door zijn kop had kunnen schieten.

Het geluid van inkomend geweervuur zwol aan. Sergeant Charles Knapp en sergeant Swanson zetten hun helmen op een paal en staken die omhoog om schoten uit te lokken. Een sluipschutter schoot drie kogels rakelings langs de helm van Swanson. Zijn nauwkeurigheid joeg ons de stuipen op het lijf.

En toen kwamen raketgranaten met dezelfde deskundige precisie midden in onze posities neer. Eentje flitste ons gebouw in en stuiterde in de rondte. Hij doodde bijna sergeant Jose Rodriguez, die zichzelf schrap zette voor de klap door zijn ogen te sluiten en weg te draaien. De raket was een blindganger en ontplofte niet.

Het enige wat we konden doen, was blijven schieten. Een paar minuten later kwam er een strijder tevoorschijn die op ons begon te schieten vanuit een aangrenzende steeg. Sucholas schoot twee 40mm-granaten naar de man, maar miste beide keren. Hij laadde zijn M203 met een derde granaat en schoot nog een keer. Deze keer flitste er uit zijn wapen een felgekleurde straal die zich in de borst van de strijder boorde. Een verbijsterend tafereel volgde. Sucholas had per ongeluk een groene lichtkogel in zijn granaatwerper gestopt. De granaat, grotendeels van witte fosfor, verbrandde de dol geworden strijder van binnenuit. Hij stopte maar niet met sissen, ploffen en schreeuwen en zijn doodsstrijd, die werd verhuld door slierten groene rook, leek een eeuwigheid te duren.

Ten slotte brak sergeant Jim met zijn tank en onze Bradleys door het vijandelijke verzet. Fitts wist dat ze onze enige kans waren en ze moesten precies op de goede plek op de kruising beneden gepositioneerd worden, zodat ze zoveel mogelijk schade toebrachten met zo min mogelijk risico voor henzelf. Het probleem was alleen dat we vanuit het gebouw geen goed zicht hadden op de kruising. Bovendien was er op straat een bottleneck

ontstaan tussen de tanks en de Brads. De commandanten van de voertuigen konden niks zien, waardoor ze elkaar in de weg zaten.

Fitts negeerde de inkomende kogelregen en leunde uit de eerste verdieping van het gebouw. Zich vastklemmend aan een stuk buitenmuur dat nog intact was, boog hij gevaarlijk ver voorover, een radio in zijn vrije hand. Kogels uit ak's floten om zijn oren. Een paar sloegen in de muur naast hem. Hij zag de opstopping in de zijstraat en loodste de voertuigcommandanten erdoorheen. De hele tijd praatte hij via de radio tegen hen. Fitts, de menselijke schietschijf van Fallujah.

Sergeant Jims tank reed het gevecht binnen. Een RPG miste Fitts op een haar na. Koelbloedig weigerde Fitts om dekking te zoeken en gaf doelen door aan sergeant Jim. Diens tank stormde voorwaarts. Zijn 120mm-kanon bulderde. De zware Abrams beukte door de buitenmuur en veranderde met zijn kanon de strijders in roze flarden vlees en bloed. Jims tank werd onze redding. Zijn bemanning vermorzelde de tegenaanval die bijna onze dood was geworden. Schurftige, mensenetende honden kwamen achter hem aan en verslonden de overblijfselen van de slachtoffers. Toen de tanks even stopten, zag ik de straathonden de rupsbanden aflikken.

Later vuurde een strijder vanuit een raam op de eerste verdieping op Iwans Bradley, nu onder commando van sergeant John Ryan. Zelfmoord door een Bushmaster-kanon. Sergeant Tyler Colly blies de strijder zo het gebouw uit. Hij werd door een wirwar van elektriciteitsdraden opgevangen als een vlieg in een spinnenweb. Daar hing hij, zijn bloed druipend op de blaffende honden beneden. Anderen schoten hem naar beneden en toen hij op de grond kletterde, werden de honden helemaal dol.

Na zes uur strijd sloegen de paar overgebleven strijders op de vlucht voor het gepantserde bakbeest en was het gevecht voorbij. Mijn jonge soldaten waren niet geweken voor een nietsontziende vijand en hadden de aanval afgeslagen. Als broeders waren ze schouder aan schouder de confrontatie met de vijand aangegaan.

Het was een afschuwelijke, maar toch imposante dag van strijd geweest. Ik had mijn mannen met de grootst mogelijk toewijding zien handelen. Maar ik besefte ook dat het gruwelijke geweld me had afgestompt. Ik

vreesde dat ik de rest van mijn leven niet nuchter op de afgrijselijke werkelijkheid zou kunnen terugkijken.

Ik herinnerde het me allemaal weer toen ik nog een laatste blik op het verwoeste gebouw en de kruising wierp. Het was bijna twee jaar geleden. Ik had niet veel tijd meer en ik moest nog naar één plek toe. Ik liep door, overmand door emoties. Ik miste mijn peloton nu meer dan ooit.

Uiteindelijk kwam ik in de buurt waar kapitein Sims was omgekomen. In de straat wemelde het van de mensen. De verschijning van een eenzame westerling trok de aandacht en ik werd aangestaard. Het werd ongemakkelijk en misschien ook gevaarlijk.

Ik liep langs het gebouwencomplex waar mijn ploeg de ochtend van de dertiende was geweest. Daar heb ik kapitein Sims voor het laatst gezien en dat moment schoot me weer te binnen.

We waren huizen aan het zuiveren. Toen kapitein Sims ons vond, waren we net even aan het uitrusten. Sommigen van ons rookten. Een paar anderen zaten te eten van hun voedselpakket.

Toen kapitein Sims naderde, zat ik te wachten op een opmerking over onze ongeschoren koppen, maar toen hij het gebouwencomplex binnenkwam, zag ik dat ook hij een flinke stoppelbaard had.

Een ontaard menselijk wezen had een enorme drol gedraaid in een badkuip die in de voortuin stond. Ik maakte er net bedrading aan vast toen kapitein Sims naar het hek toe kwam.

‘Kijk eens wat voor boobytrap we hebben gevonden,’ wees ik.

‘Allemachtig,’ gromde hij, gespeeld ernstig. ‘Moet hij een pak rammel of moeten we de aalmoezenier waarschuwen?’

We barstten allebei in lachen uit en ik zag dat Sims ogen bloeddoorlopen waren.

Uitputting speelde hem parten. Net als de dood van luitenant Iwan.

‘Ik vind het zo erg. We hielden allemaal van hem.’

‘Daar hebben we het nog wel eens over, sergeant. Maar bedankt. Hoe gaat het met iedereen?’

‘Goed.’

‘Ik heb gehoord wat er laatst is gebeurd. Reden voor een paar onderscheidingen.’ Dat gevoel had ik niet, dus ik gaf geen antwoord.

Kapitein Sims kwam wat dichterbij en zei berispend: ‘Luister naar me. Wat je hebt gedaan was fantastisch, maar het was ook stom. Dit soort dwaze risico’s kunnen we niet nemen, begrepen? We kunnen geen verliezen meer riskeren. Je moet je kop gebruiken. Jij en Fitts zijn belangrijk voor deze mannen, jullie zijn nodig in dit gevecht.’

‘Begrepen.’

Verderop moest er nog een blok worden gezuiverd. We begonnen onze uitrusting bij elkaar te zoeken zodat we konden vertrekken, maar kapitein Sims schudde zijn hoofd. ‘Rust maar uit, dat verdienen jullie. Ik ga dit regelen.’

‘Weet u dat zeker?’ vroeg Fitts, die bij het hek naar het gebouwencomplex stond.

‘Het eerste peloton heeft vannacht naast een opslagplaats van RPG’S gezeten. Ik ga een paar foto’s maken. Straks moeten we het hier allemaal opblazen. Jullie verdienen een rustpauze.’

Het was een ontroerend moment. In Fallujah was kapitein Sean Sims tijdens onze zwaarste ogenblikken uitgegroeid tot een leider die onze verwachtingen totaal overtrof.

Nog geen vijf minuten later werd hij in een huis doodgeschoten.

In diezelfde straat, twee jaar later, kon ik geen stap meer verzetten. Driehonderd meter van het huis waarin hij was gestorven, viel mijn laatste anjer op de stoep. Ik mompelde een laatste gebed.

Mijn missie zat erop en ik voelde me koud en leeg. Het verwerkingsproces dat me naar Fallujah had gelokt, was nog niet afgerond. Afsluiten is niet mogelijk zolang de oorlog nog aan de gang is. Ik denk dat ik een stad wilde aantreffen die de mannen waard was die waren gestorven om hem te bevrijden. Ik wilde iets van waarde zien, iets dat het zinvol maakte. Hoe deze oorlog de geschiedenisboeken ingaat, dat weet ik niet.

Toen ik wegliep, voelde ik iets achter me bewegen. Net als vroeger kwamen al mijn instincten naar boven. Iemand sloeg me gade, ik moest maken dat ik wegkwam. Zonder wapen was ik een makkelijk doelwit. In mijn haast om afstand te scheppen tussen mij en wat me ook bedreigde, botste ik bijna tegen een in het zwart geklede vrouw aan die de hoek om kwam. Ik zag dat ze een bakje met veldbloemen op haar hoofd droeg. We

schrokken allebei, maar ik haastte me verder zonder zelfs mijn excuses te maken.

Toen hoorde ik haar voetstappen ophouden. Ik draaide me om en zag haar aandachtig naar mijn anjer kijken. Toen keek ze naar mij en bestudeerde in het ochtendlicht mijn gezicht.

Ik liet mijn schouders hangen. Ik kon niet eens een glimlach voor deze vrouw veinzen. Ik liep verder de straat in, weg van haar en die ellendige stad. Ik deed een paar passen. Achter mij verbrak niets de stilte van de ochtend. Ik verwachtte weer het geluid van haar sandalen op de stoep te horen. Maar ik hoorde niks. Nieuwsgierig keek ik over mijn schouder. Ze zat geknield voor mijn bloem.

Voorzichtig legde ze haar eigen bloemen naast mijn goedkope anjer. Ze raakte haar borst aan, toen de grond en zei een gebed. Ze kuste haar hand en raakte opnieuw haar borst aan. Mijn mond viel open. Ze keek naar me en toen onze ogen elkaar ontmoetten, brak mijn hart. Alle emoties, alle opgekropte angst en verdriet waarvan ik had gedaan alsof ze niet bestonden, kwamen ineens los. Tranen stroomden langs mijn wangen en ik begon onbedaarlijk te snikken. Ik bedekte vol schaamte mijn gezicht, maar ik wist dat de vrouw nog steeds naar mij keek.

Ze keek verdrietig naar me. Even dacht ik dat ze zou proberen om me te troosten, maar ze knikte alleen, draaide zich om en wandelde rustig weg. Een oudere vrouw, verloren in een stad die ik zonder gewetenswroeging had helpen verwoesten.

Ik glipte een straat verderop een verlaten huis binnen, beschaamd en verrast door mijn inzinking van daarnet. Ik staarde naar het hek aan de voorkant van het huis. Ik heb geen idee hoe lang ik daar zat, kapot van schuldgevoel omdat ik het had overleefd. Ik vergat de tijd, vergat waar ik was. Ten slotte liep ik weer door het hek in een poging om die vrouw te vinden. Ik keek op en zag een lege straat.

Ik was alleen.

Ze was weggegaan zonder dat ze wist wat voor geschenk ze me had gegeven.

Zij was niet de reden waarom ik was gaan vechten in Irak. Maar ze herinnerde me eraan hoe belangrijk het is dat we vechten. De grond in

Fallujah en de rest van Irak is gewijd door het bloed van onze doden. Haar eerbied had me daaraan herinnerd. Fallujah zal nooit zomaar een slagveld zijn. Deze vrouw had me laten zien dat mijn tijd in Fallujah een voorrecht was dat mijn leven voorgoed had veranderd. Hier hadden we gevochten voor hoop. Hier hadden we gevochten om een eind te maken aan een schrikbewind waar onschuldige mensen onder gebukt gingen.

Daarbij was ik getuige geweest van het beste wat een mens in huis heeft – de loyaliteit, zelfopoffering en liefde die ontstaat tussen wapenbroeders. Ik besefte toen dat ik een beter mens ben geworden door wat ik heb meegemaakt. Degenen die zijn gesneuveld, hebben hun leven gegeven voor hun broeders. Ze hebben hun leven gegeven voor een nobel ideaal: bevrijding van tirannie en onderdrukking. Wij waren het middel om dat te doen en mijn broeders hadden de prijs betaald.

Ik stond op en liep opnieuw de straat in. Ik huilde niet meer. Ik moest aan de slag, ik moest verder met de strijd. Maar als ik deze mannen maar elke dag eerde, had ik nog een kans op verlossing, dat wist ik.

Eindelijk begreep ik het.

Toen ik in de zomer van 2006 terugkeerde uit Irak, dacht ik in het vliegtuig dat naar het westen vloog na over mijn toekomst. Ik denk daar nog steeds over na. Ik ben geen militair meer. Ik ben geen onderofficier meer. Ik hoor niet meer bij de strijdende klasse van Amerika. Wat ben ik?

Ik moet er zijn voor mijn gezin. Mijn zoon heeft me nodig. Mijn vrouw heeft me nodig. Maar de overgang van infanterist naar vader en echtgenoot was niet bepaald makkelijk. Het begon met een gebrek aan begrip van beide kanten. Daar ben ik verantwoordelijk voor. Hoe kan ik alles wat ik heb meegemaakt delen met mijn vrouw en zoon? Hoe kan ik hen laten begrijpen wat het voor mij betekende om bij deze mannen te zijn toen ze me het hardst nodig hadden?

Het komt erop neer dat mijn vrouw en mijn zoon niet op me kunnen rekenen. Ik neem het ze niet kwalijk dat ze daar verbitterd over zijn, maar dat maakt het allemaal niet makkelijker.

De stewardess gaf me iets te drinken. Ik nam een paar slokjes en keek uit het raam naar de onmetelijke Atlantische Oceaan onder ons.

Na negen maanden in Kosovo, in 2003, had kapitein Doug Walter me drie weken verlof gegeven om Evan en Deanna op te zoeken. Het was de eerste keer dat ik de kans kreeg om vader te zijn, en ik genoot van elk moment dat ik met Evan doorbracht. Toen meldde ik me vrijwillig aan voor Irak en alle warmte en liefde die we in die vijfentwintig dagen hadden opgebouwd, leken door dat besluit weer te zijn weggeëbd. Ik ging naar Irak om bij mijn mannen te zijn. Evan en Deanna zagen die beslissing als een afwijzing. Ik liet hen in de steek.

En toen was er nog een tegenvaller. In de zomer van 2004 zou ik met verlof thuiskomen en op tijd in New York zijn voor de vuurwerkshow op Independence Day, op 4 juli. In e-mails en telefoongesprekken vanuit Irak had ik hun allebei beloofd dat we samen naar het vuurwerk zouden gaan kijken. Daarna zouden we naar een basketbalwedstrijd gaan en naar de dierentuin en een suikerspin kopen. De hele maand juni, toen mijn verlof steeds dichterbij kwam, merkte ik hoe enthousiast ze waren. Evan praatte alleen maar over de terugkomst van zijn vader. Deanna's blijdschap en liefde hoorde ik in elk gesprek.

De dag voordat ik uit Koeweit zou vertrekken, vielen in het centrum van Muqdadiyah strijders mijn peloton aan. We raakten bij het politiebureau in een hevig gevecht verwikkeld en het duurde een paar uur voordat we de boel onder controle hadden. Daardoor vertrok het konvooi dat me naar het vliegveld zou brengen pas een dag later. Ik miste Independence Day.

Ik haastte me naar Koeweit, maar toen ik hen belde om te vertellen dat ik later kwam, was Evan daar kapot van. Hij kon niet naar het vuurwerk met zijn vader. Ik had weer een belofte verbroken. Deanna's enthousiasme verdween toen ze zag hoeveel verdriet ons zoontje had van het uitstel.

Het werd nog erger.

De volgende dag, toen ik in Koeweit was, doodde een bermbom bijna mijn hospik, sergeant Robert Bonner, en een van onze scherpschutters, sergeant Carlos Pokos. Over hun toestand kreeg ik niet veel los.

Ik hoorde dat Bonner beide benen kwijt was en vocht voor zijn leven. Ook Pokos was zwaargewond, maar ik kon er niet achter komen wat er met hem was gebeurd. Ik ging bijna door het lint vanwege de gebrekkige informatie. Zouden ze het overleven? Gingen ze naar huis? Waren ze per

vliegtuig overgebracht naar Landstuhl, het militaire ziekenhuis in Duitsland? Of waren ze nog steeds in het land?

Tijdens mijn jacht op informatie vertrok er nog een vliegtuig zonder mij. Ik kreeg daarvoor een fikse reprimande in Koeweit, maar dat was niets vergeleken met wat er gebeurde toen ik weer naar huis belde. Deanna en Evan waren nu niet verdrietig en teleurgesteld maar gewoon heel erg boos. Ik had het weer bij hen verbruid.

Drie dagen later, op 7 juli 2004, zag ik Evan pas voor de tweede keer in twee jaar. Ik stapte uit het vliegtuig op het vliegveld van Buffalo, nog steeds gekleed in mijn woestijnuniform. Deanna keek me aan met die kille blik van haar die ik zo goed ken en die ze gebruikt als ik het echt heb verdiend: *klootzak die je bent.* Evan verstopte zich achter haar broek. Toen ik mijn handen naar hem uitstak, deinsde hij terug.

Mijn eigen zoon was bang voor me.

Deanna duwde hem met zachte hand naar me toe en ik knuffelde hem. Hij probeerde zoveel mogelijk afstand te houden, alsof hij door een vreemde werd omhelsd. Ik vond het verschrikkelijk. Natuurlijk reageerde hij zo. *Ik* was *een vreemde.*

Hij herkende me alleen van de foto’s die Deanna naast zijn bed had geplakt. Hij herinnerde zich niks van een vader in zijn leven.

Tijdens dat verlof probeerde ik de kloof tussen mij en mijn zoon en mijn vrouw te dichten. Dus gingen we naar de dierentuin. We aten een suikerspin terwijl Evan op mijn schouders zat en giechelde om de flauwe grapjes die ik speciaal voor hem maakte. Aan het eind van die twee weken hadden we een band gekregen. Hij zou me nu niet meer vergeten, dat wist ik zeker.

Maar toen moest ik weer weg. Evan wist wat er ging gebeuren. Papa moest weer gaan vechten tegen de slechte mannen. Maar het was wel de eerste keer dat ik een stabiele factor in zijn leven was, en dat wilde hij graag zo houden.

Hij verstopte mijn autosleutels. Mijn pet verdween, net als mijn reistas. Hij deed alles wat hij maar kon bedenken om mijn vertrek uit te stellen. Toen dat allemaal niet werkte, moest hij huilen en ten slotte moest ik afscheid nemen van een wanhopig jongetje van vier. Hem in die toestand achterlaten was een van de pijnlijkste momenten in mijn leven.

Na Irak wist ik dat ik een besluit moest nemen. Of ik was infanterist, of ik was vader en echtgenoot. Allebei kon niet. Ik worstelde ermee, brak mijn hoofd over de vraag wat ik moest kiezen en wat ik op moest geven. Onderofficier zijn was voor mij ontzettend belangrijk. Het dragen van het blauwe koord van de infanterie nog belangrijker.

In februari 2005 vertrok Task Force 2-2 uit Irak en keerde terug naar Duitsland. Op Valentijnsdag kwamen we aan. Toen we uit het vliegtuig stapten, werden de mannen om de hals gevlogen door hun vrouw of Duitse vriendin en ik liep door een menigte soldaten en vrouwen die elkaar dolgelukkig aan het zoenen waren en elkaar teder omhelsden.

Voor mij was er niemand gekomen. Die avond zat ik in de kazerne en keek naar de jonge soldaten die zich klaarmaakten voor een avondje uit. Tegen achten waren ze allemaal vertrokken om meisjes te versieren en te drinken. Ik keek die avond naar de Duitse tv in een lege barak. Als ik met verlof was, zou dit mijn leven zijn: leeg, eenzaam, liefdeloos.

Twee weken later arriveerde ik weer op het vliegveld van Buffalo. Evan herkende me, maar eerst was hij afstandelijk en op zijn hoede. Ik moest hem weer terugwinnen. Dit keer was het anders. Hij was nu vijf en tijdens dit verlof besefte ik hoeveel ik had gemist. Hij zat op t-ball, honkbal voor jonge kinderen. Iemand anders had hem geleerd om een honkbal te werpen. Hij had zelfs een handschoen cadeau gehad. Ik had nog nooit een bal met hem overgegooid.

Zijn opa had hem leren fietsen. Vanbinnen kookte ik. Dat waren mijn taken – heilige taken van een vader, die hoorden bij de opvoeding van zijn zoon. Ik was weer tekortgeschoten, want ik was er niet toen hij me nodig had. Als ik in het leger bleef, wat zou ik dan nog meer missen? Alles.

De hele maand maart waren we een gezinnetje, maar de klok tikte door en algauw zou ik terug moeten naar Duitsland. Toen mijn vertrek dichterbij kwam, begon Evan mijn spullen weer te verstoppen. De tranen kwamen, en hij kon niet meer stoppen met huilen. Deze korte perioden dat ik thuis was, susten wel mijn geweten, maar waren een marteling voor een jochie dat alleen maar een vader wilde.

Ik nam ontslag uit het leger en kwam in de zomer van 2005 voorgoed thuis. Toen Deanna en Evan me dit keer wel kwamen ophalen van het

vliegveld, vroeg Evan: ‘Papa, moet je nog tegen slechte mannen vechten?’

‘Nee, jochie. Geen slechte mannen meer. Geen reizen meer. Ik ben er klaar mee.’

‘Klaar met de slechte mannen?’

Ik glimlachte en knuffelde hem. ‘Klaar met de slechte mannen. Klaar met het leger. Ik blijf thuis.’

Alleen was ik er niet klaar mee. Er ging een jaar voorbij en toen deed zich ineens deze kans voor om naar Irak te gaan om antwoorden te zoeken. Toen ik besloot om te gaan, vertelde ik Evan alleen maar dat ik drie weken weg moest voor mijn werk. Hij vond het niet zo erg, voornamelijk omdat we de afgelopen tien maanden echt vader en zoon waren geweest. Ik begon eindelijk mijn draai te vinden. Ik coachte dat voorjaar zelfs zijn voetbalteam.

Tijdens een van de laatste trainingen vroeg ik aan mijn assistentcoach of hij het team wilde overnemen als ik in Ramadi en Fallujah was. Hij zei dat hij dat met alle plezier zou doen. Vervolgens riep hij het team bij elkaar en vertelde iedereen dat hij de leiding had over het team zolang ik in Irak was.

Evan hoorde dit en was er kapot van. Ik had hem weer bedrogen en deze keer wilde hij me niet vergeven.

‘Ga je naar Irak, papa?’ vroeg hij. Ik knikte, ik kon geen woord uitbrengen.

‘Wat? Je zei dat je niet meer naar Irak ging. Je zei dat je klaar was met vechten tegen slechte mannen.’

De band die we hadden opgebouwd, hing aan een zijden draadje. Ik was hem kwijt aan het raken. En ik had geen antwoorden, niks om me te verdedigen. Misschien zou hij ooit begrijpen waarom ik dit moest doen, maar nu niet.

Toen ik begin juni naar Irak vertrok, sprak hij amper tegen me. Ik staarde een tijdje uit het vliegtuigraampje voordat ik eindelijk in mijn stoel in slaap viel. De stewardessen lieten me met rust, maar ik sliep onrustig en had nare dromen. Onwillekeurig vroeg ik me af of ik dit keer te ver was gegaan en te veel schade had aangericht.

Een uur later naderden we Buffalo. Het vliegtuig cirkelde rond boven het vliegveld en landde. Nog even en ik moest onder ogen zien dat… ja, wat?

Zal Evan vijandig zijn? Zal hij bang voor me zijn, net zoals de vorige keren dat ik thuiskwam?

De passagiers stappen uit en gaan richting de gate. Ik blijf wat langer zitten dan nodig. Als bijna iedereen is uitgestapt, pak ik mijn reistas en loop naar de terminal. Met elke stap wordt mijn ongerustheid groter.

Ben ik hem weer kwijt?

Ik zie dat Evan en Deanna op me staan te wachten. Evans gezicht is uitdrukkingloos. Ik kan mijn tranen nauwelijks bedwingen.

Deanna begroet me met een warme omhelzing en een hartstochtelijke zoen. Ik wil zo graag dat dit slaagt. Ik wil dat ze weet hoeveel ik van haar hou. Ondanks alles, los van wie ik ben en hoe ik reageer, hou ik zoveel van haar dat ik voor haar en onze zoon het enige heb opgegeven wat me het gevoel geeft dat ik nuttig en belangrijk ben. Ik ben geen soldaat meer. Dit is mijn geschenk aan hen. Maar is het niet te laat? En zien ze het ook als geschenk?

Evan staart me aan.

Ik wil hem knuffelen. Hij doet een stap achteruit. Ik blijf staan. Mijn hart klopt in mijn keel. Ik moet contact met hem zoeken, me kwetsbaar opstellen. Ik verzamel moed, maar hij deinst weer achteruit.

‘Je mag niet meer naar Irak gaan.’

‘Dat weet ik.’

Hij kijkt omhoog naar Deanna en dan weer naar mij. ‘Heb je tegen slechte mannen gevochten? Je zei dat je dat niet zou doen.’ Zijn stem klinkt wantrouwig en beschuldigend. Hij vertrouwt me niet en dat kan ik hem niet kwalijk nemen.

‘Nee, Evan. Ik heb niet tegen slechte mannen gevochten.’

Ik kan het niet opbrengen om hem de hele waarheid te vertellen. Ik wil zo graag terug naar de strijd. Ik mis het elke dag. Ik heb altijd het gevoel gehad dat ik de wereld kon veranderen met een geweer in mijn handen en onze vlag op mijn schouder.

‘Hebben ze je neergeschoten?’ Hij inspecteert me en speurt naar kogelgaten.

Ik grijns een beetje. ‘Nee knul, ze hebben me niet neergeschoten.’

‘In Irak worden mensen neergeschoten.’

‘Ja, dat klopt.’ Ik bedenk dat Evan voor het eerst snapt met welke gevaren je daar geconfronteerd wordt. Hij is nu zes en begint een beeld te krijgen van de wereld.

‘Mensen worden neergeschoten, papa. Ze gaan *dood*. Slechte mannen maken ze dood.’

Ik denk aan Edward Iwan en Sean Sims. ‘Ja, dat weet ik, Evan.’

Hij doet een voorzichtige stap in mijn richting. Deanna houdt haar adem in. Ik ook. Zijn blik verstrakt en hij kijkt me recht aan. Ik weet niet meer wanneer hij dat voor het laatst deed.

‘Weet je waarom je niet bent neergeschoten?’

Ik ben verrast door de krachtige toon. Hij probeert streng tegen me te zijn. Ik kan alleen maar met mijn hoofd schudden.

‘Omdat ik je heb gered, oké? *Ik* was het.’

Ik begin te lachen, maar ik zie dat hij bloedserieus is. Ik geef hem zijn zin. ‘Dat is zo. Je hebt me gered. Geef me een knuffel. Ik hou van je.’

Hij loopt in mijn armen en ik omhels hem stevig. Maar hij is nog niet klaar. ‘Niet meer naar Irak gaan. Irak is voorbij, begrepen?’

Ik begin te huilen.

‘Klaar met slechte mannen. Ze hebben verloren.’ Zijn stem klinkt nog krachtiger. Hij leest me de les, laat me zien waar hij behoefte aan heeft. Ik ben heel trots dat hij de moed heeft om dit te doen. Ik kan hem alleen maar vasthouden. Hij maakt duidelijk dat hij niet meer wil lijden onder mijn komen en gaan. Hij heeft een grens getrokken.

Deze keer heb ik voor mijn gezin gekozen. Voor Evan.

Hij heeft me inderdaad gered.

Ik laat hem los en geef hem een kus op zijn voorhoofd.

‘Ik hou van je, papa.’

Er springen tranen in zijn ogen, maar hij negeert ze. Hij wordt sterk. Hij is trots. Hij is *mijn zoon.*

We draaien ons om en verlaten de terminal hand in hand, als een gezin.

Voorjaar 2007

De oude vrouw in Fallujah, de hereniging met Evan en Deanna op het vliegveld – door die twee momenten ben ik op het punt gekomen waar ik nu ben. Evan vertelt mensen niet langer dat ik mijn brood verdien met tegen slechte mannen vechten. Als zijn vrienden ernaar vragen, vertelt hij dat zijn vader vaak telefoneert en soms stofzuigt. Ik lach en werk weer verder aan dit boek. Ik heb het geschreven zodat hij op een dag, als hij oud genoeg is, zijn vader zal begrijpen. En misschien zal hij daar met zijn jongere broertje over praten. Vier maanden na mijn terugkomst uit Irak vertelde Deanna dat ze zwanger was.

Ik ben nu vooral vader. Ik heb mijn nieuwe leven helemaal geaccepteerd en met mijn oude leven vrede gesloten. Ik zal me nooit schuldig voelen dat ik heb gedaan wat nodig was om onze vijanden in Irak te verslaan en mijn gevechten te winnen. Ik slaap ’s nachts door. God en ik hebben ons onderonsje gehad.

Ik heb gelezen dat andere veteranen nachtmerries hebben. Die heb ik niet en mijn oude vrienden ook niet. Ik droom niet over strijders van twee meter die me achterna zitten in de straten van Irak. En toch denk ik bijna elke dag aan Irak. Bijna elke droom die ik heb, gaat over Irak, maar het zijn geen nare dromen. De pijn en het verdriet om degenen die we hebben verloren, zullen nooit verdwijnen, maar nachtmerries heb ik niet. Oorlog zal ik altijd haten, maar ik zal voor altijd trots zijn op de mijne.

Als de wind van de juiste kant komt, doe ik soms mijn ogen dicht en stel me een door de hitte verschroeid stuk snelweg voor. In de verte staat een wachttoren in de fik. Het is Hoofdweg Zuid 5, de controlepost die bijna drie jaar geleden door strijders werd verwoest in Muqdadiyah. Mijn peloton staat aan weerskanten van de weg. In de verte horen we schoten, maar er is geen gevaar. Elke soldaat die ik passeer, staart me lang aan. Hun gezicht is overdekt met zweet en roet. Ze kijken uitdrukkingsloos naar me en gaan opzij als ik passeer. Fitts spuugt een straal pruim op de weg. Kapitein Sean Sims en kapitein Doug Walter kijken op van hun kaart. De sergeant-majoor strikt de veters van zijn laars. En luitenant Ed Iwan knikt naar me. Als de rookwolken van de brandende controlepost achter ons opstijgen, worden de beelden van mijn verleden kleiner en kleiner. Totdat de weg eindelijk leeg is.

Ik heb permissie om verder te gaan.

Nu verheug ik me op de tijd dat Evan en zijn jongere broertje samen kunnen spelen. Ik zie ze voor me in de achtertuin, allebei met een woestijnuniform aan, kruipend op hun buik door het gras als ze de kinderen uit de buurt, de slechteriken, in een hinderlaag lokken en de slag winnen. Elke aanval uitgevoerd tot in de perfectie, een perfectie waartoe alleen een goed getraind onderdeel van de krijgsmacht in staat is. Evan verwijdert de pin van de dennenappel die dient als granaat terwijl zijn broer hem dekking geeft en onafgebroken blijft schieten. De jongens hebben allebei een lint met de naam Bellavia op hun borst. Hun gezicht zit vol camouflagestrepen. Evan betekent ten slotte ‘kleine krijger’. En mijn jongste zoon Aiden heeft als tweede naam de naam van een miskende, maar geweldige Amerikaanse held: Edward Iwan.

Aiden Edward Bellavia.

Als hij later maar half zo heldhaftig wordt als zijn naamgenoot.

NAWOORD

Kerstmis 2007, thuis

Op mijn slippers loop ik tussen het verfrommelde inpakpapier door dat afkomstig is van de cadeautjes die mijn twee zoontjes daarnet hebben opengescheurd. Ze zijn vrolijk aan het spelen in de huiskamer en lachen om hun nieuwe speelgoed. Knappend haardvuur verwarmt het tafereel – heel fijn, want buiten ligt dankzij de zoveelste sneeuwbui een dik pak sneeuw. Naast me is mijn vrouw, Deanna, in de weer met een videocamera. Ze wil graag de vredige scène filmen.

Wat een gezellig tafereel. Ik moet toch wel gelukkig zijn? Toch?

Wat mankeert me?

Een merkje in de nek van mijn nieuwe trui irriteert me. Ik had hem meteen aangetrokken om Deanna te laten zien hoe blij ik was met haar attente cadeau. Het afgescheurde merkje valt op de grond en we vangen elkaars blik. Ze ziet mijn geforceerde glimlach en ik zie aan haar blik dat ze het weet. De teleurstelling op haar gezicht veroorzaakt een steek in mijn hart. Ik wil hier zijn. Ik wil genieten van het moment. Maar ik ben afgeleid. Ik ben tegenwoordig altijd afgeleid. Deanna herkent het. Ze ziet het als een teken dat ik er nog steeds niet aan toe ben om mijn gezin voorrang te geven. Het leger komt nog steeds op de eerste plaats, zelfs al ben ik er nu bijna drie jaar uit.

De teleurstelling verandert in pijn en bitterheid. Ik draai me om. Ik wil die dingen niet zien in de mooie ogen van mijn vrouw.

Het is mijn spelende kinderen totaal ontgaan wat zich zojuist heeft afgespeeld tussen hun vader en moeder. Ik kook van frustratie. Ik kan niet genieten van mijn rijke leven, van het gezelschap van de mensen van wie ik het meeste hou. Er ontbreekt iets.

Jazeker. Reken maar dat er iets ontbreekt. Sean Sims. Edward Iwan. De sergeant-majoor. Rosales en Sizemore. Ze ontbreken allemaal. Hun familie probeert vandaag het geluk en de blijdschap te voelen die bij Kerstmis

horen. Dat gaat ze niet lukken. En hoezo heb ik recht op deze dingen? Ik ben thuisgekomen, maar de mannen van wie ik hield niet.

Hoezo heb ik recht op dit interessante en mooie leven dat ik dankzij mijn liefhebbende vrouw en zoons leid?

Zal ik ooit weer tevreden zijn? Ik weet het niet, maar ik heb weinig hoop. Niet nu, niet nu ik weet dat er gezinnen zijn die treuren om de lege stoel bij het kerstdiner. Ik heb me schuldig gemaakt aan leven terwijl mijn broeders dood zijn. Soms is het bijna niet te verdragen. Ik rouw om hen en vind dat ik het niet waard ben om zonder hen te leven. Het schuldgevoel dat ik daarvan krijg, grijpt me elke dag aan. Het vreet aan elk moment en verteert alle dingen die ik zo waardevol vind. Mijn leven is vervloekt.

Nee, niet vervloekt. Een kwelling.

De voorpagina's brengen meer pijn, meer schuldgevoel. Vorig jaar kerst werd de chauffeur van de Bradley van mijn oude peloton in Bagdad getroffen door een zware bermbom. Gesneuveld op 25 december 2006.

Gelukkig kutkerstfeest.

Ik had daar moeten zijn om hem te beschermen. Ik zou voorop moeten gaan, met negen ruige mannen aan mijn zijde. De wereld veranderen met een geweer en een vlag op mijn schouder. Maar ik ben hier, bij het thuisfront. Ik sta nu aan de zijlijn. Ik ben buitenspel gezet.

Colin Fitts is nu sergeant eerste klasse. Hij is drie keer uitgezonden naar Irak. Hij heeft al vier Bronze Stars, waarvan twee voor dapperheid en hij is nu genomineerd voor de Silver Star en het Distinguished Service Cross. Hij heeft een tweede Purple Heart gekregen toen zijn peloton tijdens een patrouille te voet werd geraakt door een bermbom. Fitts liep diepe wonden op in zijn gezicht en brak zijn kaak. Twee dagen later was hij alweer terug om het leven van zijn soldaten zuur te maken.

Ik denk dat hij me toch niet nodig had.

Ik bel de rekruteringsafdeling als Deanna niet thuis is. Als ze het wist, zou ze er kapot van zijn. Ik vertel het leger elke twee maanden waar ik uithang, voor het geval ze me willen laten terugkeren in actieve dienst. Ik had het zo bedacht: vrijwillig teruggaan zou verkeerd zijn, maar als Uncle Sam me terugroept, is het geen probleem. Op een gegeven moment stond ik zelfs op een lijst om terug te gaan. Ik deed net alsof ik dat absoluut niet zag

zitten, maar vanbinnen was ik dolgelukkig. En ineens kreeg ik weer een brief, waarin stond dat de bevelen waren ingetrokken.

Ik wil gewoon terug. De zijlijn is ruk. Ik wil weer meedoen. Ik kan het niet helpen. Zo ben ik, zo heb ik altijd willen zijn. In elk geval tot de strijd voorbij is.

‘David, maak even wat foto’s van de kinderen, alsjeblieft.’ Deanna klinkt alsof ik de kerst verpest. Een poging om me uit de put te halen.

‘Ja, ja. Kom maar.’

Evan poseert met zijn kleine broertje. Hij is zo’n fijne oudere broer. Die liefde in zijn ogen. Zijn onschuld. Ik hoop dat hij die nooit kwijtraakt. Die twee zijn zo mooi.

Het is erg oneerlijk tegenover hen om zo te denken.

Giechelend en lachend zitten ze dicht tegen elkaar aan. Als de foto is gemaakt en ik wegkijk van de camera, zitten ze nog steeds te grijzen.

O, god. Ze hebben dezelfde uitdrukking op hun gezicht.

Dezelfde uitdrukking. En bijna dezelfde houding, alleen ouder, en groter.

We vonden hen op 18 november 2004.

Sergeant Chad Ellis zit in zijn gereviseerde Bradley. Zijn nieuwe 25mm-Bushmaster-kanon werkt perfect en hij popelt om de verloren tijd in te halen. Het scannende vizier op zijn toren snerpt mechanisch op de maat van het nummer ‘Another One Bites the Dust’.

Ik gebaar naar Sucholas, die vlakbij is. De strijd hier zou in feite bijna voorbij moeten zijn. We hebben de slechteriken naar de laatste lijn in het industriegebied gedreven. Ze hebben zich doodgevochten. Nu zijn er niet veel jihadisten meer die het tegen ons op willen nemen.

Af en toe horen we een schot in de verte, maar we denken allemaal dat vanaf nu de Bradleys het zware werk zullen doen.

Sergeant Chad Ellis’ stem klinkt over de radio. ‘Laat die lui weten dat er strijders achter ze aan zitten,’ schreeuwt hij.

Ik vraag sarcastisch aan niemand in het bijzonder: ‘Wie zit wie achterna? Zeg tegen Chad dat de oorlog voorbij is. We hebben gewonnen.’

De toren van de Bradley stopt ineens met zijn ritmische scan. Een griezelige stilte daalt neer en ik word even overvallen door een golf van misselijkheid.

Shit. Wat is er aan de hand?

Ik pak mijn radio en luister. Ik sta nog steeds op de neergelaten klep van de Bradley.

BOEM! BOEM! BOEM! BOEM! BOEM!

Zijn 25mm buldert vlak boven ons hoofd. We stuiven in paniek uit elkaar en gooien ons plat op de grond. De muffe, zoute aarde van Fallujah vult onze mond en lege granaathulzen kletteren voor ons neer.

Ellis heeft een patrouille mariniers een nabijgelegen kruising zien passeren. Even later lopen tien strijders, gekleed in spijkerbroek en woestijncamouflagehemd, omzichtig over de kruising. Ze achtervolgen de mariniers. Zonder aarzelen laat Ellis zijn Bushmaster op hen los en geeft ze ervan langs met zijn granaten.

Er duiken meer strijders op. In een mum van tijd is het net alsof we in de eindaanval van de uitverkorenen van Allah zijn beland. Dit gebied was net nog saai en stil.

Ik spuug het zand van Fallujah uit terwijl Ruiz met zijn M249 SAW een kogelregen afvuurt op een steeg. Als ik opkijk, zie ik sergeant Scott Lawson kalm erop los schieten met zijn M14. Ik probeer me te ontspannen. Mijn verschroeide kruis is rauw en de snijdende pijn brengt me van mijn stuk. Ik probeer het nare gevoel van me af te zetten, maar het brandt zo dat ik even niet kan focussen.

Ik kijk op en zie een in zwarte kleding gehulde man in een aangrenzende steeg. Hij praat rustig in een kleine blauwe Motorolaradio. Ik pomp snel vier kogels door hem heen, de muur achter hem in. Met die gasten in Fallujah heb je ook geen moment rust. Er wordt met lichtspoormunitie teruggeschoten en de mariniers verderop in de straat openen het vuur.

Sergeant Peter Smith vraagt om artilleriesteun en we blijven plat op de grond liggen totdat de laatste 155mm-granaten zijn ingeslagen. Stof en rook vullen onze toch al vervuilde longen. We zien nauwelijks wat er nog over is. We zetten de infraroodcamera van de Bradley aan, ook al is het klaarlichte dag. De straten liggen vol lichamen. Lichamen en stukken van lichamen. Een gruwelijk tafereel. Onze vuurkracht spaart geen enkele vijand.

‘Schiet ze allemaal nog twee kogels in hun lijf. Luister goed, vertrouw niet wat je ziet,’ schreeuw ik. Ik heb gehoord dat strijders deden alsof ze

dood waren en vervolgens onze mannen in de rug schoten. Dat laat ik niet gebeuren.

Er liggen heel veel lijken. Sommigen zijn zo oud dat ze zijn overdekt met mos. Evengoed schieten we er met onze M4 een paar kogels in. Niets wordt gespaard. Wij trappen niet in dat oude oorlogstrucje. Hier staan de doden niet meer op.

We staan op en gaan verder. Nog geen tien minuten geleden stond ik nog geintjes te maken. Nu ben ik weer terug in mijn rol. Beheerst en hyperalert wacht ik op het volgende vuurgevecht. Ik heb weer een knoop in mijn maag. Ik klem mijn kaken op elkaar. Ik voel mijn kapotte tanden en ontwrichte kaak nauwelijks. Mijn keel is rauw en droog, maar adrenaline werkt beter dan een pijnstiller. Elke paar stappen hoor ik geweerschoten. Ik kijk strak voor me uit terwijl ik voorop loop.

Tien meter voor me ligt een man op zijn buik. Hij heeft in elke hand twee grote granaten geklemd en ligt erbij alsof hij zich wil gaan opdrukken. Die granaten kan ik onmogelijk uit zijn handen trekken. Lijkstijfheid is ingetreden en ze zullen ontploffen als ik ze lostrek.

Er is altijd een oplossing.

‘Zoek dekking. Ik ga die gast opblazen.’

Met tape plak ik twee blokken C-4 aan elkaar en leg ze in een kleine holte bij zijn borst. Ik activeer de ontsteking en loop traag naar een muurtje waarachter de andere soldaten van mijn ploeg zitten.

‘Hoeveel blokken heb je…’ Ruiz kan zijn zin niet afmaken.

KABOEM!

Eerst voelen we de klap. Daarna wordt de lucht donker van de lichaamsdelen van de strijder. Als ze neerkomen, kletsen ze tegen onze uitrusting aan. We krijgen er de kriebels van. Het klinkt alsof er drijfnatte washandjes boven op ons vallen.

De stank van de vrijgekomen gassen is overweldigend.

‘Nergens aankomen. Het is allemaal verrot,’ waarschuw ik iedereen met schorre stem.

We vertrekken aarzelend. De explosie heeft een grote, zwarte afdruk achtergelaten op het witte beton waar de dode man met de granaten daarnet

nog lag. We zien zijn benen uitsteken onder een uitgebrande Fiat.

We zetten onze patrouille voort, op zoek naar strijders. Sucholas vindt iets aan de linkerkant van onze grote v-formatie.

‘Moet je die twee tortelduifjes zien,’ giechelt hij en wijst naar twee dode mannen in een innige omhelzing.

Ik pomp een flink aantal kogels in de twee mannen over wie Sucholas het heeft. Ze zitten met de armen om elkaar heen. De een liefkoost de ander bijna. Het hoofd van de kleinere, jongere man rust tegen de borst van de ander. De oudere man lijkt de jongere man te beschermen. Ik geef ze een schop, maar de lijken zijn keihard.

Ik zoek in hun zakken naar informatie. Ik vind een foto van de twee mannen toen ze nog leefden. Het zijn Aziaten. Volgens hun papieren komen ze uit de Filipijnen, maar de foto was schokkender dan hun afkomst.

De twee mannen staan glimlachend naast een rode scooter, in dezelfde houding als waarin ze zijn gestorven.

Hoe zijn die twee hiertoe gekomen?

Ik stel me twee broers voor. Een jongere man die uit is op avontuur, vol religieus vuur, vastbesloten al het kwaad uit te roeien. De oudere broer belooft zijn ouders dat hij meegaat om zijn naïeve broer te beschermen tegen de gevaren van de echte wereld. Misschien had de oudere broer al eerder gevochten en wist hij hoe het werkelijk toeging in de strijd. Hij houdt van zijn broer en hij beschermt hem. Als de dood komt, doet hij hetzelfde en verbergt zijn tranen als hij hem verzekert dat het allemaal goed komt.

Ik hoop dat ze tegelijk zijn gestorven. Ik haat onze vijand, ik wens elke dag dat de mannen tegen wie we strijden op deze manier aan hun einde komen. Maar dat betekent niet dat ik niet menselijk ben. Ik zie heus wel de overtuiging, de moed en de toewijding die deze strijders bij elk gevecht met zich meenemen.

‘Broers. Het waren godverdomme broers.’

‘Ze zijn wel samen gestorven.’

Ja, dat dan weer wel.

Evan houdt zijn kleine broertje Aiden op dezelfde liefdevolle manier vast. De toewijding straalt van hem af. Even verdringt de herinnering aan de twee lijken in Fallujah die zich aan elkaar vastklemmen het beeld van mijn zoons.

Alstublieft God, laat die twee niet op die manier aan hun einde komen. Het kan me niet schelen wat er met mij gebeurt, maar niet deze twee. Ik wil dat ze op een dag trots zijn, en sterk. Ik wil dat ze dit soort momenten koesteren. Dat ze genieten van de dingen waarvan ik niet kan genieten. Alstublieft.

Ik kan dat beeld in Fallujah niet van me afschudden. Twee broers, twee strijders. Vechtend gestorven. Moedig heengegaan.

Weten hun ouders wat er met hen is gebeurd? Doet dat ertoe? Als er nou op een dag, ergens in de toekomst, een contactteam voor mijn deur staat? Dan staan Deanna en ik, ouder geworden en met grijs haar, in de deuropening te staren naar de mannen die ons moeten vertellen dat onze jongens dood zijn.

Maakt het dan uit hoe? Maakt het dan uit wanneer? Niets zal ooit de leegte nog kunnen vullen. De lovende woorden niet, de verhalen over hun heldenmoed niet. Ze zouden gewoon dood zijn. En wij zouden achterblijven en de pijn van hun verlies voelen, tot onze laatste snik.

Alstublieft, God.

Voor de oorlog dacht ik er niet zo over. Hoe ouder ik word, hoe meer ik besef dat ik nooit meer dezelfde persoon zal zijn als voor het gevecht in dat huis, op mijn negenentwintigste verjaardag. Mijn onschuld is weg. Mijn vermogen om de wereld te zien zonder smerigheid en gevaar is verdwenen.

De helft van de kerstcadeautjes was nog niet uitgepakt. Ik stond op van de bank, liep voor Deanna en haar camera langs, bedierf een bijna volmaakte kerstfoto en klemde die twee prachtige jochies steviger vast dan ik ooit had gedaan.

Ik hield hun hoofd dicht tegen mijn borst en knuffelde ze een voor een. Mijn onschuld is dan wel verdwenen, maar die van hen verdient nog steeds de bescherming van hun vader.

Ik wil heel graag terug naar Irak en daar klaarstaan voor weer negen jonge Amerikaanse mannen. Hen leiden en blijven zolang als nodig is,

omdat veel anderen meer hebben gedaan en meer offers hebben gebracht dan ik. Mijn kinderen zijn nog niet oud genoeg om deze wereld aan te kunnen. Misschien is het enige wat ik uit deze oorlog kan meenemen, de les van die twee broers op de foto. Meer dan onze geliefden, de mensen die ons na aan het hart liggen, hebben we uiteindelijk niet. Ontbreekt dat, dan zijn we slechts dolende zielen.

David Bellavia
januari 2008

APPENDIX

Zij hebben het ultieme offer gebracht opdat wij allen veilig verder kunnen leven.

Onze gevallen strijders:

Soldaat Nicole M. Frye	16 februari 2004
Soldaat Jason C. Ludlam	19 maart 2004
Specialist Adam D. Froehlich	5 maart 2004
Specialist Isaac M. Nieves	8 april 2004
Specialist Allen J. Vandayburg	9 april 2004
Sergeant William C. Eckhart	10 april 2004
Sergeant Victor A. Rosales	13 april 2004
Soldaat Martin W. Kondor	29 april 2004
1ste luitenant Christopher J. Kenny	3 mei 2004
Soldaat Lyndon A. Marcus	3 mei 2004
Sergeant Gregory L. Wahl	3 mei 2004
Sergeant Marvin R. Sprayberry III	3 mei 2004
Specialist James J. Holmes	8 mei 2004
Sergeant Joseph P. Garyantes	18 mei 2004
Kapitein Humayun S.M. Khan	8 juni 2004
Soldaat Jason N. Lynch	18 juni 2004
Kapitein Christopher S. Cash	24 juni 2004
Specialist Daniel A. Desens	24 juni 2004
Specialist Michael A. Martinez	8 september 2004
Sergeant Tyler D. Prewitt	24 september 2004
Sergeant Charles J. Webb	3 november 2004
Sergeant-majoor Steven W. Faulkenburg	9 november 2004
1ste luitenant Edward D. Iwan	12 november 2004
Sergeant James C. Matteson	12 november 2004

Kapitein Sean P. Sims	13 november 2004
Sergeant Jack Bryant	20 november 2004
Sergeant Trinidad R. Martinez-Luis	28 november 2004
Specialist Erik W. Hayes	29 november 2004
Soldaat Gunnar D. Becker	13 januari 2005
Specialist Viktar V. Yolkin	24 januari 2005
Sergeant Javier Marin, Jr.	24 januari 2005
Sergeant Michael Carlson	24 januari 2005
Soldaat Jesus A. Leon-Perez	24 januari 2005
Sergeant Joseph W. Stevens	24 januari 2005
Soldaat Kevin M. Luna	27 januari 2005
Sergeant David J. Salie	14 februari 2005
Specialist Justin B. Carter	16 februari 2005
Sergeant Garth D. Sizemore	17 oktober 2006
Sergeant Leon Hickmon	21 oktober 2006
Sergeant Willsun M. Mock	22 oktober 2006
Sergeant Jason C. Denfrund	25 december 2006

BEGRIPPENLIJST

Abrams: De M1A2 is de belangrijkste zware tank van het Amerikaanse leger. Hij is uitgerust met een 120mm-kanon, een .50 kaliber-machinegeweer en twee 7,62mm-machinegeweren. Hij heeft een reactief pantser en is het beste pantservoertuig ter wereld.

AK-47: Het meest gebruikte geweer ter wereld. Het is het standaard aanvalsgeweer van islamistische strijders in Irak en Afghanistan. De 7,62mm-AK-47 is krachtig en onverwoestbaar en kan zowel semi- als volautomatisch schieten.

AT4: Licht antitankwapen, uitgerust met een 84mm-projectiel met holle lading (HEAT). De M136 AT4 is bij de operatie Iraqi Freedom gebruikt om vijandelijke stellingen te vernietigen, al was hij daar eigenlijk niet voor bedoeld.

Bradley: De Bradley Fighting Vehicle wordt gebruikt als gepantserd voertuig om infanterie te vervoeren en als zwaar ondersteunend wapen op rupsbanden. Hij is uitgerust met een 25mm-kanon, gemonteerd in een volledig draaibare geschutskoepel, een M240C 7,62mm-machinegeweer en draadgeleide antitankraketten. Er is plaats voor drie bemanningsleden en zes soldaten. De Bradley is het standaardgevechtsvoertuig van elke gemechaniseerde infanterie-eenheid in het Amerikaanse leger.

JDAM: Joint Direct Attack Munition. Een deftige term voor ‘slimme bom’. De door vliegtuigen van de marine of luchtmacht afgeworpen jdam stuurt zichzelf naar het doel met behulp van gpssatellietnavigatie. Hij kan worden afgeworpen onder alle weersomstandigheden, waaronder mist en laaghangende bewolking. Andere slimme bommen, zoals lasergeleide bommen, kunnen niet worden gebruikt als het bewolkt is.

Lichtspoormunitie: Munitie met kogels die tijdens de vlucht licht geven, wat infanteristen en tankschutters helpt om hun vuur goed te richten. Meestal is één op de vijf kogels in een machinegeweer lichtspoormunitie. Tijdens volautomatisch vuren lijkt lichtspoormunitie op laserstralen.

M4: Een variant op de M16. De M4-karabijn is een aanvalsgeweer met een korte loop en een inschuivende kolf en heeft het vermogen om een enkele kogel of salvo's van drie af te vuren. Hij heeft een montagerail waarop talloze tactische accessoires bevestigd kunnen worden, zoals SureFire-zaklampen, lasergeleidingssystemen en telescopen. Het is momenteel het beste infanteriewapen.

M16: De voorganger van de M4, met lange loop en lange kolf. Het grootste deel van Task Force 2-2 gebruikte tijdens Operation Enduring Freedom de M16A2 en A4. Het geweer is al decennia oud, maar het is bijzonder veelzijdig en ergonomisch.

M240: Dit is het nieuwe 7,62x51mm-standaardwapen van het Amerikaanse leger. Hij moest de M60 uit het Vietnamtijdperk vervangen. Door de hoge vuursnelheid klinkt de **M**240 als een uiteenrijtende rits. Dit is het belangrijkste wapen van de gemechaniseerde infanterie.

M249 Squad Automatic Weapon (SAW): Een licht machinegeweer dat standaard wordt gebruikt door het Amerikaanse leger. Elke ploeg heeft gewoonlijk één of twee SAW-schutters. We hebben geprobeerd om in Fallujah het grootste deel van het peloton uit te rusten met SAW's. Hoewel het een lastig wapen is – als het niet geregeld grondig wordt schoongemaakt, blokkeert het – is de SAW het meest gebruikte machinegeweer van de infanterie.

Organisatie van de eenheid: Task Force 2-2 bestond uit het Tweede Bataljon van het Tweede Regiment Infanterie, dat deel uitmaakte van de Derde Brigade van de Eerste Infanteriedivisie. Bij het bataljon, dat zo'n zevenhonderd mannen en vrouwen sterk was, hoorden ook twee

ondersteunende eenheden van elk ongeveer honderdveertig man en één tankcompagnie, plus de Headquarters and Headquarters Company (hhc), die zorgde voor bevoorrading, logistiek en administratieve zaken.

PKM: De PKM is een universeel machinegeweer uit het Sovjettijdperk, in kaliber 7,62x54mm, met bandaanvoer vanuit een trommel aan het wapen, en wordt momenteel gebruikt door de vijand in Irak en Afghanistan.

RPK: Een machinegeweer met trommelmagazijn, in kaliber 7,62x39mm (hetzelfde als de AK-47). In stadsgevechten is het een handzaam en dodelijk wapen.

SureFire: Een bijzonder krachtige zaklamp die kan worden bevestigd op de meeste M16's en M4's. Bijzonder handig als je 's nachts huizen moet zuiveren. De SureFire geeft geweldig licht, zó fel dat het de vijand kan verblinden.

Volautomatisch: Een infanteriewapen volledig automatisch afvuren. Gewoonlijk wordt geschoten in korte, beheerste salvo's vanwege de accuratesse en om munitie te besparen.

Zone des doods/dodelijke zone: Deuropeningen. Bij gevechten van deur tot deur en kamer tot kamer zijn deuropeningen dodelijke plekken voor aanvallende infanteristen. Als een infanterist door een deuropening gaat, is hij op zijn kwetsbaarst. Hij kan niet worden ondersteund door zijn makkers en vijanden hebben gewoonlijk hun wapen op deze ingangen gericht. In Fallujah kwam een hele ploeg van de Cavalerie 2-7 om in één deuropening toen hij in een hinderlaag liep.

WOORD VAN DANK

David Bellavia

Dit boek was er nooit gekomen zonder de bijzondere visie, niet-aflatende loyaliteit en eindeloze wijsheid van mijn agent Jim Hornfischer. Ik bof maar met zo’n integere en trouwe vriend. Ik ben in alle opzichten dankbaar voor zijn goede raad en steun.

Bruce Nichols, ik ben jou bijzonder dankbaar. Je bent een vakman met veel geduld en talent en je visie op dit project zorgde vanaf de eerste dag voor topkwaliteit. Heel erg bedankt.

Kate Jay, Jessica Elkin, Elizabeth Perrella en alle geweldige mensen van Free Press en Simon & Schuster, jullie ook bedankt.

Micky Freiberg van acme Talent Agency toonde de motivatie en bereidheid om een paar flinke hindernissen te nemen. Fijn dat je niet bent afgehaakt.

Ik bof met mijn geweldige familie en ik kan jullie niet genoeg bedanken: ma en pa, Lucy en Bill Bellavia, Rand Bellavia, Joe en Joe Brunacini, Craig Gordon, Paul Spitale en Bob Mihalko.

Tijdens mijn tijd in het leger hebben de volgende mensen een belangrijke invloed op me gehad: Eddie Belton, John Gregory, Jerome De Jean, kapitein Greg McCrum, sergeant Albert Harris, Adam Rissew, Tiffany Passmore en de organisatie VetsForFreedom.org van Wade Zirkle, Mark Seavey, Chris Niedziocha, Owen West en Joe Worley. Bedankt allemaal.

Matt Matthews en alle toegewijde vakmensen bij het Combat Studies Institute in Fort Leavenworth in Kansas die de moed hadden om verhalen te vertellen over het leger in een wereld vol media. Jullie hebben me fantastisch geholpen en daar ben ik jullie meer dan dankbaar voor.

Dankzij John Bruning heb ik genoten van dit proces. Voor zijn grote talent en onwankelbare trouw heb ik geen woorden.

Mijn grootste dank gaat uit naar het gezin dat ik meer dan drie jaar heb achtergelaten toen ik mijn land diende. Mijn bruid, Deanna, de volmaaktste

vrouw op aarde, ik hou van je omdat je me zo’n fijn leven bezorgt. Evan en Aiden, jullie vader zijn is het dankbaarste werk dat ik ook heb gedaan. Ik ben apetrots op jullie.

John Bruning

Toen ik David via de telefoon voor het eerst sprak, had ik het gevoel dat ik een oude vriend terugvond. De hechte vriendschap die tussen ons ontstond toen we aan dit project werkten, bijna een jaar lang, koester ik boven alles. David, bedankt voor heel veel dingen, maar vooral bedankt voor je vertrouwen.

Ik ben Jim Hornfischer heel veel dank verschuldigd. Het was zijn idee om David en mij met elkaar in contact te brengen en tijdens onze samenwerking heeft hij ons voortdurend aangemoedigd en aanwijzingen gegeven. We hadden ons idee niet kunnen uitvoeren als Jim ons niet had gestimuleerd en het beste in ons naar boven had gehaald. Bedankt Jim. Je steun, goede raad en vertrouwen hebben mijn leven veranderd. Daarvoor zal ik je altijd dankbaar zijn.

Bruce Nichols, je begeleiding van ons project was fantastisch. Ik bof dat ik de kans heb gekregen om met je samen te werken, want ik heb veel geleerd en je hebt veel geduld met me gehad. Ik hoorde bij een uitstekend team, voor wie topkwaliteit de maatstaf was. Door jou heb ik van al het werk genoten. Je bent als redacteur een klasse op zich. En een welgemeend dank je wel voor Elizabeth Perrella. Haar opgewektheid vrolijkte me altijd op, zelfs bij moordende deadlines.

Bob en Laura Archer, jullie vriendschap heeft me geholpen om schrijver te worden. Ik heb nog steeds de pen die jullie me elf jaar geleden hebben gegeven, toen ik aan dit avontuur begon. Die heeft elk contract getekend. Bedankt voor alles. Er zijn maar weinig schrijvers die een eeuwenoude balzaal in een voormalig Odd Fellowsgebouw hun kantoor en tijdelijke verblijfplaats kunnen noemen.

Ik heb mijn carrière voor een groot deel te danken aan mensen die de gok met me gewaagd hebben. Eric Hammel, mijn mentor en vriend, je gaf me geregeld een schop onder mijn kont en je leerde me hoe ik moest schrijven.

Pete Salerno, Ryan Howell, Vinni Jacques, Ken Jackola, Shannon Compton, Phil Disney, Alan Ezelle, Phil Larson, John Neibert, Tim Bloom, Brian Hambright, Kris Haney, Doug Jackson, Andy Hellman, Ron Clement, Matt Zedwick, Bill Stout, Tyson Bumgardner, Randy Mitts, Kevin Maries, Rebekah-mae Bruns, Kerry Boggs en de rest van de vrijwilligers leerden me de beginselen van het onderofficierschap. Voor dat beroep moet je integer zijn en een sterk karakter hebben en zij hebben in New Orleans laten zien dat ze daarover beschikken. Jullie zijn allemaal uitstekende onderofficieren en ik vind het een eer dat jullie mijn vrienden zijn. Ik zal jullie de rest van mijn leven bewonderen en respecteren.

Denice en Andy Scott, Allison, Brenda, Larissa en Olivia Pfaff, bedankt voor jullie goede zorgen tijdens dit project. Jullie zorgden dat ik doorging, zelfs als ik dacht dat ik niet meer kon.

Jennifer, Eddie en Renee, jullie zijn mijn basis, de reden van mijn bestaan. Bedankt voor jullie grote steun, jullie aanmoediging en jullie geloof in mij. Bedankt voor jullie begrip voor al die avonden waarop ik moest werken. Maar vooral bedankt dat jullie houden van mij en van al mijn grillige, of beter gezegd onhebbelijke, gewoontes. Wat bof ik toch met jullie liefde voor mij.

En ten slotte Mary Ann en Larry Beggs. Door jullie vertrouwen in mij en door jullie geduld heb ik het allemaal voor elkaar gekregen. En dan te bedenken dat dit allemaal begon met een exemplaar van *De rode baron*. Ik hou van jullie. Fijn dat ik bij jullie gezin mocht horen. Ik hoop dat jullie trots op me zijn.

Sergeant Colin Fitts (rechts) en ik op patrouille.
(Foto uit de collectie van de auteur)

Mijn tweede ploeg, van links naar rechts: Raymond Cullins (achter de planten), John Ruiz (gezicht niet te zien), sergeant Alan Pratt, Michael Gross, Lucas ‘Doc’ Abernathy. Sergeant Fitts en ik geven rugdekking vanuit het achterveld.
(Foto uit de collectie van de auteur)

Sergeant-majoor Steven Faulkenburg.
(Foto uit de collectie van de auteur)

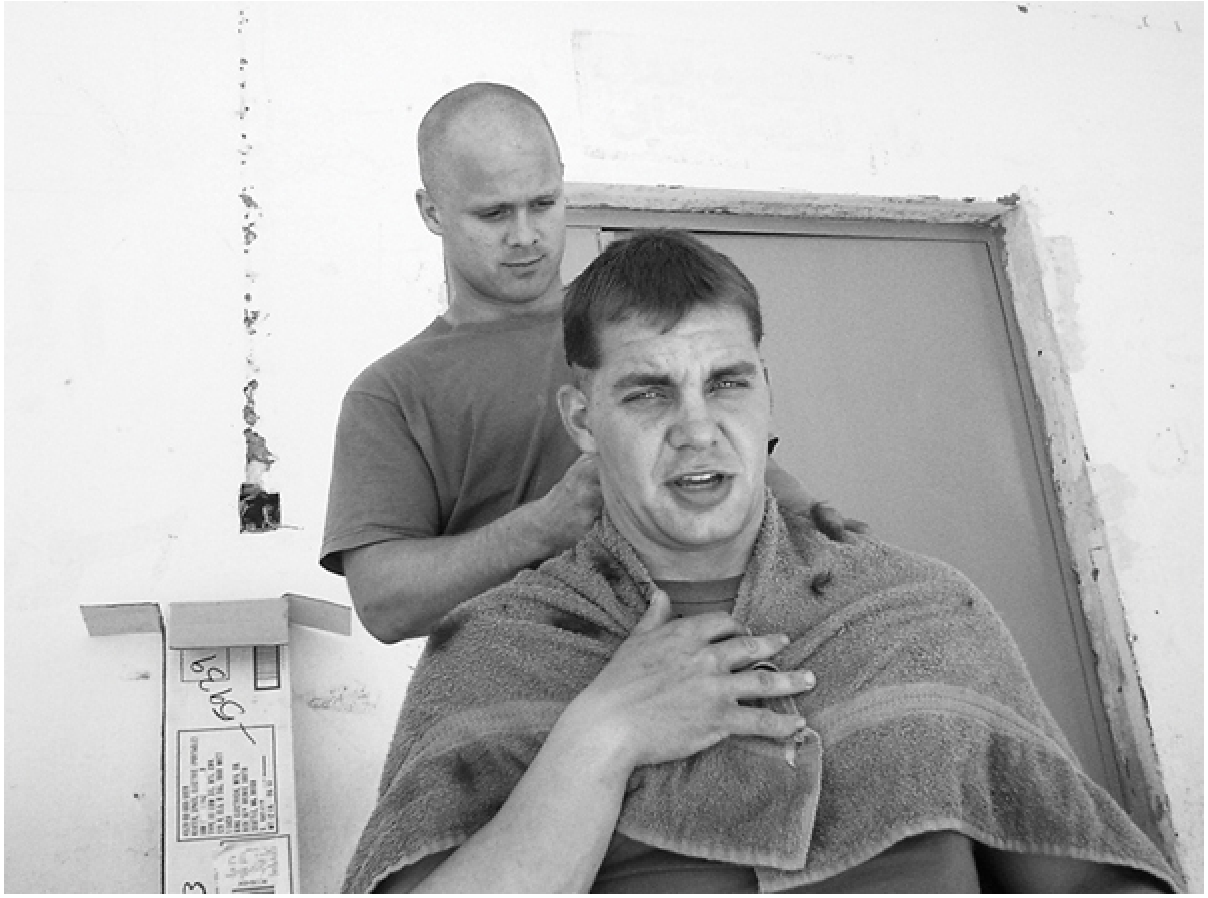

Chad Ellis, Bradley-schutter en tevens kapper van het derde peloton, knipt sergeant Cory ‘Grizzly’ Brown.
(Foto uit de collectie van de auteur)

Sergeant James Cantrell in een allesbehalve vrolijke bui.
(Foto uit de collectie van de auteur)

Korporaal Piotr Sucholas (links) en specialist John Ruiz rusten uit voorafgaand aan een nieuwe missie, mei :88; in FOB Normandy, Muqdadiyah, Irak.

(Foto uit de collectie van de auteur)

Luitenant Joaquin Meno.
(Foto met dank aan John Reynolds, LTC, USA)

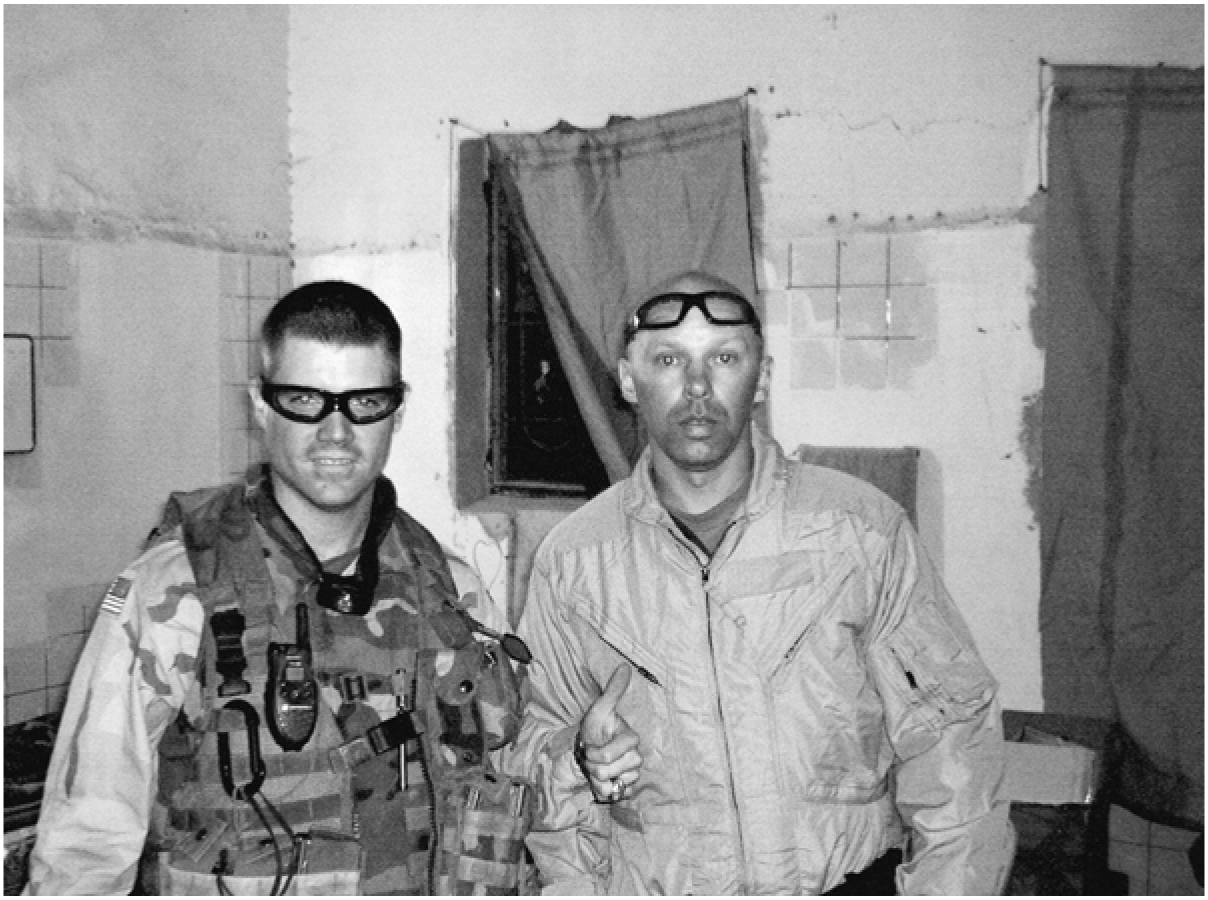

Kapitein Sean Sims(rechts) en sergeant van de Alfacompagnie Peter Smith na afloopvan een zuivering, maart 2004 in FOB Normandy, Muqdadiyah, Irak.
(Foto uit de collectievan de auteur)

Luitenantkolonel Peter Newell spreekt infanteristen van Task Force :-: toe opde ochtend van de bestorming van Fallujah.
(Foto met dank aan John Reynolds, LTC, USA)

Sergeant John Ryan, kapitein Jeff Jager, sergeant Peter Smith en kapitein Sean Sims.
(Foto uit de collectie van de auteur)

Sergeant Garth Sizemore (vooraan, met bril) leidt een team van het eerste peloton van de Alfacompagnie op weg naar een gevecht in het industriegebiedbij Fallujah. Sizemore kwam om het leven door vijandelijk vuur in oktober:2006, tijdens zijn tweede uitzending naar Irak.
(Foto met dank aan Stefan Zaklin, EPA/ Corbis)

Specialisten John Bandy (rechts, bovenaan) Pedro Contreras (midden) en nogeen andere soldaat stellen een groot gebouw in Fallujah veilig.
(Foto met dank aan Stefan Zaklin, EPA / Corbis)

Sergeant Scott Lawson staat met zijn M9; uit de Vietnam-tijd op wacht, boveneen dak in Fallujah.
Aan zijn linkerzijde staat sergeant Warren Misa.
(Foto uit de collectie van de auteur)

SAW-schutters, van links naar rechts: Jim Metcalf, Steven Mathieu, Matthew Woodberry, Brett Pulley en sergeant Hugh Hall.
(Foto met dank aan John Reynolds, LTC, USA)

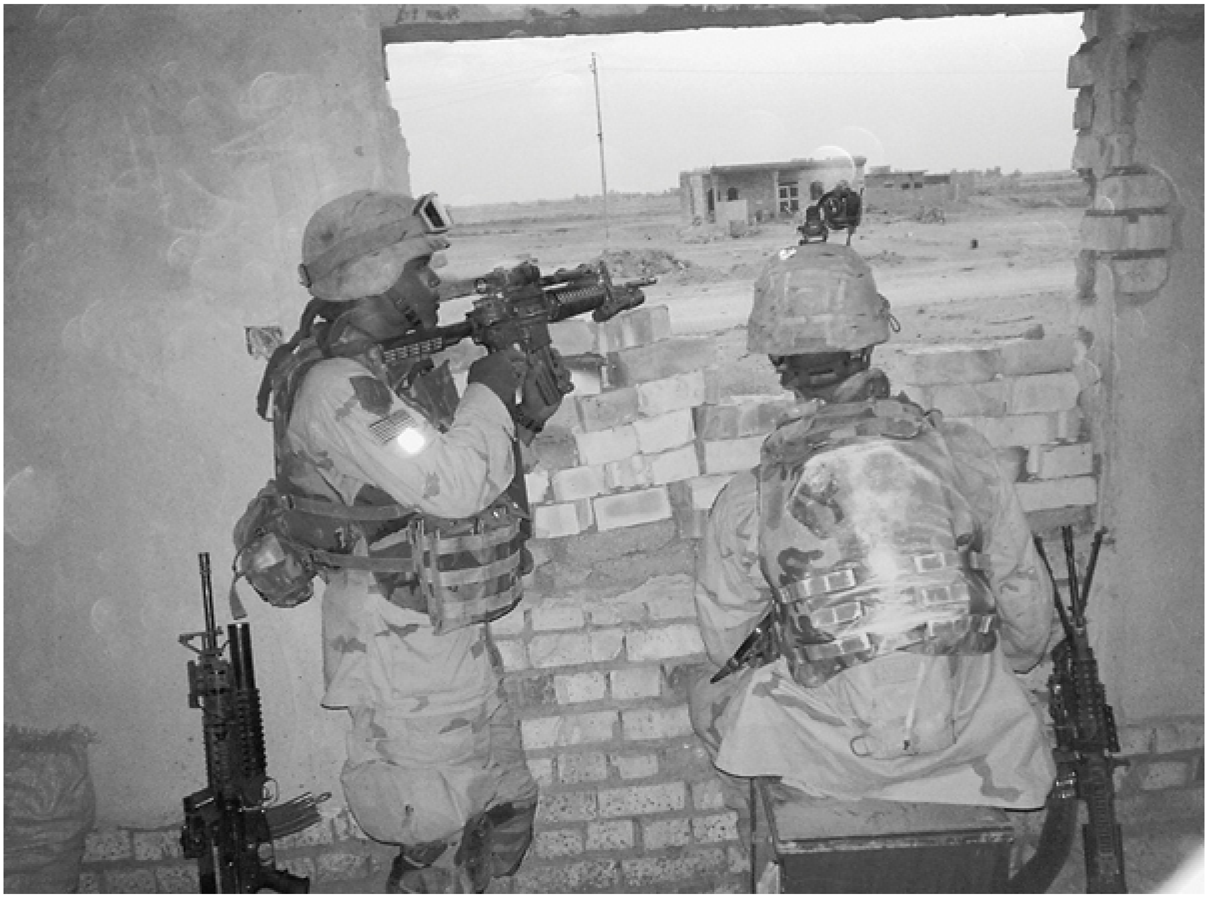

Sergeant Warren Misa en specialist Lance Ohle (rechts) op de uitkijk vanuit een geïmproviseerde barricade in Fallujah.
(Foto uit de collectievan de auteur)

Luitenant Meno, sergeant Jose Rodriguez, specialist John Ruiz en sergeant Chuck Knapp.
(Foto met dank aan John Reynolds, LTC, USA*)*

Vanaf Hoofdweg 10 kijk je uit op het verwoeste industriegebied ten noorden van Fallujah, 11 november 2004.
(Foto uit de collectievan de auteur)

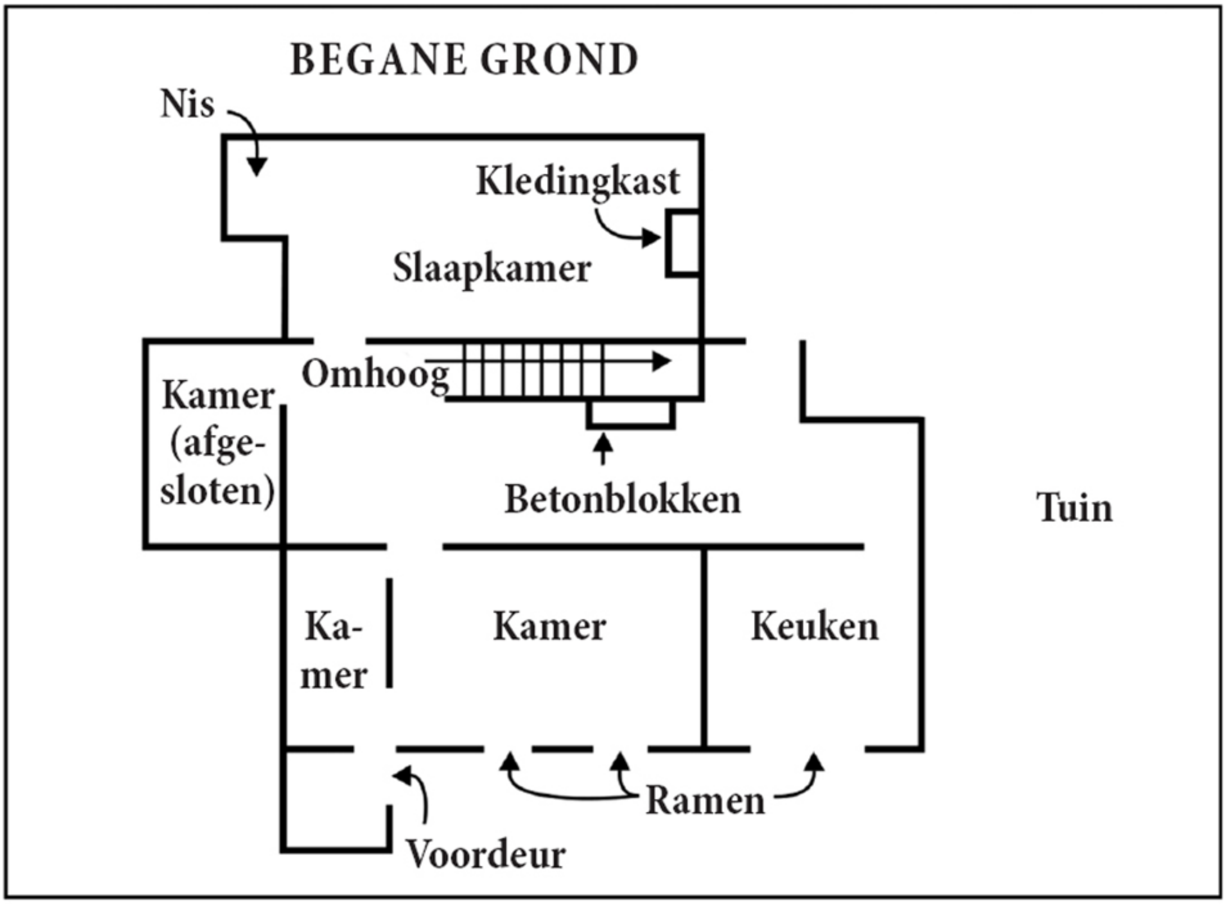
BEGANE GROND
Nis
Kledingkast
Slaapkamer
Omhoog
Kamer (afgesloten)
Betonblokken
Tuin
Kamer
Kamer
Keuken
Ramen
Voordeur

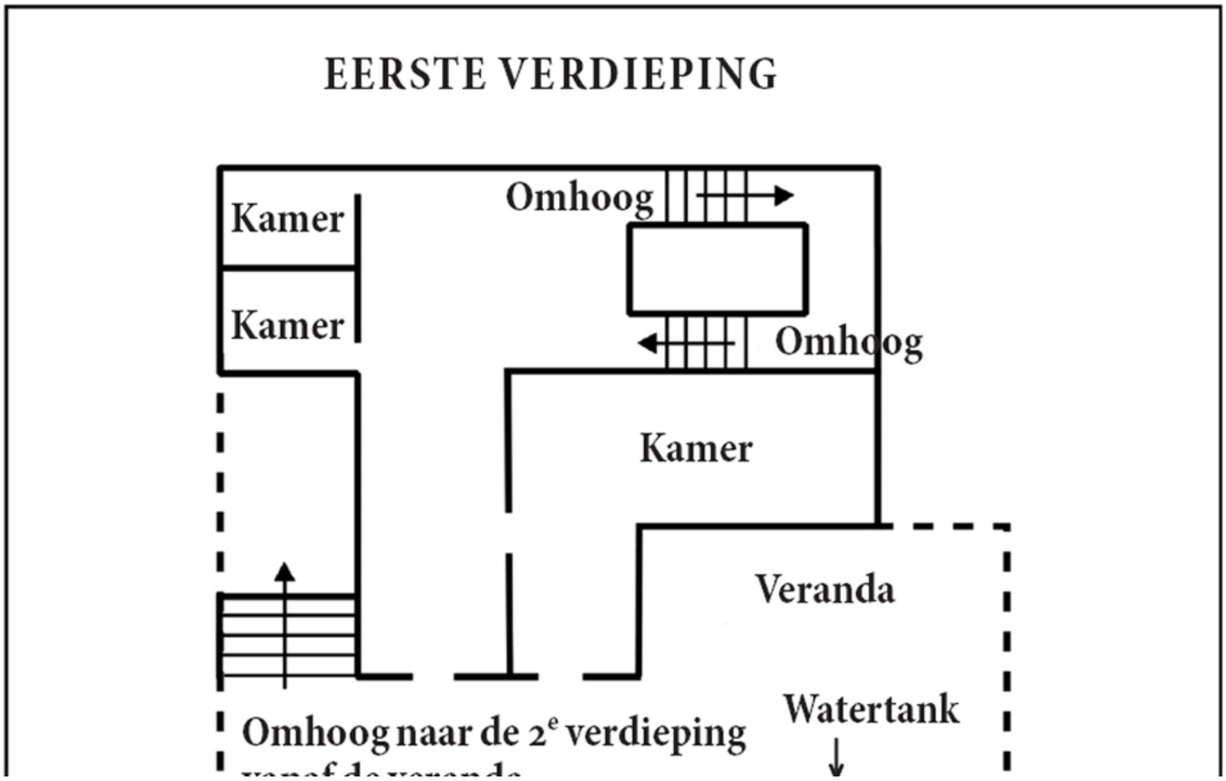
EERSTE VERDIEPING
Kamer
Omhoog
Kamer
Omhoog
Kamer
Veranda
Watertank
Omhoog naar de 2e verdieping

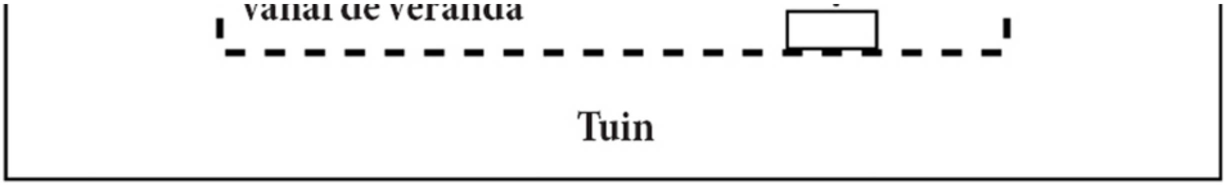

Plattegronden van het huis waar de strijd op 11 november 2004 is geleverd.

De vertalers danken wapendeskundige Jas van Driel voor zijn adviezen.

ISBN 978-90-225-6979-5
ISBN 978-94-023-0140-3 (e-book)
NUR 320

Oorspronkelijke titel: *House to House*
Oorspronkelijke uitgever: Free Press
Vertaling: Marjolein Hazelzet, Willem van Paassen en Pon Ruiter
Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio
Omslagbeeld: Arcangel
Vormgeving binnenwerk: Adriaan de Jonge

© 2007 David Bellavia
Nederlandstalige uitgave © 2016 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze ebook licentie is jouw eigendom en kan gelezen worden op een Mac, pc of laptop, e-reader, tablet en/of mobiele telefoon.

(Door)verkopen, verspreiden (sub)licenseren, verhuren, leasen of op een andere manier overdragen van enig recht in of op deze licentie of dit eBook, danwel reproduceren, uitgeven, uitzenden of op enige andere manier beschikbaar stellen van dit digitale bestand aan een 3de partij is ten strengste verboden.

Dit bestand is voorzien van een watermerk met informatie die jou aanmerkt als de eigenaar van de licentie om misbruik voorkomen.

Veel leesplezier!

This file was downloaded from Z-Library project

Your gateway to knowledge and culture. Accessible for everyone.

z-library.sk z-lib.gs z-lib.fm go-to-library.sk

Official Telegram channel

Z-Access

https://wikipedia.org/wiki/Z-Library